



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

FACULTATEA DE FILOLOGIE ȘI ISTORIE

CATEDRA ISTORIE ȘI ȘTIINȚE SOCIALE

Fișa cursurilor

PROGRAMUL DE STUDII "ISTORIE ȘI GEOGRAFIE"

(240 credite)

învățământ cu frecvență la zi

Aprobate la Ședința Catedrei Istorie și Științe Sociale, PV, Nr. 1 din 01.09.2023

Șefa catedrei Istorie și Științe Sociale

dr. conf. univ. Larisa Noroc

Chișinău, 2024



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

ANUL I

semestrul I



Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	<i>Fundamentele științelor educației</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Științe ale educației și informatică, Catedra Științe ale educației și management
Titular de curs	Zagaievschi C., dr., conf. univ. Țărnă E. dr. hab., conf. univ
Cadre didactice implicate	Ilașcu Yu., dr., conf. univ.
Aprobat	Ședința Catedrei, Pr. verb. Nr. 1 din 19.01.2023
e-mail	zagaievschi.corina@upsc.md , ilascu.iurie@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.001	3	I	I	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Fundamentele științelor educației* este orientat spre examinarea / interiorizarea conceptelor specifice pedagogiei (*fundamentale, operaționale, preluate din alte domenii, valorificate pedagogic*) și conexiunea acestora în paradigma actuală a educației; conținutul cursului acoperă problematica contemporană a științelor educației; abordează fundamentele pedagogiei ca știință socioumană specializată în studiul educației.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Identificarea pedagogiei ca știință a educației;
- Valorificarea /operarea terminologiei specifice științelor pedagogice în diverse contexte profesionale;
- Interiorizarea paradigmelor pedagogiei și a dimensiunilor educației;
- Valorificarea pedagogică a noilor dimensiuni ale educației;
- Interpretarea structurii de funcționare a sistemului de educație și a activității educative;
- Elaborarea obiectivelor operaționale;
- Proiectarea /selectarea metodelor /strategiilor de educație;
- Evaluarea referențialului profesional al cadrelor didactice;
- Proiectarea/autoevaluarea proiectelor de activitate educativă;
- Aplicarea criteriilor de evaluare a calității educației.

Finalități de studii

- să determine statutul epistemologic al pedagogiei;
- să interpreteze corect conceptele pedagogice fundamentale;
- să argumenteze relațiile pedagogiei cu alte științe;
- să integreze noile dimensiuni /clasice ale educației în practica educativă;
- să clasifice/ construiască obiective educaționale;
- să elaboreze criteriile de evaluare a calității sistemului / procesului de educație;
- să construiască referențialul competențelor didactice;
- să evalueze / să conștientizeze calitatea proiectării activității educative și a conduitei dirigintelui;
- să elaboreze proiecte interactive de activități educative.

Precondiții

Cunoștințe elementare din școală în domeniul pedagogiei/educației; conceptul de elev, învățător; conceptul de școală, familie, societate; relația elev – profesor – părinte; influența mediului educațional asupra formării-dezvoltării elevului; treptele sistemului de învățământ; personalitatea învățătorului, rolurile și funcțiile învățătorului.

Conținutul unităților de curs

1. Statutul științelor educației. Concepte pedagogice fundamentale
2. Clasic și modern în educație. Analiza acțiunii educaționale. Formele generale ale educației
3. Paradigmele pedagogiei – răspuns la problematica științelor educației. Metodologia de cercetare specifică pedagogiei
4. Finalitățile educației
5. Dimensiunile educației. Modele de analiză a conținuturilor generale ale educației
6. Sistemul de educație. Managementul educațional
7. Agenții educației. Organizarea și evaluarea activității educative
8. Cultura mediatică în contextul provocărilor sociale
9. Proiectarea și realizarea acțiunii educaționale. Tehnologii educaționale
10. Calitatea în educație. Evaluare de sistem/proces/resurse

Strategii de evaluare

Conversația euristică, dezbateră, studiul de caz, simularea, demonstrația cu solicitarea studentului, proiectul individual (prezentare Power Point), investigația, portofoliul, referatul, autoevaluarea, testul de cunoștințe (scris/oral) .

Evaluarea curentă se bazează pe aprecierea gradului și a calității de participare intelectuală studenților în cadrul seminariilor. Două probe de evaluare obligatorii: *Evaluare 1.*: test de verificare a nivelului de cunoaștere a termenilor specifici educației; *Evaluare 2*: proiect al activității educative (nivel de aplicare - integrare a cunoștințelor).

Rezultatele evaluărilor curente constituie 60 % din cota notei finale. Evaluarea finală – examen scris. Nota de la examen va constitui 40 % din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cojocaru-Borozan M., Sadovei L., Papuc L., Ovcerenco N. *Fundamentele științelor educației*. Manual universitar. Chișinău: UPSC, 2015;

2. Bocoș M., Juncan D. *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*. Pitești: Ed. Paralela 45, 2017
3. Cristea S. *Fundamentele pedagogiei*. Iași: Polirom, 2013;
4. Cristea S. *Dicționar de pedagogie*. Chișinău: Litera Internațional, 2017;
5. Macavei E. *Pedagogie. Teoria educației*. Vol. I, II. București: Aramis, 2001, 2002;
6. Cojocaru-Borozan M., Papuc L. et. al. *Teoria și metodologia educației*. Suport de curs. Chișinău. 2006;
7. Cojocaru-Borozan M., Papuc L. et. al. *Teoria educației*. Ghid metodologic. Chișinău. 2006;
8. Guranda M. *Fundamente pentru o știință a educației*. București: 2011;
9. Bocoș M., Juncan D. *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului*. Pitești: Paralela 45, 2014.

Opțională:

1. Șerdean I. *Pedagogie: compendiu*. Ed. a II-a. București: Editura Fundației România de Măine, 2004;
2. Pânișoară I.O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2009;
3. Păun E., Potolea D., *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Polirom , Iași, 2006;
4. Pânișoară I.O. *Profesorul de succes*. Iași: Polirom, 2009;
5. Garștea N., Callo T., *Ora de dirigenție. Ghid pentru elevi și profesori*. Chișinău: Epigraf. 2011
6. www.edu.md

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I (Licență)				
Denumirea cursului		Psihologia generală				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihologie				
Titular de curs		Maria Pleșca, conf., dr.				
Cadre didactice implicate		Jelescu Petru, dr. hab., prof univ., Chitoroga Lucia, dr., Popescu Maria, dr.				
Aprobat		19.09.2023				
e-mail		plesca.maria@upsc.md , jelescu.petru@upsc.md , chitoroga.lucia@upsc.md , popescu.maria@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.01O.002	3	I	I	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Psihologia generală* face parte din pachetul de discipline fundamentale ale modului psihopedagogic, nivel licență, din cadrul facultăților Universității Pedagogice din Chișinău. Este un curs introductiv în problematica definirii identității psihologiei ca știință. Prin temele abordate și prin modul lor de ordonare, cursul contribuie la înțelegerea actualului fond de cunoștințe cu privire la o serie de probleme specifice gândirii științifice în domeniul psihologiei contemporane.

La cursul *Psihologia generală* studenții se vor familiariza cu conceptualizarea fenomenelor/proceselor psihice (procesele psihice sunt abordate și discutate într-o ordine logică, pornind de la cele bazale (senzații și percepții) către procesele cognitive superioare (gândirea) la cele de reglare (emoțiile, motivația); vor cunoaște metodele și modelele sale explicative, problematica complexă a personalității și posibilitățile de utilizare a lor pentru cunoașterea proprie și a altor persoane. Studenții vor asimila strategii de influențare (reglare) a comportamentului propriu și al grupului. Aplicațiile elaborate vor contribui la profesionalizarea lor privind activitatea instructiv-educativă din școală. Tinerii vor identifica notele specifice și a aspectelor diferențiatore la nivelul structurilor psihice; vor descrie mecanismele psihice, utilizând diferite modele teoretice; vor stabili conexiuni între mecanismele psihice și vor recunoaște diferențele individuale în construirea și manifestarea vieții psihice. Cursul va dezvolta la studenți spiritul de rigurozitate științifică și de deontologie profesională.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea proprietăților și legilor diverselor categorii de procese, stări, însușiri și structuri psihice; va ști cum să utilizeze conceptele specifice științei psihologice pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală.

- **Competențe de învățare:** se exprimă în capacitatea de a asimila informația psihologică din diferite surse în vederea organizării unui demers didactic eficient, conform obiectivelor enunțate; în identificarea interacțiunilor complexe dintre toate componentele sistemului psihic uman; în formularea de obiective cognitive și alegerea modalităților/căilor de atingere a lor.

- **Competențe de aplicare:** studentul va aplica cunoștințele specifice științei psihologice în rezolvarea unor situații școlare – problemă, în elaborarea profilului psihologic a propriei personalități și a personalității celorlalți, în identificarea unor trăsături ale personalității necesare reușitei în activitate; în capacitatea de a realiza transferuri interdisciplinare (literatură, istorie) pentru analiza unor tipuri de comportament uman.

- **Competențe de analiză:** se vor manifesta prin creșterea abilităților de organizare sistematică a datelor și cunoștințelor din acest domeniu; în identificarea complexității fenomenelor psihice comparativ cu cele studiate de alte științe; în determinarea unor parametri de autoevaluare și evaluare reciprocă a cunoștințelor; în analiza posibilitățile de dezvoltare personală din perspectiva cunoștințelor de psihologie.

- **Competențe de comunicare:** se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific psihologiei în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic.

- **Competențe la nivel de integrare:** se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile didactice printr-o viziune sistematică asupra

vieții psihice umane; manifestarea autonomiei și a independenței în căutarea informațiilor relevante pentru conceperea unui discurs științific; manifestarea responsabilității personale și sociale în asumarea sarcinilor academice/profesionale; comunicarea adecvată temei, contextului și auditoriului (prin prezentări scrise și orale care transmit în mod eficient conținutul).

Finalități de studii

- Să opereze cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei.
- Să identifice interacțiunile complexe dintre toate componentele sistemului psihic uman și să caracterizeze rolul lor în evoluția personalității.
- Să utilizeze cunoștințele de psihologie în scopul adaptării conduitei proprii la situații concrete de viață.
- Să identifice notele specifice și a aspectelor diferențiatore referitor la mecanismele psihice și rolul acestora în evoluția personalității.
- Să evalueze critic situațiile problematice și soluțiilor posibile în psihologie.
- Să elaboreze profilul psihologic al propriei personalități și a personalității celorlalți.
- Să identifice, prin cooperare cu ceilalți, unele trăsături ale personalității necesare reușitei în activitatea școlară.
- Să evalueze unele tipuri de comportament psihosocial în contexte situaționale date.
- Să folosească cunoștințele psihologice în influențarea (reglarea) comportamentului propriu și al grupului.
- Să identifice legăturile între mecanismele psihice și a corelației acestora cu diferite etape ale dezvoltării psihice.
- Să facă dovada unei viziuni holistice asupra rolurilor acestei științe în optimizarea procesului instructiv-educativ, a vieții și activității oamenilor.
- Să aprecieze contribuția psihologiei în procesul educației, în general, și în procesul propriei formări, în special.
- Să valorifice optim, pozitiv propriul potențial.

Precondiții

- Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire.
 - Studenții au nevoie de abilități de analiză, abstractizare, sinteză și generalizare a datelor și informațiilor științifice.
 - Le vor fi solicitate cunoștințele din domeniul *Fundamentelor științelor educației, Didacticii generale, Limbii și literaturii române, Istoriei.*
- Lectura fiecărui modul și realizarea conștientă a lucrărilor de evaluare garantează nivele înalte de înțelegere a conținutului tematic și totodată sporesc șansele promovării cu succes a acestei discipline.

Conținutul unităților de curs

Unitatea de învățare 1. Domeniul și obiectul de cercetare al psihologiei.
Unitatea de învățare 2. Senzațiile.
Unitatea de învățare 3. Percepția. Reprezentările ca procese senzoriale superioare.
Unitatea de învățare 4. Gândirea. Comunicare și limbaj.
Unitatea de învățare 5. Memoria.
Unitatea de învățare 6. Imaginația.
Unitatea de învățare 7. Motivația. Activitatea.
Unitatea de învățare 8. Afectivitatea.
Unitatea de învățare 9. Atenția. Voința.

Unitatea de învățare 10. Personalitatea. Relațiile interpersonale.
Unitatea de învățare 11. Temperamentul. Caracterul. Aptitudinile.

Strategii de predare și învățare

În procesul de predare și învățare a cunoștințelor din cadrul disciplinei se utilizează așa metode precum: prelegerea; prelegerea interactivă; expunerea cu oponent; conversația euristică; dezbateră; clarificarea conceptuală; activități de grup, studiul de caz.

Prelegerile sunt axate pe utilizarea de suport power-point și pe acces la resurse multimedia. În predarea și însușirea acestei discipline sunt utilizate: tehnologii educaționale multimedia; prelegeri interactive (prezentări) folosind MS Power Point; tehnologii de învățare contextuală: lucrul cu materiale text; tehnologii de dialog; organizarea discuțiilor de grup, utilizarea „brainstorming-ului”.

Strategii de evaluare

Evaluarea la această disciplină va fi formată din: a) evaluarea continuă a cunoștințelor și a abilităților achiziționate la curs (60% din punctaj) și b) evaluarea sumativă a abilităților și a competențelor dobândite prin sarcinile prevăzute pentru examenul final (40% din punctaj).

Evaluarea continuă (formativă) se face pe baza următoarelor sarcini prevăzute a se realiza în seminarii: două testări intermediare (scrise) fiecare incluzând studiu de caz și o combinație de itemi cu mai multe variante de răspuns, întrebări cu răspunsuri scurte și întrebări de tip eseu/argumentare. Numărul de întrebări la fiecare testare va fi proporțional cu orele de curs alocate respectivelor teme. Exigențele/baremul de evaluare va fi indicat în fișele cu test.

Evaluarea sumativă se realizează printr-un examen final scris. Se va aplica un test ce conține studiu de caz și itemi orientați spre prezentarea unui răspuns complet care să conțină viziunea de ansamblu asupra tematicii psihologiei generale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. ATKINSON, R. L., ATKINSON, R. C., SMITH, E. E., BEM, D. J. *Introducere în psihologie*. București: Ed. Tehnică, 2002.
2. BONCHIȘ, E. (coord.) *Psihologie generală*. Oradea: Universității din Oradea, 2006.
3. BUICU, G. *Psihologia generală. Psihologia comportamentului*. Tg. Mureș, 2013.
4. BUTLES, G. *Psihologie*. București: Litera, 2020.
5. COSMOVICI, A. *Psihologia generală*. Iași: Editura Polirom, 2005.
6. CRĂCIUNESCU, R. *Psihologie generală*. Craiova: Tipografia Universității, 2001.
7. REUCHLIN, M. *Psihologie generală*. București: Editura Științifică, 1999.
8. SILLAMY, N. *Dicționar de psihologie*. Larousse. București: Univers Enciclopedic, 2009.
9. ZLATE M. *Introducere în psihologie*. Ediția a III-a. Iași: Polirom, 2015.
10. ZLATE M. *Psihologia mecanismelor cognitive*. Iași: Polirom, 1999.

Opțională:

1. BADDELEY, A. *Memoria umană*. București: Fundației România de Măine, 1998.
2. BOITOR, C. *Psihologia. Idei fundamentale*. București: Litera, 2020.
3. GOLU, M. *Fundamentele psihologiei*, vol.1 – 2. București: Fundației România de Măine, 2005.
4. GOLU, M. *Bazele psihologiei generale*. București: Ed. Universitară, 2002.
5. GOLU, M., DICU, A. *Introducere în psihologie*. București: Ed. Paideia, 2005.
6. HAYES, N. ȘI ORELL, Sue *Introducere în psihologie*. București: All, 2010.

7. HEDGES, P. *Personalitate și temperament. Ghidul tipurilor psihologice*. București: Humanitas, 2020.
8. LUNGU, N. *Psihologie experimentală*. București: Tehnică, 2003
9. MALIM, T. *Procese cognitive*. București: Tehnică, 1999.
10. MICLEA, M. *Psihologia cognitivă*. Cluj-Napoca: Ed. ASCR. 1999.
11. OPRE, A. *Inconștientul Cognitiv*. Cluj-Napoca: Ed. ASCR. 2002.
12. OPRE, A. *Introducere în teoriile personalității*. Cluj-Napoca: Ed. ASCR. 2003.

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I, Licență				
Denumirea cursului		ARHEOLOGIA. CURS INTRODUCATIV (parte din modulul Arheologia și Științele Istorice Auxiliare)				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Dr. conf. univ. Octavian Munteanu				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		Șed. Catedrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		ocmunteanu@gmail.com munteanu.octavian@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.003	2 din 4 (total modul)	I	I	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cursul reflectă un domeniu de studii relativ slab înțeles de către studenții anului I, deși cunoscut de către ei în linii generale. Având în vedere că acest curs abordează sistemul de cercetare a trecutului uman prin prisma culturii materiale, studenții se vor confrunta cu un nou tip de izvoare, ale căror particularități vor trebui să fie percepute și însușite, comparându-le cu alte tipuri de surse deja cunoscute. Studenții vor explora diferite câmpuri de activitate arheologică, examinând teoriile constituite de-a lungul timpului, metodele și tehnicile de investigare, reconstrucție, interpretare și conservarea a siturilor arheologice, redimensionând capacitățile de a studia trecutul. Cursul este important și prin faptul că va deschide în fața studenților modalitățile de a pătrunde în perioadele trecutului uman de până la apariția scrisului, oferind caracteristicile de bază ale acestora și pregătind capacitățile necesare de a înțelege tendințele esențiale de evoluție ale comunităților spre civilizație.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						

- Formarea unei viziuni de ansamblu privind domeniul și obiectul de studiu al Arheologiei, al scopului și al obiectivelor de bază;
- Familiarizarea cu condițiile în care s-a constituit știința arheologică, principalele ei domenii, școli concepte și teorii;
- Familiarizarea cu etapele de cercetare în procedura de investigație arheologică și cunoașterea principiilor de cercetare pentru fiecare etapă;
- Formarea deprinderilor de a lucra cu legislația națională și internațională de protecție și valorificare a patrimoniului.
- Familiarizarea cu instituțiile de profil arheologic și cu funcțiile lor.
- Formarea abilităților de aplicare în situații concrete a noțiunii de izvor arheologic și a tipurilor de surse existente în arheologie;
- Formarea abilităților de utilizare a cunoștințelor căpătate în procedura de identificare a siturilor arheologice;
- Formarea abilităților de clasificare, comparare și analiză a descoperirilor arheologice, respectiv a abilității de a le evalua;
- Formarea abilităților pentru argumentarea necesităților de funcționare a instituțiilor de profil arheologic și aprecierii impactului lor în societate,
- Formarea abilităților pentru argumentarea acțiunilor de protecție a patrimoniului cultural;
- Formarea unei atitudini profesioniste față de abordarea rolului și locului științei arheologice în evoluția Umanității.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- să utilizeze terminologia de specialitate pentru a consulta bibliografia din domeniu și a iniția un studiu cu caracter arheologic;
- să citească și să analizeze critic texte din domeniul arheologiei și să elaboreze texte cu conținut arheologic;
- să comunice și să dezbate probleme cu conținut arheologic, încadrându-le în abordări interdisciplinare.
- să-și formeze și să-și perfecționeze deprinderile de analiză și interpretare a surselor scrise și a celor materiale;
- să sistematizeze și să sintetizeze informația din sursele bibliografice;
- să citească și să analizeze critic texte din domeniul arheologiei;
- să elaboreze prezentări orale și texte cu conținut corespunzător materialului investigat;
- să compare și să coreleze fenomenele/procesele stabilite prin metodele arheologice, dar să și le compare cu fenomenele/procesele din antichitate stabilite prin metode istorice, găsiindu-le analogii, respectiv identificând căile de influență reciprocă a comunităților umane;
- să utilizeze legislația națională și internațională de protecție și valorificare a patrimoniului;

- să cunoască principiile de funcționare ale instituțiilor de profil arheologic și să poată evalua impactul lor în societate;
- să poată argumenta necesitatea acțiunilor de protecție a patrimoniului cultural.

Precondiții

Studii de bacalaureat

Unități de curs

Repartizarea orelor la cursul *ARHEOLOGIA. CURS INTRODUCATIV.*

1. Obiectul de studiu al Arheologiei. Legislația Națională și internațională de Protecție a Patrimoniului.
2. Noțiuni de Arheologie Teoretică.
3. Procedura investigației arheologice. Periegeza – prima etapă a cercetării.
4. Cercetările de teren – a doua etapă a investigației arheologice. Tehnici de cercetare în dependență de tipologia siturilor. Dosarul de șantier.
5. Etapa analitică și interpretativă în arheologie
6. Arheologia *Paleoliticului* și *Mezoliticului* în Europa
7. Arheologia *Neoliticului* și *Eneoliticului* în Europa
8. Spațiul european în Epoca Bronzului.
9. Arta și credințele în Preistorie
10. Începuturile arheologiei. „Arheologia” în Antichitate, Evul Mediu și epoca modernă.
11. Constituirea arheologiei ca știință: primele cercetări și primii cercetători.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul cursului sunt de natură inductiv-deductivă, contribuind la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, accent punându-se pe cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor constituite. Totodată, demersul strategic presupune învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. În acest sens, structurarea activităților didactice este realizată sub forma prelegerilor, care tind a fi cât mai interactive și sub forma seminariilor în care inițiativa studentului este încurajată la maximum, stimulând analiza critică și exprimarea punctelor de vedere alternative.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:

Evaluarea curentă – 6 puncte:

- Realizarea testelor curente (blitz-teste în cadrul seminariilor și teste la mijlocul și sfârșitul semestrului) – 2 puncte
- Analiza critică a unui text arheologic* – 2 puncte (10 noiembrie ZI/25 noiembrie FR) **

- Elaborarea unui eseu structurat*** – 2 puncte (25 noiembrie ZI/20 decembrie FR)
- Participarea activă la seminarii va fi stimulată suplimentar de profesor, iar neprezentarea va fi depunctată.

Evaluarea finală/examen – 4 puncte din nota finală

Bibliografie

Obligatorie:

1. Luca, S., Arheologie generală, Alba Iulia, 2000;
2. Luca, S., Preistorie generala, Alba Iulia, 1999;
3. D. Micle, Note de curs; Bejan A. Micle D., Arheologia – o știință pluridisciplinară, Timișoara, 2006;
4. Ratchet, Guy, Universul arheologiei, vol. I, II, București, 1977;
5. V. Chrica, D. Boghian, Arheologia preistorică a lumii. Paleolitic-mezolitic, Iași 2003;
6. Chirica, D. Boghian, Arheologia preistorică a lumii. Neolitic-eneolitic, Iași 2003;
7. N. Chetraru, Din istoria arheologiei Moldovei, Chișinău, 1994;
8. S. Musteață, Standarde pentru arhivele arheologice în Europa vs. situația din România și Republica Moldova. In: Tendințe curente în protecția patrimoniului arheologic în România și Republica Moldova, Chișinău/Iași, Editura ARC, 2016, S. Musteață, *Protecția Patrimoniului Arheologic*, Chișinău, 2008;
9. Авдусин, Д. А., Основы археологии, М, 1989; Клейн Л.С. Археологическая типология. Л., 1991;
10. КЛЕЙН Л.С. ПРИНЦИПЫ АРХЕОЛОГИИ, СПБ, 2001; КЛЕЙН Л.С. ВВЕДЕНИЕ В ТЕОРЕТИЧЕСКУЮ АРХЕОЛОГИЮ, СПБ, 2004; КЛЕЙН Л.С. АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ. 1978.

Opțională:

1. Hodder I., *The archaeological process. An Introduction*. Oxford: Oxford University Press. 1999;
2. Jonson, M., *Archaeological theory*. Oxford: Blackwell, 1999;
3. Binford, L., *Debating Archaeology*. New York, Academic Press, 1989;
4. Renfrew, C. and P. Bahn. *Archaeology: Theory, Methods and Practice*. London: Thames and Hudson. 1991;
5. Trigger, B. G.. *A History of Archaeological Thought*. Cambridge: Cambridge University Press, 1989.;
7. Генинг, В.Ф., Объект и предмет науки в археологии, Київ, 1983;
8. Мартынов, А.И., Шер, Я. А., Методы археологического исследования, М, 1989;
9. Методика полевых археологических исследований, Л-д, 1989;
10. Монгайт А.Л. Археология Западной Европы. Каменный век. М., 1973;
11. Монгайт А.Л. Археология Западной Европы: Бронзовый и железный века. М.: Наука, 1974;
12. Предмет и объект археологии и вопросы методики археологических исследований. М. 1975;
13. Проблемы абсолютного датирования в археологии. М., 1972; Щукин. М.Б. На рубеже эр. Спб: Фарн, 1994.

* - sarcina și textul se anexează

** – data indicata aici și în oricare altă parte, este data-limită de predare a materialelor solicitate, după care nici un document nu mai poate fi receptat, iar studentul nu mai poate acumula punctele respective în anul curent.

*** - lista temelor pentru referate se anexează. Elaborarea referatelor se va realiza în grupuri a câte 2 persoane. Grupurile se constituie în baza listelor din registru, în ordine alfabetică. Fiecare grup va prelucra temele conform numărului de ordine în lista de teme. Ex.: *grupul nr. 1* (primele 2 persoane din listele din registru) vor realiza referat pe tema nr. 1 din lista anexată cu temele de cercetare ; grupa nr. 2 – tema nr. 2 etc.

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I, Licență				
Denumirea cursului		Arheologia și Științele istorice auxiliare/ compartiment Științele istorice auxiliare				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Octavian Munteanu, conf. univ. Galina Bodareu, lector superior				
Cadre didactice implicate		Octavian Munteanu/compartiment Arheologie				
Aprobat		Șed. Catedrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		galinacer@yahoo.com munteanu.octavian@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.003	2 din 4 (total modul)	I	I	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Științele istorice auxiliare constituie un domeniu specific al științei istorice generale. Studiarea lor contribuie la formarea unor cunoștințe teoretice și abilități practice în domeniul cercetării istorice. La baza lor se află principiul de analiză și interpretare a izvoarelor istorice. Conținutul cursului se axează pe cunoașterea tipurilor de izvoare istorice, în conformitate cu natura lor prin care au parvenit din realitatea istorică a timpului, și metodele generale și particulare de lucru cu ele în vederea reconstituirii trecutului istoric. La etapa actuală știința istorică dispune de o metodologie avansată a cercetării izvoarelor istorice, care permite descoperirea noilor aspecte despre faptele, fenomenele, procesele, evenimentele istorice, dar și precizarea, iar uneori determinarea unui caracter contraversat. Ca disciplină de studiu, științele istorice auxiliare formează un ansamblu al științelor ce au drept obiect de studiu diferite categorii ale izvoarelor istorice: numismatice, heraldice, arhivistice, epigrafice, paleografice, sfragistice, metrologice, cronologice, onomastice genealogice, diplomatice și altele. Cursul este elaborat pentru studenții tuturor specialităților Facultății de Istorie și Etnopedagogie. Prin aceasta se explică rolul primordial al Științelor istorice auxiliare în raport cu celelalte domenii ale științei istorice: generale și speciale.</p> <p>Conținutul tematic al cursului vizează studiarea acestor științe în contextul constituirii lor ca domenii de cercetare istorică în Europa Occidentală în epoca modernă, încadrând în acest context</p>						

și preocupările în aceste domenii ale specialiștilor români. Totodată, problematica cursului scoate în evidență particularitățile conținutului fiecărei dintre științele istorice auxiliare în raport cu obiectul de studiu.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe de cunoaștere și înțelegere

- Descrierea obiectului de studiu al Științelor istorice auxiliare și determinarea rolului primordial, pe care îl ocupă aceste științe în știința istorică generală;
- Explicarea condițiilor istorice, în contextul cărora s-au constituit Științele istorice auxiliare;
- Cunoașterea principiilor de clasificare și categoriile de izvoare istorice și metodele generale și specifice de lucru cu izvoarele istorice în dependență de natura surselor;

Competențe de aplicare și formare a abilităților de învățare autonomă

- Stabilirea legăturilor inter- și pluridisciplinare între științele istorice auxiliare;
- Elaborarea tipologiei surselor istorice în baza principiilor de clasificare selectate;
- Aplicarea etapelelor de cercetare istorică în procesul de identificare, descoperire, analiză și interpretare a surselor pentru reconstituirea faptelor, fenomenelor istorice;
- Utilizarea terminologiei istorice în procesul de redactare a textului istoric;
- Elaborarea textelor istorice în corespundere cu metodologia scrierii academice și utilizarea aparatului științific;

Competențe de comunicare și exprimare a atitudinilor

- Valorizarea izvoarelor istorice în cadrul științelor istorice auxiliare în vederea descoperirii și argumentării adevărului istoric;
- Aprecierea rolului științelor istorice auxiliare în argumentarea, precizarea și completarea informației istorice;
- Argumentarea contribuției științifice a personalităților distinse din epocile modernă și contemporană în dezvoltarea științelor istorice auxiliare și în apariția noilor ramuri științifice.
-

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

Cunoaștere și înțelegere

- Să explice obiectul de studiu al Științelor istorice auxiliare și să determine rolul primordial, pe care îl ocupă aceste științe în știința istorică generală
- Să cunoască condițiile istorice, în contextul cărora s-au constituit Științele istorice auxiliare;
- Să identifice categoriile de izvoare istorice și să identifice metode generale și specifice de lucru cu izvoarele istorice în dependență de natura surselor;

Aplicare

- Să utilizeze sursele istorice de diferită natură și să descopere informații despre fapte, evenimente, procese istorice din diferite surse istorice;
- Să construiască discursuri structurate cu utilizarea tipologiei variate a izvoarelor istorice;
- Să argumenteze locul și rolul științelor istorice auxiliare în procesul de reconstituire a faptelor, fenomenelor, proceselor, evenimentelor istorice;
- Să utilizeze terminologia istorică generală și specială la scrierea textelor istorice;
- Să elaboreze texte istorice cu aparat științific în baza metodologiei scrierii academice;
- Să susțină discursuri cu utilizarea TIC.

Sinteză și integrare

- Să utilizeze argumentativ izvoarele istorice în cercetarea istorică primară;

- Să redacteze texte științifice structurate cu caracter analitic, în baza izvoarelor istorice de diferite tipuri, prin utilizarea terminologiei istorice, cu elaborarea listelor bibliografice tematice și aplicarea aparatului științific;
- Să exprime opinii proprii în procesul de descoperire și interpretare a izvoarelor istorice;
- Se elaboreze prezentări sistematizate prin aplicarea TIC.

Precondiții

Studii de bacalaureat. Cunoștințe generale în domeniul istoriei.

Unități de curs

Tema 1. Introducere în cursul Științele istorice auxiliare. Obiectul de studiu al științelor istorice auxiliare.

Tema 2. Terminologia istorică. Cercetarea istorică.

Tema 3. Izvoarele istorice. Tipologia izvoarelor istorice.

Tema 4. Știința și arta heraldică.

Tema 5. Paleografia.

Tema 6. Numismatica și medalistica.

Tema 7. Sfragistica.

Tema 8. Cronologia istorică.

Tema 9. Metrologia istorică.

Tema 10. Codicologia și arhivistica.

Tema 11. Onomastica.

Tema 12. Elaborarea practică a unui studiu în baza selectării și cercetării a diferitor tipuri de izvoare istorice.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Predarea și învățarea cursului se bazează pe însușirea cunoștințelor și formarea competențelor cu caracter cognitiv. Formarea profesională a studenților se axează pe cunoașterea conținutului concepțiilor și teoriilor constituite în știința istorică și pe capacitatea aplicării adecvate a acestor cunoștințe în analiza izvoarelor istoriografice. Strategia de predare-învățare evidențiază metoda inductiv-deductivă, care determină dezvoltarea propriilor competențe ale studenților ca subiect activ al procesului de studiu. Activitatea didactică este structurată în prelegeri interactive și seminare, la care participarea activă a studentului este însoțită de analize critice și expunerea opiniilor.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în sistemul cumulativ de 10 puncte, pe care studentul le acumulează pe parcursul semestrului în două etape în baza grilei:

I - evaluarea curentă - 6 puncte din nota totală:

- Participarea activă la seminarii prin răspunsuri de bază, completări, precizări -2 puncte;
- Realizarea testului curent la sfârșitul semestrului -2 puncte;
- Realizarea unei lucrări practice -2 puncte;

II - evaluarea finală - 4 puncte din nota totală.

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Berciu-Drăghicescu A., *Științele auxiliare ale istoriei*, București, 1988;
2. Bogdan D., *Paleografia româno-chirilică*, București, 1978;
3. Boianu A., *Paleografia româno-chirilică*, București, 1978;
4. Constantinescu N., *Dicționar onomastic românesc*, București, 1963;
5. Cosniceanu M., *Studiu asupra numelor de persoane*, Chișinău, 1973;
6. *Dicționar al științelor speciale ale istoriei*, București, 1982;
7. Dogaru M., *Sigiliile, mărturii ale trecutului istoric. Album sigilografic*, București, 1976;
8. Drâmba C., *Timpul și măsurarea lui*, București, 1952;
9. Edroiu N., *Întroducere în Științele Auxiliare ale Istoriei*, Cluj-Napoca, 1992;
10. Eremia A., *Nume de localități. Studiu de toponimică moldovenească*, Chișinău, 1970;
11. Ionescu C., *Mica enciclopedie onomastică*, București, 1975;
12. Iordan I., *Toponimica românească*, București, 1963;
13. Stănilă Gh., *Sisteme calendaristice*, București, 1980;
14. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Paleografie>
15. *Dicționar de numismatică*
16. Georges Depeyrot, *Le Bas Empire romain, économie et numismatique (284-491)*, Édition Errance, 1987 p. [ISBN 2903442401](https://www.isbn-international.org/product/9782903442401)
17. Georges Depeyrot, *La monnaie romaine : 211 av. J.-C. - 476 apr. J.-C.*, Éditions Errance, 2006, 212 p. [ISBN 2877723305](https://www.isbn-international.org/product/9782877723305)
18. Hubert Zehnacker, *Moneta. Recherches Sur l'Organisation et l'Art des Émissions Monétaires de la République Romaine* 2vo, École de Rome, 1973, 1214 pages, ([ISBN 2728304599](https://www.isbn-international.org/product/9782728304599))
19. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Sigilografie>
20. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Genealogie>_(criteriu_de_clasificare)
21. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Onomastic%C4%83>

Bibliografie opțională:

1. Avramescu A., Cândea V., *Introducere în documentarea științifică*, București, 1960;
2. *Enciclopedia antichității românești*, București, 1978;
3. Grigoraș E., *Criptografia și istoria românească*, București, 1924;
4. *Istoria României în date*, București, 1971;
5. Preda C., *Moneda antică în România*, București, 1969
6. Idem, *Monedele geto-dacilor*, București, 1973;
7. Secășanu C., *Numismatica medievală și modernă*, București, 1942;
8. Vârtosu E., *Paleografia românească chirilică*, București, 1968;
9. Xenopol A. D., *Principiile fundamentale ale istoriei*, Iași, 1900;
10. Кобрин Н. В.В *Вспомогательные исторические дисциплины*, Москва, 1984,
11. Гусаров Т.П. *Введение в специальные исторические дисциплины*, Москва, 1990.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	GEOGRAFIE GENERALĂ
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie umană, regional și turism
Titular de curs	Castraveț Tudor , conf. univ., doctor Mamot Vitalie , conf. univ. doctor

Cadre didactice implicate	Dilan Vitalie , asist. univ.
aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. Nr. 1 din 19.09.2023
e-mail	nicgeo@rambler.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.004	6	I	I	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de **Geografie generală** reprezintă unul din cursurile fundamentale care contribuie la formarea sistemului de reprezentări științifice cu care operează geografia ca știință. În acest scop, se urmărește introducerea celor mai reprezentative concepte, legi și teorii pe care se bazează paradigmele științifice actuale (neo-evoluționismul, teoria generală a sistemelor, dezvoltarea durabilă etc.). Importanța acestui curs rezidă din necesitatea de a permite accesul studenților la reprezentările și legitățile geografice fundamentale, indispensabile formării unei concepții unitare despre învelișul geografic ca obiect al cunoașterii geografice.

Are ca sarcină de a familiariza pe studenții cu noțiuni generale din domeniul dat, care vor servi ulterior drept suport pentru studierea celorlalte discipline ce țin de geografia fizică, umană, de ramură și regională.

Compartimentul de bază al cursului este dedicat studierii bazelor teoretice ale geografiei, analiza concepțiilor metodologice ale celor mai importante școli geografice. Se urmărește conștientizarea de către studenți a evoluției științei geografice în contextul modificărilor ce intervin odată cu schimbarea formațiunilor istorice.

Urmează compartimentul dedicat studierii Pământului ca planetă, proprietăților fizice, chimice și dinamice ale planetei noastre, precum și structurii interne a Pământului, geosferelor terestre și a învelișului geografic.

Celelalte compartimente reflectă analiza indicatorilor și elementelor de bază ce țin de caracterizarea populației și a fenomenelor demografice, a economiei mondiale și naționale. Se evidențiază criteriile ce determină structurile populației. Se redau aspectele politice și sociale înrămate într-un cadru geografic legat de evoluția hărții politice a lumii. Un compartiment aparte este dedicat analizei problemei interacțiunii dintre societate și mediul înconjurător și modificarea mediului geografic la diferite etape de dezvoltare a societății sub influența factorului antropic. Cursul se finalizează cu studierea noțiunilor de bază despre harta politică a lumii.

Scopul cursului: de a contribui la pregătirea unui specialist, a unui profesor de geografie care să optimizeze procesul educațional la predarea geografiei conform cerințelor și dezideratelor reformei curriculare.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii profesori de geografie a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în analiza școlilor științifice de geografie și a proceselor geodemografice în instituțiile preuniversitare; pregătirea practică a studenților pentru profesia de pedagog..

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- Definirea conceptelor de bază din domeniul Geografiei;

- Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
- Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice Geografiei;
- Perceperea coerentă a proceselor și fenomenelor geografice la nivel mondial și regional;
- Identificarea factorilor care determină procesele și fenomenele geografice.
- Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

- Analiza și interpretarea corectă a formării și evoluției concepțiilor geografice în cadrul școlilor științifice geografice mondiale;
- Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor din geografia fizică, geografia economică și geodemografie;
- Identificarea elementelor specifice a categoriilor de stare și mișcare a populației, precum și a categoriilor de așezări;
- Explicarea concretă a realității de caracter fizico-geografic și economico-geografic utilizând terminologia specifică.
- Dialog intercultural cu diverși actori educaționali, demonstrând cultură civică și disponibilitate de cooperare și implicare.

Competențe instrumental-aplicative:

- Evaluarea situației geografice a unei țări, regiuni, localități;
- Relaționarea fenomenelor fizico-geografice, economico-geografice și demografice cu reprezentarea lor grafică și cartografică
- Determinarea soluțiilor unor probleme de mediu, economice și demografice;
- Argumentarea consecințelor diferitelor procese și fenomene fizico- și economico-geografice;
- Recomandarea măsurilor concrete de redresare a situației demografice în diferite state;
- Participarea la dezbateri în situații reale și imaginare, în legătură cu problematica disciplinei de studiu;
- Previzionarea evoluției populației pe termen scurt, mediu și lung;
- Stabilirea raporturilor dintre populație și resurse, dintre creșterea demografică și dezechilibrele de mediu;
- Interpretarea critică a practicilor educative din punctul de vedere al respectării și cultivării diversității culturale;
- Construirea creativă și responsabilă a unor alternative pedagogice contextualizate;

Competențe atitudinale:

- Implicarea în activități științifice în legătura cu disciplina;
- Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
- Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
- Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
- Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
- Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;
- Respect pentru diversitatea naturală și umană;
- Utilizarea corectă a datelor despre natură și populație ca sistem;
- Analizarea corectă, completă, sistematică a informației cu privire la evidența populației, interpretarea adecvată a metodelor de cercetare utilizate în geografia populației;
- Analiza comparativă a posibilităților și a limitelor abordării interculturale în geografia populației din perspectivă istorică, contextuală, școlară etc., cu toleranță și discernământ.

Finalități de studii

- Să analizeze din punct de vedere geografic și istoric procesele de formare a științelor geografice la nivel mondial și regional.
- Să explice esența conceptelor, principiilor și metodelor din Geografie, a specificității Geosistemului și componentelor sale;

- Să investigheze multitudinea de metode generale și specific geografice aplicate în cercetare în geografia fizică și geografia umană.
- Să înțeleagă și să explice științific legăturile cauzale existente între componentele învelișului geografic; să deducă efectele sistemului de inter-relații stabilit între componentele mediului geografic;
- Să analizeze indicatorii geografici la nivel mondial, regional și local.
- Să evalueze structurile populației după diversele criterii: de vârstă, gen, socio-economic, antropologic, etnic, lingvistic, confesional, pe medii de trai prin prisma interculturalității.
- Să aprecieze principalele corelații spațiale și temporale între populație, resurse, valorificare, forme de habitat și nivel de dezvoltare.
- Să interpreteze problematica specifică fiecărui domeniu de cercetare din cadrul geografiei umane prin prisma interculturalității.

Precondiții

- **Discipline anterior studiate:** *Geografie fizică generală (ciclul liceal).*
- **Condiții prealabile:**
 - operaționalizarea termenilor în domeniul geografiei generale etc.
 - deprinderi de muncă intelectuală: *capacitatea de a elabora un referat/portofoliu, de a colecta și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.*
 - - deprinderi de analiză și sinteză: *capacitatea de a analiza materialele cartografice, grafice etc. diverse surse informaționale;*
 - Să realizeze analiza materialelor istorice și diplomatice etc.

Conținutul unităților de curs

Unitatea de învățare 1. Geografia fizică generală ca știință.
 Unitatea de învățare 2. Elemente de teorie și metodologie.
 Unitatea de învățare 3. Universul, Galaxia, Sistemul Solar. Sistemul Pământ - Lună – Soare.
 Unitatea de învățare 4.A Forma și dimensiunile Terrei și consecințele lor geografice.
 Unitatea de învățare 4.B Proprietățile geofizice și geochimice ale Terrei și consecințele lor geografice.
 Unitatea de învățare 5.A Mișcarea de rotație, precesia și nutația Pământului și consecințele lor geografice.
 Unitatea de învățare 5.B Mișcarea de revoluție a Pământului și consecințele ei geografice.
 Unitatea de învățare 6. Litosfera - componentă a Geosistemului.
 Unitatea de învățare 7. Atmosfera și hidrosfera - componente ale Geosistemului.
 Unitatea de învățare 8. Biosfera și pedosfera - componente ale Geosistemului.
 Unitatea de învățare 9.A Geosistemul (Învelișul geografic) – definire, istoric, terminologie, limite și structură.
 Unitatea de învățare 9.B Geosistemul (Învelișul geografic) – legități și trăsături specifice.
 Unitatea de învățare 10.A. Obiectul de studiu al geografiei umane. Sistemul de științe economico-geografice. Metodele de cercetare aplicate în Geografia Umană
 Unitatea de învățare 10.B. Geneza și Etapele evoluției Geografiei Umane
 Unitatea de învățare 10.C. Școlile de Geografie Umană franceză și germană
 Unitatea de învățare 10.D. Școlile de Geografie Umană rusă și românească.
 Unitatea de învățare 11.A. Geografia politică. Noțiuni de geopolitică.

Unitatea de învățare 11.B. Harta politică a lumii. Noțiunea de hartă politică și elementele de bază ale ei. Harta politică a lumii până la Marile descoperiri geografice. Marile descoperiri geografice (sec. XV-XVIII).

Unitatea de învățare 11.C. Modificări în harta politică a lumii în ajunul și după Primul Război Mondial

Unitatea de învățare 11.D. Harta politică a lumii după cel de-al II-lea Război Mondial și la etapa contemporană.

Unitatea de învățare 12. Indicii mișcării naturale a populației

Unitatea de învățare 13.A. Structurile populației

Unitatea de învățare 13.B. Indicii amplasării populației și așezărilor umane.

Unitatea de învățare 14. Interdependența dintre mediul geografic și societate.

Unitatea de învățare 15.A. Noțiuni de economie mondială și economia națională. Indicatorii macro-economici și economiei naționale. Caracterizarea indicatorilor industriali

Unitatea de învățare 15.B. Caracterizarea indicatorilor dezvoltării agriculturii, transporturilor, relațiilor economice externe și sectorului serviciilor.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă:

- Proba I: test (33%) + activitatea la seminare (34%) + nomenclatura (harta fizică a lumii) (33%);

- Proba II: test (33%) + activitatea la seminare (34%) + nomenclatura (harta politică a lumii) (33%);

Activitatea la seminare: prezentări orale, gradul și calitatea participărilor la activitățile solicitate de profesor în cadrul seminarelor și altor lucrări, discuții, dialog didactic, referate, portofolii, lucrul în grup, participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, prezentări PowerPoint și Prezi etc.

Evaluare finală:

- Prin examen scris/oral: test (70%) + completarea hărții mute (plasarea obiectelor geografice) (30%).

- Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul scris (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Anuarul statistic al Republicii Moldova, anul 1994, Editura "Statistica", Chișinău, 1995
2. Anuarul statistic al Republicii Moldova, anul 1996, Editura "Statistica", Chișinău, 1997
3. Anuarul statistic al Republicii Moldova, anul 1997, Editura "Statistica", Chișinău, 1998
4. Botnaru V., Strișcă T., Indicații metodice la cursul Geografie umană și economică, Editura "UST", Chișinău, 1995
5. Bran Fl., Geografie economică mondială, Editura "Editura economică", București, 1997
6. Brown R., Problemele globale ale omenirii, Editura "Tehnică București", București, 1994
7. Ciubara S., Buga O., Geografie umană și economică a lumii, Editura "UST", Chișinău, 1995
8. Cubara S., Nerean V., Geografie Umană și Economică generală, manual clasa 8, Editura "TIPCIM", Cimișlia, 1997
9. Donisă, I., Bazele teoretice și metodologice ale geografiei, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
10. Efros V., Geografia economiei mondiale și problemele globale, Editura "Universitatea Suceava", Suceava, 2001
11. Ielenicz, M., Geografie generală, Ed. Fundației România de Mâine, București, 2000
12. Mândruț, O., Elemente de epistemologie a geografiei. Bazele teoretice și metodologice ale geografiei, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2013

13. Mățu M., Economia protecției mediului, Editura "Evrca", Chișinău, 1998
14. Mehedinți, S., Terra. Introducere în geografie ca știință, Vol. I-II, București, 1995
15. Mica enciclopedie de geografie. Larousse, Editura "Lider", București, 1996
16. Posea, Gr., Armașu Iuliana, Geografie fizică, Ed. Enciclopedică, București, 1998
17. Roșca L., Economie politică, Editura "ULIM", București, 1997
18. Statele lumii de la A la Z, Editura "Tess-M", Constanța, 1998
19. Statele lumii. Mica enciclopedie, Ediția VI, Editura "Meronia", București, 1994
20. Strahler, A., Geografia fizică, Ed. Științifică, București, 1973
21. Ungureanu A., Petrea D., Geografie generală, Program postuniversitar de conversie profesională pentru cadrele didactice din mediul rural, București, 2005
22. Velcea I., Ungureanu Al., Geografie economică a lumii contemporane, Editura "Șansa S.R.L.", București, 1993
23. В. Бунге, Теоритическая география. „Прогресс”, Москва, 1967.
24. В. Муромов, Сто великих путешественников. „Вече”, Москва, 1999.
25. Географический атлас мира, Рига - Москва, 1998
26. Географический атлас учителя, Editura "ГУГК", Москва, 1978
27. Географический атлас, Editura "ГУГК", Москва, 1990
28. Н. Алисов, Б. Хорев, Экономическая и социальная география мира. Общий обзор. „Номо Faber”, Москва, 2001.
29. Н. Баранский, Методика преподавания экономической географии. „Просвещение”, Москва, 1990.
30. Под ред. А. Булатов, Мировая экономика. „Номо Faber”, Москва, 2000.
31. Р. Баландин, В. Маркин, Сто великих географических открытий. „Вече”, Москва, 2000.
32. Страны мира, Editura "Мысль", Москва, 1993
33. Э. Алаев, Социально-экономическая география. „Мысль”, Москва, 1983.
34. Экономическая и социальная география мира. 10 класс”, Editura "Дрофа", Москва, 1996

Bibliografie opțională:

1. Bari I., Economia mondială, Editura "Editura economică", București, 1994
2. Cantemir Dmitrie, Descrierea Moldovei, Editura "Universitatea "Al.I. Cuza", Iași, 1987
3. Christopherson, R. W., Birkeland, G. H. Geosystems. An Introduction to Physical Geography, Pearson Education Inc., 2018
4. Claudius Ptolemy, The Geography, Dover Publications, Inc., New York, 1991
5. Cucu V., Popescu C., Urbanism, Editura "Universitatea din București", București, 1975
6. Ilinca N., Geografie umană. Populația și așezările omenești, Editura "Corint", București, 1999.
7. Ilinca N., Geografie. Manual pentru clasa a X-a, Editura "Petrion", București, 2001
8. Moldovanu D., Doctrinile economice, Editura "ASEM", Chișinău, 1998
9. Nimigeanu V., România. Geografie umană, Editura "Universitatea Al. I. Cuza", Iași, 1996
10. Oancea D., Gruparea urbană "Galați-Brăila", Editura "Didactica", București, 1954
11. Petersen, J. F., Sack, Dorothy, Gabler, R. E., Fundamentals of Physical Geography, Brooks/Cole, Cengage Learning, 2012
12. Strabo, The Geography of Strabo, Volume I-III, Literally Translated, with Notes, London, John Childs and Son, Bungay, 1854
13. Г. Майер, К. Кона, География городов, „Прогресс”, Москва, 1965.
14. Геродот, История, Издательство «Наука», 1972

15. Григорьев А., Краткая географическая энциклопедия. Том I, Editura “МГУ”, Москва, 1960
16. М. Плоткин, Основы промышленного производства, Высшая школа”, Москва, 1977.
17. Меньчуков А.Е., В мире ориентиров, Недра, Москва, 1977 г.
18. Методика экономико-географических исследований, Editura “МГУ”, Москва, 1963
19. Пандул И.С., Астрономические определения по Солнцу для географов, геологов и топографов, Недра, Москва, 1983 г.
20. Под ред. А. Куракин, Основы промышленного и сельско-хозяйственного производства. „Просвещение”, Москва, 1981. (хегосоріі).
21. Саушкин Ю., Экономическая география: история теория, методы, практика, Editura “МГУ”, Москва, 1973
22. Страбон, География, Издательство «Наука», 1964
1. Энциклопедический словарь географических терминов, Editura “Знание”, Москва, 1968

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I, licență				
Denumirea cursului		Limba profesională și comunicare în limba engleză				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		FLLS, Catedra Filologie Engleză				
Titular de curs		Caracaș Olimpia, asistent univ.				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		19.09.2023				
e-mail		mardari.alina@upsc.md				
Codul cursului	Numărul de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.01.O.005	6	I	I	120	60	60
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Se încadrează în categoria unităților de specialitate, dezvoltate și adaptate domeniului de formare profesională. Are ca scop asigurarea achizițiilor de bază ce permit dezvoltarea competențelor de bază (lingvistice, verbale și comunicative) care să-i permită studentului să înțeleagă, să vorbească, să citească și să scrie în limba engleză. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate pe tot parcursul ulterior de studiu precum și în cadrul stagiilor de practică.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<p>C-1. Aplicarea normelor lingvistice în formularea mesajelor simple și corecte, valorificând limba ca sistem.</p> <p>C-2. Utilizarea corectă, liberă și fluentă a vocabularului atât în vorbirea scrisă, cât și în cea orală;</p> <p>C-3. Utilizarea corectă a intonației în timpul citirii, accentuând cuvintele cheie din propoziții;</p>						

- C-4.** Redarea corectă a textului dat utilizând vocabularul activ și frazelor folosind unele elemente de analiză;
- C-5.** Analiza critică/expunerea punctului de vedere prin aplicarea diverselor metode și tehnici de comunicare;
- C-6.** Respectarea structurii de principiu a mesajului oral, în diverse situații de comunicare.
- C-7.** Respectarea structurii mesajului scris, în situații de comunicare specifice.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- F-1.** înțelege și să poată utiliza orice regulă de citire a vocalelor și consoanelor engleze;
- F-2.** întoneze corect orice tip de propoziții;
- F-3.** utilizeze vocabularul în situații și dialoguri;
- F-4.** folosească ordinea corectă a cuvintelor în propoziția engleză;
- F-5.** cunoască toate tipurile de propoziții;
- F-6.** utilizeze regulile de punctuație corect;
- F-7.** reacționeze spontan la orice întrebare și să interacționeze;
- F-8.** explice în limba engleză a situațiilor de comunicare.

Preconții

Studenții trebuie să aibă cunoștințe și abilități de comunicare în limba engleză la nivelul A1.2.

Conținutul unităților de curs

UNIT 1. GETTING ACQUAINTED
UNIT 2. FAMILY
UNIT 3. APPEARANCE AND CHARACTER
UNIT 4. HOME
UNIT 5. HEALTH
UNIT 6. TRAVELLING

Strategii de evaluare

Evaluare inițială: testarea de diagnosticare a nivelului de cunoaștere a limbii engleze prin o probă mixtă a competențelor de comunicare orală și scrisă în limba engleză, nu se notează.

Evaluare curentă (formativă): probe scrise/orale, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii, etc. și notele obținute.

Evaluarea periodică I - probă scrisă.

Evaluarea periodică II – probă mixtă scris+oral.

Evaluarea lucrului individual: sarcini plasate pe platforma classroom, proiecte, referate, portofolii - – 60% din nota la curs.

Evaluarea semestrială/finală – examen *mixt* probă scrisă (test) cu durată de 1 oră și 30 minute + oral, se manifestă prin răspunsurile studenților oral – 40% din nota finală.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Berestova A., et all. Everyday English. Saint Petersburg, 2013.
2. Golubovschi O., et all. Essential Course of English. Book I, Ion Creangă State Pedagogical University, Chisinau, 2013.

3. Oxenden C., Latham Koenig C. English File. 3rd ed. Elementary Student's Book, Oxford University Press, 2011.
4. Oxenden C., Latham Koenig C. English File. 3rd ed. Elementary Workbook, Oxford University Press, 2011.
5. McCarthy M., O'Dell F., English Vocabulary in Use. – Cambridge University Press, 2001.
6. **on-line resources**

Opțională:

7. Soars J., Soars L. New Headway. Elementary Student's Book. Oxford University Press, 2003
8. Soars J., Soars L., Maris A. New Headway. Elementary Work Book. Oxford University Press, 2003

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Ciclul I – Licența
Denumirea cursului	Limbaj profesional și comunicare în limba franceză
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Limbi și Literaturi Străine/Filologie Romanică
Titular de curs	Copacinschi Angela, asist. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	copacinschi.angela@upsc.md sava.anastasia@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.005	6	I	I	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

La familiarisation avec le français dans sa dimension sonore (sons, intonation, rythme), favorisation d'une attitude réceptive à la langue et développement des aptitudes perceptives. Développement des habitudes d'une bonne prononciation, de la lecture et de l'écriture, de la compréhension du système de la langue, la mémorisation des éléments lexicaux et leur emploi dans le contexte.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Développement des compétences linguistiques de l'étudiant en ce qui concerne la prononciation, l'orthographe et le vocabulaire.
- Entraînement de l'orthographe par les dictées préparées.
- Entraînement de la transcription phonétique française.
- Identification et compréhension du vocabulaire relatif à la famille, au logement, à l'horaire, etc.

- Utilisation des expressions et des phrases simples pour décrire le lieu d'habitation, les gens, les conditions de vie, etc.
- Développement des idées à partir d'une notion, d'une question, d'une idée donnée, ayant à la base le lexique exigé.

Finalități de studii

- Être capable de présenter un sujet à développer sur de diverses thématiques quotidiennes.
- Posséder des aptitudes de s'exprimer de façon détaillée sur des sujets différents.
- Écrire correctement les mots français, en respectant l'orthographe.
- Participer aux conversations sur de divers sujets (art, peinture, mode, famille, logement, emploi du temps, loisirs, etc.) en respectant les règles de prononciation.
- Être capable d'identifier les intentions et les points de vue exprimés dans des documents écrits, oraux, audio-visuels, qui supposent de la part de l'étudiant une tâche à réaliser.
- Pouvoir intégrer les quatre compétences linguistiques (compréhension orale/écrite; expression orale/écrite) dans des situations réelles d'apprentissage, en concordance avec le «Cadre européen commun de référence pour les langues».

Precondiții

Le niveau A1 (introductif) est le niveau le plus élémentaire d'utilisation de la langue qui prévoit une gamme de moyens linguistiques très limités, qui permet à l'apprenant de comprendre une information simple et de produire des énoncés très simples, qui visent à satisfaire des besoins concrets.

Conținutul unităților de curs

Phonétique articulatoire (6 heures):

Thème 1. Spécificités du français oral. Règles de phonographie. (2 heures).

Thème 2. Les voyelles. L'arrondissement. Fermée/ouverte. Antérieure/postérieure. Oralité/nasalité. La chute du caduc. (2 heures).

Thème 3. Les consonnes. Les semi-consonnes. Les diacritiques. La longueur rythmique/historique. L'apostrophe française. Principes de transcription phonétique. (2 heures).

Lexique français. Vocabulaire thématique. (30 heures):

Leçon 1. Décrire une personne. L'art de la photo. Album de famille. Ma famille. Activités textuelles (2 heures).

Leçon 2. Décrire les objets. L'art de la mode. Design intérieur. Idées décoration intérieure. Ma maison. Activités textuelles (2 heures).

Leçon 3. Le temps. Soir d'été orageux. Activités textuelles (2 heures).

Leçon 4. Une ville. L'art de la sculpture. Monuments historiques de notre ville. Ma ville natale. Activités textuelles (4 heures).

Leçon 5. Les activités journalières. L'art de la peinture. La journée de travail d'un peintre connu. Activités textuelles (4 heures).

Leçon 6. Les loisirs. L'art de la scène. Les bandes dessinées. Les loisirs des Français. Activités textuelles (4 heures).

Leçon 7. La maladie/ La santé. Activités textuelles (4 heures).

Leçon 8. Le transport. Activités textuelles (4 heures)

Leçon 9. L'univers étudiantin. Activités textuelles (4 heures)

Grammaire (20 heures).

Leçon 1: Le nom. Généralités. Genre des noms. Nombre des noms. Formation du pluriel des noms simples (2 heures).

Leçon 2: L'article. Article défini. Article contracté. Article indéfini. Article partitif. Omission de l'article (2 heures).

Leçon 3: L'adjectif. Féminin des adjectifs qualificatifs. L'accord des adjectifs. Pluriel des adjectifs (2 heures)

Leçon 4: Le verbe Les temps de l'Indicatif : présent. Verbes du I-er groupe. Verbes du II-e groupe. Verbes du III-e groupe. (2 heures).

Leçon 5: Les temps de l'Indicatif : passé composé. L'accord des participes passés. (2 heures).

Leçon 6: Les temps de l'Indicatif : futur simple. Emploi du futur simple. Concordance des temps de l'Indicatif (le plan du présent) (2 heures)

Thème 7 :Les pronoms sujets. Les pronoms toniques. Les pronoms personnels COD et COI. Ordre et place des pronoms compléments. Les pronoms adverbiaux *en* et *y*. (2 heures).

Thème 8: L'adverbe (2 heures).

Thème 9. Le verbe. Les temps de l'Indicatif : imparfait\ le plus-que-parfait\ le futur dans le passé. (2 heures).

Thème 10. Concordance des temps de l'Indicatif (le plan du passé) (2 heures).

Attestations courantes (4 heures) :

Ire Attestation (7^e semaine) : test lexico-grammatical. (2 heures).

Ile Attestation (14^e semaine) : test lexico-grammatical + dictée préparée. (2 heures).

TOTAL – 60 heures

L'évaluation courante: L'évaluation courante: des activités d'apprentissage s'effectue sous forme de tests, travaux de contrôle, réponses quotidiennes orales, dictées préparées, dictées non-préparées (50% de la note finale). On prend en compte la présence des étudiants aux cours (10 %).

L'évaluation sommative est exprimée par les réponses des étudiants à l'examen final (40% de la note finale).

Bibliografie

Obligatoire:

1. SOLCAN Angela, GUZUN Maria, *FLUX* (Phonétique/ Communication), Chişinău : 2010.
2. CHARLIAC Lucile, *Phonétique progressive du Français*, Paris : CLE international, 2001.
3. MIQUEL Claire, *Communication progressive du Français*, Paris : CLE international, 2004.

Opțională:

1. CORNQUIRE Claudine *La compréhension orale*, Paris, Clé International, 1998
2. MOIRAND Sophie *Enseigner à communiquer en langue étrangère*, Paris, Hachette, 1998
3. PICOCHÉ Jacqueline, *Enseigner le vocabulaire*, éd. Allouche, 2007

Denumirea programului de studii	Istorie și geografie
Ciclul	I, Licență

Denumirea cursului	Preistoria și Istoria Orientului Antic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Munteanu O. conf. univ. Bodareu G., asistent univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	galinacer@yahoo.com munteanu.octavian@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.01.O.006	6	I	1	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul abordează problemele fundamentale ale evoluției omului și societății umane de la origini până la apariția scrisului și a statului, precum și se axează pe analiza primei etape din istoria statalității- istoria statelor antice orientale. Deși programele de studii preuniversitare reflectă esența acestor mari compartimente din istoria universală, cursul universitar abordează o problematică teoretică mai profundă a acestor domenii din știința istorică. În acest context, studierea lor se bazează pe formarea unor aptitudini mai dezvoltate de lucru cu textul istoric, în vederea selectării, sistematizării informației, precum și a analizei lui critice. Studenții se încadrează atât în procesul de asimilare critică a cunoștințelor teoretice, cât și în cel de cercetare teoretică, prin elaborarea unor lucrări. Caracterul complex al tematicii cursului este exprimat de conținutul variat al problemelor fundamentale, ce caracterizează aceste domenii ale științei istorice: originea și evoluția omului, transformările radicale din societatea preistorică, probleme de constituire statelor timpurii, precum și cele ce reflectă evoluția economică, socială și politică a statelor din Orientul Antic.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe de cunoaștere și înțelegere

- Cunoașterea esenței noțiunilor fundamentale: „preistorie”, „protoistorie”, „istorie”, „istorie antică”;
- Cunoașterea cadrului cronologic general al epocii preistorice și antice orientale și determinarea principalelor etape în evoluția acestor epoci;
- Explicația noțiunii de „stat”, a etapele evoluției lui în Istoria Orientului Antic;
- Explicarea fenomenelor, proceselor, faptelor istorice din epoca preistorică și a Orientului Antic;
- Cunoașterea problemelor fundamentale în istoriografia Preistoriei și a Istoriei Orientului Antic, a teoriilor, concepțiilor, școlilor și curentelor apărute în aceste domenii în istoriografia modernă și contemporană;
- Cunoașterea specificului izvoarelor de cercetare a preistoriei și a istoriei antice;

Competențe de aplicare și formare a abilităților de învățare autonomă

- Argumentarea faptologică a cauzelor și consecințelor fenomenelor istorice cu referire la Preistorie și Istoria Orientului Antic ;
- Argumentarea specificului Preistoriei și Istoriei Orientului Antic;
- Stabilirea sincronismelor cronologice între evenimentele, procesele, fenomenele istorice;

- Utilizarea terminologiei istorice în procesul de redactare a textului istoric;
- Elaborarea textelor istorice în corespundere cu metodologia scrierii academice și utilizarea aparatului științific;
- Sistematizarea cunoștințelor pentru formularea concluziilor despre legitățile în evoluția statului antic oriental la diferite etape cronologice;

Competențe de comunicare și exprimare a atitudinilor

- Aprecierea importanței studierii Preistoriei și Istoriei Orientului Antic ca etape în procesul evoluției în istoria economică, socială, politică și în cultura universală;
- Exprimarea argumentativă a propriilor viziuni despre procesele, faptele, fenomenele istorice ale epocii;
- Valorificarea patrimoniului cultural-istoric al Preistoriei și Istoriei antice orientale în istoria și cultura universală.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

Cunoaștere și înțelegere:

- Să explice esența noțiunilor din contextele istorice ale epocilor studiate;
- Să cunoască cadrul cronologic general și spațiul geografic al epocii preistorice și antice orientale și principalelor etape în evoluția acestor epoci;
- Să identifice caracteristici distinctive ale etapelor în evoluția Preistoriei și în Istoria Orientului Antic;
- Să descrie fenomene, procese, fapte istorice din epoca preistorică și a Orientului Antic;
- Să explice problemele fundamentale din istoriografia Preistoriei și a Istoriei Orientului Antic, teorii, concepții, școli și curente în istoriografia modernă și contemporană cu referire la epocile studiate;
- Să explice specificul izvoarelor de cercetare a Preistoriei și a Istoriei Orientului Antic;

Aplicare

- Să stabilească conexiuni logice între procese, evenimente, fenomene istorice prin descoperirea premizelor și cauzelor, care le-au generat, precum și a consecințelor, pe care le-au determinat;
- Să selecteze critic informații din sursele istorice prin comparații, tipologizare, clasificări;
- Să sistematizeze informațiile prin scheme, tabele, diagrame;
- Să încadreze evenimente, procese, fenomene în spațiu și timp;
- Să utilizeze noțiunile istorice în contexte noi de exprimare orală și scrisă;

Precondiții

Studii de bacalaureat. Cunoștințe generale în domeniul istoriei antice.

Unități de curs

- Tema 1. Introducere în Istorie.
- Tema 2. Obiectul de studiu al Preistoriei.
- Tema 3. Izvoarele de cercetare a Preistoriei.
- Tema 4. Istoriografia Preistoriei.
- Tema 5. Metodele de cercetare a Preistoriei.

Tema 6. Periodizarea epocii preistorice.
Tema 7. Antropogeneza.
Tema 8. Sociogeneza. Etapele evoluției societății preistorice. Destrămarea societăți preistorice.
Tema 9. Cultura societății preistorice.
Tema 10. Orientul Antic. Curs introductiv.
Tema 11. Specificul antichității orientale.
Tema 12. Egiptul Antic. Curs introductiv. Egiptul în Regatul Vechi și Mijlociu.
Tema 13. Ascensiunea Egiptului lui în Regatul Nou. Crearea și căderea Imperiului.
Tema 14. Cultura Egiptului Antic.
Tema 15. Mesopotamia. Curs introductiv.
Tema 16. Babilonul în Regatul Vechi. Legile lui Hammurapi ca izvor istoric.
Tema 17. Babilonul în Regatul Nou. Crearea Imperiului.
Tema 18. Asiria.
Tema 19. Cultura popoarelor din Mesopotamia.
Tema 20. Regatul Hitit.
Tema 21. Statele din Bazinul de Est a Mării Mediterane.
Tema 22. Regatul Urartu.
Tema 23. Iranul și Asia Mijlocie.
Tema 24. India Antică.
Tema 25. China Antică
Tema 26. Constituirea marilor imperii în Orientul Antic.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Predarea și învățarea cursului se bazează pe însușirea cunoștințelor și formarea competențelor generale și specifice le istorie cu caracter cognitiv, stabilirea legăturilor interdisciplinare. Formarea profesională a studenților se axează pe cunoașterea conținutului concepțiilor și teoriilor constituite în știința istorică și pe capacitatea aplicării adecvate a acestor cunoștințe în analiza izvoarelor istoriografice. Strategia de predare-învățare evidențiază metoda inductiv-deductivă, care determină dezvoltarea propriilor competențe ale studenților ca subiect activ al procesului de studiu. Activitatea didactică este structurată în prelegeri interactive și seminare, la care participarea activă a studentului este însoțită de analize critice și expunerea opiniilor.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în sistemul cumulativ de 10 puncte, pe care studentul le acumulează pe parcursul semestrului, în două etape, în baza grilei:

I etapă – 2 evaluări curente - 6 puncte din nota totală:

- Participarea activă la seminarii prin răspunsuri de bază, completări, precizări-3 puncte;
- Realizarea testelor curente la mijlocul și sfârșitul semestrului –2 puncte;
- Realizarea unui referat -1 punct;

II - evaluarea finală – 4 puncte din nota totală.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Amiet Pierre, *Antichitatea orientală*, București, 2003.
2. Capița C., *Curs de Preistorie generală*. <http://documents.tips/search/?q=Curs+Preistorie>
3. Clayton Peter A., Price Martin J., *Cele șapte minuni ale lumii antice*, București, 2006.
4. Cristian, V., Iordăchescu L., Popescu M., *Crestomație de istorie universală*, vol. 1, Iași, 2001.
5. Laszlo A. *Preistorie generală*, Iași, 2015-2016 <http://history.uaic.ro/wp-content/uploads/2012/12/2015sem1-Preistorie-generală.pdf>
6. Ursu Naniu, Bîrzu L., *Istoria Orientului Antic*. București, 2010 <https://ru.scribd.com/doc/38434635/Ligia-Barzu-Rodica-Ursu-Naniu-Istoria-Orientului-Antic>
7. Vercoutter J., *Egiptul Antic*, București, 2002.
8. Weigall Arthur, *Istoria Egiptului Antic*, București, 1996.
9. *Всемирная история. Век железа. Древнейшие цивилизации Востока*, Москва, 2000.

Bibliografie opțională:

1. Barbarin Georges, *Secretul mării piramide*, Iași, 2007.
2. Braunstein F., *Istoria civilizațiilor*, București, București, 2017.
3. Clayton Peter A., Price Martin J., *Cele șapte minuni ale lumii antice*, București, 2006.
4. Drâmba O., *Istoria culturii și civilizației*, vol. 1, București, 1997; vol. 2, București, 1997;
5. Matei H., *Enigmele Terrei*, 2 vol. București, 1996.
6. Rachet G., *Universul arheologiei. Tehnică, istorie, bilanț*, 2 vol., București, 1977.
7. Stamm Anne, *Civilizațiile africane*, București, 2003

Denumirea programului de studii			Istorie și Geografie			
Ciclul			Licență			
Denumirea cursului			Preistoria spațiului carpato-dunărean			
Facultatea/catedra responsabilă de curs			Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Științe Sociale			
Titular de curs			Sergiu Musteață , prof. univ. dr. hab.			
Cadre didactice implicate						
e-mail			musteata.sergiu@upsc.md			
Aprobat			Șed. Catedrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023			
Codul cursului	Număr credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.01.O.007	4	I	I	120	60	60
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						

Cursul se încadrează în contextul programului de studii al Facultății de Filologie și Istorie și pune bazele cunoașterii și cercetării istorice care începe cu perioada preistorică. Cursul face parte din categoria fundamentală și este pentru toți studenții specialității istorie.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea izvoarelor de studiere a preistoriei și aplicarea lor în procesul cercetării;
- Cunoașterea principalelor teorii, curente istoriografice privind preistoria și istoria veche;
- Conștientizarea rolului preistoriei în evoluția omenirii;
- Cunoașterea culturilor arheologice preistorice, particularitățile și aria lor de răspândire;
- Însușirea caracteristicilor fiecărei etape din preistoria regiunilor carpato-dunărene;
- Însușirea particularităților modului de viață și culturii oamenilor preistorici.
- Formarea competențelor și deprinderilor de lucru individual și în grup în vederea cunoașterii și analizei realităților istorico-arheologice din spațiul carpato-danubiano-pontic din preistorie;
- Analiza comparativă a culturilor arheologice preistorice din bazinul carpatic cu cele din alte regiuni europene;
- Realizarea proiectelor de cercetare în domeniul preistoriei și aplicarea cunoștințelor însușite la curs în procesul didactic.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Orientarea în timpul și spațiul preistoric european și universal.
- Caracterizarea culturilor și populațiilor preistorice din Europa.
- Elaborarea eseurilor la teme privind antropogeneza, dezvoltarea habitatului și caracteristica culturilor preistorice.

Precondiții

Ținând cont de faptul că acest curs este adresat studenților anului I (Semestrul I), majoritatea cărora sunt absolvenți de liceu și au susținut examenele de BAC, inclusiv la istorie, ei trebuie să aibă cunoștințe elementare în domeniul istoriei vechi.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducere. Scopul, obiectivele și structura cursului
Tema 2. Cadrul geografic și cronologic
Tema 3. Izvoarele de studiere
Tema 4. Istoriografia studierii preistoriei
Tema 5. Paleoliticul în spațiul carpato-dunărean
Tema 6. Antropogeneza în spațiul carpato-dunărean
Tema 7. Epipaleoliticul în spațiul carpato-dunărean
Tema 8. Neoliticul în spațiul carpato-dunărean
Tema 9. Eneoliticul (chaleoliticul) în spațiul carpato-dunărean
Tema 10. Indoeuropenii în spațiul carpato-dunărean
Tema 11. Epoca bronzului în spațiul carpato-dunărean

Metode și tehnici de predare și învățare

Cursul va fi predat utilizând metodele interactive, inclusiv prezentări în Power Point, Video, activitatea individuală și în grup, elaborarea eseurilor, lectura critică a monografiilor etc.

Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului studenții vor fi evaluați prin teste, lucrări practice, elaborarea lucrărilor scrise și participarea activă la seminare.

Evaluarea curentă se va efectua în formă de teste, lucrări de control, activitatea la seminare; elaborarea a două eseuri științifice și prezentarea a cel puțin două monografii, care vor însuma **60% din examen**. Pentru a fi admis la examen, studentul trebuie să obțină note pozitive la **două evaluări intermediare** și să frecventeze cel puțin 2/3 din lecții și seminare.

Evaluare finală: Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scris vs fi apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie **40% din nota finală**.

Bibliografie selectivă

Obligatorii

1. Crișan, I.H., Civilizația geto-dacilor, volumele I și II, București, 1993.
2. Daicoviciu, Hadrian, Dacia de la Burebista la cucerirea romană, Cluj, 1972.
3. Gostar, Nicolae, Vasile Lica, Societatea geto-dacică de la Burebista la Decebal, Iași, 1984.
4. Husar, A., Dacia Preromană, Cluj-Napoca, 2000.
5. Istoria Românilor, vol. 1, Moștenirea timpurilor îndepărtate, Academia Română, București, 2001.
6. Istoria Românilor, vol. 2, Daco-romani, romanici, alogeni, Academia Română, București, 2001.
7. Petolescu, C. C., Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista pînă la sfîrșitul antichității, București, 2000.

Opționale

1. Arnăut, T. Vestigii ale sec. VII-III a.Chr. în spațiul de la răsărit de Carpați, Chișinău, 2003.
2. Daicoviciu, Hadrian, Dacia de la Burebista la cucerirea romană, Cluj, 1972.
3. Enciclopedia Arheologiei și Istoriei Vechi a României, v. I, II, III, București, 1994.
4. Petrescu-Dîmbovița, M., Daicoviciu H., Teodor D., Bîrzu L. Preda F., Istoria Românilor. De la începuturi pînă la secolul al VIII-lea, București, 1995.
5. Pîrvan, V., Getica, București, 1926 (Chișinău 1993).
6. Sanie, S., Din istorie culturii și religiei geto-dacice, Iași, 1995.
7. Husar, A., Din istoria Daciei romane, structuri de civilizație, Cluj-Napoca, 2002.

ANUL I

SEMESTRUL II



Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		Licență				
Denumirea cursului		Didactica generală				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea <i>Științe ale educației și informatică</i> , <i>Catedra Științe ale educației și management</i>				
Titular de curs		Zagaievschi Corina, dr. conf. univ. Țărnă Ecaterina, dr. hab., conf. univ.				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		19.09.2023				
e-mail		zagaievschi.corina@upsc.md , ilascu.iurie@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.010	3	1	2	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul abordează problemele fundamentale ale didacticii, precum și unele probleme pedagogice complementare de interes major. La acest curs studenții vor studia componentele ideatice de bază ale teoriei și metodologiei instruirii. Aceste componente sunt: problematica și dimensiunile procesului de învățământ, sistemul de învățământ, principiile didactice, finalitățile microstructurale, conținuturile procesului de învățământ, tehnologia didactică, strategia didactică, metode de învățământ, mijloace didactice, proiectarea și evaluarea activității didactice.

Cunoașterea și aplicarea datelor ce constituie conținutul cursului oferă posibilitatea manifestării inițiativei pedagogice ideatice și practice a viitorilor profesori.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe cognitive și instrumental-aplicative;
- Aplicarea în diverse contexte a conceptelor și principiilor de bază ale teoriei și metodologiei instruirii;
- Interpretarea metodologiei specifice organizării /realizării procesului de învățământ;
- Utilizarea / îmbinarea eficientă a diverselor metode didactice în proiectarea / realizarea / evaluarea activităților didactice;
- Proiectarea / realizarea / evaluarea activităților didactice clasice și interactive;
- Implementarea cunoștințelor teoretice în abordarea creativă a activităților de instruire;
- Creativitate, deschidere față de nou.

Finalități de studii

- să argumenteze că didactica este teoria generală a procesului de învățământ;
- să analizeze caracteristicile de bază ale procesului de învățământ;

- să interpreteze conceptele pedagogice specifice instruirii;
- să explice relația dintre predare-învățare-evaluare, ca acțiuni de bază ale procesului de învățământ;
- să prezinte schematic structura sistemului de învățământ din R. Moldova;
- să interiorizeze funcțiile principiilor didactice;
- să conștientizeze importanța respectării principiilor didactice pentru calitatea procesului de instruire;
- să formuleze corect, după algoritmul prezentat obiectivele operaționale pentru o lecție;
- să interpreteze corect noțiunea *conținuturile procesului de învățământ*;
- să elaboreze o strategie didactică adecvată unei situații didactice concrete;
- să interpreteze corect conceptul de *proiectare didactică*;
- să proiecteze o activitate didactică în baza necesităților clasei de elevi;
- să manifeste deschidere față de nou și creativitate în proiectarea didactică.

Precondiții

Discipline studiate anterior: Fundamentele științelor educației, Cultura comunicării, Psihologia generală. Cunoștințe generale. Atitudine creativă, deschidere față de nou.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Didactica. Precizări terminologice.
 Tema 2. Sistemul de învățământ.
 Tema 3. Conceptul de principiu didactic.
 Tema 4. Finalitățile microstructurale/obiectivele procesului de învățământ.
 Tema 5. Definiri conceptuale. Caracteristicile și componentele conținutului învățământului.
 Tema 6. Conceptul de tehnologie, metodologie, metodă, mod de organizare a învățării.
 Tema 7. Sistemul metodelor de învățământ.
 Tema 8. Definiri conceptuale. Clasificarea mijloacelor de învățământ.
 Tema 9. Definiții. Esența și necesitatea și rolul proiectării didactice.

Strategii de evaluare

Calitatea participării studenților în cadrul orelor practice: discuții-dezbateri, studii de caz cu expunerea de opinii argumentate, răspunsuri orale argumentate logic, simulări, elaborarea și susținerea proiectului unei lecții, consultarea surselor bibliografice de bază. Sumarizarea celor două probe obligatorii: 1-test de verificare a cunoștințelor , 2-proiectul didactic al unei lecții; evaluare finală-examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Sadovei L., Papuc L. , Cojocaru M., Teoria și metodologia instruirii. Suport de curs. Chișinău, 2009.

2. Sadovei L., Papuc L., Cojocaru M., Teoria și metodologia instruirii. Sarcini didactice Chișinău, 2009.
3. Bocoș M., Juncan D., Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Pitești: Ed. Paralela 45, 2019
4. Bocoș M., Instruirea interactivă. Ghidul profesorului. Iași: Polirom, 2013
5. Cerghit I. Metode de învățământ. București, 2006.
6. Cristea S. Fundamentele științelor educației. Litera Educațional. București, 2010
7. Jinga I., Istrate E. Manual de pedagogie. ALL, București, 2008.
8. Romiță B.I. Instruirea școlară .Perspective teoretice și aplicative. Polirom, 2008
9. Pânișoară I.-O. Comunicarea eficientă. Iași: Polirom, 2008
10. Negreț-Dobridor I., Pânișoară I.O. Știința învățării. De la teorie la practică .Polirom, 2005.
11. Albușescu I., Pragmatica predării. Activitatea profesorului între rutină și creativitate. Pitești: Ed. Paralela 45, 2004

Opțională:

1. Antonesei, L. O introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și transdisciplinare ale educației. Iași: Polirom, 2002.
2. Cozma, T. O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea. Iași: Polirom, 2002.
3. Cristea G. Pedagogie generală. București: Editura Didactică și pedagogică, 2002.
4. Educația centrată pe cel ce învață. Ghid metodologic, CEP USM, Chișinău, 2009.
5. Papuc L. Epistemologia și praxiologia curriculumului pedagogic universitar. Studiu monografic, Chișinău, 2005.
6. Păun, E., Potolea D. (coord.) Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative. Iași: Polirom, 2002.
7. www.mecc.gov.md

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I (Licență)				
Denumirea cursului		Psihologia dezvoltării				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihologie				
Titular de curs		Maria Pleșca, conf., dr.				
Cadre didactice implicate		Jelescu Petru, dr. hab., prof univ., Chitoroga Lucia, dr., Popescu Maria, dr.				
Aprobat		19.01.2023 Pr. verb. Nr. 1				
e-mail		plesca.maria@upsc.md , jelescu.petru@upsc.md , chitoroga.lucia@upsc.md , popescu.maria@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.02O.011	3	I	II	90	45	45
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						

Cursul *Psihologia dezvoltării*, care face parte din pachetul de discipline psihopedagogice, vizează integrarea multi-dimensională a informațiilor despre dezvoltarea și funcționarea umană, de la momentul concepției, până la finalul vieții. De asemenea, cursul își propune transferul informațiilor acumulate în viitoarea profesie și presupune parcurgerea conceptului de dezvoltare, a stadiilor, a teoriilor și a factorilor explicativi, precum și a primelor etape ale dezvoltării: concepția, nașterea și nou-născutul, copilăria mică, preșcolăritatea, mica școlaritate, preadolescența, adolescența. Studenții vor dobândi atât cunoștințe de ordin teoretic vizând caracteristicile dezvoltării de la concepție până în maturitate, despre schimbările normative pe parcursul etapelor de vârstă, cât și abilități practice cum ar fi: abilitatea de a observa și analiza comportamentul uman din perspectiva proceselor de dezvoltare care se derulează la o anumită vârstă; abilitatea de a combate argumentat miturile nefundamentate științific cu privire la dezvoltarea copiilor, preadolescenților, adolescenților; abilitatea de a înțelege individul și posibilele dificultăți cu care se confruntă și din perspectiva sarcinilor de dezvoltare specifice etapei în care se află; abilitatea de a rezolva situații – problemă centrate pe înțelegerea unor diferențe de vârstă.

În cadrul acestui curs vor fi dobândite deprinderi esențiale în ceea ce privește rolul factorilor genetici, de mediu și educaționali în dezvoltare, precum și în ceea ce privește înțelegerea diferențelor interindividuale și a rolului lor în explicarea și predicția comportamentelor. Astfel, acest curs va permite actualilor studenți să deruleze eficient cercetări în cadrul programelor formale de studiu (studii de licență, master, doctorat) și viitorilor practicieni să își calibreze practicile și metodele de lucru în funcție de cele mai relevante rezultate științifice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea problemelor generale ale dezvoltării umane bio-psihosociale, cauzelor, legilor și caracteristicilor dezvoltării umane individuale și transformărilor omului de-a lungul vieții în vederea discriminării lor adecvate în situații concrete; însușirea unei optici vaste de analiză a reperelor psihogenetice ale stadiilor dezvoltării psihice la diferite vârste; va ști cum să opereze analitic, sintetic și critic cu cunoștințele legate de autocunoașterea și dezvoltarea personală a elevului.
- **Competențe de învățare:** se exprimă în capacitatea de a asimila informația psihologică din diferite surse în vederea organizării unui demers didactic eficient, conform obiectivelor enunțate; în informarea la zi privind problemele legate de psihologia copilului, preadolescentului, adolescentului; în formularea de obiective cognitive și alegerea modalităților/căilor de atingere a lor.
- **Competențe de aplicare:** se materializează în produse din aria designului educațional și în realizări concrete (referate, postere, analiză de caz, fișe de caracterizare psihologică, proiecte de analiză și cercetare psihologică); în capacitatea de a realiza transferuri interdisciplinare (literatură, istorie) pentru analiza particularităților de vârstă a copiilor; aplicarea principiilor, rolurilor, funcțiilor și scopurilor evaluării, precum și a metodelor și instrumentelor de evaluare potrivite cu stadiul de dezvoltare psihică, fizică, intelectuală și afectivă a preșcolărilor, școlărilor mici, preadolescenților, adolescenților.
- **Competențe de analiză:** se denotă prin capacitatea de a evalua dezvoltarea psihică a personalității la diferite stadii de vârstă, prin compararea și prin utilizarea unor instrumente adecvate de măsurare; de a analiza posibilitățile de dezvoltare personală din perspectiva cunoștințelor de psihologie; de a identifica tipurile principale de activitate ale subiectului pentru anumite vârste și de a analiza funcțional activitatea copilului în contextul firesc al executării ei.
- **Competențe de comunicare:** se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific psihologiei în diverse contexte socio-culturale și

profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic.

- **Competențe la nivel de integrare:** se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile didactice printr-o viziune sistematică asupra vieții psihice umane; valorizarea diferențelor interindividuale; manifestarea atitudinilor creatoare în studiu și cercetare; exercitarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice profesiei; aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară; autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.

Finalități de studii

- Să definească principalele concepte din domeniul psihologiei dezvoltării.
- Să explice principiile care au stat la baza diferitelor teorii privind dezvoltarea umană și să analizeze comparativ principalele teorii privind dezvoltarea umană.
- Să identifice factorii și premisele dezvoltării fenomenelor psihice și să recunoască principalele momente ale devenirii lor.
- Să comenteze științific importanța cunoașterii sintetice a personalității în practica psihopedagogică.
- Să prezinte proiecte de cercetare asupra progreselor și continuităților implicate în fiecare nou stadiu al dezvoltării persoanei.
- Să realizeze convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică a copiilor de diferite vârste și să reacționeze adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic.
- Să proiecteze investigarea dezvoltării la vârsta preadolescenței și la vârsta adolescenței, apelând la metodele specifice domeniului.
- Să delimiteze și să evalueze elementele de unitate și diversitate psihologică a copiilor de diferite vârste.
- Să aplice fișe de caracterizare psihologică a copiilor la diferite stadii de dezvoltare în contextul dinamicii de vârstă.
- Să realizeze analize de caz și protocoale caracterologice care ar reflecta modificările ontogenetice de la naștere până la moarte prin prisma mecanismelor și a factorilor care stau la baza acestora.

Precondiții

- Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posedă limba de instruire.
- Studenții au nevoie de abilități de analiză, abstractizare, sinteză și generalizare a datelor și informațiilor științifice; capacitatea de analiză critică a literaturii de specialitate din domeniul psihologiei dezvoltării.
- Le vor fi solicitate cunoștințele din domeniul *Psihologiei generale, Fundamentelor științelor educației, Didacticii generale*.
Lectura fiecărui modul și realizarea conștientă a lucrărilor de evaluare garantează nivele înalte de înțelegere a conținutului tematic și totodată sporesc șansele promovării cu succes a acestei discipline.

Conținutul unităților de curs

Unitatea de învățare 1. Obiectul psihologiei dezvoltării.

Unitatea de învățare 2. Dezvoltarea psihică - categorie a psihologiei dezvoltării.

Unitatea de învățare 3. Etapa prenatală. Dezvoltarea copilului în primul an de viață.

Unitatea de învățare 4. Dezvoltarea copilului de la 1 la 3 ani (copilăria mică, vârsta anteprescolară).
Unitatea de învățare 5. Dezvoltarea copilului de la 3 la 6/7 ani (copilăria mijlocie, vârsta preșcolară).
Unitatea de învățare 6. Psihologia școlarului mic (copilăria mare).
Unitatea de învățare 7. Psihologia școlarului mijlociu. Pubertatea.
Unitatea de învățare 8. Psihologia școlarului mare. Adolescența.

Strategii de predare și învățare

În procesul de predare și învățare a cunoștințelor din cadrul disciplinei se utilizează așa metode precum: Prelegerea; prelegerea interactivă; exemplificarea demonstrativă; descoperirea asistată, cu support multimedia; Expunerea cu oponent; Conversația euristică; Dezbateră; Clarificarea conceptuală, Activități de grup, Studiul de caz, Seminarul socratic, Jocul de rol.

În predarea și însușirea acestei discipline, sunt utilizate tehnologii educaționale multimedia: prelegeri interactive (prezentări), folosind MS Power Point; tehnologii de învățare contextuală: lucrul cu materiale text; tehnologii de dialog: organizarea discuțiilor de grup, utilizarea „brainstorming-ului”.

Strategii de evaluare

Evaluarea la această disciplină va fi formată din: a) evaluarea continuă a cunoștințelor și a abilităților achiziționate la curs (60% din punctaj) și b) evaluarea sumativă a abilităților și a competențelor dobândite prin sarcinile prevăzute pentru examenul final (40% din punctaj).

Evaluarea continuă (formativă) se face pe baza următoarelor sarcini prevăzute a se realiza în seminarii: elaborarea unui studiu de caz, cu plan de intervenție; realizarea unui eseu reflexiv pe tema specificului utilizării noțiunilor specifice, având ca tema una din problematicile studiate. Ideile personale trebuie susținute cu argumente științifice, din bibliografia recomandată și cea suplimentară primită pe parcursul semestrului și studii de specialitate (min. 5 surse).

Evaluarea sumativă se realizează printr-un examen final scris. Examenul constă într-o probă scrisă de tip grilă. Numărul de itemi specifici fiecărei tematici va fi proporțional cu orele de curs alocate respectivei tematici. Testul va conține studiu de caz cu plan de intervenție. Pentru promovarea examenului este obligatorie obținerea unei note de trecere (minimum nota 5).

Bibliografie

Obligatorie:

1. BIRCH, A. *Psihologia dezvoltării*. București: Editura Științifică și Tehnică, 2000.
2. GOLU, F. *Manual de psihologia dezvoltării*. Iași: Polirom, 2015.
3. MOCANU, V. *Psihologia vârstelor*. Chișinău, 2020.
4. MUNTEANU, A. *Psihologia copilului și adolescentului*. Timișoara: Augusta, 2014.
5. MUNTEANU, A. *Psihologia dezvoltării umane*. Iași: Polirom, 2006.
6. RAYNER, E. *Psihodinamica dezvoltării umane*. Creștere, maturitate, senectute. București: Trei, 2012
7. SĂLCEANU, C. *Psihologia dezvoltării umane*. București: Ed. Sitech, 2016.
8. SCHAFFER, H. *Introducere în psihologia copilului*. Cluj-Napoca: Ed. ASCR, 2010.
9. VERZA E., VERZA, F. *Psihologia copilului*. București: Trei, 2017.

Opțională:

1. ATKINSON, R.L. ș.a. *Dezvoltarea psihologică*. În Introducere în psihologie, Ed. Tehnică, 2002.

2. BRAZELTON, B. *Puncte de cotitură. De la naștere la 3 ani.* București: Fundația Generația, 2007.
3. BRAZELTON, B. *Puncte de cotitură. De la 3 ani la 6 ani.* București: Fundația Generația, 2007.
4. CREȚU, T. *Psihologia vârstelor.* Iași: Polirom, 2009.
5. DINCĂ, M. *Adolescenții într-o societate în schimbare.* București: Paideea, 2004.
6. FABER, A. *Comunicarea eficientă cu copiii. Acasă și la școală.* București: Curtea veche, 2019.
7. GAFITA, M. *Adolescenții scăpați de sub control.* București: Humanitas, 2020.
8. GHAZI, L. *Relația mamă-copil în perioada prenatală și primul an de viață.* Timișoara: Editura Universității de Vest, 2012.
9. LANSBURY, J. *Cum să educăm copiii cu respect și blândețe.* București: Univers, 2020.
10. MODREA, M. *Imagine de sine și personalitate în adolescență. Studii teoretice și experimentale.* Focsani: Ed. Aliter, 2006.
11. PĂNIȘOARA, G., SĂLĂVASTRU D., MITROFAN, L. *Copilăria și adolescența. Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării.* Iași: Polirom, 2016.
12. RACU, IG., RACU, IU. *Psihologia dezvoltării.* Chișinău, 2007.

Denumirea programului de studii			Istorie și Geografie			
Ciclul			I			
Denumirea cursului			Tehnologii Informaționale și de Comunicare			
Facultatea/catedra responsabilă de curs			Informatică și Tehnologii Informaționale în Instruire			
Titular de curs			Chiriac Tatiana, doctor conf. univ. Bostan Marina, lector universitar			
Cadre didactice implicate			Șirghi Olesia, asistent universitar, Bostan Marina, lector universitar			
e-mail			sirghi.olesea@upsc.md chiriac.tatiana@upsc.md , bostan.marina@upsc.md			
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total	
					ore de contact	ore de studiu individual
G.02.O.012	2	I	II	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Cursul “ Tehnologii Informaționale și de Comunicare” contribuie la formarea competențelor digitale, cognitive și de aplicare privind utilizarea produselor software specializate pentru elaborarea și gestionarea conținuturilor digitale, imaginilor, prezentărilor electronice, comunicarea în spațiul online, inițierea în serviciile de bază Google pentru educație, în vederea asigurării unui demers didactic de calitate, conform cerințelor documentelor strategice naționale, și curriculum actualizat disciplinar.						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<i>Competențe la nivel de cunoaștere și înțelegere:</i>						
<ul style="list-style-type: none"> ● identificarea elementelor componente ale calculatorului personal și a funcțiilor sistemului de operare ale acestuia; ● familiarizarea cu conceptele de bază privind produsele software specializate în crearea documentelor electronice în diferit format; ● înțelegerea opțiunilor de operare, aplicare și procesare a informației, având la bază programe specializate în editarea informației digitale; 						

- cunoașterea modului de căutare și selectare a informațiilor din Internet, gestionare a informațiilor relevante și comunicare în spațiul virtual;
- cunoașterea riscurilor și a regulilor de etică în spațiul virtual;
- familiarizarea cu serviciile de bază *Google* pentru educație, beneficiile și soluțiile *GSuite* pentru procesul didactic;
- cunoașterea aplicațiilor web în scopul dinamizării procesului didactic cu ajutorul resurselor online.

Competențe la nivel de aplicare:

- utilizarea efektivă a sistemului software a calculatorului pentru gestionarea datelor și a informațiilor;
- proiectarea, elaborarea și editarea documentelor digitale în format text și a prezentărilor electronice (ppt), utilizând programe bazate pe folosirea tehnologiei informației și a comunicațiilor;
- aplicarea operațiilor specifice editoarelor grafice în vederea realizării unor produse digitale;
- căutarea și selectarea informațiilor relevante din diverse surse online și comunicarea prin poșta electronică;
- întrebuițarea aplicațiilor specializate pentru prezentarea informațiilor multimedia în demersul didactic;
- utilizarea site-urilor de socializare ca instrumente didactice;
- inițierea în utilizarea aplicațiilor educaționale *Google* pentru educație în predare-învățare-evaluare, comunicare și colaborare și livrarea conținuturilor *GSuite*;

Competențe la nivel de integrare:

- integrarea tehnologiilor digitale și de comunicare în activitatea didactică pentru eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare la clasă;
- promovarea educației digitale în rândul elevilor, profesorilor etc. și gestionarea schimbărilor necesare la nivel instituțional, comunitar, regional;
- încurajarea elaborării și editării de produse digitale pentru asigurarea unui proces didactic de calitate, conform cerințelor actualelor documente curriculare;
- sensibilizarea cadrelor didactice cu privire la utilizarea tehnologiilor digitale în demersul didactic, și a serviciilor de bază *Google* pentru educație;
- conștientizarea riscurilor și problemelor ce pot apărea în spațiul virtual;
- integrarea în propriul sistem de valori, atitudini și comportamente a achizițiilor specifice educației digitale prin stabilirea programului individual de formare profesională cu referire la dezvoltarea competenței digitale, racordat la necesitățile personale, ale instituției de învățământ și a comunității.

Competențe la nivel de analiză:

- de evaluare critică a posibilităților TIC, care pot fi integrate în elaborarea diferitor tipuri de conținuturi digitale.

Competențe de comunicare:

- în limba maternă într-o manieră clară și concisă, oral și în scris, utilizând tehnologia informației și de comunicații în diverse contexte socio-culturale și profesionale; competențe de comunicare într-o limbă străină în vederea de a citi și de a înțelege destinația corectă a meniurilor și operațiilor din programele aplicative.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să explice conceptele de bază cu privire la structura și principalele funcții ale calculatorului personal;
- Să utilizeze calculatorul personal pentru a căuta, a colecta, a primi, a stoca și a procesa informația;

- Să demonstreze capacități de căutare și selectare a informațiilor relevante cu ajutorul motoarelor de căutare ale Internetului;
- Să cunoască oportunitățile și riscurile potențiale ale Internetului și ale comunicării cu ajutorul mediilor electronice, etica comunicării online;
- Să creeze și să gestioneze adresa de e-mail pentru a interacționa online, realiza schimbul de informații digitale;
- Să explice conceptele de bază cu privire la aplicațiile software specializate în crearea conținuturilor digitale în diferit format (editare de text, editare de imagini, prezentări electronice);
- Să cunoască natura, rolului și posibilitățile tehnologiilor informaționale și de comunicare (TIC) în viața cotidiană;
- Să elaboreze documente digitale cu un program de editare text și să aplice operațiile de bază și modalități avansate necesare prelucrării unui document în format textual.
- Să elaboreze și să editeze imagini cu aplicații software specializate pentru procesarea de imagini;
- Să aplice în mod profesional tehnicile de prezentare și să utilizeze posibilitățile multimedia puse la dispoziție de un program pentru realizarea prezentărilor.
- Să utilizeze unele facilități avansate ale aplicațiilor software destinate creării conținuturilor digitale în diferit format.
- Să utilizeze responsabil mijloacele digitale;

Precondiții

Cursanții trebuie să dețină cunoștințe generale despre:

- componentele și gestionarea unui sistem de calcul;
- aplicațiile grafice utilizate în procesarea imaginilor;
- utilizarea posibilităților de navigare în mediul Internet.

Unități de curs

Modulul 1. INTRODUCERE. GESTIONAREA DATELOR ÎN CALCULATOR

1. *Calculatorul personal.*
2. *Componentele hardware și software.*
3. *Stocarea internă a datelor.*

Modulul 2. SERVICII INTERNET. APLICAȚII DESTINATE ACCESĂRII ȘI NAVIGĂRII PE INTERNET

1. *Aplicații destinate accesării și navigării în Internet.*
2. *Navigare în Internet.*
3. *Securitatea informatică.*
4. *Serviciul de poștă electronică.*
5. *Etică spațiului virtual*

Modulul 3. PROCESARE GRAFICĂ

1. *Aplicația Paint.*
2. *Aplicația online Google Drawings.*

Modulul 4. PROCESARE AVANSATĂ A TEXTELOR

1. *Aplicații de editare a documentelor.*

2. *Opțiuni de bază asupra unui document.*
3. *Formatarea caracterelor.*
4. *Formatarea paragrafelor.*
5. *Formatarea paginii.*
6. *Numerotarea paginilor.*
7. *Crearea/ordonarea listelor numerotate sau marcate cu simboluri de evidențiere*
8. *Instrumente de corectare.*
9. *Imprimarea documentelor.*
10. *Crearea tabelelor.*
11. *Crearea/inserarea diagramelor pentru prezentarea datelor.*
12. *Importarea imaginilor în document.*
13. *Crearea/inserarea schemelor și obiectelor grafice.*
14. *Inserarea simbolurilor și formulelor matematice.*

Modulul 5. ELABORAREA ȘI EDITAREA PREZENTĂRILOR ELECTRONICE INTERACTIVE

1. *Elaborarea prezentărilor electronice.*
2. *Inserarea și editarea textului.*
3. *Inserarea și editarea imaginilor.*
4. *Crearea tabelelor.*
5. *Crearea/inserarea diagramelor.*
6. *Crearea/inserarea schemelor.*
7. *Inserarea multimedia.*
8. *Efecte de animație; tranziția diapozitivelor; derularea prezentărilor.*

Modulul 6. COMUNICAREA ÎN SPAȚIUL VIRTUAL

1. *Rețele de socializare.*
2. *Comunicarea virtuală.*
3. *Mijloace de comunicare sincronă. Chat și Instant Messenger.*

Modulul 7. SERVICII DE COLABORARE GOOGLE

1. *Serviciile de bază Google.*

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student:

- prelegeri interactive,
- lucrări de laborator,
- e-portofoliu,
- conținuturi digitale individuale.

Strategii de evaluare

Evaluările curente se realizează prin teste sumative, lucrări de laborator și lucrări individuale. Lucrarea finală de examen reprezintă o formă practică și constă în crearea unor fișiere de tip document, tabel electronic și prezentare electronică pe o temă specifică domeniului de specialitate, care să satisfacă anumite criterii.

Nota finală constă din componentele: 40% - lucrarea finală de examen, 40% - teste sumative, 20% - realizarea lucrărilor de laborator și lucrărilor individuale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ajutor și învățare Word. Disponibil pe <https://support.microsoft.com/ro-ro/word> (accesat la 26.05.2021).
2. Ajutor și învățare PowerPoint. Disponibil pe <https://support.microsoft.com/ro-ro/powerpoint> (accesat la 08.05.2021).
3. Ardelean, A., Mândruț O. Didactica formării competențelor. Arad: „Vasile Goldiș” University Press, 2012.
4. Cojanu, Ș. ș.a. Cu privire la tendințele dezvoltării domeniului tehnologiei informației. Disponibil pe: www.academiaromana.ro/pro_pri/doc/st_a02.doc (accesat la 26.05.2021).
5. Chiriac, T., Aplicații generice (suport de curs), Univ.Ped. de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Teacher Education Review and Update of Curriculum. – Chișinău: Tipografia Centrală, 2014.
6. Microsoft Office Access 2007. Manual pentru uz școlar. Disponibil pe: <https://testinfotic.files.wordpress.com/2012/12/microsoft-office-publisher-2007.pdf> (accesat la 26.05.2021).
7. Popov, L., Evdochimov R. Tehnologii Informaționale și Comunicaționale, Modulul Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul. Bălți: US “Alec Russo”, 2017.

Opțională:

1. Codul Educației al Republicii Moldova, 2014, modificat LP138 din 17.06.16, MO184-192/01.07.16 art. 401; în vigoare 01.07.16.
2. Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 944 din 14.11.2014, publicat în Monitorul Oficial, nr. 345-351 din 21.11.2014.
3. Strategia Moldova Digitală 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 857 din 31.10.2013.
4. Standardele de competențe digitale pentru cadrele didactice din învățământul general, aprobate prin ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 07 septembrie 2015.
5. Standarde de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal. Aprobate prin ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 7 septembrie 2015.
6. Cojanu, Ș. ș.a. Cu privire la tendințele dezvoltării domeniului tehnologiei informației. Disponibil pe: www.academiaromana.ro/pro_pri/doc/st_a02.doc (accesat la 26.05.2021).
7. Marhan, A.-M. Competența digitală https://www.researchgate.net/profile/Ana_Maria_Marhan2/publication/237192126_Competenta_digitala/links/0deec51ba2212e647d000000/Competenta-digitala.pdf (accesat la 26.05.2021).
1. Word 2016 Tutorials. Disponibil pe: <https://edu.gcfglobal.org/en/word2016/> (accesat la 26.05.2021).

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Istoria Antică Universală Istoria Greciei și Romei
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale

Titular de curs		Dr. conf. univ. Octavian Munteanu				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		Șed. Catedrei pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		ocmunteanu@gmail.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
Si.02.O.013	6	I	II	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii	
<p>Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii</p> <p>Clădirea viitorului deseori se aseamănă cu edificarea unei construcții. A nu se uita, în acest context, că reușita construcției este în directă dependență de trăinicia temeliei, și că multe construcții pe parcursul timpului s-au prăbușit anume din lipsa unui fundament solid (dincolo de temeinicia pe care au avut-o celelalte componente ale edificiului). Edificiul cunoștințelor istorice universale are la baza sa, printre altele, și ceea ce numim Antichitatea Clasică – Istoria Greciei și a Romei Antice. Este o componentă fundamentală a Istoriei Europei Vechi, iar prin intermediul ei și a întregii istorii: forme de organizare statală, modele de structuri economice și sociale, valori științifice și culturale, credințe și sisteme religioase – toate se nasc acolo – în Antichitatea Clasică. Iată de ce cursul poate oferi cheia înțelegerii multora dintre fenomenele pe care astăzi abia le intuim.</p>	
Competențe dezvoltate în cadrul cursului	
<ul style="list-style-type: none"> • Formarea unei viziuni de ansamblu asupra modelelor clasice de evoluție a comunităților în care se conturează condițiile ce contribuie la constituirea statului și cunoașterea condițiilor în care s-au constituit și au evoluat statele grec și roman în Antichitate; • Familiarizarea cu principalele forme de organizare statală în antichitate și particularitățile lor: monarhia și republica; democrația, oligarhia și anarhia etc.; • Formarea deprinderilor de analiză și interpretare a surselor scrise și a celor materiale, identificând condițiile de apariție, evoluție și funcționare a statelor grec și roman în antichitate; • Formarea deprinderilor de lectură și gândire critică; • Formarea și exersarea aptitudinilor de prezentare orală și scrisă a materialului investigat; • Formarea deprinderilor de evidențiere și analiză a structurilor sociale, economice și politice în antichitatea clasică; • Formarea deprinderilor de comparație și corelare a fenomenelor din antichitate; • Formarea deprinderilor de a compara fenomenele din antichitate cu cele contemporane și a găsi analogii; • Formarea unei atitudini profesioniste față de abordarea rolului și locului Istoriei Antice în evoluția Umanității, respectiv identificarea căilor de influență a civilizației greco-romane asupra constituirii civilizațiilor contemporane. 	

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- să utilizeze terminologia de specialitate;
- să selecteze și să consulte bibliografia din domeniu;
- să-și formeze și să-și perfecționeze deprinderile de analiză și interpretare a surselor scrise și a celor materiale, identificând condițiile de apariție, evoluție și funcționare a formelor statelor grec și roman în antichitate;
- să sistematizeze și să sintetizeze informația din sursele bibliografice;
- să citească și să analizeze critic texte din domeniul istoriei antice,
- să elaboreze prezentări orale și texte cu conținut corespunzător materialului investigat;
- să compare și să coreleze fenomenele din antichitate, dar și fenomenele din antichitate cu cele contemporane, găsindu-le analogii, respectiv identificând căile de influență a civilizației greco-romane asupra constituirii civilizațiilor contemporane.

Precondiții

Acumularea creditelor la cursurile de Preistorie și Istorie a Orientului Antic

Conținutul unităților de curs

1. Obiectul de studiu. Cadrul cronologic, teritorial și geo-climateric. Probleme de periodizare.
2. Aspecte ale civilizației minoice
3. Societățile myceniene: repere civilizatorii.
4. Arta crito-myceniană
5. Societatea greacă în baza epopeilor homerice
6. Grecia în epoca arhaică. Constituirea polisurilor.
7. Particularitățile constituirii statului la greci. Regimul politic în polisurile grecești. Marea colonizare greacă: cauze, direcții, centre și procese.
8. Democrația atheniană
9. Arta greacă în perioada arhaică
10. Războaiele medice. Liga de la Delos.
11. Războiul peloponesiac: prima manifestare a crizei sistemului poliad.
12. Grecia după războiul peloponeziac. Întărirea Macedoniei și extinderea hegemoniei ei în sudul Balcanilor (Elada).
13. Statele elenistice: constituirea și particularitățile evoluției
14. Obiectul de studiu. Cadrul cronologic și teritorial. Populațiile Italiei.
15. Vechile populații ale Italiei. Etruscii: o enigmă a istoriei Italiei timpurii
16. Vechile populații ale Latiumului. Fondarea Romei: mit și realitate.
17. Societatea romană în perioada regală. Organizarea socială și politică. Reformele lui Servius Tullius și consecințele acestora.
18. Societatea romană în perioada republicană timpurie. Lupta dintre patricieni și plebei. Extinderea hegemoniei romane în peninsula Apenină și constituirea confederației italice..

19. Societatea romană în baza legilor celor XII table.
20. Extinderea hegemoniei romane în Mediterană.
21. Problemele interne ale Romei la finele secolului II a. Chr. Războaiele externe la finele sec. II a Chr și luptele interne pe parcursul sec. II-I a Chr. (pînă la Sylla).
22. Reformele fraților Grachus.
23. Activizarea luptei politice la Roma pe parcursul sec. I a Chr.: de la dictatura lui Sylla pînă la prăbușirea Republicii
24. Triumviratele și prăbușirea republicii romane.
25. Arta romană în perioada republicană.
26. Principatul lui Augustus – noua formă de organizare politică a Romei.
27. Roma în perioada imperială timpurie.
28. Colonatul: noile realități social-economice ale Imperiului Roman.
29. Criza secolului III. Roma în perioada Dominatului.
30. Instituțiile politice romane republicane.
31. Arta în perioada Imperială.
32. Societatea romană în sec. IV-V p. Chr. Divizarea Imperiului și prăbușirea celui de Apus.
33. Constituirea și evoluția creștinismului în primele secole de existență.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategii de predare & învățare:

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul cursului sunt de natură inductiv-deductivă, contribuind la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, accent punându-se pe cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor constituite. Totodată, demersul strategic presupune învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. În acest sens, structurarea activităților didactice este realizată sub forma prelegerilor, care tind a fi cât mai interactive și sub forma seminariilor în care inițiativa studentului este încurajată la maximum, stimulând analiza critica și exprimarea punctelor de vedere alternative.

Strategii de evaluare

Strategii de evaluare:

Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:

Evaluarea curentă – 6 puncte (5 puncte pentru secția FR), dintre care:

- Participarea activă la seminarii – 20%
- Prezentare de carte– 25% (expedierea prin poșta electronică pînă la data de 30 martie)
- Realizarea testelor curente – 20%
- Participarea în cadrul elaborării unui referat științific(text și prezentare PPT) – 35% (expedierea prin poșta electronică pînă la data de 10 mai)

•

Evaluarea finală (examen, scris) – 4 (5 puncte pentru secția FR) puncte din nota finală.

Bibliografie

Obligatorie:

- J. B. Bury, Russell Meiggs Istoria Greciei pana la moartea lui Alexandru cel Mare. Ed. a IV-a, Buc. 2008
- M Cary H Scullard, Istoria Romei pînă la domnia lui Constantin, Ed. a III-a, Buc. 2008
- Bloch, R., *Roma și destinul ei*, Buc., 1985.
- Boardmann, J., *Grecii de peste mări*, Buc., 1988.
- Bonfante, L., *Civilizația etruscilor*, Buc., 1996.
- Bury J. B., Russell Meiggs Istoria Greciei pana la moartea lui Alexandru cel Mare. Ed. a IV-a, Buc. 2008
- Cary M, H Scullard, Istoria Romei pină la domnia lui Constantin, Ed. a III-a, Buc 2008
- Chamoux, Fr., *Civilizația greacă în epocile arhaică și clasică*, Buc., 1985, Vol. 1-2.
- Gramatopol, M., *Civilizația elenistică*, Buc., 1974.
- Crawford, M., *Republica romană*, London, 1978.
- Grimal, P., *Civilizația romană*. Buc., 1987 (2 vol.).
- Leveque, P., *Aventura greacă*, Buc., 1987. (2 vol.).
- Platon, N., *Civilizația egeeană*, 4 vol., Buc., 1992.
- Snodgrass, A.M., *Grecia epocii întunecate*, Buc., 1994

Opțională:

- Bonnard, A., *Civilizația greacă*, Buc., 1969...
- Brilliant, P., *De la Grice a L'Orient. Alexandre le Grand.*, Paris, 1987.
- Burian, I., Mouchova, B., *Misterioșii etrusci*, Buc., 1973.
- Childe, V.Gordon, *Fâurirea civilizației*, Buc., 1966.
- Crawford, M., *Republica romană*, London, 1978.
- Eliade, M., *Istoria credințelor și ideilor religioase*, Buc. 1991 (3 vol.).
- Ellinism: economica, politica, cul'tura*, M., 1990
- Faure, P., *Viața cotidiană în Creta lui Minos*, Buc. 1977.
- Finley, M. I., *Lumea lui Odiseu*, Buc., 1968.
- Finley, M.I., *Vechii greci*, Buc., 1974.
- Flaceliere, R., *Viața de toate zilele în Grecia secolului lui Pericle*, Buc., 1976.
- Fustel de Coulanges, N-D., *Cetatea Antică*, Buc., 1992.
- Glantz, G., *Cetatea greacă*, Buc., 1992.
- Mommsen, T., *Istoria Romană*, Buc., 1987.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Istoria antică a spațiului carpato-dunărean
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Sergiu Musteață , dr. hab., prof. univ.

Cadre didactice implicate						
e-mail			musteata.sergiu@upsc.md			
Aprobat			01.09.2023			
Codul cursului	Număr credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.02.O.014	4	I	II	150	75	75
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Cursul Istoria antică a spațiului carpato-dunărean se studiază în semestrul II la Facultatea de Filologie și Istorie și prevede 120 ore, inclusiv 60 ore de contact (30 ore prelegeri și 30 ore seminare) și 60 ore lucru individual.						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • conștientizarea rolului istoriei antice în evoluția popoarelor europene; • cunoașterea istoriografiei și izvoarelor de studiere a istoriei antice; • analiza comparativă a principalelor teorii, curente privind istoria și cultura geto-dacilor; • descrierea culturilor arheologice din perioada antică, particularitățile și aria lor de răspândire; • cunoașterea principalelor descoperiri arheologice privind realizările geto-dacilor; • însușirea particularităților modului de viață, culturii materiale și spirituale geto-dace; • analiza critică a izvoarelor privind războaiele daco-romane și consecințele lor; • evidențierea cauzelor și condițiilor proceselor de romanizare; • însușirea etapelor, condițiilor și ariei de formare a poporului român. • dezvoltarea competențelor de lucru individual și în grup în vederea cunoașterii și analizei realităților istorico-arheologice din spațiul carpato-danubian din perioada antică; • analiza comparativă și contextuală a evenimentelor din spațiul carpato-danubiano-pontic și alte regiuni europene. 						
Finalități de studii realizate la finele cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • să se orienteze în timpul și spațiul antic european. • să analizeze critic particularitățile teoriilor privind istoria antică a spațiului carpato-dunărean. • să caracterizeze culturile și populațiile antice din spațiul carpato-dunărean. • să elaboreze eseuri la teme privind istoria spațiului carpato-dunărean. • să prezente comparația diverselor aspecte din istoria antică a spațiului carpato-dunărean. • să aplice în practică (școală) și în cadrul proiectelor proprii de cercetare cunoștințele însușite la curs. 						
Precondiții						
Ținând cont de faptul că acest curs este adresat studenților anului I (Semestrul II), majoritatea cărora sunt absolvenți de liceu și au susținut examenele de BAC, inclusiv la istorie, ei trebuie să aibă cunoștințe elementare în domeniul istoriei antice.						
Conținutul unităților de curs						
<ol style="list-style-type: none"> 1. INTRODUCERE 2. IZVOARELE DE STUDIERE A ISTORIEI ANTICE 3. ISTORIOGRAFIA STUDIILOR ANTICE 4. TRACII 						

5. GETO-DACII ÎN SEC. VI – SEC. II A. CHR.
6. REGATUL LUI BUREBISTA
7. DE LA BUREBISTA LA DECEBAL
8. ORGANIZAREA SOCIALĂ A GETO-DACILOR
9. CUCERIREA DACIEI DE CĂTRE ROMANI
10. PROVINCIA ROMANĂ DACICĂ
11. DACII LIBERI
12. ROMANIZAREA GETO-DACILOR
13. DACO-ROMANII ȘI POPULAȚIILE MIGRATOARE
14. POPULAȚIA ROMANICĂ DIN SEC. V-VII
15. ETNOGENEZA ROMÂNILOR

Metode și tehnici de predare și învățare

Cursul va fi predat utilizând metodelor interactive, inclusiv prezentări în Power Point, Video, activitatea individuală și în grup, elaborarea eseurilor, lectura critică a monografiilor etc.

Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului studenții vor fi evaluați prin teste, lucrări practice, elaborarea lucrărilor scrise și participarea activă la seminare.

Evaluarea curentă se va efectua în formă de teste, lucrări de control, activitatea la seminare; elaborarea a două eseuri științifice și prezentarea a cel puțin două monografii, care vor însuma **60% din examen** Pentru a fi admis la examen, studentul trebuie să obțină note pozitive la **două evaluări intermediare** și să frecventeze cel puțin 2/3 din lecții și seminare.

Evaluare finală: Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scriș vs fi apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie **40% din nota finală**.

Bibliografie selectivă

Obligatorii

1. Crișan, I.H., Civilizația geto-dacilor, volumele I și II, București, 1993.
2. Daicoviciu, Hadrian, Dacia de la Burebista la cucerirea romană, Cluj, 1972.
3. Gostar, Nicolae, Vasile Lica, Societatea geto-dacică de la Burebista la Decebal, Iași, 1984.
4. Husar, A., Dacia Preromană, Cluj-Napoca, 2000.
5. Istoria Românilor, vol. 1, Moștenirea timpurilor îndepărtate, Academia Română, București, 2001.
6. Istoria Românilor, vol. 2, Daco-romani, romanici, alogeni, Academia Română, București, 2001.
7. Petolescu, C. C., Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista pînă la sfârșitul antichității, București, 2000.

Opționale

1. Arnăut, T. Vestigii ale sec. VII-III a.Chr. în spațiul de la răsărit de Carpați, Chișinău, 2003.
2. Daicoviciu, Hadrian, Dacia de la Burebista la cucerirea romană, Cluj, 1972.
3. Enciclopedia Arheologiei și Istoriei Vechi a României, v. I, II, III, București, 1994.
4. Petrescu-Dîmbovița, M., Daicoviciu H., Teodor D., Bîrzu L. Preda F., Istoria Românilor. De la începuturi pînă la secolul al VIII-lea, București, 1995.
5. Pîrvan, V., Getica, București, 1926 (Chișinău 1993).
6. Sanie, S., Din istorie culturii și religiei geto-dacice, Iași, 1995.

7. Husar, A., Din istoria Daciei romane, structuri de civilizație, Cluj-Napoca, 2002.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Geologie cu elemente de geomorfologie
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Castraveț Tudor, conf. univ., dr.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Ședința catedrei Geografie și Turism, proces-verbal din 19.09.2023
e-mail	castravet.tudor@upsc.md

Codul cursului	Numărul de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S2.02.O.015	6	I	II	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul "Geologie cu elemente de geomorfologie" este parte a Geografiei fizice generale și a grupului disciplinelor fundamentale. Obiectivele lui se vor realiza în baza cunoștințelor obținute în studierea cursului de Geografie generală și asigură continuitatea în însușirea Înelișului Geografic. În cadrul cursului se studiază legăturile de formare a morfologiei suprafeței terestre ca urmare a evoluției geologice a scoarței terestre, a interacțiunii forțelor endogene și exogene. Sarcinile cursului constau nu numai în descrierea formelor de relief dar și în aprecierea rolului pe care îl au în realizarea activității altor elemente ale naturii, cum ar fi factorii climatici, hidrologici, biologici, antropici etc. Studiul reliefului se va realiza prin prisma rolului în viața omului.

Geologia este știința care studiază modul de formare, alcătuirea și istoria dezvoltării Pământului. În cazul Geologiei generale accentul se pune pe studierea compoziției și structurii interne a Terrei, a fenomenelor și proceselor care introduc schimbări la nivelul litosferei terestre, a tendințelor de evoluție a blocurilor continentale și a lumii organice. În acest fel geologia se prezintă ca o disciplină de bază în pregătirea studenților Facultății de Geografie și a viitorilor specialiști din domeniul de cercetare și educație în geografie. Conținuturile cursului reprezintă un suport și o sursă pentru înțelegerea și însușirea mai profundă a cursurilor de geografie regională și economică. Cunoștințele, abilitățile și competențele formate în cadrul studierii acestui curs vor oferi studenților posibilitatea de a înțelege și a însuși mai profund disciplinele geografice: geomorfologie, pedogeografie, geografia resurselor naturale, geografie fizică a continentelor și oceanelor, geografie fizică a Republicii Moldova.

Geomorfologia, știința care se ocupă cu studiul genezei și evoluției reliefului scoarței terestre și constituie o disciplină de specialitate în pregătirea viitorilor profesori de geografie. Prin predarea

cursului se urmărește formarea unei imagini juste și complexe despre relieful terestru ca rezultat al acțiunii proceselor endo- și exo-geomorfogenetice. Conținutul cursului reprezintă un suport și o sursă pentru înțelegerea și însușirea mai profundă a cursurilor de caracter regional. Efectuarea lucrărilor de laborator vor permite: structurarea cunoștințelor teoretice într-un discurs pe o temă geomorfologică; argumentarea rațională a punctului de vedere personal asupra unor probleme/subiecte de caracter geomorfologic; utilizarea materialelor adiționale; elaborarea/întocmirea unor reprezentări grafice (profile, schițe geomorfologice, hărți schematice etc.); disponibilitatea autopregătirii permanente. Realizarea lucrărilor practice vor permite: utilizarea metodelor de investigație în studierea proceselor geomorfologice și a formelor de relief din cadrul ținutului efectuării lucrărilor practice; relevarea în natură, descrierea și cartarea proceselor geomorfologice și formelor de relief studiate; elaborarea proiectelor de echipă și individuale etc.

Cunoștințele, abilitățile, competențele formate/obținute în cadrul studierii acestui curs vor oferi studenților posibilitatea de a înțelege și a însuși mai profund disciplinele geografice ulterioare (Geografie Fizică a Continentelor și Océanelor, Geografie fizică a Republicii Moldova, etc).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere:

- Formarea unei imagini juste și complexe cu privire la compoziția, structura și evoluția Pământului.
- Cunoașterea și explicarea noțiunilor geologice, a metodelor și procedeele utilizate în cercetările din acest domeniu;
- Explicarea și localizarea spațială forțelor geodinamice care produc modificări în interiorul și la suprafața Pământului și cunoașterea corpurilor și structurilor geologice asociate cu acestea.

La nivel de aplicare:

- Citirea, analiza și interpretarea hărților geologice și tectonice;
- Argumentarea concepțiilor asupra formării și evoluției litosferei și lumii organice;
- Analiza factorilor și proceselor de formare a zăcămintelor de roci și de minerale care alcătuiesc scoarța terestră;
- Observarea și descrierea în teren a proceselor și corpurilor geologice, reprezentarea lor grafică.

La nivel de integrare:

- Utilizarea metodelor și mijloacelor de investigație în studierea formațiunilor și proceselor geologice;
- Elaborarea proiectelor și rapoartelor cu conținut geologic;
- Implicarea conștientă în acțiunile de protecție și folosire rațională a resurselor subsolului.

Finalități de studii

Finalități de studii realizate la finele cursului:

- să explice esența conceptelor, principiilor și metodelor din geologie și geomorfologie, a specificității scoarței terestre și componentelor sale;
- să explice științific procesele și fenomenele geologice și geomorfologice din realitatea înconjurătoare;
- să aplice elementele teoretice și metodologice ale într-un studiu științific;
- să analizeze și să interpreteze componentele de bază și relațiile spațiale dintre componentele mediului geologic;
- să interpreteze informația, materialele grafice/cartografice cu conținut geomorfologic;

- să opereze liber cu aparatul categorial, mecanismele și concepțiile geografice necesare formării gândirii și culturii geografice active;
- să explice rolul reliefului în activitățile practice ale populației;
- să realizeze sarcini de lucru diferențiate cu privire la repartiția spațială a proceselor și obiectelor geomorfologice, la poziționarea obiectelor geomorfologice pe harta-contur; la întocmirea unui clustering, la elaborarea rezumatelor, referatelor, proiectelor de profil;
- să selecteze surse bibliografice adecvate pentru elaborarea unei lucrări cu conținut geologic și geomorfologic.

Precondiții

Asimilarea și promovarea cursului, în condițiile în care acesta reprezintă o disciplină aferentă primului semestru de studiu, nu presupune niciun fel de condiționări privitoare la parcurgerea și promovarea prealabilă a vreunei alte discipline înscrise în planul de învățământ. Pe de altă parte, profunzimea, calitatea și finalitatea abilităților intelectuale și practice, ce pot fi dobândite prin intermediul cursului dat, se relaționează, printr-o evidentă complementaritate și sinergie educațională, cu cunoștințele ce pot fi dobândite prin parcurgerea celorlalte discipline aferente semestrului I(II) al primului an de studii, în special cursul de Geografie Generală.

Conținutul unităților de curs

1. Geologia și Geomorfologia ca științe.
 2. Structura internă a Pământului.
 3. Alcătuirea chimică și mineralo-petrografică a scoarței terestre.
 4. Procese și roci magmatice. Fenomene magmatice.
 5. Procese și roci metamorfice.
 6. Procese exogene și roci sedimentare.
 7. Formarea blocurilor continentale și a depresiunilor bazinelor oceanice.
 8. Structurile geologice. Forțe tectonice – noțiuni, tipuri.
 9. Structuri geotectonice majore.
 10. Geocronologia Pământului.
 11. Evoluția Terrei în Paleozoic.
 12. Evoluția Terrei în Mezozoic.
 13. Evoluția Terrei în Cenozoic.
 14. Definierea reliefului scoarței terestre.
 15. Relieful major al uscatului.
 16. Relieful bazinelor oceanice și zonelor marginale.
 17. Meteorizația ca sistem morfogenetic.
 18. Procesele de deplasare a maselor materiale pe versanți.
 19. Sistemul fluvial de modelare a reliefului.
 20. Sistemul eolian de modelare a reliefului.
 21. Sistemul glaciatic și periglaciatic de modelare a reliefului.
- Sistemul biogen și antropic de modelare a reliefului.

Strategii de evaluare

Expunerea, explicația, aplicații de teren, studiul de caz, discuția, dezbaterile, problematizarea, lucrul în echipă etc.

Metode de evaluare

Evaluare curentă:

- Proba 1. Test (33%) + activitatea la lecții de laborator + nomenclatura (33%);
- Proba 2. Test (33%) + activitatea la lecții de laborator + nomenclatura (33%);

Activitatea la lecțiile de laborator: răspunsuri orale la tema lucrului individual, gradul și calitatea participărilor la activități solicitate de profesor în cadrul lecției și altor lucrări: discuții, dialog didactic, referate, lucrul în grup, participări la dezbateri, analiza studiilor de caz etc.

Evaluare finală

Prin examen oral;

Prin examen scris: test (70%)+plasarea obiectelor geografice (30%);

Nota finală se constituie din nota medie de la evaluările curente (60%)+nota de la examen (40%).

Evaluarea curentă reprezintă 60 % din nota finală și cuprinde gradul și calitatea participării la activitățile solicitate de profesor în cadrul prelegerilor și seminarelor, discuții, dezbateri, lucrul în grup, referate, teste, asimilarea unui material bibliografic obligatoriu.

Evaluarea finală - 40 % din nota finală cuprinde expunerea subiectelor în cadrul examenului oral sau în scris.

Bibliografie

Obligatorie:

- Bleahu, M. **Tectonica globală**, Vol. I, II. Editura Științifică și Enciclopedică, București. 1983, 1989
- Buzgar, N., **Mineralogie-Petrografie**, Ed. Univ. „Al. I. Cuza” Iași, 1995
- Donisă I., Boboc N. **Geomorfologie**. Ed. Lumina, Chișinău, 1994.
- Ielenicz M. **Geomorfologie generală**. Ed. Universitară, București, 2004.
- Juravle, D., **Geologie generală**, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015
- Mac I. **Geomorfosfera și geomorfosistemele**, Ed. Presa, Univ. Clujană, Cluj-Napoca, 1996.
- Muzafarov, V.G., **Mineralogie și petrografie**, Cartea moldovenească, 1960
- Naum T., Grigore M. **Geomorfologie**, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974.
- Plămădeală, Gh., **Geologie istorică**, Bălți, 2015
- Posea G., Grigore M., Popescu N., Ielenicz M. **Geomorfologie**. Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1976.
- Rădoane Maria, Dumitriu D., Ichim I. **Geomorfologie**. Ed. Universității Suceava, Vol. I-II, Ediția a II-a. 2000/2001.
- Volontir Nina. **Proiecte didactice pentru Lucrările de laborator și Lucrări practice la Geomorfologie**. Chișinău, 2004.

Opțională:

- Băcăuanu V. **Geomorfologie**. Univ. “AL. I. Cuza”, Iași, 1988.
- Catana, C., Popescu L., **Geologie generală**, Suceava, 1997
- Grigore M., **Reprezentarea grafică și cartografică a formelor de relief**, Ed., Academiei de Științe, București, 1979.
- Lăzărescu, V., **Geologia fizică**, Ed. Tehnică, București, 1980
- Saulea, E., **Geologie istorică**, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1967
- Țicleanu, N., Pauliuc, S., **Geologie generală**, Editura Universitară, București, 2003
- Бондарчук В. Г., **Основы геоморфологии**. Изд. УЧПЕДГИЗ, М. 1949.
- Короновский, Н.В., **Общая геология**, М., МГУ, 2006
- Короновский, Н.В., Ясаманов, Н.А., **Геология**, М., МГУ, 2003
- Леонтиев О.К., Рычагов ГИ. **Общая геоморфология**. Москва «Высшая школа»,1988.
- Панов Д. Г., **Общая геоморфология**. Изд. «Высшая школа», М. 1966.
- Пиотровский В. В., **Геоморфология с основами геологии**. Изд. Геодезиздат, М. 1961.
- Подобедов Н. С., **Общая физическая география и геоморфология**, «Недра», М. 1964.
- **Учебный атлас мира**, ГУГК, 1974
- **Физико-географический атлас мира**, ГУГК, 1964

- Хаин, В. Е., Короновский, Н. В., Ясаманов, Н.А., **Историческая геология: Учебник**, М., Изд-во МГУ, 1997
- Щукин И. С., **Общая геоморфология**, МГУ, М., Том I- II- III, 1960, 1964, 1974.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	ТОПОГРАФИЕ ȘI CARTOGRAFIE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Mironov Ion, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	mironov.ion@upsc.md
Aprobat	Ședința catedrei din 19.09.2023

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S2.02.O.016	4	I	II	150	75	75

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Unitatea de curs topografie și cartografie este destinat pregătirii și formării viitorilor geografi, având menirea familiarizării studenților cu varietatea materialelor cartografice, analiza, folosirea și elaborarea lor, deoarece activitatea complexă a oricărui geograf e de a fi permanent în contact cu harta geografică, atât în munca de cercetare științifică (în birou sau pe teren) cât și în activitatea didactică. Pe parcursul orelor, în special celor de laborator studenții vor fi capabili să recunoască particularitățile mijloacelor de reprezentare cartografică a Pământului, să efectueze procedee cartometrice pe diferite produse cartografice, să elaboreze produse cartografice pentru reprezentarea informației geografice prin diferite metode, să opereze cu tehnica necesară pentru efectuarea măsurătorilor topografice, să analizeze și să compare diverse produse cartografice. Deprinderile, priceperile și cunoștințele căpătate în cadrul studierii acestui curs v-a oferi studenților posibilitatea de a înțelege și a însuși temeinic disciplinele geografice ulterioare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

să cunoască principiile, metodele și tehnicile de utilizare a reprezentărilor cartografice în diferite domenii de activitate, inclusiv în procesul educativ-instructiv;

să elaboreze un rezumat, un aviz referitor la un produs cartografic;

să interpreteze conținutul hărților generale și a celor tematice în baza semnelor convenționale și a metodelor de reprezentare a elementelor de conținut pe hărțile tematice;

să aplice rețeaua cartografică în realizarea diferitor exerciții practice pe hartă;

să analizeze o reprezentare cartografică;

să comunice într-o manieră clară și precisă, oral și în scris în diverse contexte profesionale; să țină un discurs profesional într-un limbaj adecvat, utilizând tehnologiile informației și de comunicare, inclusiv terminologia specifică domeniului.

Finalități de studii

- să explice noțiunile fundamentale și terminologia de profil;
- să distingă metodele de reprezentare cartografică;
- să posede un volum de cunoștințe pentru înțelegerea informației cartografice.
- să aplice diferite modalități de măsurare și reprezentare a spațiului terestru;
- să efectueze diferite măsurători prin intermediul hărții;
- să interpreteze hărțile geografice;
- să compare diferite produse cartografice;
- să utilizeze efectiv produsele cartografice în scopul obținerii unor caracteristici cantitative și calitative despre obiectele geografice;
- să folosească principiile de bază și tehnica efectuării ridicărilor terestre, utilizând noile tehnologii;
- să elaboreze hărți utilizând atât metodele clasice cât și cele moderne.

Precondiții

- Pentru o însușire temeinică a cursului studentul are nevoie de cunoștințe atât generale cât și de caracter special în domeniul geografiei, matematicii, fizicii, astronomiei cât și alte obiecte din ciclul preuniversitar.
- deprinderi de muncă intelectuală: *capacitatea de a elabora un referat/portofoliu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.*
- deprinderi de analiză și sinteză: *capacitatea de a analiza produsele cartografice, etc.*
- Formarea competenței cartografice presupune cunoașterea bazelor elementare despre produsele cartografice obținute la obiectul de geografie la nivel de liceu/colegii.

Conținutul unităților de curs

1. Noțiuni introductive.
2. Forma și dimensiunile Pământului. Sisteme de coordonate.
3. Noțiuni generale despre harta geografică. Alte produse cartografice.
4. Elementele matematice ale hărții topografice.
5. Elementele de conținut ale hărții topografice și reprezentarea lor cartografică.
6. Caracterizarea ridicărilor topografice.
7. Globul geografic. Harta geografică de ansamblu.
8. Proiecțiile cartografice.
9. Reprezentarea elementelor de conținut pe hărțile de ansamblu.
10. Generalizarea cartografică.
11. Hărțile tematice. Metodele de reprezentare a elementelor de conținut.
12. Seriile de hărți. Atlasul geografic.
13. Cartografiere geografică.
14. Utilizarea produselor cartografice.
15. Întocmirea, redactarea și editarea hărților.
16. Istoricul topografiei și cartografiei.

Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului vor fi utilizate diverse metode și procedee de evaluare a cunoștințelor, atitudinilor și abilităților:

1. Teste, recenzii la o lucrare științifică, analiza izvoarelor, dezbateri, prezentări în programul Power Point etc.
2. Două evaluări curente

Evaluarea finală reprezintă 40% din nota finală (frecvență) și 50% (frecvență redusă). Ea cuprinde expunerea subiectelor în cadrul examenului oral sau în scris.

Bibliografie

Obligatorie:

Crivțun B., Felidman E., Elemente de cartografie, Chișinău, 1966

Dohotar Vasile., Elemente de topografie generală, Cluj 2001

Mironov I., Indicații metodice pentru efectuarea lucrărilor practice la topografie, Chișinău, 1996

Năstase A., *Topografie*. București, 1997

Năstase A., *Cartografie*. București, 1998.

Năstase A. Osaci-Costache G., *Topografie – Cartografie*. București, 2005

Neamțu M. și a. *Instrumente topografice și geodezice*, Editura Tehnică, București, 1982

Săndulache Al., Sficlea V., *Cartografie-topografie*, București, 1970

Sficlea V., Băican V., *Topografie*, Iași, 1983

Opțională:

Dragomir V. ș. a, *Topografie militară*, Editura militară, București, 1976

Stația totală „Trimble M1”. Uzer guide. 2013.

Атлас Молдавской ССР, Москва, 1978

Берлянт А.М. Картоведение. – М.: АСПЕКТ Пресс, 2003.

Географическое картографирование: карты природы. М.: Изд-во МГУ, 2005. 176 с.

Гедымин А. В., *Картография с основами топографии*, Москва, 1973

Гедымин А. В., *Практикум по картографии с основами топографии*, Москва, 1981

Географический атлас для учителей средней школы, Москва, 1983

Грюнберг Г. Ю., *Картография с основами топографии*, Москва, 1991

Коренной П., Соломко А., *Полевая практика по топографии*, Минск, 1980

Кудрин С. И. *Лабораторный практикум по картографии с основами топографии*, Минск 2003

Лапкина Н. А., *Практические работы по топографии и картографии*, Москва, 1971

Прохорова Е.А. *Социально-экономические карты*, М. 2010

Фельдман Е. С., *Умей читать топографическую карту*, Кишинёв, 1978

Фокина Л. А. *Картография с основами топографии М*, 2005.

Anul II

semestrul III



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclu		I				
Denumirea cursului		Managementul clasei de elevi				
Facultatea		Facultatea Științe ale Educației				
Catedra responsabilă de curs		Catedra Științe ale Educației și Management				
Titular de curs		Raileanu Olga, dr., conf. universitar				
Cadre didactice implicate		-				
Aprobat		19.09.2023				
e-mail		raileanu.olga@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.03.O.019	2	II	3	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cursul „Managementul clasei de elevi” cuprinde un pachet de 4 unități delimitate în consens cu cerințele înaintate de documentele în vigoare. Conținuturile cursului cuprind probleme ce țin de formarea și dezvoltarea abilității viitorilor învățători în conceperea și derularea Managementului educațional la nivelul clasei de elevi prin valorificarea strategiilor manageriale în vederea optimizării permanente a activității de predare-învățare prin identificarea și gestionarea situațiilor de criză educațională.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<p>Cognitive:</p> <ul style="list-style-type: none">- definirea conceptelor: management, management educațional, manageri educaționali, managementul organizației școlare, managementul clasei, învățător-diriginte – manager al clasei de elevi, stil managerial, climat educațional, clasă de elevi, abandon școlar, coeziune, sintalitate, disciplină, disciplinare, criză, situație de criză educațională;- determinarea : structurilor dimensionale ale managementului clasei; statutului și rolului învățătorului – manager al clasei de elevi; regulile de disciplinare;- identificarea competențelor manageriale ale învățătorului; stilurilor manageriale; metodelor prin care se poate stimula creșterea coeziunii clasei; dinamicii grupului de școlari ai clasei; situațiilor de criză educațională;						

Aplicative:

- generalizarea autoritatea formală și autoritatea personală prin statutul pe care îl detine învățătorul;
- stabilirea legăturii : între etapele Ciclul tehnologic al muncii educative;
- determinarea corelațiilor între învățătorul-consilier al întregii clase și al fiecărui elev în parte;
- operaționalizarea strategiilor de constituire a colectivului de elevi;
- compararea regulilor care îi ajută pe elevi să-și controleze comportamentul impulsiv;
- prezentarea un model de echipă didactică educativă a clasei care promovează parteneriatul educativ centrat asupra dezvoltării elevului;
- extinderea stilurilor clasificate după relația educatorului cu elevii clasei;

Integrative:

- construirea modelului de implicare a elevilor în activitatea de învățare prin utilizarea metodelor activ participative;
- argumentarea necesității dezvoltării inteligenței emoționale și gestionare eficientă a propriilor emoții în raport cu scopurile personale;
- dezvoltarea tehnicilor de stimulare a situației de succes a celor educați; reguli de consiliere;
- simularea unei forme de comunicare cu părinții; strategie de gestionare a crizei educaționale la nivelul clasei de elevi;
- motivarea necesității influenței caracteristicilor relației învățător –elev asupra climatului clasei;
- analiza situațiilor concrete de intervenție în cazul absenteismului și colar; stabilire a problemelor de disciplină din clasă
- selectarea tehnicilor de identificare a absenteismului, insuccesului și eșecului școlar;
- proiectarea strategiilor de interacțiuni sociale din interiorul clasei de elevi;
- dezvoltarea formelor de cooperare între învățătorul clasei și profesorii care predau la aceeași clasă; reguli de disciplinare la clasă.

Finalități de studii**La sfârșitul cursului studentul va putea să:**

- definească conceptele: management, management educațional, manageri educaționali, managementul organizației școlare, managementul clasei, învățător-diriginte – manager al clasei de elevi, stil managerial, climat educațional, clasă de elevi, abandon și colar, coeziune, sintalitate, disciplină, disciplinare, criză, situație de criză educațională
- determine: structuri dimensionale a managementului clasei; a statutului și rolului învățătorului – manager al clasei de elevi; regulilor de disciplinare;
- înțeleagă: ciclului tehnologic al muncii cu clasa; influenței caracteristicilor relației învățător-elev asupra climatului clasei; interacțiunilor sociale din interiorul clasei de elevi; sistemului de reguli, norme și proceduri care reglementează desfășurarea activității educaționale;
- identifice: competențelor manageriale ale învățătorului; stilurilor manageriale; metodelor prin care se poate stimula creșterea coeziunii clasei; dinamicii grupului de școlari ai clasei; situațiilor de criză educațională
- distingă sensului de: parteneriat în echipa didactică - educativă; Organizarea clasei; elevii „slabi” și inadaptării clasei; management al comunicării cu părinții;
- extindă: etapele constituirii colectivului de elevi; statuturilor și rolurilor în clasa de elevi; modalităților de intervenție în cazul absenteismului și colar; strategiilor de management al clasei; formelor de participare a părinților în viața școlii; strategiilor de gestionare a situațiilor de criză educațională
- elaboreze: strategii de cunoaștere și autocunoaștere a elevului; modelului „Regulile clasei”; activităților de ameliorare a atmosferei în clasa de elevi

Precondiții
Pentru realizarea obiectivelor puse studentul trebuie să posede cunoștințe din cursul de: Teoria și metodologia instruirii; Psihologia generală. Didactica generală etc.
Conținutul unităților de curs
Tema 1. Particularitățile orelor de dirigenție pentru atingerea idealului educațional al societății. Tema 2. Învățătorul clasei de elevi. Tema 3. Profilul de competență al învățătorului-diriginte la clasa de elevi. Tema 4. Învățătorul-consilier al întregii clase și al fiecărui elev în parte. Tema 5. Evaluarea activității învățătorului-diriginte.
Strategii de predare și învățare
Prelegerea magistrală, conversația euristică, demonstrația, observația, portofoliul, studiul de caz, lucrarea practică, modelarea etc.
Strategii de evaluare
<ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea curentă se va realiza prin aplicarea diverselor metode-orale, scrise, practice (conversația euristică, activitate de lucru individual, prezentarea produselor activității, explicația, proiectarea demersurilor didactice, simularea în fața grupei a unei secvențe din demersul didactic etc.) și forme de organizare (individuală, în perechi, de grup). - Condiții de admitere pentru evaluarea finală: prezența activă la seminar, prezența obligatorie la evaluările formative(2 evaluări) și la alte lucrări, obținerea notei de trecere la activitățile de studiu individual și la cele de seminar. - Proba obligatorie 2 (evaluarea formativă): Proiect educative integral. - Evaluare formativă - <i>Proba obligatorie 1</i> - Probă scrisă: Elaborarea unei secvențe de proiect didactic la dirigenție - Tematici propuse pentru ora de dirigenție în cl. I - IV: <ul style="list-style-type: none"> - Drepturi și responsabilități la școală - Bunele maniere pe stradă și în transportul public - Cerințe: pentru realizarea probei scrise se vor folosi următoarele piese curriculare: Curriculumul la Dirigenție cl I-IV (2007); Ghidul de implementare a curriculumului la dirigenție cl. I-IV (2010). Curriculumul și standardele la disciplina Dezvoltare personală. - identificarea punctelor tari și slabe ale pregătirii studenților; - întărirea încrederii în ei (motivare) ; - predicția performanțelor universitare și a șanselor de reușită în cariera didactică ; <ul style="list-style-type: none"> Tendențele înregistrate în acest domeniu vor fi: <ul style="list-style-type: none"> - aprecierea se face în cadrul cursului și seminarului (nu doar prin examene scrise/orale, în finalul acestei activități) ; - la apreciere să participe și studenții ; - criteriile după care se face aprecierea și se acordă notele să fie precizate de la început și aduse la cunoștința studenților ; - să se dea o atenție mai mare evaluării procesului, nu rezultatelor ; - să se evalueze competențele (de a ști, a face și a fi) și nu doar conținutul programelor analitice.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Iucu, R., Managementul clasei de elevi, Ed. Polirom, Iași, 2006.
2. Iucu, R., Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Editura Polirom, Iași, 2004
3. Stan, E., Managementul clasei, Editura Aramis, București, 2003
4. Mihăescu, M., Managementul clasei - Pentru o experiență de succes, Editura Gimnasium, 2003
5. Jinga, I., Managementul învățământului, Editura ASE, București, 2003.

Opțională:

1. Olsen, J. și Nielsen, T., Metode și strategii pentru managementul clasei, Didactica Publishing House, 2009.
2. Petty, G., Profesorul azi, Editura Atelier Didactic, 2007.
3. Ulrich, C., Managementul clasei, Învățare prin cooperare, Editura Corint, București, 2000.
4. Faber, A., Mazlish, E., Comunicarea eficientă cu copiii, acasă și la școală, Editura Curtea Veche, București, 2002.
5. Peretti de, A., Legrand J.A., Boniface, J., Tehnici de comunicare, Polirom. Iași, 2001.

Denumirea programului de studii	Istorie și Limbă engleză
Ciclul	I (Licență)
Denumirea cursului	Psihologia educației
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Psihologie
Titular de curs	Maria Pleșca, conf., dr.
Cadre didactice implicate	Jelescu Petru, dr. hab., prof univ., Chitoroga Lucia, dr., Popescu Maria, dr.
e-mail	plesca.maria@upsc.md , jelescu.petru@upsc.md , chitoroga.lucia@upsc.md , popescu.maria@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.03.A.020	2	II	3	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Psihologia educației* face parte din pachetul de discipline fundamentale, nivel licență, din cadrul Facultăților Universității pedagogice din Chișinău. Cursul este o introducere în abordarea științifică a relației complexe dintre psihologie, educație și instruire, cu accent pe aplicațiile psihologiei în domeniul educației. Cursul prezintă atât opinii clasice cât și opinii actuale, fundamentate teoretic și empiric cu privire la implicațiile educaționale ale teoriilor clasice și moderne ale dezvoltării, ale învățării, ale funcționării psihice și ale adaptării umane. Cursul vizează înțelegerea fundamentelor psihologice ale naturii și scopului educației și instruirii,

formarea bazei de cunoștințe necesare cadrelor didactice în domeniul asistării copiilor, a tinerilor și a adulților angajați într-o formă de învățământ, precum și a cadrelor didactice în procesul educațional.

La cursul *Psihologia educației* studenții vor însuși cunoștințe despre aspectele importante ale procesului de învățare: mecanismele generale și specifice ale învățării, motivația și strategiile de învățare, elementele de diversitate și aplicațiile educaționale ale acestora; vor studia mecanismele psihologice ale educației ca proces bine orientat de formare a personalității copilului și specificul relației profesor – elev: comunicarea didactică, conflictul și managementul conflictelor educaționale. Cursul se va axa pe formarea competențelor necesare pentru proiectarea și asistarea unor intervenții educaționale eficiente, aplicabile în diverse contexte, de la mediul școlar la dezvoltarea personală. Studenții vor însuși strategii și metode de intervenție practică în domeniul educațional în vederea optimizării activității de învățare școlară.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va dovedi cunoașterea principalelor repere psihogenetice și educaționale ale dezvoltării psihice a elevului pe parcursul vârstelor școlare, în vederea proiectării și desfășurării optime a activităților instructiv-educative; cunoașterea tendințelor teoretice, metodologice și practice specifice domeniului psihologiei educației; va demonstra o optică vastă de analiză a relației profesor – elev; va opera analitic, sintetic și critic cu cunoștințele legate de autocunoașterea și dezvoltarea personală a elevului.

Competențe de învățare: se exprimă în capacitatea de a asimila informația psihologică din diferite surse în vederea organizării unui demers didactic eficient, conform obiectivelor enunțate; în informarea la zi privind problemele legate de psihologia procesului instructiv-educativ; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriul demers educativ.

Competențe de aplicare: studentul va exersa tehnici de elaborare a unor intervenții psihopedagogice; va aplica strategii de analiză a particularităților și nevoilor de dezvoltare ale elevilor, profesorilor și părinților în context educațional (în cadrul simulărilor și al practicii psihopedagogice); va transfera în mod creativ cunoștințele psihologice în practica educațională: va utiliza selectiv teoriile, modelele de bază și/sau cadrele de referință pentru interpretarea și analiza critică a evidențelor cercetării calitative și cantitative, în vederea dezvoltării și a promovării practicii bazate pe dovezi în domeniul educațional; va realiza unele materiale de suport pentru discursul științific focalizat pe temele fundamentale ale psihologiei educației.

Competențe de analiză: se exprimă în abilitatea de a analiza faptele psihologice de educație în conformitate cu cunoștințele achiziționate; de a evalua datele, procesele și conceptele specifice fiecărui palier psihologic al educației (cognitiv, afectiv, motivațional, social-moral); în manifestarea capacității de analiză reflexivă a propriei activități academice și identificarea nevoilor de formare profesională continuă.

Competențe de comunicare: se demonstrează în situațiile de comunicare didactică într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific psihologiei în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în capacitatea de explicare și interpretare a fenomenelor specifice domeniului educației din perspectiva psihologiei; în deprinderea de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihologică și să reacționeze adecvat la solicitările exprimate în limbaj psihologic și de a realiza comunicare eficientă și un management adecvat în activitatea educațională; în comunicarea eficientă în plan profesional și interpersonal.

Competențe la nivel de integrare: se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile didactice printr-o viziune sistematică asupra procesului educațional; de a aprecia un demers didactic asistat sau realizat; în identificarea rolurilor și a relațiilor profesionale ale specialiștilor în domeniile aplicative ale psihologiei în context instructiv-educativ; în înțelegerea necesității aplicării principiilor psihologiei în gestionarea mediului și a procesului educativ.

Finalități de studii

- Să aplice în practica educațională cunoștințe cu privire la principalele noțiuni implicate în procesualitatea complexă a cunoașterii și învățării de tip școlar.
- Să posede capacitatea de a opera analitic, sintetic și critic-constructiv în explicarea și interpretarea fenomenologiei dezvoltării psihice în context instructiv-educativ.
- Să aplice principiile psihologiei generale în rezolvarea situațiilor specifice procesului educativ.

- Să utilizeze creativ paradigmele psihologiei contemporane în practica educațională.
- Să facă dovadă a unui sistem de atitudini pozitive și responsabile manifestate prin interes și receptivitate crescută față de elev și profesia didactică.
- Să analizeze faptele psihologice de educație în conformitate cu cunoștințele achiziționate.
- Să conceapă strategii conceptual-practice de cunoaștere psihologică a elevilor.
- Să elaboreze și să implementeze programe psihopedagogice de optimizare a relației profesor-elev.
- Să elaboreze și să aplice fișe de observații, protocoale caracterologice și demersuri educaționale care să vizeze stimularea creativității elevilor.
- Să realizeze analize de caz referitoare la comunicare în discursul educațional.
- Să aplice strategii conceptual-practice de abordare a cunoașterii psihologice a elevilor și principiile de management a conflictelor educaționale.
- Să se implice în propriul proces de formare și dezvoltare personală.

Precondiții

- Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire.
- Studenții au nevoie de abilități de analiză, abstractizare, sinteză și generalizare a datelor și informațiilor științifice.
- Le vor fi solicitate cunoștințele din domeniul *Psihologiei generale, Psihologiei dezvoltării, Fundamentelor științelor educației, Didacticii generale, Managementului clasei de elevi.*
- Li se cer deprinderi de învățare activă și de monitorizare a învățării și înțelegerii.
Lectura fiecărui modul și realizarea conștientă a lucrărilor de evaluare garantează nivele înalte de înțelegere a conținutului tematic și totodată sporesc șansele promovării cu succes a acestei discipline.

Conținutul unităților de curs

- Unitatea de învățare 1. Introducere în psihologia educației.
- Unitatea de învățare 2. Învățarea școlară - mecanismele și condițiile ei psihologice.
- Unitatea de învățare 3. Succesul și insuccesul școlar.
- Unitatea de învățare 4. Autocunoașterea și dezvoltarea personală a elevilor.
- Unitatea de învățare 5. Profesorul și dimensiunile psihosociale ale activității sale.
- Unitatea de învățare 6. Comunicarea didactică.

Strategii de predare și învățare

În procesul de predare și învățare a cunoștințelor din cadrul disciplinei se utilizează așa metode precum: Prelegerea; prelegerea interactivă; exemplificarea demonstrativă; descoperirea asistată, cu support multimedia; Expunerea cu oponent; Conversația euristică; Dezbateră; Clarificarea conceptuală, Activități de grup, Studiul de caz, Seminarul socratic, Jocul de rol.

În predarea și însușirea acestei discipline, sunt utilizate tehnologiile educaționale multimedia: prelegeri interactive (prezentări), folosind MS Power Point; tehnologii de învățare contextuală: lucrul cu materiale text; tehnologii de dialog: organizarea discuțiilor de grup, utilizarea „brainstorming-ului”.

Strategii de evaluare

Evaluarea la această disciplină va fi formată din: a) evaluarea continuă a cunoștințelor și a abilităților achiziționate la curs (60% din punctaj) și b) evaluarea sumativă a abilităților și a competențelor dobândite prin sarcinile prevăzute pentru examenul final (40% din punctaj).

Evaluarea continuă (formativă) se face pe baza următoarelor sarcini (activități practice) prevăzute a se realiza în seminarii și ore practice: a) un proiect de grup (cu două componente:

1. realizarea/organizarea și 2. prezentarea/derularea în seminar); b) un proiect semestrial.

Exigențele/baremul de evaluare a calității activităților practice vor fi comunicate și explicate/justificate în primul curs (titularul cursului) și în primul seminar alocat cursului (conducătorul activității de seminar). Intră în responsabilitatea studenților să se informeze cu privire la aceste exigențe (baremul de evaluare).

Proiectul de semestru este un raport (analiză a unei situații psihoeducaționale după o schemă dată) asupra unui exercițiu derulat în seminar de alte grupuri decât cel în care s-a derulat activitatea concretă. Proiectul de semestru va fi evaluat de către titularul cursului. Intră în responsabilitatea studenților să se informeze cu privire la aceste exigențe (baremul de evaluare). Pentru predarea proiectului de semestru se va respecta termenul de depunere care va fi stabilit de către titularul cursului în acord cu studenții.

Evaluarea sumativă se realizează printr-un examen final scris și constă în două categorii de subiecte: a) un subiect de tip narativ de argumentare a concepției personale cu privire la una dintre temele parcurse; b) 2-3 subiecte de tip narativ (studiu de caz) centrate pe conținuturile/unitățile de învățare la sfârșitul semestrului.

Bibliografie

Obligatorie:

1. BONCU, S., CEOBANU, C. *Psihosociologie scolara*. Iasi: Polirom, 2013.
2. COCORADA, E. *Introducere în teoriile învățării*. Iasi: Polirom, 2010.
3. COSMOVICI, A., IACOB L. *Psihologie școlară*. Iasi: Polirom, 1998.
4. CREȚU, T. *Psihologia educației*. București: Credis, 2004.
5. GAVRELIUC, D, GAVRELIUC, A. *Școală și schimbare socială*. Timișoara: Universitatea de Vest, 2012.
6. GOLU, P. *Psihologia învățării și a dezvoltării*. București: Humanitas, 2001.
7. GOLU, P., GOLU, I. *Psihologie educațional*. București: Miron, 2003.
8. JURCĂU, N. (coord.), *Psihologia educației*. Cluj-Napoca: U.T. Pres, 2001.
9. MĂGĂȚ CÂNDEA, A. *Psihologie educațională*. Timișoara: Universitatea de Vest, 2003.
10. SĂLĂVĂSTRU, D. *Psihologia educației*. Iasi: Polirom, 2004.
11. PETRESCU, P. *Psihologie și educație*. Timișoara: Eurostampa, 2007.

Opțională:

1. ALBU, G. *O psihologie a educației*. Iași: Institutul European, 2005.
2. BERNAT, S. E. *Tehnica învățării eficiente*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2003.
3. CRAHAY, M. *Psihologia educației*. București: Trei, 2009.
4. DRAPEAU, CH. *Învăță cum să înveți repede. Tehnici de învățare accelerată*. București: Teora, 2000.
5. JOIȚA, E. *Management educațional*. Profesorul manager: roluri și metodologie. Iasi: Polirom, 2000.
6. JUDE, I. *Psihologie școlară și optim educațional*. București: E.D.P., 2002.
7. ILERIS, K. *Teorii contemporane ale învățării*. Autori de referință. București: Trei, 2014.
8. HATIE, J. *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*. București: Trei, 2014.
9. LINKSMAN, R. *Învățarea rapidă*. București: Teora, 2000.
10. MARZANO, R. *Arta și știința predării. Un cadru cuprinzător pentru o instruire eficientă*. București: Trei, 2015.
11. NEACȘU I. *Metode și tehnici de învățare eficientă*. Iași: Polirom, 2015. 320 p.

12. NEGOVAN, V. *Psihologie pozitivă aplicată în educație*. București: Universitară, 2015.
13. NEGOVAN, V. *Introducere în psihologia educației*. Ed. Universitară, București, 2005.
14. PÂNIȘOARĂ, I.O. *Comunicarea eficientă*. Ed. a III-a., Ed. Iasi: Polirom, 2006.
15. PÂNIȘOARĂ, I. O. *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*. Iasi: Polirom, 2015.
16. PÂNIȘOARA, G., SĂLĂVĂSTRU D., MITROFAN, L. *Copilăria și adolescența. Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării*. Iași: Polirom, 2016.
17. POPESCU-NEVEANU, P. (coord.), *Psihologie școlară*. București: Universității, 1987.
18. ROBERT, J.M. *Arta și știința predării*. Bucuresti: Trei, 2015.
19. SĂLĂVĂSTRU, D. *Psihologia învățării*. Iasi: Polirom, 2009.
20. ȘOITU, L., HĂVĂRNEANU, C. *Agresivitatea în școală*. Iasi: Institutul European, 2001.
21. VRABIE, D., ȘTIR, C. *Psihologia educației*. Galați: Fundația Universitară "Dunărea de Jos", 2004.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I
Denumirea cursului	Educația incluzivă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihopedagogie Specială
Titular de curs	Ponomari D., dr. conf. inv.,
Cadre didactice implicate	Ciobanu A., dr. conf. univ., Pîrvan M., lector univ. Ciubotaru N, lect.univ.
Aprobat e-mail	19.09.2023 Pr. verbal nr. 1 ppscatedra@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.03.O.020	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Educația incluzivă* constituie parte a modului psihopedagogic, standard de formare inițială necesar studenților altor facultăți. Cursul *Educația incluzivă* este actual prin reformele în domeniul educației, inclusiv reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului, includerea în învățământul general a tot mai mulți copii cu cerințe educaționale speciale. Importanța cursului *Educația incluzivă* constă în pregătirea cadrelor didactice de-a face față provocărilor induse de transformările care se produc în abordarea individualizată a copiilor și acordarea asistenței calitative și calificate în corespundere cu necesitățile diferitor categorii de copii, iar demersul didactic se cere a fi regândit din perspectiva educației incluzive. Poziționarea cursului este logică și se înscrie armonios în ciclul disciplinelor în contextul procesului de reformă declanșat în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova. Acest curs are conexiuni cu alte cursuri ca Psihologia generală, Psihologia vîrstelor, Psihologia educației, Pedagogia generală, Pedagogia socială ș.a.

Cursul *Educația incluzivă* face parte din cursurile opționale ce are misiunea să asigure pregătirea studenților în problemele teoretico - practice privind integrarea și incluziunea copiilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale. Ca obiectiv general are la bază formarea la studenți a sistemului de

cunoștințe, abilități și atitudini privind intervenția psihopedagogică în școala incluzivă; informații referitoare la diverse aspecte ale dezvoltării învățământului integrat/incluziv ce se sprijină pe: cadrul conceptual și legislativ de dezvoltare a educației incluzive, evaluarea copilului cu cerințe educaționale speciale, particularitățile de dezvoltare a copiilor cu cerințe educaționale speciale, particularitățile procesului educațional incluziv, parteneriatul socio-educational și managementul educației incluzive.

După audierea cursului *Educația incluzivă*, cu tangențe în psihologia generală, psihologia dezvoltării, psihologia educației, pedagogia, medicina, ș.a. conținutul curriculumului vizează, în principal, pentru studenții altor facultăți cu profil umanist: să fie bine pregătiți pentru a face față provocărilor induse de transformările care se produc în abordarea individualizată a copiilor și să acorde asistență calitativă și calificată în corespundere cu necesitățile diferitor categorii de copii; demersurile didactice să fie regândite din perspectiva educației incluzive.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe de cunoaștere și înțelegere:

- formarea viziunii de ansamblu asupra celor mai importante concepte, principii, definiții privind educația incluzivă;
- familiarizarea cu particularitățile de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale.

Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor:

- formarea competențelor de elaborare/realizare a planului educațional individualizat și adaptărilor curriculare în organizarea procesului educațional incluziv.

Competențe de analiză:

- achiziția unor modele de analiză și acțiuni operaționale în contexte educaționale incluzive.

Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor:

- identificarea și determinarea rolului și responsabilității subiecților implicați în promovarea educației incluzive.

Competențe de dezvoltare profesională continuă:

dezvoltarea atitudinilor pozitive, a gândirii critice și relaționale despre structurile, procesele și valorile sistemului educațional aplicate în dezvoltarea și susținerea practicilor incluzive.

Finalități de studii

- să cunoască, să înțeleagă și să explice principalele documente de politici și acte legislative, teorii, concepții, principii în domeniul educației incluzive;
- să identifice particularitățile de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale;
- să elaboreze și să realizeze planuri educaționale individualizate, adaptări curriculare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul general;
- să adapteze procesul educațional la necesitățile copiilor cu cerințe educaționale speciale;
- să aplice principiile abordării individualizate în toate activitățile ce vizează procesul educațional;
- să opereze cu noi modele de analiză și acțiuni operaționale în contexte educaționale incluzive.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate:

- Psihologia generală, Psihologia vârstelor, Psihologia educației, Pedagogia generală, Pedagogia socială, etc.

2. Condiții prealabile:

- cunoașterea particularităților de dezvoltare a copiilor obișnuiți, evaluarea și instuirea acestora;
- operaționalizarea termenilor în domeniul: psihologiei, pedagogiei;
- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare la cursul

Educația incluzivă.

Conținutul unităților de curs

Unitate de învățare 1. Educația incluzivă: cadrul conceptual și legislativ.

Unitate de învățare 2. Managementul educației incluzive.

Unitate de învățare 3. CES, concepte, definiții, clasificări.

Unitate de învățare 4. Adaptări curriculare.

Unitate de învățare 5. Tehnologii didactice incluzive.

Unitate de învățare 6. Planul educațional individualizat.

Unitate de învățare 7. Parteneriatul în educația incluzivă.

Strategii de evaluare

Proba I de evaluare periodică: prezentarea (PPT) complexă a unei dezabilități: etiopatogeneză, simptomatologie, particularitățile dezvoltării psihice, intervenții psihopedagogice, prognoza, etc.

Prezentări orale, participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate etc.

Proba de evaluare finală: test de cunoaștere a conceptelor de bază ale cursului *Educația incluzivă*

Bibliografie

Obligatorie:

1. Rusov Veronica. Educația incluzivă: Ghid metodic pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice. Bălți: S. n., 2021. 111 p. ISBN 978-9975-50-258-0.
2. Educație incluzivă: Unitate de curs. MECC RM Chișinău: «Bons Offices», 2017. 308 p. ISBN 978-9975-87-298-0
3. NTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI ÎN ȘCOLILE GENERALE. Coordonator: Domnica Gînu, Chișinău: Lyceum, 2016. 168 p ISBN 978-9975-3104-9-9.
4. Bodorin, C.; Racu, A.; Gînu, D. Educație incluzivă – Unitate de curs. Chișinău: Ed. Cetatea de Sus, 2012
5. Vrasmaș Tr. Învățământul integrat și/sau incluziv. București: Ed. Aramis, 2001, p.320. ISBN973-8294-06-1

Opțională:

1. Ponomari D., Corghencea N. Educația incluzivă o provocare pentru cadrul didactic școlar. În: PRACTICI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE DE PROFESIONALIZARE A CADRELOR DIDACTICE ÎN CONTEXTUL PROVOCĂRILOR SOCIETALE. Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională, 17.11.2021, p.347-36 ISBN 979-9975-46-567-0
2. Ciobanu, A., Pîrvan, M. Pregătirea cadrelor didactice din învățământul superior pentru educația incluzivă a studenților cu dizabilități. În: Școala modernă: provocări și oportunități. Materialele Conferinței Științifice Internaționale 5 - 7 noiembrie. IȘE. Chișinău, 2015. p. 188-192.
3. Racu, A.; Verza, E., Verza, F., Racu, S. Pedagogia specială. Chișinău: Ed. Tipografia Centrală, 2012.
4. Mogonea, F.R. Psihopedagogia copiilor cu dificultăți. Cluj-Napoca: Ed. Presa universitară clujeană, 2014.
5. Schipor, D. M. Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare (note de curs). Suceava, 2013.
6. Racu, A., Racu, S., ș.a. Psihopedagogia integrării. Chișinău: Tip. Centrală, 2014.

1. Rotaru, M. Metodologii de sprijin în educația incluzivă. Chișinău, 2013.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	licență
Denumirea cursului	Managementul resurselor umane
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Crețu V. dr. lector univ., Savițchi C. asist. univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	01.09.2023
e-mail	savecorina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
U.03.A.021	3	II	III	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul este o disciplină cu caracter optional și contribuie la extinderea și completarea orizontului de cunoștințe specializate în: pedagogie, psihologie, asistență socială, cu informații din domeniul ”**Managementul resurselor umane**” fapt ce va contribui la dezvoltarea și consolidarea unui set de competențe (cunoștințe, abilitati, atitudini) care conduc la formarea multilaterală a personalității și la dezvoltarea unei categorii de profesioniști capabili să se integreze cu succes în viața socială. Acest curs va familiariza studenții cu obiectivele, metodele, procedeele, mecanismele managementului resurselor umane, cu aspectele planificării strategice a necesarului de muncă, gruparea lui pe posturile de muncă, etapele de recrutare, selectare și integrare profesională a personalului, cu modalitatea evaluării performanțelor profesionale, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- cunoașterea conceptelor, metodelor, tehnicilor și instrumentelor de bază ale MRU;
- argumentarea tendințelor actuale în domeniul MRU;
- explicarea importanței planificării strategice a resurselor umane;
- identificarea metodelor specifice diferitor activități specifice MRU: recrutare, selectare, integrare, motivare, evaluare etc;

Competențe de aplicare:

- elaborarea fișelor de post;
- crearea condițiilor pentru integrarea/adaptarea noilor angajați în cadrul organizației;

- determinarea direcțiilor prioritare de formare profesională continuă a angajaților în cadrul organizației;
- demonstrarea importanța evaluării performanțelor personalului la întreprindere;

Competențe de analiză:

- aprecierea rolului și a importanței resurselor umane în cadrul organizației;
- clasificarea tipurilor de angajați la întreprindere;
- distingerea metodelor de dezvoltare profesională
- analiza etapelor de promovare în carieră

Competențe de comunicare:

- utilizarea limbajului de specialitate;
- cooperare în realizarea sarcinilor de grup.

Finalități de studii

- să explice rolul și importanța resurselor umane în cadrul organizațiilor în perioada actuală;
- să descrie procesul de planificare, recrutare și selectare a resurselor umane;
- să cunoască importanța, particularitățile, motivațiile pregătirii profesionale a resurselor umane din cadrul organizațiilor;
- să prezinte obiectivele și particularitățile salarizării resurselor umane din cadrul organizațiilor;
- să fie capabili să evalueze obiectiv superiorii, subordonații și să se autoevalueze;
- să cunoască ultimele tendințe care se înregistrează la ora actuală în domeniul MRU;
- să conștientizeze importanța MRU în contextul globalizării, integrării economice și asocierii RM la UE;

Precondiții

Dezvoltarea conștiinței economice a tineretului studios se realizează prin interacțiunea cunoștințelor cu caracter economic acumulate în instituțiile anterioare de învățământ (licee, colegii) cu cunoștințele obținute la facultate în cadrul disciplinelor de specialitate. Studenții cunosc să explice un șir de procese legate de angajarea personalului pe piața forței de muncă cum ar fi: recrutarea, selectarea, integrarea, promovarea, motivarea lucrătorilor, etc., iar audierea cursului respectiv va contribui la dezvoltarea cunoștințelor și priceperi noi ce îi va ajuta să se integreze cu succes pe piața muncii și în viața socială.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Introducere în Managementul resurselor umane.
- Tema 2. Strategii și politici în domeniul Managementului resurselor umane.

- Tema 3. Planificarea strategică a resurselor umane.
- Tema 4. Analiza și descrierea posturilor.
- Tema 5. Recrutarea și selecția personalului.
- Tema 6. Integrarea profesională a personalului.
- Tema 7. Motivația pentru muncă.
- Tema 8. Comunicarea în cadrul organizației.
- Tema 9. Pregătirea profesională și dezvoltarea carierei.
- Tema 10. Evaluarea performanțelor personalului.
- Tema 11. Disciplina muncii: legislație, drepturi, obligații.
- Tema 12. Recompensele personalului.
- Tema 13. Relațiile cu sindicatele.

Strategii de evaluare

În scopul realizării unei evaluări eficiente vor fi utilizate două forme de evaluare: evaluare curentă și evaluare finală. **Evaluarea curentă:** discuții ghidate, oral și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul orelor teoretice și practice, portofolii. Evaluarea curentă prevede 2 testări obligatorii, lucrări de control în fiecare grupă academică, referate, studiu de caz, răspunsuri la seminare etc. (60% din nota finală). **Evaluarea finală** – examen final care se realizează în formă scrisă sau orală (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Foris Tiberiu, Managementul resurselor umane. Ed. Universității Transilvania din Brașov, Brașov, 2016.
2. Codul muncii al Republicii Moldova.
3. Manea Natalia. Managementul resurselor umane. Chișinău, 2020.
4. Chișovschi Carmen, Bordeianu Otilia. Managementul resurselor umane. Curs pentru învățământul la distanță. Suceava, 2021.
5. Bîrcă A., Managementul resurselor umane, Editura A.S.E.M., Chișinău, 2005.
6. Gamov I., Gamanjii A., Garștea S., Managementul personalului, Chișinău, 2004.
7. Jalencu M., Managementul resurselor umane (suport de curs). Chișinău: UCCM, 2003.

Opțională:

1. Manolescu, A. Managementul resurselor umane, ediția a treia, Editura Economică, București, 2003.
2. Ilieș L., Osoian C. și Petelean A., Managementul resurselor umane, Cluj-Napoca: Dacia, 2002.
3. Dimitrescu M, Managementul resurselor umane; formarea, motivarea și promovarea elitelor, Editura Victor, București, 2010.
4. Pânișoară G., Pânișoară I-O., Managementul resurselor umane. Ghid practic. Iași, 2007.
5. Cojocar S., Managementul resurselor umane, Chișinău, 1998.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	INTEGRARE ECONOMICĂ EUROPEANĂ
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Crețu Vasile , dr., lect. univ.
Cadre didactice implicate	Savițchi Corina, asistent univ.
Aprobat	Ședința catedrei Istorie și Științe Sociale, proces-verbal nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	vascretu@gmail.com savitchic.11@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
U.03.A.021	4	II	IV	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Aderarea sistemului de învățământ superior al RM la procesul de la Bologna denotă tendința tot mai pregnantă de a introduce în mediul academic liceal și universitar fundamentele unor cercetări sistematice ale aspectelor și problemelor de integrare și unificare europeană. În același context de supoziții, subliniem că participarea universităților naționale la programele de mobilitate academică ERASMUS, contribuie fundamental la apropierea tinerilor de valorile și standardele europene, în special de cele educaționale. Deși tinerii aplică pentru diferite domenii și specialități, totuși, introducerea lor în programul universităților-gazdă se realizează printr-un chestionar asupra Uniunii Europene cu toate implicațiile ei. Subliniem astfel că studierea cursului de Integrare europeană în universitatea de origine este imperioasă în formarea personalității tinerilor, implicațiile și consecințele fiind de lungă durată. Este un adevăr că studenții de la specialitățile cu profil politic sau juridic vor fi mult mai capabili să perceapă anumite noțiuni, date, modele de interacțiune instituțională, însă ar fi incorect a limita accesul celorlalți studenți implicați în studierea aprofundată a matematicii sau informaticii, a biologiei sau a chimiei. Procesul globalizării intensive și fără precedent solicită cunoașterea lumii contemporane prin toate aspectele ei, implicând cercetări transdisciplinare și interdisciplinare. Studiul general al integrării europene a devenit o necesitate a timpului, dar și o cerință a sistemului de învățământ.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none"> - Competențele dezvoltate prin interacțiunea subiectului pe care se centrează educația și cursul Integrare Economică Europeană se manifestă prin următoarele: - Competențe de implicare directă și continuă a participanților (student profesor) la cunoașterea proceselor integraționiste, determinarea cauzelor, analiza efectelor, compararea finalităților după criterii (geografici, economici, sociali, politici). - Competențe de informare sunt un atribut necesar în obținerea rezultatelor trasante, deoarece integrarea europeană este un proces dinamic, fiind în continuă transformare, iar deținerea informației

reprezintă un instrument necesar pentru consolidarea cunoștințelor. Prin lectură, identificarea informațiilor și plasarea lor în context, prin asaltul de idei, întrebări și răspunsuri studenții devin capabili să perceapă în profunzime mecanismul de funcționare a Uniunii Europene.

- Competența de procesare a informației determină reperul care solicită capacități de interpretare a informației primite, aplicarea ei în contextul temei, dar și în contextul cunoștințelor generale despre lume, despre Europa și despre procesul integraționist european, implicare în discuții și dezbateri tematice între colegi, analiza impactului, a tipologiei lui (pozitiv sau negativ), durata efectelor, comparații după criteriile spațial sau temporal, selectarea informațiilor relevante dintr-un context mai amplu construiesc capacitățile care vor ajuta subiectul să înțeleagă derularea fenomenului de integrare europeană, chiar dacă nu vine cu un bagaj de cuvinte sau cunoștințe deja formate la alte discipline.

-Competența de comunicare și exprimare a opiniilor pe marginea subiectelor studiate și analizate vor contribui la dezvoltarea competențelor de diseminare a informațiilor, dar și valorificarea potențialului de cunoștințe acumulat. Prin evocare, reflecție și exprimare elevii și studenții vor înțelege gradul de comprensivitate al temei și își vor dezvolta spiritul oratoric.

- Competența decizională și capacitatea de a lua și a-și asuma deciziile reprezintă un atribut substanțial în formarea personalității complexe. Prin studierea cursului de Integrare europeană, subiecții vor fi capabili să înțeleagă și să decidă asupra impactului procesului integraționist pentru stat, pentru comunitate, dar și pentru sine, evaluând gradul de dependență a întregii societăți față de obiectivele și finalitățile politicii externe exprimate prin platforme electorale și programe de guvernare. Studenții care au fost și sunt implicați în programe de studiere a integrării europene vor deveni mesagerii mesajelor integraționiste.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

- Să evalueze formele și procesele primare de unificare a teritoriului european.
- Să analizeze impactul suportului juridico-legal de funcționare a Uniunii Europene;
- Să determine importanța arhitecturii instituționale a Uniunii Europene;
- Să caracterizeze politicile comunitare și impactul lor asupra economiei Uniunii Europene;
- Să analizeze mecanismul succeselor economice ale Uniunii Europene;
- Să evalueze impactul monedei unice europene asupra caracterului modern al economiei comunitare;
- Să disemineze conținutul și impactul politicilor de mediu ale Uniunii Europene;
- Să demonstreze importanța strategiei comunitare cu privire la siguranța alimentelor de pe piața Uniunii Europene;
- Să compare politica națională în domeniul protecției mediului cu cea a Uniunii Europene.
- Să evalueze impactul liberalizării serviciilor, mărfurilor, persoanelor și capitalurilor în interiorul spațiului comunitar;
- Să elaboreze recomandări de soluționare a problemelor actuale ale Uniunii Europene.

Precondiții

Cunoștințe profunde despre integrare europeană și politica externă a Republicii Moldova.
Studenții trebuie să cunoască procesul decizional la nivel comunitar dar și al statelor terțe pe segmentul de integrare și aderare la Uniunea Europeană. Studenții trebuie să poată raporta prevederile legislației comunitare cu cerințele actuale ale pieții comunitare. Studenții trebuie să cunoască mecanismele de funcționare a arhitecturii instituționale comunitare și esența politicilor comunitare și impactul lor asupra dezvoltării durabile a spațiului comunitar european dar și a teritoriilor adiacente. Studenții trebuie să poată aplica metode de analiză a formelor de integrare la

nivel politic, economic și social. Studenții trebuie să evedențieze domeniile de aplicare practică a cunoștințelor acumulate. De asemenea o condiție este și competențele obținute de studenți la cursurile de Științe politice, Culturologie, etc.

Conținutul unităților de curs

- TEMA 1. Integrare europeană în evoluție istorică
- TEMA 2. Mișcarea Pan-europeană între cele două războaie
- TEMA 3. Formarea Comunităților Europene. Părinții fondatori ai Uniunii Europene
- TEMA 4. Formarea și extinderea teritoriului european (1957-1995; 2004-2013)

- TEMA 5. Tratatul de formare și funcționare a Uniunii Europene
- TEMA 6. Instituțiile Uniunii Europene
- TEMA 7. Politicile Uniunii Europene
- TEMA 8. Politica de educație și formare profesională în Uniunea Europeană
- TEMA 9. Piața unică Europeană
- TEMA 10. Moneda Euro și formarea Uniunii Economice și Monetare
- TEMA 11. Bugetul Uniunii Europene. Surse de formare și priorități de finanțare
- TEMA 12. Drepturile și libertățile cetățenilor în Uniunea Europeană
- TEMA 13. Relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană
- Tema 14. Relațiile externe ale Uniunii Europene

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a finalităților vor fi utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi proiectul, portofoliul, studiile de caz, prezentări cu elaborarea de suporturi TIC, autoevaluarea ș.a. care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice, inclusiv a competenței de educație economică. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limita de timp și, uneori de volum, alte condiții de realizare. Obiectivele evaluării vor pune accent pe progresul personal, atitudinile față de propria persoană, interesele privind evoluția personală în diferite activități profesionale. **Evaluarea curentă:** discuții ghidate, oral și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul orelor teoretice și practice, portofolii, prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvența redusă **Evaluarea curentă** prevede 2 testări obligatorii, lucrări de control în fiecare grupă academică, referate, studiu de caz, răspunsuri la seminare etc. (60% din nota finală). **Evaluarea finală** – examen final se realizează în formă scrisă sau orală(40% din nota finală).

Bibliografie

1. Site-ul oficial al Uniunii Europene https://europa.eu/european-union/index_ro
2. Fișe descriptive despre Uniunea Europeană <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/home>
3. Blumer Simion, Christian Lequesne. Statele membre ale Uniunii Europene. Chișinău: Cartier, 2009. 488 p.
4. Grabbe Heather. Puterea de transformare a Uniunii Europene. Chișinău: Ed. Epigraf SRL, 2008. 248 p.
5. Henderson Karen. Spațiul libertății, securității și justiției. Chișinău: Ed. ARC, 2003.508 p.

6. Thatham Allan. Dreptul Uniunii Europene. Chișinău: ED. ARC, 2003. 508 p.
7. Molle Willem. Economia integrării europene: teorie, practică, politic. Chișinău: ED. Epigraf SRL, 2009. 494 p.
8. Scăunaș Stelian. Uniunea Europeană. Construcție, instituții, drept. București: ALL. Beck, 2005. 230 p.
9. Fuerea Augustin. Manualul Uniunii Europene. București: Univers juridic, 2006. 430 p.
10. Cotea Felician. Drept comunitar european. București: Ed. Wolters Kluwer, 2009. 676 p.
11. Mazilu Dumitru. Integrare Europeană. București: Ed. Lumina Lex, 2000. 542 p.
12. Gyula Fabian. Drept instituțional european. Cluj: Ed. SFERA, 2004. 480 p.
13. Jinga Ion, Popescu Andrei. Integrare Europeană. Dicționar de termeni comunitari. București: Ed. Lumina Lex, 2000. 207 p.
14. Jinga Ion. Uniunea Europeană în căutarea viitorului. București: Ed. C.H.Beck, 2008. 176 p.
15. Vataman Dan. Organizații europene și euroatlantice. București: Ed. C.H.Beck, 2009. 678 p.
16. Enciu Nicolae, Enciu Valentina. Construcția europeană (1945-2007). Curs universitar. Chișinău: CIVITAS, 2007. 392 p.

Ludmila Barbă, Gh. Valeriu, Felea Alina. Uniunea Europeană: istorie, instituții, politici. Rep. Moldova în noua arhitectură europeană. Chișinău: CEP USM, 2007. 179 p.

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I, Licență				
Denumirea cursului		METEOROLOGIE, CLIMATOLOGIE ȘI HIDROLOGIE				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea Geografie, Catedra Geografie și turism				
Titular de curs		Puțunică Anatolie dr., conf. univ.				
Cadre didactice implicate		–				
e-mail		putuntica.anatolie@upsc.md				
Aprobat		Ședința catedrei din septembrie 2023				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S ₂ .03.O.022	6	II	III	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de *Meteorologie – climatologie-hidrologie* este o disciplină de specializare a Geografiei fizice și constituie una din disciplinele de bază din învățământul superior, care contribuie la formarea studenților geografi, ca viitori specialiști în cercetare în domeniul Științe ale Pământului. Meteorologia este o ramură a științelor geografice și are ca obiect studiul atmosferei și a fenomenelor care se produc în cuprinsul acesteia. Scopul climatologiei este studiul proceselor de formare a climei, precum clasificarea și descrierea climatelor de pe globul Pământesc. Hidrologia este disciplina care studiază și caracterizează învelișul de apă al pământului.

Procesele și fenomenele fizice care se petrec în atmosferă și la suprafața terestră, contribuie în mod considerabil la formarea peisajelor geografice, stând și influențând toate fenomenele ce se produc în cadrul

celorlalte geosfere: hidrosfera, reliefosfera, climatosfera, biosfera etc., studiate în cadrul domeniului Științe ale Pământului. De aici, rezultă complexitatea și interdisciplinaritatea științei meteorologice-climatologice-hidrologice cu celelalte științe ale mediului natural și uman. Cercetarea climei și hidrosferei, sub diversele sale aspecte, permite stabilirea unor corelații multiple între aceasta și celelalte componente ale mediului, inclusiv cu activitatea umană. Aceasta din urmă, pe de o parte, suportă consecințele climei, iar pe de alta, o influențiază.

Aspectele legate de meteorologie-climatologie și hidrologie în respectivul curs, sunt expuse într-o corelație logică. Partea climatică a cursului nu se regăsește doar în ultimele trei capitole, dar și în celelalte capitole, întrucât paralel cu expunerea proceselor fizice ale atmosferei se examinează și consecințele climatice ale acestora.

Cursul contribuie la formarea competențelor ce pun în evidență însușirea noțiunilor de bază, starea și tendințele de dezvoltare a meteorologiei și climatologiei globale, regionale, cât și locale, ca ramură a geografiei contemporane. Materiile însușite la curs vor servi o bună bază teoretică și metodologică pentru specialiștii care vor activa în domeniul cercetării și inovării.

Scopul cursului: de a contribui la pregătirea unui specialist, care să optimizeze procesul cercetării geografice conform cerințelor și dezideratelor reformelor economice viitoare.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii cercetători a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în analiza dinamicii elementelor și fenomenelor meteorologice în instituțiile de cercetare; pregătirea practică a studenților pentru profesia cercetător științific.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- Definirea conceptelor de bază din domeniul Meteorologiei – Climatologiei - Hidrologiei;
- Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
- Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice atmosferei și hidrosferei terestre;
- Perceperea coerentă a elementelor și fenomenelor meteo-climatice-hidrologice la nivel global și regional;
- Identificarea factorilor care determină geneza elementelor și fenomenelor meteo-climatice-hidrologice;
- Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

- Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor geografice în valorificarea resursei atmosferice și hidrosferei;
- Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor despre valorificarea resurselor radiative, a repartiției elementelor meteo-climatice, regimul de evoluție a elementelor meteo-climatice (diurn, lunar, anual și multianual); de analiză calitativă și cantitativă a elementelor și fenomenelor meteorologice; repartiției apei pe glob, circuitului apei în natură, proprietăților fizice și chimice ale apelor pe Terra, caracteristicile apelor Oceanului Planetar, apelor râurilor, lacurilor, ghețarilor, mlaștinilor, apelor subterane, etc.
- Identificarea compoziției chimice a atmosferei terestre, precum și structurii verticale a acesteia;
- Explicarea concretă a realității privind schimbările climatice, utilizând terminologia specifică.
- Dialog intercultural cu diverși actori educaționali, demonstrând cultură civică și disponibilitate de cooperare și implicare.

Competențe instrumental-aplicative:

- Analiza și descrierea elementelor meteorologice (radiație solară, temperatura aerului, umezeala aerului, presiunea atmosferică, precipitațiile atmosferice, etc.); analiza și descrierea formelor de apă, corpurilor de apă;
- Studiarea factorilor de climatogeneză, inclusiv cel antropic;
- Întocmirea proiectelor privind starea climei și apelor contemporane;
- Efectuarea unor observații și măsurători instrumentale asupra unor elemente meteorologice și apelor;

- Caracterizarea tipurilor geografice de climă;
- Stimularea creativității și a apetitului pentru cercetare prin folosirea unor mijloace moderne (stația meteorologică automată, senzori, postul hidrologic, etc).;

Competențe atitudinale:

- Implicarea în activități științifice în legătura cu disciplina;
- Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
- Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
- Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
- Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
- Curiozitate pentru explorarea mediului atmosferic și acvatic;
- Respect pentru diversitatea naturală și umană;
- Utilizarea corectă a datelor despre atmosferă și hidrosferă ca părți ale socio-geosistemului;
- Analizarea corectă, completă, sistematică a informației cu privire la atmosferă și hidrosferă, interpretarea adecvată a metodelor de cercetare utilizate în geografia fizică ;
- Analiza posibilităților de a limita poluarea antropică a atmosferei și hidrosferei, în scopul diminuării efectelor schimbărilor climatice.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să explice concepțiile teoretice de bază în domeniul științei meteorologiei-climatologiei și hidrologiei, să cunoască activitatea instituțiilor specializate din țară și de peste hotarele acestora (SHS, OMM, etc.) și metodele principale de cercetare a elementelor meteo-climatice;
- Să determine prin calcule indici statistici ai elementelor meteorologice în baza investigațiilor realizate de instituțiile abilitate (IEG al AȘM, SHS), materialelor publicate, rapoarte, registre meteorologice TM - 1, etc;
- Să elaboreze acțiuni concrete de ameliorare a stării factorilor de climă și apă din localitatea natală, cu antrenarea autorităților locale, a profesorilor, elevilor și localnicilor;
- Să utilizeze diversitatea informațiilor cu privire la protecția atmosferei, hidrosferei, schimbările climei și identificarea modalităților utilizării acestora în soluționarea diferitor probleme de mediu.

Precondiții

Discipline anterior studiate: *Geografie umană generală, Geografie fizică generală, Geologie, Geomorfologie alte discipline din domeniul Geografiei, etc.*

Condiții prelabile:

- Operaționalizarea termenilor în domeniul: *geografiei, fizicii, biologiei etc.*
- deprinderi de muncă intelectuală: *capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice de specialitate, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.*
- deprinderi de analiză și sinteză: *capacitatea de a analiza materialele din domeniul geografiei etc.*

Unități de curs

Unitatea de învățare 1. Introducere

Unitatea de învățare 2. Noțiuni generale despre atmosferă

Unitatea de învățare 3. Radiația solară, terestră și atmosferică

Unitatea de învățare 4. Regimul termic al solului, bazinelor acvatice și aerului

Unitatea de învățare 5. Regimul umezelii aerului. Condensarea vaporilor de apă.

Unitatea de învățare 6. Presiunea aerului. Dinamica atmosferei

Unitatea de învățare 7. Vremea și mersul vremii. Activitatea ciclonică și anticiclonică

Climatologie

Unitatea de învățare 8. Introducere

Unitatea de învățare 9. Clasificarea climatelor.

Unitatea de învățare 10. Tipurile geografice de climat și caracterizarea lor.

Unitatea de învățare 11. Oscilațiile și schimbările climei

Hidrologie

Unitatea de învățare 12. Hidrologia lacurilor (limnologie)

Unitatea de învățare 13. Oceanul Planetar și părțile componente.

Unitatea de învățare 14. Temperatura, densitatea și salinitatea apei Oc. Planetar.

Unitatea de învățare 15. Dinamica apei Oc. Planetar.

Unitatea de învățare 16. Hidrologia râurilor (patamologie).

Unitatea de învățare 17. Râu, rețea hidrografică, sistem fluvial.

Unitatea de învățare 18. Scurgerea râului.

Unitatea de învățare 19. Generalizare.

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, explicația, discuția, dezbateră, observațiile în natură, studiul de caz, problematizarea, lucrul în echipă etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă:

- Proba I: test cu itemi din cadrul laboratoarelor.
- Proba II: test cu itemi din cadrul orelor de curs.

Evaluare finală:

- Prin examen oral (2 subiecte teoretice + 1 subiect practic).

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Alisov B. P., Poltoraus B. V. *Climatologia*. Izd. Mosc. Univ., Moscva, 1974;
2. *Atlas oblacov*. Pod. red. A. H. Hrgian, N. I. Novojilov, Ghidrometeoizdat, L., 1978;
3. Bacinschi D. *Meteorologie generală*. Edit. Didactică și pedagogică, București, 1979;
4. Bâzâc Gh., *Din istoria meteorologiei*. Edit. Științifică și Enciclopedică, București, 1985;
5. Budîco M. I. *Izmenenia climata*. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1974;
6. Ciulache S. *Meteorologie și climatologie*. Edit. Universală. București, 2004;
7. Coșcodan M. *Meteorologie și climatologie*. CEP USM, Chișinău, 2007;
8. Erhan E. *Curs de meteorologie-climatologie*, partea I-II, Ed. Univ., „Al. I. Cuza”, Iași, 1983;
9. Erhan E. *Meteorologie și climatologie practică*. Edit. Univ. „Al. I. Cuza”, Iași, 1999;
10. *Fizico-geograficeshii atlas mira*. GUGK, Moscva, 1964;

11. Hrgian A. H. *Fizica atmosferei*. I-II ciasti, Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1978.
12. Hromov S. P. *Meteorologhia i Klimatologhia*, dlea geograficeschih fakulitetov. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1968;
13. Hromov S. P. *Meteorologhia i Klimatologhia*. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1983;
14. Hromov S. P., Mamontov L. I. *Meteorologhiceschii slovari*. Izd. III Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1974.
15. *Klimatologhia*. Pod. red. O. A. Drozdov, V. A. Vasiliev, N. V. Cobîșev. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1989;
16. Povară R., *Climatologie generală*. Edit. Fundației România de mâine, București, 2004;
17. Povară R., *Meteorologie generală*. Edit. Fundației România de mâine, București, 2006;
18. Sofroni V., Puțuntică A., Iacob M. *Meteorologie-climatologie* (curs de lecții). Edit. UST, Chișinău, 2012;
19. Sofroni V., Puțuntică A., Iacob M. *Metodicescoe rucovodstvo po practicescoi meteorologhii i klimatologhii*. Edit. UST, Chișinău, 2006;
20. Bejenaru, Gh., Castraveț, T., Hidrologie generală. Suport curs., UnAȘM, Chișinău, 2013.
21. Gâștescu P. (1998), Hidrologie, Edit. Roza vânturilor, Târgoviște;
22. Gâștescu P. (1998), Limnologie și Oceanografie, Edit. H.G.A., București.

Bibliografie opțională:

1. Bogdan O., Niculescu E., *Riscurile climatice din România*, Academia Română, Institut. de Geografie, 1999, Compania Segă Internațional, p. 280.
2. Erhan E., *Clima și microclimatele din zona orașului Iași și împrejurimi*, Ed. Junimea, Iași, 1979;
3. Nedealcov M, et., *Factorii meteo-climatici de risc asociați schimbărilor climatice pe teritoriul Republicii Moldova*. Tipografia „Alina Scorohodova”, Chișinău, 2018, 114 p.
1. Nedealcov M., *Schimbările climatice regionale*, IEG al AȘM, Tipogr. „Impressum”, 2020, 366 p.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	ISTORIA MEDIE ȘI MODERNĂ TIMPURIE UNIVERSALĂ (P I-II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Igor Sava , dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Igor Sava
Aprobat	01.09.2023
e-mail	igorsava.upc@gmail.com

Codul cursului		An	Semes		Total ore
-----------------------	--	-----------	--------------	--	------------------

	Număr de credite ECTS		trul	Total ore	Contact direct	Studiu individual
S1.03.O.023 (PI)	6	II	III	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Istoria medie și modernă timpurie universală** are tendința de a prezintă o evoluție de circa un mileniu (secolele IV/V-XVI/XVII) în principalele planuri ale **Europei medievale** – sintagmă care astăzi se impune tot mai mult în abordările din științele sociale. Perioada cronologică abordată este o istorie complexă a civilizației europene în care sunt reflectate principalele creații din domeniile – politică și ideologie, economie și societate, spiritualitate, cultură și mentalități, - ale popoarelor/„națiunilor” medievale mari și mici, dintr-o perspectivă a unității în diversitate. Logica demersului didactico-științific constă în sensul că sunt accentuate atât caracterele comune în evoluția de ansamblu a principalelor entități statale și civilizații în epocă, ținând cont de tendința spre unitate a continentului, dar și particularitățile dezvoltării istorice ale unor grupuri de țări, țări și regiuni din spațiul Europei medievale, tentințe încadrate în sfera discordiilor, contradicțiilor interne, conflictelor și a divizărilor. Este de fapt o abordare actuală a Medievalității europene din perspectiva *construcției Europei*, o entitate care de fapt își trage originile din epoca medievală, menită să arunce lumină asupra trecutului continentului. „Europa se construiește. Iată o mare speranță, care se va înfăptui numai dacă se va ține seama de istorie: o Europă fără istorie ar fi orfană și nenorocită... Un trecut ce nu trebuie să paralizeze prezentul, ci să-l ajute să fie diferit în fidelitate și nou în progres (Jacques Le Goff)”.

Cursul elaborat de titular vizează teme de istorie încadrate în conceptul tradițional de *Evul Mediu*, o sintagmă deși disputată, revăzută dar acceptată, cu nuanțările de rigoare, în studiul și cuprinderea acestei epoci. Temele cursului vizează cronologic și geografic *Europa de Apus și Bizanțul*, văzute ca centre și modele de civilizație în jurul cărora s-a coagolat procesul de unitate creștină, atât cât a fost posibil, în Europa medievală. Din rațiuni didactice, deși există ample discuții privind periodizarea Evului Mediu, am optat pentru limitele cronologice ale cursului încadrate între secolele IV/V – XVI/XVII. Perioada începe cu tranziția de la Antichitate la Evul Mediu (secolele V-VII/VIII), marcată de „marea” migrație a populațiilor în Europa și de constituirea în Occident a unor noi forme de organizare politică și socială, și de lenta evoluție în Răsărit de la Imperiul Roman la Imperiul Bizantin cu trăsăturile sale originale. Ea se finalizează cu tranziția în Europa de Apus la o nouă epocă istorică, marcată de emergența modernității, și cu declinul și dispariția ca stat (nu însă fără impact) al Bizanțului. Tot aici ținem să menționăm faptul că, istoria statelor și a civilizațiilor medievale din Europa Centrală și de Est și din Orientul Apropiat sunt integrate ca componente distincte ale cursului integral *Istoria medie și modernă timpurie universală*. În logica noastră referirile și conexiunile la evenimentele din aceste spații, deși uneori, din rațiuni didactice, sunt selective și tangențiale, au menirea să contribuie la cuprinderea de ansamblu a procesului istoric și de a oferi cadrul necesar analizei și înțelegerii faptelor istorice.

Orele de curs și seminarele sunt structurate pe teme și probleme, dintre care multe constituie subiecte controversate în Medievalistica contemporană. Astfel, cursul constituie un suport – teoretic, necesar abordării metodologice în studiul anumitor probleme, informațional și bibliografic -, propus să faciliteze înțelegerea proceselor și a fenomenelor istorice din epoca medievală. Activitățile practice sunt axate pe discuții, dezbateri, prezentări orale și scrise și sunt însoțite de bibliografii tematice selective, menite să ajute la pregătirea sistematică a seminarelor, la înțelegerea temelor cursului și la

înșușirea subiectelor pentru evaluări. Suportul de curs prezintă, totodată, și un reper pentru proiecte de cercetare științifică individuale și colective etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere, înțelegere, explicare și interpretare:

- determinarea obiectului, parametrilor spațiali și temporali ai disciplinei;
- cunoașterea principalelor evenimente și fenomene politice, religioase și ideologice, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societăților europene în această epocă;
- conceperea complexității și caracterul pluridisciplinar al cursului;
- interpretarea evoluției principalelor concepte privind istoria Evului Mediu;
- definirea complexului de idei politice, sociale și religioase caracteristice fiecărei etape de evoluție a civilizației europene medievale;
- identificarea elementelor unității, dar și a diversității europene a Evului Mediu.

Instrumental-aplicative:

- clasificarea principalelor grupuri de izvoare ale istoriei Evului Mediu și să le valorifice în spirit critic;
- stabilirea legăturilor cauzale dintre fapte, evenimente și complexitatea factorilor care au determinat evoluția societății europene medievale;
- compararea modelelor de civilizație europeană medievală (bizantină, occidentală, islamică, slavă) și să evidențieze spațiile în care au fost receptate;
- aplicarea metodelor eficiente în formarea unei culturi de specialitate.

Atitudinale (integrarea):

- estimarea raporturilor de continuitate și discontinuitate între istoria Evului Mediu și Antichitate;
- stabilirea valorică a rolului Europei medievale în istoria universală;
- evidențierea impactului civilizației europene asupra civilizațiilor din Orient (Apropiat și Mijlociu) și reversibilitatea acestui proces; în mod special, interferențele dintre civilizațiile creștină și islamică în zona Mediteranei;
- receptarea conceptelor și teoriilor despre stat, societate produse în arealul european medieval;
- manifestarea atitudinilor față de evenimentele și procesele istorice specifice spațiului și epocii;
- rezolvarea unor situații de problemă (studii de caz) în proiectele de cercetare științifică.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului *Istoria medie universală și modernă timpurie (Europa de Apus și Bizanțul)* studenții vor putea:

- să cunoască principalele evenimente și procese politice, ideologice, religioase, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societăților încadrate în „Lumea Veche” în epoca medievală;
- să identifice elementele unității, dar și a diversității europene a Evului Mediu
- să compare modelele de civilizație în epoca medievală (creștină, islamică, hindusă, chineză);
- să interpreteze critic textele medievale și să le poată aplica în studiul temelor pe care le propune cursul;
- să comunice, să dezbată și să explice unele dintre problemele cardinale ale disciplinei.

Precondiții

Acumularea creditelor la Istoria Orientului Antic, Istoria Greciei și Romei Antice, Arheologie și științe istorice auxiliare. Astfel, studenții trebuie să posede deja abilități de muncă intelectuală și să aibă competențe de: analiză critică a textelor istorice, înțelegere și explicare a faptelor istorice, argumentare a opiniilor, organizare de discuții, elabora prezentări orale și scrise etc.

Repartizarea orelor de curs

Partea I SEMESTRUL III

MODULUL nr. 1. *Introducere în Medievalistică*

PARTEA I. Evul Mediu timpuriu (secolele V-X) Geneza Europei medievale

MODULUL nr. 2. *Tranziția de la Antichitate la Evul Mediu în Europa de Apus*

Tema 1. Tranziția Imperiului Roman de la Antichitate la Evul Mediu

Tema 2. „Marea” migrație a populațiilor și rolul ei în geneza societății din Europa medievală (secolele IV-VII)

MODULUL nr. 3. *Formațiunile politice post-romane în Europa Occidentală (secolele V-VIII). Modele ale sintezei romano-germanice*

Tema 1. Regatul vizigot

Tema 2. Regatul ostrogot

Tema 3. Regatul franc merovingian

Tema 4. Regatele anglo-saxone din Britania

Tema 5. Regatul longobard

MODULUL nr. 4. *Imperiul Bizantin de la Constantin cel Mare la „criza iconoclastă” (secolele IV-VIII)*

Tema 1. Geneza statului bizantin (secolele IV-V)

Tema 2. „Secolul de aur” al Bizanțului

Tema 3. Catastrofă, reconstrucție și criză (secolele VII-VIII)

MODULUL nr. 5. *Ideea imperială și imperiul în Europe de Apus (secolele IX-X)*

Tema 1. Imperiul Carolingian – prima unificare politică a Occidentului

Tema 2. Restaurația ottoniană a Imperiului

MODULUL nr. 6. *Apogeul Imperiului Bizantin (jumătatea secolului IX – jumătatea secolului XI)*

MODULUL nr. 7. *Constituirea și evoluția statelor slave (secolele VII-XI)*

Tema 1. Primul Țarat Bulgar.

Tema 2. Moravia Mare și geneza statului ceh.

Tema 3. Formațiunile politice sârbo-croate.

Tema 4. Rusia Kieveană.

Tema nr. 5. Geneza statului polon.

MODULUL nr. 8. *„Periferiile” Europei medievale*

Tema 1. Islamul și Califatul: de la origini la apogeu (secolele VII-IX)

Tema 2. Andalusia - Spania musulmană (secolele VIII-X)

Tema 3. Scandinavia în „epoca vikingilor” (secolul IX – jumătatea secolului XI)

Tema 4. Statul anglo-saxon unitar (secolul IX – jumătatea secolului XI)

Tema nr. 5. Geneza statului ungar.

PARTEA a II-a. Evul Mediu clasic (secolele X-XIII)

Apogeul civilizației medievale în Europa de Apus

MODULUL nr. 9. Economie și societate în Europa medievală: abordare comparativă (Occident - Bizanț)

Tema 1. Economia medievală și trăsăturile ei

Tema 2. Renașterea vieții urbane. Orașul medieval

Tema 3. Societatea Europei medievale: tipologie și structuri

MODULUL nr. 10. „*Imperium*” și „*sacerdotium*” în secolele XI-XIII: apogeul disputei dintre „*spiritual*” și „*temporal*” pentru hegemonie universală în Occident

Tema 1. Creștinătatea latină, teocrația pontificală și Imperiul în ajunul procesului de reformare spirituală a Bisericii (secolele X-XI)

Tema 2. Imperiul și Sacerdoțiul în secolele XII-XIII – etapa finală în disputa pentru hegemonie universală

MODULUL nr. 11. Evoluția statului în Europa Apuseană între centralizarea statală și diviziunea politică a monarhiilor medievale (secolele XI-XIII)

Tema 1. Regatul Franței în secolul al X-lea – începutul secolului al XIV-lea

Tema 2. Monarhia engleză de la cucerirea normandă la începutul secolului al XIV-lea

Tema 3. *Reconquista* și formarea statelor monarhice iberice

MODULUL nr. 12. *Cruciadele latine, Bizanțul și Califatul în secolele XI-XIII*

Strategii și metode de predare-învățare

Metodologia cursului se va axa pe învățarea activă în domeniul istoriei și științelor sociale, atât în cadrul orelor teoretice cât și cele practice, și va fi realizată cu ajutorul tehnicilor și mijloacelor didactice selectate în funcție de eficiență și posibilitatea aplicării lor la teme, situații-problemă și studii de caz. Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv, în special de înțelegere și interpretare, din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Metodologia aplicată în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe, în special: aptitudini de analiză și interpretare a surselor scrise, nescrise, materiale, iconografice etc; deprinderi de lectură și gândire critică; abilități de comparație și corelare a evenimentelor și proceselor istorice din epoca medievală. Pentru realizarea obiectivelor, structura orelor practice va fi variată și va include: analiza și interpretarea critică a documentelor și surselor actuale; discutarea temelor fundamentale ale cursului și a unor probleme; dezbateri asupra unor subiecte controversate, prin prisma analizei lucrărilor științifice reprezentative; prezentări de referate și lucrări monografice etc.

Strategii de evaluare

Cerințe pentru a fi admis la examen și a promova cursul

La stabilirea notei finale se iau în considerare	Ponderea exprimată în % (total 100)
Media notelor acordate la seminar, fiind formată din:	%

Nota medie obținută la testele ce constituie cele 2 evaluările curente	20 %
Participarea la discuții în cadrul seminarelor	20 %
Pregătirea temelor de acasă (elaborarea – referate, eseuri, traduceri, studii de caz, bibliografii.)	10 %
Participarea la cercuri științifice, conferințe, concursuri profesionale etc. Realizarea proiectelor de cercetare individuale și colective (au pondere în situația când sunt realizate)	5 %
Lecturi obligatorii (vezi lista de mai jos)	5 %
Nota acordată la examinarea finală	40 %

Cerințe minime pentru nota 5 (valabile în cazul evaluării finale - examen):

- cunoașterea și utilizarea adecvată minimă a noțiunilor esențiale specifice Istoriei Evului Mediu;
- cunoașterea minimă a principalelor izvoare și lucrări ce vizează istoria medievală a Europei;
- expunerea principalelor fapte și date cronologice care vizează civilizațiile Europei medievale (creștină și islamică);
- explicarea și interpretarea unor procese specifice arealului și perioadei prin prisma cauzalității și interdependenței faptelor.

NB: Pentru a fi admis la examenul final, fiecare student trebuie să promoveze evaluările curente, să prezinte (în scris și oral) **un referat științific** (în format Microsoft Power Point) pe semestru (vezi ordinea seminarelor și temele referatelor) și recenziile la lucrările monografice din secțiunea Lecturi obligatorii.

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formele exprimate mai sus (teste, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii, elaborarea de bibliografii tematice etc.) și constituie *60% din nota finală*.

Evaluarea finală, exprimată prin aprecierea competențelor pe baza unor teste, formează *40% din nota finală*.

LECTURII OBLIGATORII

Semestrul III: Helene Ahrweiler, *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, București, 2002; Jacques Le Goff, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1971; Jacques Le Goff, (coord.), *Omul medieval*, Iași, 1999; Jean Flori, *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și slam*, Chișinău, 2003; Jeanine Quillet, *Cheile puterii în Evul Mediu*, București, 2003; Pierre Richè, *Invaziile barbare*, București, 2000.

Semestrul IV: Peter Burke, *Renașterea europeană: centre și periferii*, Iași, 2005; Fernand Braudel, *Structurile cotidianului. Posibilul și imposibilul*, vol. I-II, București, 1984; Michele Pastoureau, *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chișinău, 2012; Platon Alexandru Florin, *Societate și mentalități în Europa medievală*, Iași, 2000; Keith Randell, *Luther și Reforma în Germania, 1517-1555*, București, 1994. Michel Senellart, *Artele guvernării. De la conceptul de Regimen medieval la cel de guvernare*, București, 1998.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

IZVOARE

- *A City of Byzantium, Annals of Niketas Choniates*, Detroit, 1984.
- *Carolingian Chronicles: Royal Frankish Annals and Nithard's Historiess*, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1970.
- Cocârlă P., *Istoria medievală universală. Crestomație*, vol. I-II, Chișinău, 2003.
- Căzan, F., (coord.), *Culegere de documente privind trecerea de la Antichitate la Evul Mediu în Europa Occidentală, (secolele III-VIII)*, București, 1979.
- *Crestomație de istorie universală medie. Evul Mediu timpuriu*, sub redacția lui Pall, Fr., București, 1970.
- Eginhard, *Vita Karoli Magna – Viața lui Carol cel Mare*, București, 2001.
- Laran, M., Saussay, I., *La Rusie ancienne, recueil de textes (IXe-XVIIe)*, Paris, 1975.
- Platon, A.-F., Rădvan, L., *De la Clovis la edictul de la Nantes. Izvoare de istorie medievală*, Iași, 2005.
- Whitelock, Dorothy, *English Historical Documents*, London, Eyre, Spottiswoode, 1955.
- Адам Бременский, Гельмольд из Босау, Арнольд Любекский, *Славянские хроники. Mediaevalia. Средневековые литературные памятники и источники*, Москва, 2011.
- *Хрестоматия по истории южных и западных славян*, т. 1, под ред. М. М. Фрейденберга, Минск, 1987.
- *Свод древнейших письменных известий о славянах*, т. II (VII–IX вв.), Москва, 1995.
- *Хрестоматия по истории средних веков*, под ред. С. Д. Сказкина, т. 1-2, Москва, 1961-1963.
- *Хрестоматия по истории Халифата*, Москва, 1960.
- *Хрестоматия по Исламу*, Москва, 1994.
- *"Повесть временных лет"*, ч. 1-2, Москва-Ленинград, 1950.
- *История литературы западных и южных славян*, т. 1., Москва, 1997.

ATLASE, DICȚIONARE

- Cocârlă, Pavel, *Dicționar explicativ de istorie medievală*, vol. I-II, Chișinău, 2010.
- Cross, F. L., *The Oxford dictionary of the Cristian Church*, Oxford, 1957.
- Dașkov, Serghei, *Dicționar de împărați bizantini*, București, 1999.
- Dictionary of the Middle Ages*, ed. Joseph R. Strayer, vol. 13, New York, 1982-1989.
- Dictionnaire encyclopédique du Moyen Âge*, sous la direction d'André Vauchez, 2. vol., Paris, 1997.
- Eliade, Mircea, Ciulanu, Ioan Petru, *Dicționar al religiilor*, București, 1996.
- Hamond Historical Atlas*, Maplewood, 1072.
- Konstant, August, *Historical atlas of the Crusades*, New York, 2002.
- Lawler, Jenifer, *Enciclopedia of the Byzantine Empire*, Jefferson, 2004.
- Le Goff, Jacques, Schmitt, Jean-Claude, (coord.) *Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental*, Iași, 2002;
- The Encyclopedia of Islam, new edition/Enciclopédie de L' Islam, nouvelle édition*, Leiden, New Zork, Paris, 1989.
- Oxford Dictionary of Byzantium*, ed. Alexander Kazhdan, 3. vol., Oxford, 1991.
- Shepherd, W. R., *Historical Atlas*, New York, 1969.
- Thoraval, Yves, *Dicționar de civilizație musulmană*, București, 1997.

LUCRĂRI GENERALE ȘI SPECIALE

- A *Concise History of Poland*, by Jerzy Lukowski and Hubert Zawadzki, 2nd edition, Cambridge, 2006.
- Aries, Philippe, Duby, Georges (coord.), *Istoria vieții private*, vol. I-IV, București, 1994-1995;
- Ahrweiler, H., *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, București, 2002.
- Baschet, J., *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amérique*, Paris, 2004.
- Bautier, R., *The economic development of medieval Europe*, London, 1971
- Berștein S., Milza P., *Istoria Europei*, vol. II-III, Iași, 1998;
- Bocancea, C., *Istoria ideilor politice de la antici la moderni*, Iași, 2002.
- Bréhier, L., *Les institutions de l'Empire byzantin*, Paris, 1970.
- Benevolo, Leonardo, *Orașul în istoria Europei*, București, 2003;
- Biliarsky, Ivan, *Word and Power in Mediaeval Bulgaria*, Leiden, Boston, Brill, 2011.
- Bloch, Marc, *Societatea feudală*, vol. I-II, Cluj-Napoca, 1996, 1998;
- Boureau, A., Ingerflom, C.-S., *La Royauté sacrée dans le monde chrétien*, Paris, 1992.
- Braudel, Fernand, *Structurile cotidianului. Posibilul și imposibilul*, vol. I-II, București, 1984;
- Braudel, Fernand, *Timpul lumii*, vol. I-III, București, 1989;
- Burns, J. H., *Histoire de la pensée politique médiévale, 350-1450*, Paris, 1993;
- Cameron, E., *The European Reformation*, Oxford, 1991.
- Canning, J., *Histoire de la pensée politique médiévale, 300-1450*, Paris, 1997.
- Cardini, Franco, *Europa și Islamul*, Iași, 2002.
- Căzan, Florentina, *Cruciadele: momente de confluență între două civilizații și culturi*, București, 1990;
- Chaunu, P., *Le Temps des Reformes.: histoire religieuse et système de civilisation*, vol. I, *La crise de la Chrétienté, 1250-1550*; vol. II, *La Réforme protestante*, Bruxelles, 1984.
- Condratieva, Tamara, *Vechea Rusie*, București, 2000;
- Colin, Imber, *The Ottoman Empire, 1300–1650: The Structure of Power*, 2002.
- Corbin, A., Courtine, J.-J., Vigarello, G., (coord.) *Istoria corpului*, vol. I, *De la Renaștere la S Luminilor*, București, 2008.
- Curta, Florin, *Apariția slavilor: istorie și arheologie la Dunărea de Jos în veacurile VI-VII*, Târg 2006.
- Davies, Norman, *God's Playground. A History of Poland*, vol. 1, Oxford, 1981.
- Delumeau, Jean, (coord.), *Religiile lumii*, București, 1995.
- Delumeau, Jean, *Civilizația Renașterii*, București, 1995.
- Delor, R., *La vie au Moyen Âge*, Paris, 1982.
- Drimba, Ovidiu, *Istoria culturii și civilizației*, vol. IV-XIII, București, 1998.
- Dutour, Th., *La ville médiévale. Origine et trioumphe de l'Europe urbaine*, Paris, 2003.
- Duby, George, *Hommes et structures du Moyén Âge*, Paris-Leyde, 1973;
- Duby, George, *L' économie rurale et vie des campagnes dans l'Occident medieval*, 2 vol., Paris, 1962;
- Duggan, A. G., (ed.), *Kings and Kingship in Medieval Europe*, London, 1993.
- Dvornik, Francis, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, București, 2001;
- Engel, Pál, *The Realm of St Stephen: A History of Medieval Hungary, 895–1526*, London-New York, 2001.
- Guerreau, A., *La Féodalisme, un horizon théorique*, Paris, 1980.
- Favier, J., *Istoria banilor. Apariția omului de afaceri în Evul Mediu*, ed. Artemis, București, f. a.
- Fédou, R., *L'Etat au Moyene Âge*, Paris, 1971.

- Felea, Aurelia, *Europa Est-Centrală în secolele IX-XII*, Cluj-Napoca, 2007.
- Finkel, Caroline, *Osman's Dream. The Story of the Ottoman Empire, 1300–1923*, New York, 2005.
- Flori, J., *La Chevalerie*, Paris, 1998.
- Flori, Jean, *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, Chișinău, 2003;
- Fossier, Robert, *Histoire sociale de l'Occident medieval*, Paris, 1970;
- Fossier, Robert, *Paysans d'Occident (XIe-XIVe siècle)*, Paris, 1984.
- Fossier, Robert, *Oamenii Evului Mediu*, București, 2011.
- Fourquin, Guy, *Histoire économique de l'Occident médiéval*, Paris, 1969 ;
- Histoire du quotidien* (sous la direction d'Alf Ludtke), Paris, 1994.
- Gimpel, Jean, *Revoluția industrială în Evul Mediu*, București, 1983;
- Goldenberg S., Belu S., *Epoca marilor descoperiri geografice*, București, 1971;
- Quillet, J., *Cheile puterii în Evul Mediu*, București, 2003.
- Kantorowicz, E., *Cele două corpuri ale regelui. Studiu asupra teologiei politice în Evul Mediu*, Iași, 2013.
- Inalcic, Halil, *Imperiul Otoman. Epoca clasică*, București, 1996;
- Jaroslav Pánek, Tůma Oldřich et al., *A History of the Czech lands*, Prague, 2009.
- Le Goff, Jacques, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1971;
- Le Goff, J., *Pentru un alt Ev Mediu. Valori umaniste în cultura și civilizația Evului Mediu*, vol. I-II, București, 1986.
- Le Goff, J., (ed.), *L'Etat et les pouvoirs*, Paris, 1989.
- Le Goff, J., *Imaginarul medieval. Eseuri*, București, 1991.
- Le Goff, Jacques (coord.), *Omul medieval*, București, 1999;
- Lendvai, Paul, *Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri*, București, 2001.
- Logan, Donald, *Vikingii în istorie*, București, 1990;
- Longworth, Philip, *Crearea Europei de Est*, București, 2002.
- Manolescu, Radu, *Societatea feudală în Europa apuseană*, București, 1974.
- Manolescu R., (coord.) *Istoria medie universală*, București, 1980;
- Manolescu R., *Istoria Evului Mediu*, vol. I, partea 1-2, București, 1993, 1994;
- Rezachevici C., *Istoria popoarelor vecine și a neamului românesc în Evul Mediu*, București, 1998;
- Massimo, L. B., *Populația în istoria Europei*, București, 2003.
- Martin Janet, *Medieval Russia (980-1584)*, Cambridge, 1995.
- Martin, H., *Mentalités médiévales, XIe-XVe siècle*, Paris, 1996.
- Meududi, G., *Războiul în Evul Mediu*, București, 2003.
- Montanari, M., *Foamea și abundența*, București, 2003.
- Musnier R., *Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre*, București, 2000.
- Nay, Olivier, *Istoria ideilor politice*, Iași, 2008.
- Nicolas, D., *The Evolution of the Medieval Word: Society, Government, Thought, 312-1500*, London and New York, 1992.
- Obolensky, D., *The Byzantine Commonwealth: Eastern Europe, 500-1453.*, London 1971.
- Ostrogorsky, G, *Histoire de l'Etat Byzantin*, Paris, 1969.
- Pacaut, M., *Les structures politiques de l'Occident medieval*, Paris, 1969.
- Pacaut, M., *Historire de la papauté. Des origines a Concile de Trente*, Paris, 1976.
- Pacaut, M., *La théocratie. L'Eglise et le pouvoir au Moyen Âge*, Paris, 1989.
- Pastoureau, M., *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chișinău, 2012.

- Peyronnet, G., *L'Islam et la civilisation islamique, VII-XIII^e siècle*, Paris, 1992.
- Platon, A.-F., *Societate și mentalități în Europa medievală*, Iași, 2000.
- Platon, A.-F., Rădvan, L., Maleon, B.-P., *O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)*, Iași, 2010.
- Purtshet, Ch., *Histoire des institutions, Xe-XVIII^e siècle*, Paris, 1972.
- Randell, Keith, *Luther și Reforma în Germania, 1517-1555*, București, 1994;
- Randel, Keit, *Jean Calvin și Reforma târzie*, București, 1998;
- Rămureanu, I., Șeșan, I., Bodogae, T., *Istoria bisericească universală*, vol. I-II, București, 1987, 1993.
- Riley-Smith, J., *The Oxford History of Crusades*, Oxford, New York, 1999.
- Richè, , *Invaziile barbare*, București, 2000;
- Riché, Pierre, *Les Carolingiens. Une famille qui fit l'Europe*, Paris, 1997.
- Rösener, Werner, *Țăranii în istoria Europei*, Iași, 2003;
- Rörig, F., *The Medieval Town*, Los-Angeles, London, 1971.
- Rucquoi, A., *Histoire médiévale de la Péninsule iberique*, Paris, 1993.
- Runciman, Steven, *Teocratia bizantina*, București, 2012.
- Sedlar, Jean W., *East Central Europe in the Middle Ages, 1000-1500*, Seattle, London, 1994.
- Senellart, M., *Artele guvernării. Dela conceptul de „Regimen” medieval la cel de guvernare*, București, 1998.
- Stoyanov, Yuri, *Tradiția ascunsă a Europei. Istoria secretă a ereziei creștine în Evul Mediu*, București, 1999;
- Sourdel, D., Sourdel-Thomine, J., *Civilizația islamului clasic*, vol. I-III, București, 1975.
- Schmidt, J.-C., *Rațiunea gesturilor în Occidentul medieval*, București, 1998.
- The New Cambridge Medieval History*, vol. 1 (c. 500-700), vol. 2 (C. 700-900), vol. 3 (900-1024), vol. 4 (c. 1024-1198), vol. 5(c. 1198-1300) vol. 6 (c. 1300-1415), vol. 7 (c. 1415-1500), Cambridge, 1995-2005.
- Touchard, J., *Histoire des idées politiques*, I, Paris, 1978;
- Treagold, Waren, *A History of the Byzantine state and society*, Stanford, 1997.
- Ulimann, W., *Principles of Papal Government and Politics in the Middle Ages*, New York, 1966.
- Vauchez, Andre, *Spiritualitatea Evului Mediu occidental, secolele VIII-XIII*, București, 1994.
- Vasiliev, V. V., *Istoria Imperiului Bizantin*, Iași, 2010.
- Vlasto. A. P., *The entry of the slavs into Christendom. An introduction to the medieval history of the slavs*, Cambridge, 1970.
- Werner, K. F., *Istoria Franței*, vol. I, București, 2001.
- Weber, M., *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, București, 1993.
- Большаков, О., *История халифата*, т. I-III, Москва, 1989-1998.
- Брагина, Л. М., *Итальянский гуманизм*, Москва, 1987.
- Григулевич, И. Р., *Инквизиция*, 3-е изд., Москва, 1985.
- Город в средневековой цивилизации Западной Европы*, т. I-IV, Москва, 1999-2000.
- Гуревич, А. Я., *Категории средневековой культуры*. 2-е изд., Москва, 1984
- Гуревич, А.Я., *Культура и общество и средневековой Европы глазами современников*, Москва, 1990.
- Фильштинский, И. М., *История арабов и халифата (750 – 1517 гг.)*, Москва, 1999.
- Флоря, Б. Н., *Отношения государства и церкви у восточных и западных славян: (Эпоха Средневековья*, Москва, 1992.
- История дипломатии*, т.1-2, Москва, 1959.

История Европы с древнейших времен до наших дней, т. 1-3, Москва, 1992-1994;
История южных и западных славян, т. 1., *Средние века и Новое время*, 2-е изд., Москва, 2001.
 Корсунский, А. П., Гюнтер, Р., *Упадок и гибель Западной Римской империи и возникновение германских королевств*, Москва, 1984.
Культура и искусство западноевропейского средневековья, Москва, 1980.
 Лаптева, Л. П., *История Чехии периода феодализма (V век-1648 г.)*, Москва, 1993.
 Лозинский, С. Г., *История папства*, Москва, 1986;
 Ле Дюк, Виоле, *Жизнь и развлечение в среднее века*, СПб, 1997.
Османская империя и страны центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы в XV-XVI вв., Москва, 1986;
Османская Империя: государственная власть и социально политическая структура, Москва, 1990.
 Чиркович, С., *Сербия. Средние века*, Москва, 1996.
Становление капитализма в Европе, Москва, 1987;
 Черепнин, Л. В., *Образование Русского централизованного государства в XIV-XV вв. Очерки социально-экономической и политической истории Руси*, Москва, 1960;
 Горский А. А., *Русь: от славянского расселения до Московского царства*, Москва, 2004.
 Гуревич, А. Я., *Проблемы генезиса феодализма в Западной Европе*, Москва, 1970;
История политических и правовых учений. Средние века и Возрождение, Москва, 1986;
История крестьянства в Европе: эпоха феодализма, т. 2, Москва, 1985.
История культуры славянских народов, Т. I: Древность и Средневековье, Москва, 2003.
История Словакии, Под ред. Ю. В. Богданова, Москва, 2003.
Ислам. Религия, общество, государство, Москва, 1984.
 Рутенбург, В. И., *Титаны Возрождения*, Москва, 1991.
Принятие христианства народами Центральной и Юго-Восточной Европы и крещение Руси, Москва, 1988.
Типы общественных отношений на Востоке, Москва, 1982.
 Удальцова, З. В., *Византийская культура*, Москва, 1988.
 Уотт, У. М., *Влияние ислама на средневековую Европу*, Москва, 1976.
 Зорин, В., *Запад и Восток в мировой истории XIV-XIX*, Москва, 1991.
 Ястребицкая, А. Л., *Западная Европа XI-XIII вв: эпоха, быт, костюм*, Москва, 1978.

SURSE DIGITALE (izvoare, hărți, cărți, resurse, linkuri de istorie medievală)

- <http://besthistorysites.net>
- <http://www.biblion.ru/catalog/11871>
- www.byzantina.com
- www.fordham.edu/halsall/sbook2.html
- www.hist.msu.ru/ER/Etext/PICT/mediev.htm
- www.knigafund.ru/books
- www.medievalchurch.org.uk
- www.medieval.hse.ru
- www.sourcebooks.fordham.edu
- www.srednieveka.ru
- www.xrestomatia.narod.ru

- www.users.clas.ufl.edu/fcurta/Links.html
- www.vostlit.info
- www.wdl.org/en
- www.worldcat.org

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		Licență				
Denumirea cursului		Istoria medievală a românilor				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Istorie și Filologie/Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		conf. univ., dr. Silvia Chicu				
Cadre didactice implicate		conf. univ., dr. Silvia Chicu				
Aprobat		Șed. Catedră, Pr. verbal nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		silviachicu@yahoo.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.024 P I	4	II	III	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul <i>Istoria medievală a Românilor</i> face parte din blocul disciplinelor ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a profesorului de istorie. Cursul oferă o privire de ansamblu asupra principalelor evenimente și fenomene politice și economice, precum și a celor mai importante tendințe specifice evoluției societății din spațiul populat de români în secolele XVI-XVIII. În cadrul cursului vor fi analizate, de asemenea, particularitățile politice, economice, sociale și culturale din acest spațiu geografic și cadru cronologic în raport cu întreg spațiu european.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none"> • obținerea cunoștințelor în baza studiilor monografice, publicațiilor; <i>Competențe de cunoaștere și înțelegere</i> • selectarea, analiza critică și aplicarea informației din diferite surse referitoare la istoria medievală a Românilor; <i>Competențe de aplicare cunoștințelor și înțelegerilor</i> • elaborarea unui portofoliu al cursului în care se va colecta suportul informațional; <i>Competențe de aplicare cunoștințelor și înțelegerilor</i> • identificarea generalului și particularului realităților politice, economice și sociale în arealul românesc; <i>Competențe de a face raționamente și decizii argumentate</i> • comunicarea în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale de comunicare, a cunoștințelor acumulate în studiul cursului; <i>Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor</i>

- utilizarea abilităților acumulate în elaborarea unor cercetări individuale în domeniul istoriei medievale a Românilor; *Competențe de dezvoltare profesională continuă*

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să recunoască izvoarele de studiere a istoriei medievale a Românilor; *De cunoaștere*
- Să explice conceptele - cheie ale cursului; *De înțelegere*
- Să elaboreze proiecte de cercetare; *De aplicare*
- Să elaboreze hărți conceptuale, tabele sincronice, indici de noțiuni și nume, portofoliul, liste bibliografice la temă; *De aplicare*
- Să deducă aspecte particulare ale evoluției spațiului românesc în epocă; *De analiză*
- Să formuleze în baza diferitor tipuri de izvoare o ipoteză de cercetare a unui aspect al istoriei medievale a Românilor; *De sinteză*
- Să aprecieze valoarea științifică a diverselor izvoare de studiere a istoriei medievale a Românilor; *De evaluare*

Precondiții

Pentru realizarea obiectivelor propuse studentul trebuie:

- Să cunoască date, evenimente, personalități, din istoria românilor și universală;
- Să utilizeze informația istorică din diverse surse informaționale;
- Să analizeze evenimente, procese și personalități istorice.

Unități de curs

INTRODUCERE

TEMA I. EVOLUȚIA SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI ÎN SECOLELE VIII-XIII

TEMA II. CONSTITUIREA STATELOR MEDIEVALE ROMÂNEȘTI.

TEMA III. ORGANIZAREA INTERNĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE PÂNĂ LA LA MIJLOCUL SECOLULUI AL XVI-LEA

TEMA IV CONSOLIDAREA POLITICĂ INTERNĂ ȘI EXTERNĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE LA MIJLOCUL SEC. XIV – ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XV-LEA .

TEMA V. ȚĂRILE ROMÂNE ÎN LUPTA ANTIOTOMANĂ LA MIJLOCUL SEC. AL XV-LEA

TEMA VI. ȚARA MOLDOVEI ÎN TIMPUL DOMNIEI LUI ȘTEFAN CEL MARE

TEMA VII. ȚĂRILE ROMÂNE ÎN PRIMELE DECENII ALE SECOLULUI AL XVI-LEA.

TEMA VIII. ECONOMIE ȘI SOCIETATE ÎN ȚĂRILE ROMÂNE PÂNĂ LA MIJLOCUL SEC. XVI-LEA

TEMA IX. CULTURA MEDIEVALĂ ROMÂNEASCĂ PÂNĂ LA MIJLOCUL SECOLULUI AL XVI-LEA

TEMA X. GENERALIZAREA PROCESULUI DE INSTAURARE A REGIMULUI DE SUZERANITATE OTOMANĂ ÎN ȚĂRILE ROMÂNE.

TEMA XI

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, proiecte, consultații individuale.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, portofoliu.

Evaluarea curentă se bazează pe susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme.

Lucrarea finală de examen constă în răspunsul oral și scris în baza unui bilet-test privind evoluția societății medievale românești.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - răspunsul final de la examen, 60% evaluări curente: 20% - portofoliu și indice de termeni și persoane; +10% - analiza critică a unei monografii la tematica cursului, 30% - participarea la discuții, proiect de cercetare.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bărbulescu M., Deletant D., Hitchins K., Papacostea Ș., Teodor P., *Istoria României*, București, 1998;
2. Giurescu C.C., Giurescu D.C., *Istoria Românilor*, vol. I-III, București, 2000;
3. Istoria Românilor. Vol. IV. De la universalitatea creștină la Europa a „patriilor”, Ediția a II-a revăzută și adăugită București, Editura Enciclopedice, 2012
4. Istoria Românilor. Vol. V. O epocă de înnoiri în spirit european, Ediția a II-a revăzută și adăugită București, Editura Enciclopedice, 2012

Opțională:

1. Gonța Gh., *Viața politică a Țării Moldovei în epoca lui Ștefan cel Mare și a urmașilor săi*, Chișinău, 2004
2. Panaite V., *Pace, război și comerț în islam. Țările române și dreptul otoman al popoarelor (sec. XV-XVII)*, București, 1997;
3. Pungă Gh., *Țara Moldovei în vremea lui Alexandru Lăpușneanu*, Iași, 1994;
4. Țighiliu I., *Societate și mentalitate în Țara Românească și Moldova. Secolele XV-XVII*, București, 1997.

Denumirea programului de studii		Istorie și geografie				
Ciclul		Licență				
Denumirea cursului		Geografia continentelor și oceanilor				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea Geografie, Catedra Geografie și turism				
Titular de curs		Niculița Gheorghî, dr., conf. univ.				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		septembrie 2023				
e-mail		niculita.gheorghî@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S ₂ .03.O.025	5	II	III	150	75	75

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul face parte din categoria disciplinelor geografiei regionale, în care se studiază învelișul geografic la nivel regional. În cadrul lui se analizează complexe naturale de rang superior – continentele și insulele limitrofe, din punct de vedere al legităților generale ale formării naturii lor și al particularităților interne de landsaft. Caracterizarea fiecărui continent se face după un plan, dictat de caracterul formării complexelor naturale în procesul interacțiunii elementelor componente ale mediului natural, și cuprinde două compartimente de bază: privire de ansamblu asupra condițiilor naturale ale continentului și privire regională. În cadrul privirii de ansamblu se studiază unii componenți ai naturii în ordinea determinată de influența mai mare a unui component asupra altuia. Privirea generală asupra naturii începe cu caracterizarea așezării geografice, deoarece anume ea condiționează trăsăturile principale ale naturii. Apoi urmează studierea reliefului pe fondul istoriei dezvoltării geologice. Specificul climatic și caracterul reliefului determină particularitățile de formare a lumii organice, repartiziile teritoriale a tipurilor de vegetație, sol și a faunei. În procesul de studiu se acordă atenție factorului uman, reflectat în gradul de valorificare a mediului înconjurător și calitatea lui.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>C-1. să cunoască ipotezele despre apariția și evoluția Pământului ca planetă; C-2. să cunoască formele majore de relief ale continentelor; C-3. să reproducă factorii climatogeni ai continentelor; C-4. să înțeleagă rolul factorilor de mediu în formarea complexelor teritoriale naturale; C-5. să explice condițiile de mediu și caracteristicile complexelor teritoriale la nivel de zonă geografică, zonă naturală, țară fizico-geografică; C-6. să interpreteze problemele ecologice globale.</p>
Finalități de studii realizate la finele cursului
<p>F-1. să aplice cunoștințele teoretice în activitatea instructiv-educativă și cercetările științifice; F-2. să utilizeze cunoștințele geografice la nivel regional în studierea ținutului natal; F-3. să fie capabili de a argumenta geneza și urmările cataclismelor naturale la nivel planetar și regional; F-4. să utilizeze cunoștințele geografice în prognozarea modificării calității mediului; F-5. să descrie particularitățile naturii părților componente ale învelișului geografic la nivel de continent, țară fizico-geografică, regiune fizico-geografică.</p>
Precondiții
<p>Pentru realizarea obiectivelor cursului Geografia Continentelor și Oceanelor sunt necesare cunoștințe din programele de Geografie de la treapta învățământului preuniversitar, din cursurile universitare studiate în anii I-III, precum și deprinderi de utilizare a acestora în practică</p>
Repartizarea orelor de curs
<p>Tema 1. Poziția fizico-geografică. Caracterizare comparativă a naturii continentelor nordice. Eurasia și America de Nord Tema 2. Evoluția tectonică și paleogeografică a naturii continentelor nordice. Relieful și zăcămintele subsolice. Tema 3. Clima continentelor nordice. Tema 4. Râurile, lacurile și ghețarii Eurasiei și Americii de Nord. Tema 5. Particularitățile biogeografice. Vegetația și solurile. Fauna. Tema 6. Zonalitatea latitudinală.</p>

Tema 7. Principiile regionării fizico- geografice, regionarea și caracterizarea naturii țărilor fizico-geografice.

Tema 8. Caracterizare geografică de ansamblu, comparativă, a naturii continentelor sudice tropicale.

Tema 9. Caracterizarea țării fizico-geografice Câmpia Europei de Est

Tema 10. Caracterizarea țărilor fizico-geografice Alpino-Carpatice și a Munților Cordilieri.

Tema 11. Caracterizarea fizico-geografică a subcontinentului Asia Centrală. Mongolia de Nord.

Tema 12. Clima și apele de suprafață ale Americii de Sud, Africii și Australiei.

Tema 13. Caracterizarea țărilor fizico-geografice Șesul Amazonului, Depresiunea Congo și versanții podișurilor înconjurătoare.

Tema 14. Caracterizarea naturii Antarctidei.

Tema 15. Regionarea Oceanului Planetar Oceanului. Planetar.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategia fundamentală a cursului se bazează pe aplicarea principiului de predare axată pe student, având drept scop formarea și dezvoltarea abilităților lui cognitive. Procesul de predare, realizat sub formă de prelegeri și seminare, are la bază metodele inductiv-deductive și interactivitatea în procesul expunerii informației, fiind apreciate analizele critice ale conținutului.

Strategii de evaluare

Proba1. Test (33%)+activitatea la lecții de laborator+nomenclatura(33%);

-Proba2. Test (33%)+activitatea la lecții de laborator+nomenclatura(33%);

Activitatea la lecțiile de laborator: răspunsuri orale la tema lucrului individual, gradul și calitatea participărilor la activități solicitate de profesor în cadrul lecției și altor lucrări: discuții, dialog didactic, referate, lucrul în grup, participări la dezbateri, analiza studiilor de caz etc.

Evaluare finală

Prin examen oral;

Prin examen scris: test (70%)+plasarea obiectelor geografice (30%);

Nota finală se constituie din nota medie de la evaluările curente (60%)+nota de la examen (40%).

Evaluarea curentă reprezintă 60 % din nota finală și cuprinde gradul și calitatea participării la activitățile solicitate de profesor în cadrul prelegerilor și seminarelor, discuții, dezbateri, lucrul în grup, referate, teste, asimilarea unui material bibliografic obligatoriu.

Evaluarea finală - 40 % din nota finală cuprinde expunerea subiectelor în cadrul examenului oral sau în scris.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Atlasul fizico-geografic al lumii. M. 1964
2. Hărți geografice tematice: Harta fizică a lumii, Harta tectonică, Harta climatică., Harta zonelor naturale, Harta politico-administrativă a lumii.
3. Marin Ion, Continentele. Geografia regională, București, 1995.
4. Vlasova T.V. Geografia fizică a părților lumii. Chișinău, Lumina, 1972.
5. Физическая география материков и океанов, под общей редакцией А.М.Рябчикова, М.,1988.
6. Хромов С.П. Метеорология и климатология для географических факультетов. Л.,1983.
7. Мильков Ф.Н. Физическая география. Учение о ландшафтах и географическая зональность. Воронеж, 1986.
8. Вальтер Г. Растительность земного шара. М. 1975.
9. Забродская М.П.Факторы пространственной дифференциации материков. На примере Африки. Воронеж, 1983.

10. David A. Ross. Introducere în oceanografie. Editura științifică și enciclopedică. București, 1976.
11. Г.К.Тушинский,М.И.Давыдова.Практикум по физической географии СССР. М. “Просвещение”,1976.
12. Р.А.Ерамов. Практикум по физической географии материков. М. “Просвещение”,1987.

Suplimentară:

1. Бейклес, Джон. Америка глазами первооткрывателей., М. Прогресс,1969.
2. Миклухо Маклай Н.Н. На берегу Маклая. М. Изд. Ак.Наук,1961.
3. Анри Боли. Северная Америка. М. ОГИЗ, 1948.
4. Фробель Ю. Америка: её жизнь и природа. Путешествия профессора Ю. Фробеля, в 5-ти книгах. (2-я книга) М.,1866.
5. Пименова Э. За океаном. Природа и люди Америки. Спб. тип. Е. Евдокимов,1901.
6. Магидович Иосиф Петрович. История открытия и исследования Северной Америки. М., 1962.
7. Магидович Иосиф Петрович. История открытия и исследования Центральной и Южной Америки. М., 1965.
8. Возгрин В.Е. Гренландия и гренландцы., М. Мысль, 1994.
9. Шрейдер Э., Шрейдер Ф. От Аляски до Огненной Земли.М., Мысль, 1965.
10. Бейтс Г. У. Натуралист на реке Амазонке. Рассказ о тропических картинах природы. Перевод с английского. М., Географ гиз., 1958.
11. Гмболдт Александр. Картины природы. Перевод с немецкого. М. Географгиз., 1959.
12. Майкл Эндрюс. Полёт Кондора. Исследования живой природы Анд. Перевод с английского. М. Мысль., 1969.

Anul II

semestrul IV



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii				Istorie și Geografie		
Ciclul				I Licență, zi		
Denumirea cursului				Didactica istoriei		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale		
Titular de curs				Lisnic Angela, dr. conf. universitar,		
Aprobat				Ședința de catedră, Pr. verb. nr. din 01.09.2023		
Cadre didactice implicate				Galina Bodareu, lector universitar, grad didactic II		
e-mail				lisnic.angela@upsc.md bodareu.galina@upsc.md		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.04.O.026	4	II	IV	120	60	60
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						

Didactica istoriei este o disciplină pedagogică care studiază perfecționarea permanentă a multiplelor probleme ale predării-învățării-evaluării cunoștințelor de istorie la toate treptele de învățământ preuniversitar.

Disciplina universitară Didactica istoriei formează la viitorii profesori cunoștințe și abilități de aplicare a metodelor concrete în elaborarea tuturor componentelor procesului de predare-învățare a istoriei în funcție de obiectivele stabilite, de organizare corectă a învățării istoriei în corespundere cu particularitățile individuale și interesele elevilor. Prin studiul Didacticii istoriei viitorii profesori învață să stabilească raporturi exacte între istoria ca știință și istoria ca disciplină de studiu, descoperă potențialul educativ al cursului de istorie, determină căile și mijloacele cele mai eficiente de rezolvare a numeroaselor aspecte și dificultăți în studierea istoriei.

Didactica istoriei se preocupă de stabilirea celor mai eficiente strategii didactice în activitatea școlară în corespundere cu specificul obiectului de studiu, relațiile acestei discipline cu alte materii de studii, de particularitățile de vârstă și intelectuale ale elevilor.

Așertiunea pentru învățarea pragmatică a istoriei în școală oferă posibilități reale de a forma elevii în contextul principiului transdisciplinar, integrator, stabilind legături reale între teorie și practică, în special în situațiile în care cunoștințele încubă un înalt nivel de aplicabilitate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- Cunoașterea conținutului curriculei școlare la istorie;
- Cunoașterea fundamentelor teoretice ale metodelor interactive;
- Cunoașterea metodologiei proiectării didactice din perspectiva formării competențelor.
- Cunoașterea principiilor istorice și didactice aplicate în predarea-învățarea-evaluarea cunoștințelor de istorie;
- Cunoașterea conținutului curriculumului școlar de istorie;
- Stabilirea corelației dintre curriculum, manuale și lecții de istoric;
- Identificarea tehnologiilor educaționale din perspectiva pedagogiei competențelor;
- Identificarea obiectivelor din perspectiva valorificării subcompetențelor;
- Determinarea formelor de optimizare a procesului de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor de istorie.

Competențe în domeniul explicării și interpretării

- Interpretarea schimbărilor de calitate în educația istorică;
- Interpretarea cadrelor de organizare a unui demers educațional modern relevant pentru formarea competențelor școlare, interpretarea competențelor-cheie din perspectiva integrării în demersul didactic.

Competențe instrumental-aplicative

- Aplicarea curriculei școlare în diferite activități educaționale;
- Corelarea competențelor cu unitățile de competență și a obiectivelor cu unitățile de conținuturi și activitățile de învățare și evaluare;
- Operaționalizarea obiectivelor lecției de istorie;
- Integrarea metodelor didactice în predarea-învățarea istoriei.
- Modelarea situațiilor de organizare a activităților frontale, pe grupuri, individuale;
- Elaborarea proiectelor didactice de lungă durată pe unități de învățare și curente;
- Desfășurarea proceselor de predare-învățare interactivă, centrată pe formarea de competențe.

Competențe atitudinale în cadrul lecției

- Promovarea rolului metodelor ineractive eficiente pentru activizarea elevilor;
- Valorificarea mecanismelor integratoare ale personalității elevilor;
- Valorificarea modelelor de proiectare didactică constructivistă.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- Să aplice curricula de istorie în diverse activități educaționale;

- Să utilizeze diferite tehnologii educaționale în procesul de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor de istorie;
- Să desfășoare procese de predare-învățare interactivă, centrată pe formarea de competențe;
- Să operaționalizeze obiectivele lecției;
- Să elaboreze proiecte didactice pentru diferite tipuri de lecții;

Să elaboreze diferite tipuri de itemi în procesul de evaluare.

Precondiții

Studentii trebuie să dețină:

- Cunoștințe despre curricula de bază și tehnologiile educaționale;
- Cunoștințe despre Didactica generală din perspectiva formării competențelor;
- Cunoștințe despre lecție ca formă de bază a procesului de predare-învățare a istoriei.

Unități de curs

Tema 1. Obiectul și obiectivele cursului Didactica istoriei

Tema 2. Cadrul normativ privind predarea învățarea -evaluarea în cadrul disciplinei Istoria românilor și universală istoriei.

Tema 3. Procesul însușirii conținutului istoric

Tema 4. Manualul de istorie și rolul lui în formarea competențelor

Tema 5. Metode de instruire și autoinstruire din perspectiva formării competențelor utilizate în activitățile didactice la disciplina istoria românilor și universală în ciclul gimnazial

Tema 6. Mijloacele de învățământ utilizate în predarea-învățarea istoriei

Tema 7. Lecția de istorie și diferențierea formelor de optimizare a procesului de predare-învățare a istoriei la nivel gimnazial

Tema 8. Metodologia proiectării didactice din perspectiva formării competențelor specifice la istorie nivel gimnazial

Tema 9. Evaluarea randamentului școlar la istorie din perspectiva formării competențelor la ciclul gimnazial

Tema 10. Forme de organizare a activității instructiv-educative extrașcolare la istorie la nivel gimnazial.

Metode și tehnici de predare și învățare

În predarea-învățarea Didacticii istoriei accentul este pus pe strategiile interactive: prelegerea interactivă, discuția ghidată, modelarea, exercițiul, proiectul, experimentul.

Strategii de evaluare

În evaluarea randamentului obținut de studenți vor fi utilizate următoarele strategii didactice: portofoliul, proiectul, probele scrise, testul.

Evaluarea curentă a activității de învățare și a competențelor studenților se efectuează prin teste, lucrări practice, studii de caz, dezbateri, susținerea proiectelor, portofolii etc. (60% din nota finală)

Evaluarea finală: Răspunsul studenților la examen în scris este apreciat cu note de la 1 la 10. Nota atribuită constituie 40 % din nota finală.

Bibliografie

Obligatorie

- Albulescu I., Albulescu M. Predarea și învățarea științelor socio-umane. Iași: Editura Polirom, 2000.
- Alexandru Gh. Metodica predării istoriei în învățământul preuniversitar. Craiova: Editura Alexandru, 2000, p. 46-90.

- Bocoș M., Jucan D. Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor. Pitești: Editura Paralela 45, 2008.
- Botgros I., Franțuzan L. Competența școlară - un construct educațional în dezvoltare. Chișinău: IȘE, 2010, 132p.
- Callo T., Ghicov A. Elemente transdisciplinare în predare. Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar. Chișinău: Editura Știința, 2007. 47 p.
- Callo T. O pedagogie a integralității. Teorie și practică. Chișinău: CEP USM, 2007. 171 p.
- Callo T., Paniș A. ș a. Educația centrată pe elev. Ghid metodologic. Chișinău: „Print - Caro” SRL, 2010. 171 p.
- Căpiță C., Căpiță L., Stamatescu M., Didactica istoriei, București, 2005.
- Cerghit I. Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom, 2006, 315 p.
- Chiroșca S. Transdisciplinaritatea - în noua abordare a învățării școlare [on-line]. Iași, 2005/2006. www.proeducation.md.
- Felezeu C. Metodica predării istoriei. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2000. 26 Iuțiș Gh. Elemente de didactica istoriei. Iași: Editura Graphis, 2008. 259
- Joița E. Modele de proiectare în instruirea constructivistă. în: Profesorul și alternativa constructivi stă a instruirii. Material - suport pedagogic pentru studenții - viitor profesori, 2007.
- Minder M. Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare - cognitivismul operant. Cluj-Napoca: Editura ASCR, 2011.
- Oprea-C. L. Strategii didactice interactive. Repere teoretice și practice. București: Editura Didactică și Pedagogică, RA, 2009. 315 p.
- Păun Șt. Didactica istoriei. București, 2003.
- Petrovschi N. Didactica istoriei. Chișinău: UPS " Ion Creangă", 2007. 165 p.
- Petrovschi N. Ghidul profesorului. Istoria, cl. VII, Chișinău, Știința, 2002. 103 p.
- Petrovschi N. Ghidul profesorului. Istoria, cl. VI, Chișinău, Știința, 2001. 135 p.
- Petrovschi N. Ghid metodologic. Istorie și geografie. Litera, Chișinău, 2000, 87 p.

Opțională

- Manea M. Predarea istoriei secolului 20. Buzău: Tipografia press 2002. 150 p.
- Petrovschi N., Proiectarea didactică integralizată din perspectiva educației constructiviste. Didactica Pro... Revistă de teorie și practică și practică educațională, nr. 1 (53), februarie, 2009. p. 26 - 29.
- Stradling R. Să înțelegem istoria secolului XX. București: Editura Sigma, 2002. 240 p.
- Dumitru I. A. Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă. Timișoara: Editura de Vest, 2000.
- Siebert H. Pedagogie constructivistă. Iași: Editura Institutul European (Euronovis), 2001. 228 p.
- Stamatescu M. Predarea-învățarea istoriei și noile tehnologii de informare și documentare. București: SAI, 2000, p. 20-50.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I

Denumirea unității de curs	Integrarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea: Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale Catedra: Informatică și Tehnologii Informaționale
Titulari de curs	Chiriac Tatiana, conf. univ., dr.; Sirghi Olesia, asistent universitar, doctorand Bostan Marina, asistent univ.
e-mail	chiriac.tatiana@upsc.md , sirghi.olesia@upsc.md

Codul modulului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
G.04.O.027	3	II	IV	90	45	45

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii
Unitatea de curs <i>Integrarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic</i> are ca scop însușirea achizițiilor generale necesare integrării competențelor digitale cu cele profesionale, aferente procesului educațional, și proceduri de aplicare a informației cu scop specific pentru utilizarea produselor și serviciilor informatice în crearea resurselor educaționale digitale. Competențele vizate în cadrul cursului se referă la dezvoltarea unui set de cunoștințe, capacități, și atitudini profesionale interconectate, ce vor asigura dezvoltarea competențelor digitale din perspectiva utilizării instrumentelor Web la elaborarea produselor educaționale digitale pentru proiectarea, organizarea și evaluarea disciplinelor școlare din învățământul general. Rezultatele învățării urmează a fi valorificate și dezvoltate în cadrul unităților de curs ce vizează didacticele disciplinelor școlare, și alte module/unități de curs specifice unui program de studiu din domeniul științe ale educației, și în cadrul stagiilor de practică de specialitate.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs
<p>C-1. utilizarea instrumentelor web în procesul instructiv-educativ a disciplinelor școlare (proiectarea și crearea de produse educaționale digitale, realizarea proiectelor/produselor/portofoliilor digitale, ș.a.);</p> <p>C-2. integrarea tehnologiilor digitale inovative în activități de comunicare eficientă în grup, autoevaluare reflexivă, învățare bazată pe sarcini, în scopul asigurării procesului interactiv de învățare;</p> <p>C-3. identificarea și cunoașterea instrumentelor web, adecvate proiectării și desfășurării procesului educațional;</p> <p>C-4. dezvoltarea competențelor digitale aplicative privind crearea resurselor educaționale online;</p> <p>C-5. valorificarea strategiilor inovative de predare-învățare, asigurând legătura între conținuturile predate și practica școlară, orientate spre asigurarea calității în educație;</p> <p>C-6. înțelegerea și promovarea paradigmei de predare-învățare-evaluare în format electronic din perspectiva implementării resurselor educaționale digitale.</p>
Finalități de studii
<p>La finalizarea unității de curs, studentul va fi capabil:</p> <p>F-1. să folosească instrumente web de creare a conținuturilor educaționale digitale și să elaboreze resurse educaționale digitale de concepție proprie;</p> <p>F-2. să identifice servicii online de creare a resurselor digitale și să elaboreze conținuturi electronice în acord cu activitățile de predare, învățare și evaluare;</p> <p>F-3. să aplice tehnologii digitale în desfășurarea unor activități didactice;</p> <p>F-4. să conștientizeze aportul posibil al instrumentelor TIC în cadrul pregătirii și desfășurării unui învățământ asistat de calculator;</p>

<p>F-5. să respecte principiile etice de utilizare și publicare a informației și să aplice tehnologii online relevante organizării comunităților virtuale de instruire;</p> <p>F-6. să elaboreze proiecte didactice utilizând tehnologiile digitale învățate pe parcursul unității de curs.</p>
Precondiții
<p>Preachizițiile necesare pentru însușirea unității de curs vizează competențele digitale dezvoltate în cadrul disciplinei <i>Tehnologii Informaționale și de Comunicare</i>, competențele în curs de formare în cadrul disciplinelor <i>Didactică generală, Didacticile disciplinelor școlare</i>.</p> <p>Inclusiv studentul trebuie să cunoască: utilizarea procesoarelor de text (MS Word) la nivel de bază, elaborarea prezentărilor electronice (MS PowerPoint), navigare Internet, structurarea și gestiunea informațiilor electronice; utilizare e-mail.</p>
Unități de conținut
<p>Unitatea de învățare nr. 1. Resurse educaționale digitale online; instrumente web relevante pentru elaborarea de produse digitale în cadrul unor activități didactice</p> <p>Unitatea de învățare nr. 2. Organizarea conținutului digital și gestionarea învățării în mediul online</p> <p>Unitatea de învățare nr. 3. Implementarea tehnologiilor online pentru procesul de predare-învățare</p> <p>Unitatea de învățare nr. 4. Instrumente online în organizarea activităților de evaluare</p> <p>Unitatea de învățare nr. 5. Instrumente online pentru predare interactivă instantanee pentru sala de clasă</p> <p>Unitatea de învățare nr. 6. Instrumente pentru înregistrarea ecranului și editare video</p>
Strategii de predare și învățare
<p><i>Lecții practice:</i> sarcini de lucru practice/ aplicative la calculator; instruire asistată de calculator; predare interactivă, simulare didactică; scenarizare; rezultate ale proiectelor elaborate individual, sarcini individuale, etc.</p>
Strategii de evaluare
<p>Strategiile de evaluare vor include: evaluarea inițială ; evaluarea formatoare; evaluarea de tip cumulativ: curentă și finală.</p> <p>Evaluarea inițială se va realiza la începutul fiecărei unități de curs, va avea caracter interactiv, non-instrumental.</p> <p>Evaluarea formatoare se va realiza continuu pe parcursul activităților în baza metodelor și tehnicilor complementare, cu accent pe autoevaluare și evaluare reciprocă.</p> <p>Evaluarea curentă se va realiza în perioadele reglementate în baza unor probe practice, fiecare probă vizând concomitent unitățile de învățare din curs.</p> <p>Evaluarea finală se va realiza în formă de examen pe baza unei probe practice integrate.</p> <p>Condiții de admitere pentru evaluarea finală: note pozitive (cel puțin nota 5) la evaluarea curentă; realizarea portofoliului cumulativ; realizarea sarcinilor de studiu independent; prezența la cel puțin 30% din orele de contact direct.</p> <p>Nota semestrială se constituie din: notele obținute la evaluarea curentă obligatorie; notele obținute eventual pentru realizarea sarcinilor aplicative la orele practice, în cadrul studiului individual; nota pentru portofoliul cumulativ.</p> <p>Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - nota semestrială, 40% - nota de la examen.</p>
Bibliografie
<p>Cadrul normativ:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Standardele de competențe digitale ale elevilor din ciclul primar, gimnazial și liceal. Standarde de competențe digitale pentru cadrele didactice din învățământul general (ordinul MECC nr. 862/ 2015);</i> https://mec.gov.md/sites/default/files/cnc4_final_competente_digitale_elevi_22iulie2015_1.pdf <i>Instrucțiunea privind Managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal (ordinul MECC nr. 1249/2018);</i>

https://mec.gov.md/sites/default/files/instructiune_teme_pentru_acasa.pdf

3. *Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general (ordinul MECC nr. 1124/2018).*
https://mec.gov.md/sites/default/files/standarde_de_competenta_profesionala_ale_cadrelor_didactice_din_Invatamantul_general.pdf
4. *Dezvoltare profesională pentru vizite la clasă. Predarea și învățarea de calitate. Materiale resursă pentru profesori colegi, specialiști OLSDI, directori de școală și formatori pentru toate disciplinele;*
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ro_predarea_si_invatarea_de_calitate_1_web_0.pdf

Manuale școlare și ghiduri de implementare a manualelor:

1. *Manuale școlare și ghiduri de implementare a manualelor* <http://ctice.gov.md/manuale-scolare/> (accesat 28.08.2022);

Literatură de specialitate recomandată:

1. Ghid pentru profesori în GOOGLE CLASSROOM. Universitatea din Craiova https://www.ucv.ro/pdf/it_fonduri_eur/servicii_web/tutorial_profesori.pdf (accesat 29.08.2022);
2. Garbatovschi V.; Gavrilenco N., Timofciă G. Ghid metodologic de implementare a tehnologiilor Web la specialitățile pedagogice. Chișinău, 2022 http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2022/04/Ghid_Pedagogie.pdf (accesat 28.08.2022).

Suporturi de curs universitar:

1. **Sîrghi, O.** *Suport informativ și modele de realizare a sarcinilor practice, prezentări electronice, fișiere video* plasate pe Google Classroom;
2. **Șchiopu, L., Chiriac, T.** *Integrarea resurselor educaționale digitale online în dezvoltarea competenței de comunicare.* Suport curricular; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău, Centrul Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului". – Chișinău : S. n., 2020 (Tipogr. UPS "Ion Creangă"). – 56 p. : tab. Referințe bibliogr.: p. 56 (14 tit.). – 100 ex. ISBN 978-9975-46-478-9.
3. **Chiriac, T.** *Prezentări electronice (modulul Active Presenter):* Domeniul de studii: Tehnologia Informației și Comunicațiilor în Instruire – Chișinău : S. n., 2020 (Tipogr. UPS "Ion Creangă"). – 98 p. : fig., tab. Bibliogr.: p. 97 (15 tit.). – 100 ex. ISBN 978-9975-46-501-4.

Literatură de specialitate (opțional):

1. 13 instrumente pentru predare online, <https://gutenberg.ro/instrumente-digitale-pentru-predarea-online/> (accesat 30.08.2022);
2. Instrumente online utile în educație <https://rosioru.ro/2020/07/13/peste-100-de-instrumente-online-utile-in-educatie/> accesat 02.02.2022);

Denumirea programului de studii	Istoria și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Cultura politică și mass-media

Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale		
Titular de curs				L. Noroc, dr. conf. univ.		
Cadre didactice implicate						
Aprobat e-mail				Ședința catedrei, pr. verbal nr. 1 din 01.09.2023 larisa.noroc@gmail.com		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.04.A.028	3	II	IV	90	45	45
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>În condițiile democratizării regimului politic din Republica Moldova și crearea de condiții pentru accesibilitatea cetățenilor în viața politică, subliniem necesitatea dezvoltării noilor competențe din partea tinerii generații, dar și cadrului didactic. Cursul este important pentru a extinde cunoștințele studentului în domeniul politic, media, pentru dezvoltarea abilităților noi de formare profesională. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare socio-umanistică, iar cursul Cultura politică și mass-media este unul important pentru dezvoltarea culturii civice, politice, a gândirii critice a cetățeanului, în general și a cadrului didactic în particular, care va promova valorile democratice în rândurile elevilor. Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilaterale dezvoltate, cu inițiativă, capabile să se implice conștient, rațional în viața politică în calitate de subiecți ai societății civile, să-și asume responsabilități și să găsească soluții la imperatiile societății. Cursul are conexiune cu disciplinele: istorie, psihologie, filosofie, politologie, economie, unde componenta politică este importantă pentru studierea în ansamblu a sistemelor politice a unui stat.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<u>Competența gnoseologică</u>						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cunoașterea cadrului noțional al disciplinei; ➤ Identificarea etapelor de socializare politică; ➤ Consemnarea factorilor de dezvoltare a culturii politice; ➤ Conștientizarea puterii mass-media și specificarea tipurilor de mass-media; ➤ Aplicarea cunoștințelor teoretice în analiza sistemelor politice globale; 						
<u>Competența pronostică</u>						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prevederea factorilor care contribuie la evoluția culturii politice; ➤ stabilirea locului / rolului educației civice sau educației pentru societate în contextul evoluției social-economice și culturale a societății contemporane; ➤ identificarea problemelor ce există în domeniul educației pentru societate și determinarea soluțiilor de rezolvare a acestora. 						
<u>Competența praxeologică</u>						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretarea informației din diverse surse multimedia necesare activității profesionale a cadrului didactic; ➤ Formarea abilităților de analiză și estimare a evenimentelor politice din cadrul sistemului politic; ➤ Formarea atitudinii raționale față de realitatea politică; ➤ Stabilirea corelației dintre diverse elemente ale evoluției societății pentru eficientizarea activității de educație a culturii politice; ➤ Promovarea valorilor democratice a societății. ➤ Distingerea tehnicilor de influență a mass-mediei asupra omului și combaterea metodelor de manipulare. 						

<p><u>Competența comunicativă și de inserție socială</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Utilizarea diverselor forme de comunicare pentru formarea culturii politice; ➤ Ajustarea comportamentului personal la diversitatea situațiilor de comunicare managerială; ➤ Manifestarea abilităților de a negocia în luarea deciziilor; ➤ Demonstrarea abilității / capacității de exteriorizare / comunicare a cunoștințelor teoretice în relaționarea subiectului și obiectului politic. 	
<p>Finalități de studii</p> <p>Să determine indicatorii culturilor politice și să identifice culturile politice; Să analizeze după principiul obiectivității conceptele politice; Să evalueze regimurile politice și să identifice avantajele și dezavantajele regimurilor; Să aprecieze importanța valorilor democratice; Să respecte principiile democratice ale societății, să apere drepturile de gen în viața politică; Să distingă metodele de manipulare și prin mijloacele media și să identifice căi de combatere a lor; Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională; Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.</p>	
<p>Precondiții</p> <p>Studentii trebuie să posede deprinderi de muncă intelectuală precum: analiza critică a unor texte cu caracter istoric/politic, discursuri; înțelegerea ideilor și valorilor democratice/ nedemocratice); argumentarea opiniilor, părerilor; schițarea programelor alternative de conducere, organizarea independentă a activității de învățare etc. În cadrul prelegerilor și seminarelor se va determina nivelul de pregătire teoretico-metodologic, axiologic al studenților și în baza căruia se vor dezvolta cunoștințe și priceperi noi.</p>	
<p>Conținutul unităților de curs</p> <p>Tema 1. Obiectul de studiu al Culturii politice și mass-mediei, esență și conținut (2 ore) Tema 2. Cultura politică, structură și tipologie. Specificul culturii politice în RM (2 ore) Tema 3. Puterea politică, Legitimitatea politică și Puterea mass-mediei (2 ore) Tema 4. Mass-media esență, tipologie. Impactul mass-media în sistemul de educație (2 ore) Tema 5. Metode de influență ale mass-mediei. Combaterea manipulării. (2 ore) Tema 6. Doctrine politice și promovarea lor prin mass-medie (4 ore) Tema 7. Sistemul politic și regimul politic. Relația mass-mediei și regimului politic (2 ore) Tema 8. Statul și societatea civilă. Relația societății civile și mass-mediei (4 ore) Tema 9. Partidele politice și mass-media. Tehnologii media de promovare a partidelor politice (2 ore) Tema 10. Liderismul politic și elita politică. Mass-media în crearea imaginii liderului politic (2 ore) Tema 11. Alegerile și sistemele electorale. Mass-media și procesul electoral (2 ore) Tema 12. Politica națională și relațiile interetnice. Problemele naționale în mass-medie (2 ore)</p>	
<p>Strategii de evaluare</p> <p>Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii etc. (60% din nota finală). - Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral sau scris la examene, sau prin organizarea de teste, lucrări de control etc. (40% din nota finală).</p>	

Bibliografie

Obligatorie:

1. Țârdea B., Noroc L., Politologie. Curs de prelegeri. Chișinău, 2014.
2. Rieffel R. Mass-media și viața politică, 1996. In: CJ Bertrand (coord.). Introducere în presa scrisă și vorbită.
3. Iași: Polirom, 2001.
4. Moraru V. Mass-media vs politica. Chișinău: CEP USM, 2011.
5. Coman C. Sfera publică și imaginea politică. București: C.H. Beck, 2010.
6. Informarea vs manipularea electoratului. coord. V. Dumbraveanu, 2015.
7. Drăgan I. Teorii ale comunicării de masă. Iași: Polirom, 1999.
8. Peru-Balan Aurelia. Managementul PR-ului politic. Vanătoarea de voturi electorale. Chișinău: Cartier, 2014.

Opțională:

1. Vasilescu A. Democrația și mass-media. In: Sfera Politicii, nr. 112.
2. Bertrand J.-C. Deontologia mijloacelor de comunicare. Traducere de Mihaela Gafițescu, prefață de Miruna Runcan. Iași: Institutul European, 2001.
3. Iliescu Ana-Paul, Socaciu Emanuil-Mihail, Fundamentele gândirii politice moderne. Iași, Polirom, 1999.
1. Baconschi. T. Rolul presei libere și independența în construirea democrației în Europa, 2011. In: Romania literară, nr. 48.
2. Souni, Hassan. Manipularea în negocieri. București: Editura Antet, 1998.
6. Малик Е. Н. Средства массовой информации как институт политической социализации молодежи в современной России. Орёл: ОРАГС, 2009, 168 с.
7. Noroc L., Noroc A. Mass-media, metode de influență versus dreptul la informare și formarea gândirii critice. În: Educația în spiritul valorilor naționale și universale din perspectiva dialogului pedagogic. Chișinău: Garamont, 2020.

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I, Licență				
Denumirea cursului		ISTORIA MEDIE ȘI MODERNĂ TIMPURIE UNIVERSALĂ (P II)				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra de Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Igor Sava, dr., conf. univ.				
Cadre didactice implicate		Igor Sava				
Aprobat		Ședința catedrei, pr. verbal nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		igorsava.upc@gmail.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual

S1.04.O.029 (P II)	6	II	IV	180	90	90
--------------------	---	----	----	-----	----	----

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Istoria medie și modernă timpurie universală** are tendința de a prezenta o evoluție de circa un mileniu (secolele IV/V-XVI/XVII) în principalele planuri ale **Europei medievale** – sintagmă care astăzi se impune tot mai mult în abordările din științele sociale. Perioada cronologică abordată este o istorie complexă a civilizației europene în care sunt reflectate principalele creații din domeniile – politică și ideologie, economie și societate, spiritualitate, cultură și mentalități, - ale popoarelor/„națiunilor” medievale mari și mici, dintr-o perspectivă a unității în diversitate. Logica demersului didactico-științific constă în sensul că sunt accentuate atât caracterele comune în evoluția de ansamblu a principalelor entități statale și civilizații în epocă, ținând cont de tendința spre unitate a continentului, dar și particularitățile dezvoltării istorice ale unor grupuri de țări, țări și regiuni din spațiul Europei medievale, tentințe încadrate în sfera discordiilor, contradicțiilor interne, conflictelor și a divizărilor. Este de fapt o abordare actuală a Medievalisticii europene din perspectiva *construcției Europei*, o entitate care de fapt își trage originile din epoca medievală, menită să arunce lumină asupra trecutului continentului. „Europa se construiește. Iată o mare speranță, care se va împlini numai dacă se va ține seama de istorie: o Europă fără istorie ar fi orfană și nenorocită... Un trecut ce nu trebuie să paralizeze prezentul, ci să-l ajute să fie diferit în fidelitate și nou în progres (Jacques Le Goff)”.

Cursul elaborat de titular vizează teme de istorie încadrate în conceptul tradițional de *Evul Mediu*, o sintagmă deși disputată, revăzută dar acceptată, cu nuanțările de rigoare, în studiul și cuprinderea acestei epoci. Temele cursului vizează cronologic și geografic *Europa de Apus și Bizanțul*, văzute ca centre și modele de civilizație în jurul cărora s-a coagolat procesul de unitate creștină, atât cât a fost posibil, în Europa medievală. Din rațiuni didactice, deși există ample discuții privind periodizarea Evului Mediu, am optat pentru limitele cronologice ale cursului încadrate între secolele IV/V – XVI/XVII. Perioada începe cu tranziția de la Antichitate la Evul Mediu (secolele V-VII/VIII), marcată de „marea” migrație a populațiilor în Europa și de constituirea în Occident a unor noi forme de organizare politică și socială, și de lenta evoluție în Răsărit de la Imperiul Roman la Imperiul Bizantin cu trăsăturile sale originale. Ea se finalizează cu tranziția în Europa de Apus la o nouă epocă istorică, marcată de emergența modernității, și cu declinul și dispariția ca stat (nu însă fără impact) al Bizanțului. Tot aici ținem să menționăm faptul că, istoria statelor și a civilizațiilor medievale din Europa Centrală și de Est și din Orientul Apropiat sunt integrate ca componente distincte ale cursului integral *Istoria medie și modernă timpurie universală*. În logica noastră referirile și conexiunile la evenimentele din aceste spații, deși uneori, din rațiuni didactice, sunt selective și tangențiale, au menirea să contribuie la cuprinderea de ansamblu a procesului istoric și de a oferi cadrul necesar analizei și înțelegerii faptelor istorice.

Orele de curs și seminarele sunt structurate pe teme și probleme, dintre care multe constituie subiecte controversate în Medievalistica contemporană. Astfel, cursul constituie un suport – teoretic, necesar abordării metodologice în studiul anumitor probleme, informațional și bibliografic -, propus să faciliteze înțelegerea proceselor și a fenomenelor istorice din epoca medievală. Activitățile practice sunt axate pe discuții, dezbateri, prezentări orale și scrise și sunt însoțite de bibliografii tematice selective, menite să ajute la pregătirea sistematică a seminarelor, la înțelegerea temelor cursului și la însușirea subiectelor pentru evaluări. Suportul de curs prezintă, totodată, și un reper pentru proiecte de cercetare științifică individuale și colective etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere, înțelegere, explicare și interpretare:

- determinarea obiectului, parametrilor spațiali și temporali ai disciplinei;
- cunoașterea principalelor evenimente și fenomene politice, religioase și ideologice, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societăților europene în această epocă;
- conceperea complexității și caracterul pluridisciplinar al cursului;
- interpretarea evoluției principalelor concepte privind istoria Evului Mediu;
- definirea complexului de idei politice, sociale și religioase caracteristice fiecărei etape de evoluție a civilizației europene medievale;
- identificarea elementelor unității, dar și a diversității europene a Evului Mediu.

Instrumental-aplicative:

- clasificarea principalelor grupuri de izvoare ale istoriei Evului Mediu și să le valorifice în spirit critic;
- stabilirea legăturilor cauzale dintre fapte, evenimente și complexitatea factorilor care au determinat evoluția societății europene medievale;
- compararea modelelor de civilizație europeană medievală (bizantină, occidentală, islamică, slavă) și să evidențieze spațiile în care au fost receptate;
- aplicarea metodelor eficiente în formarea unei culturi de specialitate.

Atitudinale (integrarea):

- estimarea raporturilor de continuitate și discontinuitate între istoria Evului Mediu și Antichitate;
- stabilirea valorică a rolului Europei medievale în istoria universală;
- evidențierea impactului civilizației europene asupra civilizațiilor din Orient (Apropiat și Mijlociu) și reversibilitatea acestui proces; în mod special, interferențele dintre civilizațiile creștină și islamică în zona Mediteranei;
- receptarea conceptelor și teoriilor despre stat, societate produse în arealul european medieval;
- manifestarea atitudinilor față de evenimentele și procesele istorice specifice spațiului și epocii;
- rezolvarea unor situații de problemă (studii de caz) în proiectele de cercetare științifică.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului *Istoria medie universală și modernă timpurie (Europa de Apus și Bizanțul)* studenții vor putea:

- să cunoască principalele evenimente și procese politice, ideologice, religioase, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societăților încadrate în „Lumea Veche” în epoca medievală;
- să identifice elementele unității, dar și a diversității europene a Evului Mediu
- să compare modelele de civilizație în epoca medievală (creștină, islamică, hindusă, chineză);
- să interpreteze critic textele medievale și să le poată aplica în studiul temelor pe care le propune cursul;
- să comunice, să dezbată și să explice unele dintre problemele cardinale ale disciplinei.

Precondiții

Acumularea creditelor la Istoria Orientului Antic, Istoria Greciei și Romei Antice, Arheologie și științe istorice auxiliare. Astfel, studenții trebuie să posede deja abilități de muncă intelectuală și să aibă competențe de: analiză critică a textelor istorice, înțelegere și explicare a faptelor istorice, argumentare a opiniilor, organizare de discuții, elabora prezentări orale și scrise etc.

Repartizarea orelor de curs

Partea II
SEMESTRUL IV

CONȚINUTUL UNITĂȚILOR DE CURS - SEMESTRUL IV

PARTEA a III-a. Evul Mediu târziu (secolele XIV-XV)

MODULUL nr. 13. *State și regimuri social-politice în Europa Apuseană în epoca „Războiului de O sută de Ani”*

Tema 1. Progresele și limitele procesului centralizării statale în Franța și Anglia în timpul și în etapa următoare a Războiului de O Sută de Ani (1337-1453).

Tema 2. Regatele iberice în tranziția spre monarhia unitară

Tema 3. „Sfântul Imperiu Roman de Națiune Germană” și Italia între centralizare statală și diviziune politică

MODULUL nr. 14. *Declinul și dispariția Bizanțului (sfârșitul secolului al XI-lea – mijlocul secolului al XV-lea)*

MODULUL nr. 15. *Construcția statală în Europa Centrală și de Est (secolul XIII - începutul secolului al XVI-lea)*

Tema 1. Regatul Boemiei în căutarea propriei identități.

Tema 2. Polonia, de la reunificare la poziția de mare putere europeană.

Tema 3. Ungaria, de la apogeul centralizării statale la cucerirea otomană.

Tema 4. Formarea statului rus centralizat.

MODULUL nr. 16. *Statele balcanice între Commonwealth-ul bizantin și expansiunea otomană (secolele XIII-XV)*

Tema 1. Bulgaria, de la monarhia Aseneștilor la cucerirea otomană.

Tema 2. Serbia medievală, între ambițiile imperiale și pierderea independenței.

Tema 3. Statul otoman, de la principat de frontieră la imperiu.

MODULUL nr. 17. *Cultura și civilizația Europei medievale: abordare comparativă (Occidentul latin și Bizanțul ortodox)*

Tema nr. 1. Cultura Occidentului medieval

Tema nr. 2. Civilizația bizantină clasică (secolele VII-XIV)

PARTEA a IV-a. *Europa de la medieval la modern* (secolul al XVI-lea - mijlocul secolului al XVII-lea)

MODULUL nr. 18. *Renașterea și Reforma în cadrul civilizației europene*

Tema 1. Renașterea și umanismul modern

Tema 2. Reforma secolului al XVI-lea

MODULUL nr. 19. *Economie și societate în Europa Apuseană. Geneza capitalismului*

MODULUL nr. 20. *Instituirea monarhiei absolute în Europa Apuseană*

Tema nr. 1. Monarhia franceză de la Francisc I la Ludovic XIII

Tema nr. 2. Absolutismul englez în perioada Tudorilor (1485-1603)

Tema nr. 3. Spania în secolele XVI-XVII: de la „secolul de aur” la decadență

MODULUL nr. 21. *Polonia, Rusia și Imperiul Otoman în secolul XVI: desăvârșirea construcției statale și lupta pentru hegemonie europeană*

- Tema nr. 1. Rzeczpospolita: finalizarea construcției statale.
 Tema nr. 2. Rusia: tranziția de la confederație la imperiu.
 Tema nr. 3. Imperiul Otoman, de la apogeul la începutul declinului.

MODULUL nr. 22. *Relațiile internaționale ale Europei în secolul al XVI-lea – jumătatea secolului al XVII-lea*

- MODULUL nr. 23. *Viața cotidiană și mentalități în Europa medievală: repere generale*
 Tema nr. 1. Viața cotidiană: structuri și manifestări
 Tema nr. 2. Mentalul colectiv medieval: o abordare interdisciplinară a domeniului

Strategii și metode de predare-învățare

Metodologia cursului se va axa pe învățarea activă în domeniul istoriei și științelor sociale, atât în cadrul orelor teoretice cât și cele practice, și va fi realizată cu ajutorul tehnicilor și mijloacelor didactice selectate în funcție de eficiență și posibilitatea aplicării lor la teme, situații-problemă și studii de caz. Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv, în special de înțelegere și interpretare, din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Metodologia aplicată în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe, în special: aptitudini de analiză și interpretare a surselor scrise, nescrise, materiale, iconografice etc; deprinderi de lectură și gândire critică; abilități de comparație și corelare a evenimentelor și proceselor istorice din epoca medievală. Pentru realizarea obiectivelor, structura orelor practice va fi variată și va include: analiza și interpretarea critică a documentelor și surselor actuale; discutarea temelor fundamentale ale cursului și a unor probleme; dezbateri asupra unor subiecte controversate, prin prisma analizei lucrărilor științifice reprezentative; prezentări de referate și lucrări monografice etc.

Strategii de evaluare

Cerințe pentru a fi admis la examen și a promova cursul

La stabilirea notei finale se iau în considerare	Ponderea exprimată în % (total 100)
• Media notelor acordate la seminar, fiind formată din:	%
• Nota medie obținută la testele ce constituie cele 2 evaluările curente	20 %
• Participarea la discuții în cadrul seminarelor	20%
• Pregătirea temelor de acasă (elaborarea - referate, eseuri, traduceri, studii de caz, bibliografii,)	10 %
• Participarea la cercuri științifice, conferințe, concursuri profesionale etc. Realizarea proiectelor de cercetare individuale și colective (au pondere în situația când sunt realizate)	5 %
• Lecturi obligatorii (vezi lista de mai jos)	5 %
• Nota acordată la examinarea finală	40 %

Cerințe minime pentru nota 5 (valabile în cazul evaluării finale - examen):

- cunoașterea și utilizarea adecvată minimă a noțiunilor esențiale specifice Istoriei Evului Mediu;
- cunoașterea minimă a principalelor izvoare și lucrări ce vizează istoria medievală a Europei;
- expunerea principalelor fapte și date cronologice care vizează civilizațiile Europei medievale (creștină și islamică);
- explicarea și interpretarea unor procese specifice arealului și perioadei prin prisma cauzalității și interdependenței faptelor.

NB: Pentru a fi admis la examenul final, fiecare student trebuie să promoveze evaluările curente, să prezinte (în scris și oral) **un referat științific** (în format Microsoft Power Point) pe semestru (vezi ordinea seminarelor și temele referatelor) și recenzii la lucrările monografice din secțiunea Lecturi obligatorii.

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formele exprimate mai sus (teste, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii, elaborarea de bibliografii tematice etc.) și constituie *60% din nota finală*.

Evaluarea finală, exprimată prin aprecierea competențelor pe baza unor teste, formează *40% din nota finală*.

LECTURII OBLIGATORII

Semestrul III: Helene Ahrweiler, *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, București, 2002; Jacques Le Goff, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1971; Jacques Le Goff, (coord.), *Omul medieval*, Iași, 1999; Jean Flori, *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și slam*, Chișinău, 2003; Jeanine Quillet, *Cheile puterii în Evul Mediu*, București, 2003; Pierre Richè, *Invaziile barbare*, București, 2000.

Semestrul IV: Peter Burke, *Renașterea europeană: centre și periferii*, Iași, 2005; Fernand Braudel, *Structurile cotidianului. Posibilul și imposibilul*, vol. I-II, București, 1984; Michele Pastoureau, *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chișinău, 2012; Platon Alexandru Florin, *Societate și mentalități în Europa medievală*, Iași, 2000; Keith Randell, *Luther și Reforma în Germania, 1517-1555*, București, 1994. Michel Senellart, *Artele guvernării. De la conceptul de Regimen medieval la cel de guvernare*, București, 1998.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

IZVOARE

- *A City of Byzantium, Annals of Niketas Choniates*, Detroit, 1984.
- *Carolingian Chronicles: Royal Frankish Annals and Nithard's Historiess*, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1970.
- Cocârlă P., *Istoria medievală universală. Crestomație*, vol. I-II, Chișinău, 2003.
- Căzan, F., (coord.), *Culegere de documente privind trecerea de la Antichitate la Evul Mediu în Europa Occidentală, (secolele III-VIII)*, București, 1979.
- *Crestomație de istorie universală medie. Evul Mediu timpuriu*, sub redacția lui Pall, Fr., București, 1970.
- Eginhard, *Vita Karoli Magna – Viața lui Carol cel Mare*, București, 2001.
- Laran, M., Saussay, I., *La Rusie ancienne, recueil de textes (IXe-XVIIe)*, Paris, 1975.
- Platon, A.-F., Rădvan, L., *De la Clovis la edictul de la Nantes. Izvoare de istorie medievală*, Iași, 2005.

- Whitelock, Dorothy, *English Historical Documents*, London, Eyre, Spottiswoode, 1955.
- [Адам Бременский, Гельмольд из Босау, Арнольд Любекский, Славянские хроники. Mediaevalia. Средневековые литературные памятники и источники, Москва, 2011.](#)
- *Хрестоматия по истории южных и западных славян*, т. 1, под ред. М. М. Фрейденберга, Минск, 1987.
- *Свод древнейших письменных известий о славянах*, т. II (VII–IX вв.), Москва, 1995.
- *Хрестоматия по истории средних веков*, под ред. С. Д. Сказкина, т. 1-2, Москва, 1961-1963.
- *Хрестоматия по истории Халифата*, Москва, 1960.
- *Хрестоматия по Исламу*, Москва, 1994.
- "Повесть временных лет", ч. 1-2, Москва-Ленинград, 1950.
- [История литератур западных и южных славян, т. 1., Москва, 1997.](#)

ATLASE, DICȚIONARE

- Cocârlă, Pavel, *Dicționar explicativ de istorie medievală*, vol. I-II, Chișinău, 2010.
- Cross, F. L., *The Oxford dictionary of the Cristian Church*, Oxford, 1957.
- Dașkov, Serghei, *Dicționar de împărați bizantini*, București, 1999.
- Dictionary of the Middle Ages*, ed. Joseph R. Strayer, vol. 13, New York, 1982-1989.
- Dictionnaire encyclopédique du Moyen Âge*, sous la direction d'André Vauchez, 2. vol., Paris, 1997.
- Eliade, Mircea, Ciulanu, Ioan Petru, *Dicționar al religiilor*, București, 1996.
- Hamond Historical Atlas*, Maplewood, 1072.
- Konstant, August, *Historical atlas of the Crusades*, New York, 2002.
- Lawler, Jenifer, *Enciclopedia of the Byzantine Empire*, Jefferson, 2004.
- Le Goff, Jacques, Schmitt, Jean-Claude, (coord.) *Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental*, Iași, 2002;
- The Enciclopedia of Islam, new edition/Enciclopédie de L' Islam, nouvelle édition*, Leiden, New Zork, Paris, 1989.
- Oxford Dictionary of Byzantium*, ed. Alexander Kazhdan, 3. vol., Oxford, 1991.
- Shepherd, W. R., *Historical Atlas*, New York, 1969.
- Thoraval, Yves, *Dicționar de civilizație musulmană*, București, 1997.

LUCRĂRI GENERALE ȘI SPECIALE

- A Concise History of Poland*, by [Jerzy Lukowski](#) and [Hubert Zawadzki](#), 2nd edition, Cambridge, 2006.
- Aries, Philippe, Duby, Georges (coord.), *Istoria vieții private*, vol. I-IV, București, 1994-1995;
- Ahrweiler, H., *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, București, 2002.
- Baschet, J., *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amerique*, Paris, 2004.
- Bautier, R., *The economic development of medieval Europe*, London, 1971
- Berștein S., Milza P., *Istoria Europei*, vol. II-III, Iași, 1998;
- Bocancea, C., *Istoria ideilor politice de la antici la moderni*, Iași, 2002.
- Bréhier, L., *Les institution de l'Empire byzantin*, Paris, 1970.
- Benevolo, Leonardo, *Orașul în istoria Europei*, București, 2003;
- [Biliarsky, Ivan](#), *Word and Power in Mediaeval Bulgaria*, Leiden, Boston, Brill, 2011.
- Bloch, Marc, *Societatea feudală*, vol. I-II, Cluj-Napoca, 1996, 1998;
- Boureaux, A., Ingerflom, C.-S., *La Royauté sacrée dans le monde chrétien*, Paris, 1992.
- Braudel, Fernand, *Structurile cotidianului. Posibilul și imposibilul*, vol. I-II, București, 1984;
- Braudel, Fernand, *Timpul lumii*, vol. I-III, București, 1989;
- Burns, J. H., *Histoire de la pensée politique médiévale, 350-1450*, Paris, 1993;
- Cameron, E., *The European Reformation*, Oxford, 1991.
- Canning, J., *Histoire de la pensée politique médiévale, 300-1450*, Paris, 1997.
- Cardini, Franco, *Europa și Islamul*, Iași, 2002.

Căzan, Florentina, *Cruciadele: momente de confluență între două civilizații și culturi*, București, 1990;

Chaunu, P., *Le Temps des Reformes.: histoire religieuse et système de civilisation*, vol. I, *La crise de la Chrétienté, 1250-1550*; vol. II, *La Réforme protestante*, Bruxelles, 1984.

Condratieva, Tamara, *Vechea Rusie*, București, 2000;

Colin, Imber, *The Ottoman Empire, 1300–1650: The Structure of Power*, 2002.

Corbin, A., Courtine, J.-J., Vigarello, G., (coord.) *Istoria corpului*, vol. I, *De la Renaștere la Secolul Lumei Noi*, București, 2008.

Curta, Florin, *Apariția slavilor: istorie și arheologie la Dunărea de Jos în veacurile VI-VII*, Târgoviște, 2008.

Davies, Norman, *God's Playground. A History of Poland*, vol. 1, Oxford, 1981.

Delumeau, Jean, (coord.), *Religiile lumii*, București, 1995.

Delumeau, Jean, *Civilizația Renașterii*, București, 1995.

Delor, R., *La vie au Moyen Âge*, Paris, 1982.

Drimba, Ovidiu, *Istoria culturii și civilizației*, vol. IV-XIII, București, 1998.

Dutour, Th., *La ville médiévale. Origine et triomphe de l'Europe urbaine*, Paris, 2003.

Duby, George, *Hommes et structures du Moyen Âge*, Paris-Leyde, 1973;

Duby, George, *L'économie rurale et vie des campagnes dans l'Occident médiéval*, 2 vol., Paris, 1962;

Duggan, A. G., (ed.), *Kings and Kingship in Medieval Europe*, London, 1993.

Dvornik, Francis, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, București, 2001;

Engel, Pál, *The Realm of St Stephen: A History of Medieval Hungary, 895–1526*, London-New York, 2001.

Guerreau, A., *La Féodalisme, un horizon théorique*, Paris, 1980.

Favier, J., *Istoria banilor. Apariția omului de afaceri în Evul Mediu*, ed. Artemis, București, f. a.

Fédou, R., *L'Etat au Moyenne Âge*, Paris, 1971.

Felea, Aurelia, *Europa Est-Centrală în secolele IX-XII*, Cluj-Napoca, 2007.

Finkel, Caroline, *Osman's Dream. The Story of the Ottoman Empire, 1300–1923*, New York, 2005.

Flori, J., *La Chevalerie*, Paris, 1998.

Flori, Jean, *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, Chișinău, 2003;

Fossier, Robert, *Histoire sociale de l'Occident médiéval*, Paris, 1970;

Fossier, Robert, *Paysans d'Occident (XIe-XIVe siècle)*, Paris, 1984.

Fossier, Robert, *Oamenii Evului Mediu*, București, 2011.

Fourquin, Guy, *Histoire économique de l'Occident médiéval*, Paris, 1969 ;

Histoire du quotidien (sous la direction d'Alf Ludtke), Paris, 1994.

Gimpel, Jean, *Revoluția industrială în Evul Mediu*, București, 1983;

Goldenberg S., Belu S., *Epoca marilor descoperiri geografice*, București, 1971;

Quillet, J., *Cheile puterii în Evul Mediu*, București, 2003.

Kantorowicz, E., *Cele două corpuri ale regelui. Studiu asupra teologiei politice în Evul Mediu*, Iași, 2013.

Inalcic, Halil, *Imperiul Otoman. Epoca clasică*, București, 1996;

Jaroslav Pánek, Tůma Oldřich et al., *A History of the Czech lands*, Prague, 2009.

Le Goff, Jacques, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1971;

Le Goff, J., *Pentru un alt Ev Mediu. Valori umaniste în cultura și civilizația Evului Mediu*, vol. I-II, București, 1986.

Le Goff, J., (ed.), *L'Etat et les pouvoirs*, Paris, 1989.

Le Goff, J., *Imaginarul medieval. Eseuri*, București, 1991.

Le Goff, Jacques (coord.), *Omul medieval*, București, 1999;

Lendvai, Paul, *Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri*, București, 2001.

Logan, Donald, *Vikingii în istorie*, București, 1990;

Longworth, Philip, *Crearea Europei de Est*, București, 2002.

Manolescu, Radu, *Societatea feudală în Europa apuseană*, București, 1974.

Manolescu R., (coord.) *Istoria medie universală*, București, 1980;

Manolescu R., *Istoria Evului Mediu*, vol. I, partea 1-2, București, 1993, 1994;

Rezachevici C., *Istoria popoarelor vecine și a neamului românesc în Evul Mediu*, București, 1998;

Massimo, L. B., *Populația în istoria Europei*, București, 2003.

Martin Janet, *Medieval Russia (980-1584)*, Cambridge, 1995.

Martin, H., *Mentalités médiévales, XIe-XVe siècle*, Paris, 1996.

Meududi, G., *Războiul în Evul Mediu*, București, 2003.

Montanari, M., *Foamea și abundența*, București, 2003.

Musnier R., *Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre*, București, 2000.

Nay, Olivier, *Istoria ideilor politice*, Iași, 2008.

Nicolas, D., *The Evolution of the Medieval Word: Society, Government, Thought, 312-1500*, London and New York, 1992.

Obolensky, D., *The Byzantine Commonwealth: Eastern Europe, 500-1453.*, London 1971.

Ostrogorsky, G., *Histoire de l'Etat Byzantin*, Paris, 1969.

Pacaut, M., *Les structures politiques de l'Occident medieval*, Paris, 1969.

Pacaut, M., *Historire de la papauté. Des origines a Concile de Trente*, Paris, 1976.

Pacaut, M., *La théocratie. L'Eglise et le pouvoir au Moyen Âge*, Paris, 1989.

Pastoureau, M., *O istorie simbolică a Evului Mediu occidental*, Chișinău, 2012.

Peyronnet, G., *L'Islam et la civilisation islamque, VII^e-XIII^e siècle*, Paris, 1992.

Platon, A.-F., *Societate și mentalități în Europa medievală*, Iași, 2000.

Platon, A.-F., Rădvan, L., Maleon, B.-P., *O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)*, Iași, 2010.

Purtshet, Ch., *Histoire des institutions, Xe-XVIIIe siècle*, Paris, 1972.

Randell, Keith, *Luther și Reforma în Germania, 1517-1555*, București, 1994;

Randel, Keit, *Jean Calvin și Reforma târzie*, București, 1998;

Rămureanu, I., Șeșan, I., Bodogae, T., *Istoria bisericească universală*, vol. I-II, București, 1987, 1993.

Riley-Smith, J., *The Oxford History of Crusades*, Oxford, New York, 1999.

Richè, , *Invaziile barbare*, București, 2000;

Riché, Pierre, *Les Carolingiens. Une famille qui fit l'Europe*, Paris, 1997.

Rösener, Werner, *Țăranii în istoria Europei*, Iași, 2003;

Rörig, F., *The Medieval Town*, Los-Angeles, London, 1971.

Rucquoi, A., *Histoire médiévale de la Péninsule iberique*, Paris, 1993.

Runciman, Steven, *Teocratia bizantina*, București, 2012.

Sedlar, Jean W., *East Central Europe in the Middle Ages, 1000-15000*, Seatle, London, 1994.

Senellart, M., *Artele guvernării. Dela conceptul de „Regimen” medieval la cel de guvernare*, București, 1998.

Stoyanov, Yuri, *Tradiția ascunsă a Europei. Istoria secretă a ereziei creștine în Evul Mediu*, București, 1999;

Sourdel, D., Sourdel-Thomine, J., *Civilizația islamului clasic*, vol. I-III, București, 1975.

Schmidt, J.-C., *Rățiunea gesturilor în Occidentul medieval*, București, 1998.

The New Cambridge Medieval History, vol. 1 (c. 500-700), vol. 2 (C. 700-900), vol. 3 (900-1024), vol. 4 (c. 1024-1198), vol. 5(c. 1198-1300) vol. 6 (c. 1300-1415), vol. 7 (c. 1415-1500), Cambridge, 1995-2005.

Touchard, J., *Histoire des idées politiques*, I, Paris, 1978;

Treagold, Waren, *A History of the Byzantine state and society*, Stanford, 1997.

Ulimann, W., *Principles of Papal Government and Politics in the Middle Ages*, New York, 1966.

Vauchez, Andre, *Spiritualitatea Evului Mediu occidental, secolele VIII-XIII*, București, 1994.

Vasiliev, V. V., *Istoria Imperiului Bizantin*, Iași, 2010.

Vlasto. A. P., *The entry of the slavs into Christendom. An introduction to the medieval history of the slavs*, Cambridge, 1970.

Werner, K. F., *Istoria Franței*, vol. I, București, 2001.

Weber, M., *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, București, 1993.

Большаков, О., *История халифата*, т. I-III, Москва, 1989-1998.

Брагина, Л. М., *Итальянский гуманизм*, Москва, 1987.
 Григулевич, И. Р., *Инквизиция*, 3-е изд., Москва, 1985.
Город в средневековой цивилизации Западной Европы, т. I-IV, Москва, 1999-2000.
 Гуревич, А. Я., *Категории средневековой культуры*. 2-е изд., Москва, 1984
 Гуревич, А.Я., *Культура и общество и средневековой Европы глазами современников*, Москва, 1990.
 Фильштинский, И. М., *История арабов и халифата (750 – 1517 гг.)*, Москва, 1999.
 Флоря, Б. Н., *Отношения государства и церкви у восточных и западных славян: (Эпоха Средневековья*, Москва, 1992.
История дипломатии, т.1-2, Москва, 1959.
История Европы с древнейших времен до наших дней, т. 1-3, Москва, 1992-1994;
История южных и западных славян, т. 1., *Средние века и Новое время*, 2-е изд., Москва, 2001.
 Корсунский, А. П., Гюнтер, Р., *Упадок и гибель Западной Римской империи и возникновение германских королевств*, Москва, 1984.
Культура и искусство западноевропейского средневековья, Москва, 1980.
 Лаптева, Л. П., *История Чехии периода феодализма (V век-1648 г.)*, Москва, 1993.
 Лозинский, С. Г., *История папства*, Москва, 1986;
 Ле Дюк, Виоле, *Жизнь и развлечение в среднее века*, СПб, 1997.
Османская империя и страны центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы в XV-XVI вв., Москва, 1986;
Османская Империя: государственная власть и социально политическая структура, Москва, 1990.
 Чиркович, С., *Сербия. Средние века*, Москва, 1996.
Становление капитализма в Европе, Москва, 1987;
 Черепнин, Л. В., *Образование Русского централизованного государства в XIV-XV вв. Очерки социально-экономической и политической истории Руси*, Москва, 1960;
 Горский А. А., *Русь: от славянского расселения до Московского царства*, Москва, 2004.
 Гуревич, А. Я., *Проблемы генезиса феодализма в Западной Европе*, Москва, 1970;
История политических и правовых учений. Средние века и Возрождение, Москва, 1986;
История крестьянства в Европе: эпоха феодализма, т. 2, Москва, 1985.
История культуры славянских народов, Т. I: *Древность и Средневековье*, Москва, 2003.
История Словакии, Под ред. Ю. В. Богданова, Москва, 2003.
Ислам. Религия, общество, государство, Москва, 1984.
 Рутенбург, В. И., *Титаны Возрождения*, Москва, 1991.
Принятие христианства народами Центральной и Юго-Восточной Европы и крещение Руси, Москва, 1988.
Типы общественных отношений на Востоке, Москва, 1982.
 Удальцова, З. В., *Византийская культура*, Москва, 1988.
 Уотт, У. М., *Влияние ислама на средневековую Европу*, Москва, 1976.
 Зорин, В., *Запад и Восток в мировой истории XIV-XIX*, Москва, 1991.
 Ястребицкая, А. Л., *Западная Европа XI-XIII вв: эпоха, быт, костюм*, Москва, 1978.

SURSE DIGITALE (izvoare, hărți, cărți, resurse, linkuri de istorie medievală)

- <http://besthistorysites.net>
- <http://www.biblion.ru/catalog/11871>
- www.byzantina.com
- www.fordham.edu/halsall/sbook2.html
- www.hist.msu.ru/ER/Etext/PICT/mediev.htm
- www.knigafund.ru/books

- www.medievalchurch.org.uk
- www.medieval.hse.ru
- www.sourcebooks.fordham.edu
- www.srednieveka.ru
- www.xrestomatia.narod.ru
- www.users.clas.ufl.edu/fcurta/Links.html
- www.vostlit.info
- www.wdl.org/en
- www.worldcat.org

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		Licență				
Denumirea cursului		Istoria medievală a românilor P II				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Filologie și Istorie/Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		conf. univ., dr. Silvia Chicu				
Aprobat		Ședința de catedră, pr. verbal nr. 1 din 01.09. 2023				
Cadre didactice implicate		conf. univ., dr. Silvia Chicu				
e-mail		silviachicu@yahoo.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.04.O.030 P II	4	II	IV	120	60	60
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cursul <i>Istoria medievală a Românilor</i> face parte din blocul disciplinelor ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a profesorului de istorie. Cursul oferă o privire de ansamblu asupra principalelor evenimente și fenomene politice și economice, precum și a celor mai importante tendințe specifice evoluției societății din spațiul populat de români în secolele XVI-XVIII. În cadrul cursului vor fi analizate, de asemenea, particularitățile politice, economice, sociale și culturale din acest spațiu geografic și cadru cronologic în raport cu întreg spațiu european.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • obținerea cunoștințelor în baza studiilor monografice, publicațiilor; <i>Competențe de cunoaștere și înțelegere</i> • selectarea, analiza critică și aplicarea informației din diferite surse referitoare la istoria medievală a Românilor; <i>Competențe de aplicare cunoștințelor și înțelegerilor</i> • elaborarea unui portofoliu al cursului în care se va colecta suportul informațional; <i>Competențe de aplicare cunoștințelor și înțelegerilor</i> • identificarea generalului și particularului realităților politice, economice și sociale în arealul românesc; <i>Competențe de a face raționamente și decizii argumentate</i> 						

- comunicarea în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale de comunicare, a cunoștințelor acumulate în studiul cursului; *Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor*
- utilizarea abilităților acumulate în elaborarea unor cercetări individuale în domeniul istoriei medievale a Românilor; *Competențe de dezvoltare profesională continuă*

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să recunoască izvoarele de studiere a istoriei medievale a Românilor; *De cunoaștere*
- Să explice conceptele - cheie ale cursului; *De înțelegere*
- Să elaboreze proiecte de cercetare; *De aplicare*
- Să elaboreze hărți conceptuale, tabele sincronice, indici de noțiuni și nume, portofoliul, liste bibliografice la temă; *De aplicare*
- Să deducă aspecte particulare ale evoluției spațiului românesc în epocă; *De analiză*
- Să formuleze în baza diferitor tipuri de izvoare o ipoteză de cercetare a unui aspect al istoriei medievale a Românilor; *De sinteză*
- Să aprecieze valoarea științifică a diverselor izvoare de studiere a istoriei medievale a Românilor; *De evaluare*

Precondiții

Pentru realizarea obiectivelor propuse studentul trebuie:

- Să cunoască date, evenimente, personalități, din istoria românilor și universală;
- Să utilizeze informația istorică din diverse surse informaționale;
- Să analizeze evenimente, procese și personalități istorice.

Unități de curs

TEMA XI. SITUAȚIA POLITICĂ A ȚĂRILOR ROMANE ÎN A DOUA JUMĂTATE A SEC. AL XVI-LEA.

TEMA XII. SITUAȚIA INTERNĂ ȘI CONJUNCTURA INTERNAȚIONALĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE ÎN ULTIMUL DECENIU AL SEC. AL XVI-LEA. UNIREA POLITICĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE.

TEMA XIII. ORGANIZAREA STATULUI ȘI EVOLUȚIA POLITICĂ INTERNĂ A ȚĂRILOR ROMÂNE ÎN SEC. AL XVII-LEA.

TEMA XIV. ECONOMIE ȘI SOCIETATE ÎN ȚĂRILE ROMÂNE ÎN SEC. AL XVII-LEA.

TEMA XV. ȚĂRILE ROMÂNE ÎN CADRUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE ÎN SECOLUL AL XVII-LEA.

TEMA XVI. ȚĂRILE ROMÂNE ÎN CADRUL PROBLEMEI ORIENTALE ÎN PRIMA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XVIII-LEA.

TEMA XVII. ȚARA MOLDOVEI ȘI ȚARA ROMÂNEASCĂ ÎN VREMEA DOMNIILOR FANARIOTE DIN SEC. AL XVIII-LEA.

TEMA XVIII. REGIMUL DOMINAȚIEI HABSBURGICE ÎN TRANSILVANIA (SFÂRȘITUL SECOLULUI XVII - SECOLUL AL XVIII-LEA).

TEMA XIX. COTIDIAN ȘI PRIVAT ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ (SEC. XVI-XVIII).

TEMA XX. CULTURA ROMÂNEASCĂ ÎN SECOLELE XVII-XVIII).

Metode și tehnici de predare și învățare
Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, proiecte, consultații individuale.
Strategii de evaluare
Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, portofoliu. Evaluarea curentă se bazează pe susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme. Lucrarea finală de examen constă în răspunsul oral și scris în baza unui bilet-test privind evoluția societății medievale românești. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - răspunsul final de la examen, 60% evaluări curente: 20% - portofoliu și indice de termeni și persoane; +10% - analiza critică a unei monografii la tematica cursului, 30% - participarea la discuții, proiect de cercetare.
Bibliografie
<p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bărbulescu M., Deletant D., Hitchins K., Papacostea Ș., Teodor P., <i>Istoria României</i>, București, 1998; 2. Giurescu C.C., Giurescu D.C., <i>Istoria Românilor</i>, vol. I-III, București, 2000; 3. <i>Istoria Românilor</i>. Vol. IV. De la universalitatea creștină la Europa a „patriilor”, Ediția a II-a revăzută și adăugită București, Editura Enciclopedice, 2012 4. <i>Istoria Românilor</i>. Vol. V. O epocă de înnoiri în spirit european, Ediția a II-a revăzută și adăugită București, Editura Enciclopedice, 2012 <p>Opțională:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gonța Gh., <i>Viața politică a Țării Moldovei în epoca lui Ștefan cel Mare și a urmașilor săi</i>, Chișinău, 2004 2. Panaite V., <i>Pace, război și comerț în islam. Țările române și dreptul otoman al popoarelor (sec. XV-XVII)</i>, București, 1997; 3. Pungă Gh., <i>Țara Moldovei în vremea lui Alexandru Lăpușneanu</i>, Iași, 1994; 4. Țighiliu I., <i>Societate și mentalitate în Țara Românească și Moldova. Secolele XV-XVII</i>, București, 1997;

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	licență
Denumirea cursului	Femeia în societatea românească (sec. XV-XVII)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	doctor, conferențiar universitar Silvia Chicu
Cadre didactice implicate	doctor, conferențiar universitar Silvia Chicu
Aprobat	Ședința catedrei Pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	silviachicu@yahoo.com
Codul cursului	
Anul	
Semestrul	
Total ore	Total ore

	Număr de credite ECTS				contact direct	studiu individual
S ₁ .04.A.031	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Femeia în societatea medievală românească (sec. XV-XVII)** face parte din blocul disciplinelor opționale ce au misiunea să asigure traseul individual de pregătire a viitorului profesor de istorie. Cursul oferă o privire de ansamblu asupra rolului și locului femeii în societatea medievală românească și prezintă un aport considerabil la reevaluarea conceptuală a trecutului. În cadrul cursului va fi întreprinsă o analiză comparativă a laturii juridice în raport cu viața cotidiană a femeilor.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- distingerea obiectului de studiu al cursului;
- definirea conceptelor cheie;
- înțelegerea modului în care românii evului mediu percepeau rolul femeii în societate și familie;
- generalizarea demersurilor științifice asupra istoriei femeii în arealul românesc;
- analiza critică a informației din diferite surse istorice referitoare la statutul femeii;
- identificarea generalului și particularului în drepturile și obligațiile femeilor la diferite etape ale vieții;
- utilizarea cunoștințelor și abilităților acumulate în elaborarea unor cercetări individuale în domeniul tematicii cursului;
- includerea cunoștințelor acumulate în demersul didactic la disciplina *Istoria medievală a românilor*.

Finalități de studii

La finele cursului studentul va putea:

- să identifice sursele și să clasifice izvoarele de studiere a cursului;
- să explice conceptele - cheie ale cursului;
- să selecteze și să clasifice informații din surse documentare, narative și istoriografice pentru o temă propusă;
- să identifice aspecte particulare ale statutului femeilor în arealul românesc;
- să elaboreze lucrări/proiecte de cercetare/articole științifice la tematica cursului;
- să includă diverse tipuri de izvoare la compartimentul viața privată a românilor în demersul didactic în învățământul preuniversitar;

Precondiții

Pentru realizarea obiectivelor propuse studentul trebuie:

- să cunoască date, evenimente, personalități, din istoria medievală a românilor și universală;
- să posede abilități de analiză a surselor istorice;
- să poată utiliza informația istorică din diverse surse informaționale.

Conținutul unităților de curs

Introducere

Tema I . Statutul femeii în legislația românească

Tema II. Femeia în familie

Tema III. Implicarea femeilor în viața publică

Tema IV. Femeia în comunitate și viața cotidiană

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, seminare, consultații individuale.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: orală, scrisă, proiect, referat științifice, portofoliu.

Evaluarea curentă se bazează pe susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme. Lucrarea finală de examen constă în răspunsul oral și scris în baza unui bilet/test.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - răspunsul final de la examen, 60% evaluări curente: 20% - portofoliu cu materiale informative pentru fiecare tema din program; 20% - proiect de cercetare, 20% - participarea la discuții.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cartea românească de învățătură, București, 1961.
2. Călători străini despre Țările Române, vol. I-VIII, București, 1968-1983
3. Îndreptarea legii, 1652, București, 1964
4. Fodor G., Destine comune: viața femeilor între public și privat. (Țara Românească, Moldova și Transilvania. Secolele XVI-XVII), Cluj-Napoca, 2011
5. Solcan Ș., Femeile din Moldova, Transilvania și Țara Românească în evul mediu, București, 2005
6. Zabolotnaia L., Istoria la feminin. Femeia în contextul relațiilor de familie (secolele XIV–XVII). Studiu comparativ, Chișinău, 2011

Opțională:

1. Barbu V., “ Ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă”. Studiu asupra divorțului în Țara Românească în perioada 1780-1850”, RI, 11-12, 1992, pp. 1143-1155.
2. Delumeau J., Păcatul și frica. Culpabilitatea în Occident (secolele XIII-XXVIII), Iași, 1998, 2 volume.
3. Fodor (Chirilă) Georgeta. *Femeia în societatea medievală românească. Secolele XV-XVII*, Rezumat la teza de doctorat, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Istorie si Filosofie, Conducător științ.: Prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop, Cluj-Napoca, 2010

4. Chirilă Georgeta, *Aspecte privind statutul juridic al femeii căsătorite din Țara Românească și Moldova reflectat în Pravilele domnești din secolul al XVII-lea*, în *Studia Universitatis Petru Maior. Historia*, 3, Tg-Mureș, 2003.p. 15-31
http://www.upm.ro/cercetare/studia_historia/doc/studia_8.pdf
5. Fodor Georgeta *Aspecte din istoria femeii și a familiei în evul mediu românesc. femeia în cadrul familial* studia universitatis petru maior series historia 8 2008 , p.15-30
http://www.upm.ro/cercetare/studia_historia/docs/studia8.pdf
6. Fodor Georgeta *Perspective asupra feminității medievale românești. ipostaze ale femeii în familia medievală românească* studiauniversitatis petru maiorhistoria9 2009 p.15-36
http://www.upm.ro/cercetare/studia_historia/docs/studia9.pdf
7. Fodor Georgeta, *Rolul politic al femeilor din societatea medievală românească. Profile istorice: Ruxandra Lăpușneanu și Elisabeta Movilă*, în *Studia Universitati Petru Maior. Historia*, 5, Tg-Mureș, 2005.p. 57-68 http://www.upm.ro/cercetare/studia_historia/doc/studia_5.pdf
8. Fodor Georgeta, *Imaginea femeilor române în scrierile călătorilor străini*, în *Studia Universitatis Petru Maior. Historia*, 6, Tg-Mureș, 2006. P. 43-54
9. Gane C., *Trecute vieți de doamne și domnițe*, vol. I, II, Chișinău, 1991.
10. Georgescu Val. Al., Strihan P., *Judecata domnească în Țara Românească și Moldova, 1611-181, partea I, Organizarea judecătorească*, București, 1981.
11. Georgescu Val. Al., Sachelarie Otrihan P., *Judecata domnească în Țara Românească și Moldova, 1611-181, partea II, Procedură de judecată*, București, 1982.
12. Ghițulescu C., *În șalvari și cu ișlic: biserică, sexualitate, căsătorie și divorț în Țara Românească a secolului al XVIII-lea*, București, Humanitas, 2004.
13. Ghițulescu C., *Familie și societate în Țara Românească (secolul al XVII-lea)*, SMIM, vol. XX, 2002, pp. 89-114.
14. Ghițulescu Constanța, *Evul Mediu Românesc și istoria femeii*, în vol. coord. De Ionela Băluță, Ioana Cîrstea, *Direcții și teme de cercetare în studiile de gen din România. Atelier*, București, 2002.
http://www.nec.ro/fundatia/nec/publications/dir_teme.pdf
15. Gonța Al. I., *Femeia și drepturile ei de moștenire în Moldova după obiceiul pamântului*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie, A. D. Xenopol*, Iași, XVII, 1980.
16. Iancu A., *Familie și patrimoniu. Dezmoștenire și adopție în câteva testamente (Bucureștii anilor 1796-1805)*, SMOD, tom XIII, 2001, pp. 19-28.
17. Iancu A., *Binecuvîntarea și blestemul părinților în discursul testamentar (București, sfîrșit de secol al XVIII – început de secol XIX)*, Studiu de caz, SMIM, vol. XXI, 2003, pp. 67-80.
18. Iftimi Sorin, *Curtea Doamnei. Anturajul feminin al Doamnelor Moldovei și ale Țării Românești (sec. XV-XVIII) // AIIX*, 2000, 37, p.81-103
19. Iftimie S. Gh., *Curtea Doamnei. Dregători și slujitori ai doamnelor Moldovei*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol*, Iași XXXII, 1995
20. Iorga N., *Femeile în viața neamului nostru*, Vălenii-de-Munte, 1912.
21. *Idem, Scrisori de femei*, Vălenii-de-Munte, 1932.
22. *Idem, Portretele Doamnelor române*, București, 1937.
23. Lung Ecaterina, *Imaginea familiei între realitate și utopie în opera lui Antim Ivireanul*, în *Revista Istorică*, Tom XVII, Nr. 5-6, 2006. P. 137-156
24. Mazilu D. H., *Lege și fărădelege în lumea românească veche*, Iași, 2006
25. Mazilu D.H., *O istorie a blestemului*, Iași, 2001.
26. Mazilu D. H., *Văduvele sau o istorie la feminin*, Iași, 2008
27. Mazilu D. H., *Voievodul dincolo de sala tronului*, Iași, 2003

28. Omul medieval, (Coord: Jacques Le Goff; trad. De Ingrid Ilinca și Dragoș Cojocaru), Iași, 1999.
29. Pecican O., *Un santier patinat, dar auroral: femeia în spațiul românesc medieval*, în *Prezențe feminine. Studii despre femei în România*, Ed. Ghizela Cosma, Eniko Magyari-Vincze, O. Pecican, Cluj, 2002.
30. Popescu A., Instituția căsătoriei și condiția juridică a femeii din Țara Românească și Moldova în secolul al XVII-lea, Studii, tom 23, nr1, 1970, pp. 55-80.
31. Rezachevici C., Enciclopedia domnilor români, Vol. I, sec. XIV-XVI, București, 2001
32. Sachelarie O., Privilegiul masculinității în Țara Românească până la jum.sec. al XVII-lea // Studii, XXIII (1970; Studii și materiale de istorie medie, VI, (1973)
33. Sachelarie O., *Privilegiul masculinității în Țara Românească până la jumătatea sec.al XVII-lea*, în *Studii. Revista de Istorie*, 1970, nr. 23.
34. Solcan Șarolta, *Văduva - Cap de familie în societatea medievală din Țările Române*, în *Om și societate. Studii de istoria populației României. Omagiu profesorului N. Bocsan*, Coord. Sorina P. Bolovan, I. Bolovan, C. Pădureanu, Cluj-Napoca, 2007.
35. Strihan P., Regența în dreptul feudal român // *Revista de istorie*, 1979, nr.4
36. Szekely M.M., Structuri de familie în societatea medievală moldovenească, AG, tom IV (IX), nr.1-2, 1997, pp. 59-117.
37. Țighiliu I., *Societate și mentalitate în Țara Românească și Moldova (sec. XV-XVII)*, București, 1997
38. Zabolotnaia L., *Dreptul la proprietate și moștenire al femeilor în Moldova și țările vecine (secolele XIV-XVII)*, Chișinău, 2015

Denumirea programului de studii		Istorie și geografie				
Ciclul		licență				
Denumirea cursului		Raporturile Țării Moldovei cu centrele ortodoxe de peste hotare (secolul XV- XVII)				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Chicu Silvia dr. conf. univ.				
Cadre didactice implicate		Bolduma Viorel , lector universitar, magistrul în științe ale educației				
Aprobat		Ședința de Catedră, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		bvioresl@yandex.ru				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.04.A.031	2	II	IV	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Raporturile Țării Moldovei cu centrele ortodoxe de peste hotare (secolul XV- XVII) face parte din blocul disciplinelor opționale ce au misiunea să asigure traseul individual de pregătire a viitorului profesor de						

istorie. Cursul oferă o privire de ansamblu asupra stabilirii și evoluției raporturilor Țării Moldovei cu centrele ortodoxe de peste hotare (secolul XV- XVII)

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- determinarea obiectului de studiu al disciplinei;
- demonstrarea capacității de utilizare adecvată a noțiunilor;
- analizarea și interpretarea sursele istorice, documentare și narative care se referă la raporturile Țării Moldovei cu centrele ortodoxe de peste hotare (sfârșitul secolului XV- sec. XVII)
- aprecierea importanței legăturilor Țării Moldova cu centrele ortodoxe din Regatul Polon, Patriarhiile Apostolice și Muntele Athos la etapa de studiu;
- determinarea rolului și locului bisericii ortodoxe din Țara Moldovei în lumea ortodoxă la etapa respectivă;
- generalizarea demersurilor științifice referitoare la raporturile Țării Moldovei cu centrele ortodoxe de peste hotare (secolul XV- XVII)
- analizarea critică a informației din diferite surse istorice;
- dezvoltarea abilităților argumentative;
- integrarea cunoștințelor acumulate în demersul didactic la disciplina *Istoria medievală a românilor*.

Finalități de studii

La finele cursului studentul va putea:

- să explice conceptele - cheie ale cursului;
- să identifice sursele și să clasifice izvoarele de studiere a cursului;
- să determine rolul și contribuția Țării Moldovei în păstrarea credinței ortodoxe la mănăstirile athonite, Frăția Ortodoxă din Lvov și Patriarhiile Apostolice în perioada respectivă;
- să cunoască rolul și importanța Sfântului Munte Athos în lumea ortodoxă;
- să elaboreze referate/proiecte de cercetare/articole științifice la tematica cursului;
- să includă diverse tipuri de izvoare în demersul didactic.

Precondiții

Pentru realizarea obiectivelor propuse studentul trebuie:

- să cunoască date, evenimente, personalități, din istoria medievală a românilor și universală;
- să posede abilități de analiză a surselor istorice.
- să utilizeze informația istorică din diverse surse informaționale;
- să analizeze evenimente, procese și personalități istorice.

Conținutul unităților de curs

Introducere

Tema I. Raporturile Țării Moldovei cu Patriarhiile Apostolice (sec. XV – sec. XVII)

Tema 2. Cadrul geografic, istoric al Muntelui Athos.

Tema 3. Stabilirea și evoluția relațiilor Țărilor Române cu Muntele Athos (sec. XV- sec. XVII)

Tema 4. Relațiile cultural –bisericești a Țării Moldovei cu Frăția Ortodoxă din Lvov (mijlocul sec. XVI-I jum. a sec. XVII).

Tema 5. Relațiile cultural –bisericești cu centrul ortodox de la Kiev (anii 30-50 ai secolului XVII)

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, seminarii, lucrări individuale.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: orală, scrisă, proiect de cercetare, portofoliu.

Evaluarea curentă se bazează pe susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme. Lucrarea finală de examen constă în răspunsul oral și scris în baza unui bilet/test.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

40% - răspunsul final la examen,

60% evaluări curente: 20% - portofoliu; 20% - proiect de cercetare; 20% - participarea la discuții.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bodogae T., Ajutoare românești la mănăstirile din Sfântul Munte Athos. Sibiu 1940; București 2003. Ed. II
2. Bolduma Viorel, Raporturile Țării Moldovei cu centrele ortodoxe de peste hotare (secolul XV-XVII). Curs universitar. Chișinău, 2018.
3. Contribuții privitoare la relațiile dintre Țările Române și Bisericele Răsăritene în secolele XIV-XIX editate de Petronel Zahariuc. Iași 2009
4. Moldoveanu I. Contribuții la istoria relațiilor Țărilor Române cu Muntele Athos (1650-1863), București 2007
5. Păcurariu M., Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Vol. I-II, București 1991, 1994
6. Zahariuc P. De la Iași la Muntele Athos. Studii și documente de istorie a bisericii. Iași, 2008.
7. Zubco A., Biserica în Țara Românească și Moldova în secolele XIV-XVII. Chișinău 2001

Opțională:

1. Agachi A., Istoria Mănăstirii Hâncu (1677-2010) Chișinău, 2010
2. Baș Gh. Bisericele și mănăstirile moldovenești din veacurile al XVII-lea și al XVIII-lea, București, 1933.
3. Bălan Ioanichie. Mărturii românești la locurile sfinte, Ed. Episcopiei Romanului și Hușilor, 1986.
4. Beza M. Urme românești în Răsăritul Ortodox. București, 1937.
5. Bodogae T. Ajutoarele românești la mănăstirile din Sfântul Munte Athos. Sibiu, 1940, Ed. II București 2003
6. Cantemir D. Descrierea Moldovei, București, 1973
7. Bolduma Viorel, Țara Moldovei în legăturile cu Muntele Athos în perioada domniilor lăpușnene și Petru Șchiopu (1574-1591), în Probleme ale științelor socio-umane și modernizare a învățământului. V-II. Chișinău 2004
8. Bolduma Viorel, Țara Moldovei în legăturile cu mănăstirile de la Muntele Athos în perioada domniei lui Vasile Lupu (1634-1653), în Probleme ale științelor socio-umane și modernizării învățământului. V-II, Chișinău, 2009
9. Căndea V. Mărturii românești peste hotare. București, 1991, vol. I.
10. Căndea V. Mărturii românești peste hotare. București, 1998, vol. II.
11. Contribuții privitoare la relațiilor dintre Țările Române și Bisericele Răsăritene în secolele XIV-XIX. Editate de Petronel Zahariuc. Iași 2009
12. Djuvara N. Între Orient și Occident. Țările Române la începutul epocii moderne. București, 2008
13. Documente privind istoria României. (DIR) A: Moldova. Veacul XVI. Vol II (1551-1570). București, 1951
14. Documente privind istoria României. A: Moldova. Veacul XVI. Vol III (1571-1590). București, 1951
15. Documente privind istoria României. A: Moldova. Veacul XVI. Vol IV (1591-1600). București, 1952
16. Documente privind istoria României. A: Moldova. Veacul XVI. Vol I (1501-1550). București, 1953
17. Documente privind istoria României. A: Moldova. Veacul XVII. Vol II (1606-1610). București, 1953
18. Documente privind istoria României. A: Moldova. Veacul XVII. Vol IV (1616-1620). București, 1956
19. Documente românești din Arhiva Mănăstirii Xiropotam de la Muntele Athos. Catalog, vol. I, întocmit de Florin Marinescu, Ioan Caproșu, Petronel Zahariuc. Iași, 2005.
20. Documenta Romaniae Historica. Seria A: Moldova. Vol. I (1384-1448). București, 1975
21. Documenta Romaniae Historica. Seria A: Moldova. Vol. II (1449-1486). București, 1976
22. Documenta Romaniae Historica. Seria A: Moldova. Vol. III (1487-1504). București, 1980.
23. Documenta Romaniae Historica. Seria A: Moldova. Vol XIX (1626-1628). București, 1969
24. Documente Românești din arhiva Mănăstirii Xiropotam de la Muntele Athos, (ed., de Marinescu F., Caproșu I., Zahariuc P.), V-I, (1432-1800) Iași 2005

25. Documente privitoare la istoria orașului Iași. V.-acte interne(1408-1660). Editate de Ioan Caproșu și Petronel Zahariuc. Iași 1999
26. Ieromonahul Andronic. Călătoria la Muntele Athos(1858-1859). Editor Petronel Zahariuc. Iași 2016.
27. Eșanu A., Eșanu V. Căpriană, metoc al Mănăstirii Zograf de la Muntele Athos (sec.XVII-încep. sec. XX) în Sud-Est, 1999, nr. 3-4, p. 36-45.
28. Eșanu A., Eșanu V., Fuștei N., Pelin V., Negrei I. Mănăstirea Căpriană (sec. XV-XX). Studiu istoric, documente, cărți, inscripții și alte materiale. Chișinău, 2003
29. Eșanu A., Eșanu A., Mănăstirea Voroneț. Istorie. Cultură. Spiritualitate. Chișinău, 2010
30. Iorga N. Bizanț după Bizanț. București, 1972.
31. Iorga N. Istoria Bisericii Românești. Ed. a II-a, revăzută și adăugită. Vol. I-II. București, 1995
32. Iorga N., Vasile Lupu ca următor al împăraților de răsărit, A.Ac.R. Tom XXXVI, 1913
33. Joantă S. Ișihasmul, tradiție și cultură românească. București, 1994.
34. Marinescu F. Mănăstirea Mira de lângă Focșani, metoh al mănăstirii athonite. Vatoped în RIM, 2008, nr. 4, p. 82-87.
35. Moldovanu Dragoș. Dimitrie Cantemir, între Orient și Occident. București, 1997, 255 p.
36. Movileștii. Istoric și spiritualitate românească. Suceava 2006. V.I-III
37. Năsturel P.Ș., Le Mont Athos et les roumains. Recherches sur leur relations du milieu du XIV a 1654, Roma 1986
38. Pippidi A., Tradiția politică bizantină în Țările Române în secolele XVI-XVIII, București, 1983
39. Românii și Muntele Athos. Vol. 1-2. București, 2007
40. Stăniloae D. Viața și învățăturile Sfântului Grigorie Palama. București, 1993.
41. Ștefan cel Mare și Sfânt (1504-2004). Portret în legendă. Suceava, 2003.
42. Theodorescu R. Bizanț, Balcani, Occident la începuturile culturii medievale românești (secolele X-XIV). București, 1974.
43. Țurcanu E. Problema mănăstirilor închinat în cadrul comisiei europene în Cugetul, Chișinău 2000, nr. 2, p. 10-14.

Denumirea programului de studii				Istorie și Geografie		
Ciclul				I, LICENȚĂ		
Denumirea cursului				ISTORIA CALIFATULUI (secolele VII-XIII)		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Filologie și Istorie Catedra de Istorie și Științe Sociale		
Titular de curs				Igor Sava, dr., conf. univ.		
Cadre didactice implicate				Igor Sava		
Aprobat				Ședința Catedrei, Pr. verbal nr. 1 din 01.09.2023		
e-mail				igorsava.upc@gmail.com ; sava.igor@upsc.md		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S1.04.A.031		II	III	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Astăzi există suficiente motive care explică sporirea interesului pentru islam, (o comunitate care conform unor statistici depășește un miliard și jumătate de adepți), în ultimul timp în lume, mai ales în Europa și chiar în Republica Moldova. La nivelul percepțiilor modul în care a fost văzut, parțial se reflectă și în prezent, islamul în Europa este tributار acelei imagini create în Occident potrivit căreia de la cucerirea provinciilor orientale ale Bizanțului și a Peninsulei Iberice, în secolele VII-VIII, și până la cucerirea otomană a Balcanilor, în secolele XIV-XVI, Europa creștină a resimțit islamul ca pe o amenințare, de natură diversă, inegal activată în funcție de						

perioade, dar mereu susceptibilă de a se reanima. În prezent deși s-a ajuns la o viziune mai liberală, mai tolerantă cunoștințele noastre despre islam și civilizația creată de acesta rămân, în parte, tributare Occidentului.

În studiile recente asupra istoriei Califatului grandoarea unei civilizații cum a fost cea musulmană în Evul Mediu pare că nu ridică obiecții de contestare a nivelului atins de aceasta, cercetări care tind să redea o imagine obiectivă și globală asupra procesului istoric de constituire și evoluție a islamului ca comunitate. În pofida diversității de opinii prezente în rândul cercetătorilor în legătură cu anumite probleme ale temei, există puncte de vedere comune asupra unor subiecte de importanță deosebită care vizează această civilizație. Unul dintre acestea este impactul civilizației create de islam asupra Europei creștine în Evul Mediu. Pentru a înțelege contextul istoric al interferențelor dintre cele două spații, purtătoare a unor instituții și culturi diferite, fundamentate și modelate conform religiilor pe care le promovau, este necesar de a cunoaște și a înțelege procesul istoric complex al apariției și răspândirii islamului ca religie mondială, structura și regimul politic al Califatului pe care l-au creat urmașii lui Muhammad, și nu în ultimul rând geneza și evoluția culturii și a civilizației musulmane, prezentată drept clasică datorită unității ei în perioada secolelor VII-XIII, la formarea căreia au contribuit nu numai intelectualii, dar și oamenii de rând, toți membri a comunității musulmane – *umma*. În pofida profundeii unități a civilizației musulmane în această perioadă nu pot fi ignorate multiplele sale fațete, modelate de diversele popoare care au aderat la islam: arabii în primul rând, care i-au oferit limba sa sacră, crezul său religios, și limba intelectuală în perioada clasică. Apoi contribuția pe care au adus-o în cursul secolelor iraniienii, indienii, turcii, ibero-romanii, berberii, africanii etc. Din această perspectivă a fost elaborat cursul *Istoria Califatului (secolele VII-XIII)*, oferit ca unul opțional studenților de la anul III, Facultatea Istorie și Etnopedagogie.

Cursul *Istoria universală medievală* vizează în special evenimente și procese istorice raportate în primul rând la Europa medievală, potrivit uneia dintre viziunile dominante în prezent în istoriografia tradițională. În acest context tematic, deși sub aspect metodologic istoriei țărilor Asiei și Africii de Nord li se acordă un spațiu mai redus, se păstrează totuși tendința de a accentua unitatea de ansamblu a Evului Mediu ca epocă istorică sau a Lumii Vechi (Europa, Asia, Africa de Nord), fără a fi neglijată și prezentarea, în acest segment cronologic, a trăsăturilor particulare în evoluția istorică a unor grupuri de țări și popoare. Astfel, *Istoria Califatului (secolele VII-XIII)* are destinația unui curs complementar istoriei Europei, avându-se în vedere complexitatea procesului istoric și interacțiunea dintre fapte și evenimente, pe de o parte, și de a oferi o imagine de ansamblu asupra evoluției civilizației islamice în perioade secolelor VII-XIII, pe de altă parte. Deci, importanța studierii islamului ca sistem etico-religios, mod de viață și cultură este indispensabilă înțelegerii contextului istoric al evoluției civilizațiilor din spațiul mediteranean în Evul Mediu.

Perioada cronologică abordată este o istorie complexă a islamului în care sunt reflectate principalele tendințe și creații din domeniile - politică, economie, societate, ideologie, religie, mentalități -, ale popoarelor integrate în Califat, dintr-o perspectivă a unității în diversitate, fără accentuarea căror ar fi imposibilă înțelegerea adecvată a aspirațiilor și importanței istorice a civilizației musulmane.

Orele de curs și seminarele sunt structurate pe teme și probleme, dintre care unele constituie subiecte controversate în Mediistica contemporană. Astfel, cursul constituie un suport – teoretic, necesar abordării metodologice în studiul anumitor probleme, informațional și bibliografic -, propus să faciliteze înțelegerea proceselor și a fenomenelor istorice din epoca medievală. Activitățile practice sunt axate pe discuții, dezbateri, prezentări orale și scrise și sunt însoțite de bibliografii tematice selective, menite să ajute la pregătirea sistematică a seminarelor, la înțelegerea temelor cursului și la însușirea subiectelor pentru evaluări. Suportul de curs prezintă, totodată, și un reper pentru proiecte de cercetare științifică individuale și colective etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- de căutare, de aplicare și analiză critică a informației din diferite surse istorice referitoare la principalele evenimente și fenomene politice, ideologice, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale, precum și tendințele specifice evoluției civilizației islamice în epoca Califatului clasic (secolele VII-XIII);
- de concepere a complexității și caracterului inter și pluridisciplinar al cursului;
- de definire a noțiunilor specifice civilizației islamului clasic;

Competențe de învățare:

- de autoevaluare a performanțelor profesionale;
- de formulare a obiectivelor cognitive și de identificare a căilor de realizare a lor, prin studiu individual sau proiect individual/colectiv;
- Competențe de analiză și aplicare:
- de clasificare a principalelor grupuri de surse ale istoriei Califatului clasic;
- de aplicare a metodelor interpretării critice a surselor;
- de comparare a modelelor de civilizație medievală: iudaică, bizantină, occidentală, islamică și evidențiere a interferențelor reciproce în perioadă;
- de identificare a elementelor unității și diversității lumii musulmane în secolele VII-XIII;
- Competențe de comunicare:
- de comunicare în limba română într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, și exprimare în diverse contexte socio-culturale a ideilor și conceptelor referitoare la civilizația Califatului clasic.

Finalități:

La finele cursului ISTORIA CALIFATULUI (secolele VII-XIII) studenții vor putea:

- să cunoască principalele evenimente și procese politice, ideologice, religioase, economice și sociale, particularitățile culturale și mentale specifice evoluției societății musulmane din Califatul clasic al epocii medievale;
- să identifice elementele unității, dar și a diversității civilizației islamice în Evul;
- să compare modelele de civilizație în epoca medievală (creștină, islamică);
- să interpreteze critic textele medievale și să le poată aplica în studiul temelor pe care le propune cursul;
- să comunice, să dezbată și să explice unele dintre problemele cardinale ale disciplinei.

Precondiții

Studierea cursurilor Istoria Orientului Antic, Istoria Greciei și Romei Antice, Istoria medievală și modernă timpurie universală

CONȚINUTUL ORELOR TEORETICE

- Tema 1. Introducere în Islamologie
- Tema 2. Arabia preislamică
- Tema 3. Originile islamului și Muhammad
- Tema 4. Constituirea Califatului. Începutul marilor cuceriri arabo-musulmane și a expansiunii islamului
- Tema 5. Califatul Omayyad din Damasc (661-750)
- Tema 6. Califatul Abbasid din Bagdad, de la apogeu la declin (750-1258)
- Tema 7. Organizarea de stat și regimul politic în Califat
- Tema 8. Viața economică și structurile sociale
- Tema 9. Cultura și civilizația islamică clasică (sec. VII-XIII)

TEMATICA SEMINARELOR

Seminarul I. Constituirea și evoluția politică a Califatului în secolele VII-XIII

1. Factorii constituirii statului în Peninsula Arabă.
2. Originile islamului și Muhammad.
3. Problema succesiunii. Primii „califi bine ghidați” (632-661).
4. Califatul Omayyad din Damasc (661-750).
5. Califatul Abbasid din Bagdad, apogeu și declin (750-1258).
6. Califatul de Cordoba – un model de civilizație a Europei în Evul Mediu timpuriu.

Referate:

Religia și cultul islamic

Epoca marilor cuceriri arabo-musulmane și a expansiunii islamului (633-750)

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Metodologia cursului se va axa pe învățarea activă în domeniul istoriei și științelor sociale, atât în cadrul orelor teoretice cât și cele practice, și va fi realizată cu ajutorul tehnicilor și mijloacelor didactice selectate în funcție de eficiență și posibilitatea aplicării lor la teme, situații-problemă și studii de caz. Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv, în special de înțelegere și interpretare, din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Metodologia aplicată în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe, în special: aptitudini de analiză și interpretare a surselor scrise, nescrise, materiale, iconografice etc; deprinderi de lectură și gândire critică; abilități de comparație și corelare a evenimentelor și proceselor istorice din epoca medievală. Pentru realizarea obiectivelor, structura orelor practice va fi variată și va include: analiza și interpretarea critică a documentelor și surselor actuale; discutarea temelor fundamentale ale cursului și a unor probleme; dezbateri asupra unor subiecte controversate, prin prisma analizei lucrărilor științifice reprezentative; prezentări de referate și lucrări monografice etc.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: orală, scrisă, proiect de cercetare, portofoliu.
Evaluarea curentă se bazează pe susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme. Lucrarea finală de examen constă în răspunsul oral și scris în baza unui bilet/test.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

40% - răspunsul final la examen,

60% evaluări curente: 20% - portofoliu; 20% - proiect de cercetare; 20% - participarea la discuții.

Bibliografie selectivă

Izvoare:

Coranul, traducere din arabă: dr. Silvestru Octavian Isopescu, Chișinău, Ed. *Cartier*, 2003.

Cocârță P., *Istoria medievală universală. Crestomație*, vol. I, Chișinău, 2003.

Абу Исмаил Мухаммад Б. абд Аллах Аль-Азди, *Завоевание Сирии и Палестины*, // Средневековые исторические источники Востока и Запада, // <http://www.vostlit.info>.

Ахмад ал-Балазури, *Книга завоевания стран*, Средневековые исторические источники Востока и Запада // <http://www.vostlit.info>.

Ал-Табари, *История пророков и царей*, // Средневековые исторические источники Востока и Запада, // <http://www.vostlit.info>.

Арабо-Византийская хроника 741 Г., // Средневековые исторические источники Востока и Запада, // <http://www.vostlit.info>.

Хрестоматия по истории халифата, Москва, 1960.

Хрестоматия по Исламу, пер. с араб. Москва, 1994.

Lucrări de sinteză, studii, monografii:

Ablai, M., *Arabii. De la Mecca la Cordoba*, București, 1968.

Anghelescu, N., *Introducere în islam*, București, 1993.

Cardini, F., *Europa și Islamul*, Iași, 2002.

Cambridge History of Islam, I, Cambridge, 1970.

- Drimba, O., *Istoria culturii și civilizației*, vol. IV, București, 1998.
- Eliade, M., *Istoria credințelor și ideilor religioase*, vol. III, București, 1992.
- Flori, J., *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, Chișinău, 2003.
- Gaudin, Ph., (coordonator), *Marile religii. Iudaismul, Creștinismul, Islamismul, Hinduismul și Budismul*, București, 1995.
- Guellouz, A., *Islamul*, // Delumeau, J., (coord.), *Religiile lumii*, București, 1995.
- Lammens, H., *Islamul. Credințe și instituții*, București, 2003.
- Meududi, G., *Războiul în Evul Mediu*, București, 2003.
- Micquel, A., *Islamul și civilizația sa*, București, 1994.
- Thoraval, Yves, *Dicționar de civilizație musulmană*, București, 1997.
- Sourdel, D., Sourdel-Thomine, J., *Civilizația islamului clasic*, vol. I-III, București, 1975.
- Sourdel D., *Islamul*, București, 1993.
- Peyronnet, G., *L'Islam et la civilisation islamique, VII^e-XIII^e siècle*, Paris, 1992.
- Беляев, Е., *Арабы, ислам и арабский халифат в ранне-средневековье*, Москва, 1965.
- Большаков, О., *История халифата*, т. I-III, Москва, 1989-1998.
- Грюнебаум фон Г. Э. *Классический ислам. Очерки истории (632 – 1258)*. М., 1986.
- Ирвинг, В., *Жизнь Магомеда*, Москва, 1960.
- История стран Азии и Африки в средние века*, ч. 1, Москва, 1987.
- Климович, Л., *Книга о Коране, его происхождение и мифологии*, Москва, 1988.
- Панов, В., Бахтин, Ю., *Жизнь Мухаммеда: о пророке Мухаммеде, основателя исламской религии*, Москва, 1990.
- Фильштинский, И. М. *История арабов и халифата (750 – 1517 гг.)*. Москва, 1999.
- Масса, А., *Ислам: очерк истории*, Москва, 1982.
- Семенова, Л. А., *Из истории Фатимидского Египта. Очерки и материалы*, Москва, 1974.
- Семенова, Л. А., *Салах ад-Дин и мамлюки в Египте*, Москва, 1966.
- Строева, Л. В., *Государство исмаилитов в Иране в XI – XIII вв.*, Москва, 1978.

Seminarul II. Instituțiile politice, economia și societatea musulmană în Califatul clasic

1. Organizarea de stat și regimul politic în Califat.
2. Legislația canonică. Școlile juridice.
3. Viața economică: agricultura, meșteșugurile, formele de proprietate.
4. Califatul și comerțul internațional.
5. Structuri și relații sociale.
6. Funcții, demnități, titluri în societatea musulmană.

Referate:

Familia în islam.

Religie și politică în islam.

Bibliografie selectivă

Izvoare:

Coranul, traducere din arabă: dr. Silvestru Octavian Isopescu, Chișinău, Ed. Cartier, 2003.

Cocârlă, P., *Istoria medievală universală. Crestomație*, vol. I, Chișinău, 2003.

Хрестоматия по истории халифата, Москва, 1960.

Хрестоматия по Исламу, пер. с араб. Москва, 1994.

Lucrări de sinteză, studii, monografii:

Ablai, M., *Arabii. De la Mecca la Cordoba*, București, 1968.

- Anghelescu, N., *Introducere în islam*, București, 1993.
Cambridge History of Islam, I, Cambridge, 1970.
 Drimba, O., *Istoria culturii și civilizației*, vol. IV, București, 1998.
 Guștiuc, A., ș.a., *Istoria universală a statului și dreptului*, vol. II (epoca medievală), Chișinău, 2001.
 Lammens, H., *Islamul. Credințe și instituții*, București, 2003.
 Micquel, A., *Islamul și civilizația sa*, București, 1994.
 Peyronnet, G., *L'Islam et la civilisation islamique, VII^e-XIII^e siècle*, Paris, 1992.
 Sourdel, D., Sourdel-Thomine, J., *Civilizația islamului clasic*, vol. I-III, București, 1975.
 Sourdel D., *Islamul*, București, 1993.
 Smochină, A., *Istoria universală a statului și dreptului. Epoca antică și medievală*, Chișinău, 2002.
 Thoraval, Yves, *Dicționar de civilizație musulmană*, București, 1997.
Арабо-мусульманская правовая мысль // Антология мировой правовой мысли, Т. 1. Москва, 1999.
 Беляев, Е., *Арабы, ислам и арабский халифат в ранне-средневековье*, Москва, 1965.
 Большаков, О., *История халифата*, т. I-III, Москва, 1989-1998.
 Грюнебаум фон Г. Э. *Классический ислам. Очерки истории (632 – 1258)*. М., 1986.
 Фильштинский, И. М. *История арабов и халифата (750 – 1517 гг.)*. Москва, 1999.
 Масса, А., *Ислам: очерк истории*, Москва, 1982.
История стран Азии и Африки в средние века, ч. 1, Москва, 1987.
 Хайдарова, М. С., *Основные направления и школы мусульманского права // Мусульманское право (структура и основные институты)*, Москва, 1984.
 Садагдар, М. И., *Основы мусульманского права*. М., 1968.
 Сативалдыев Р. Ш., *Политическая и правовая мысль раннесредневекового мусульманского Востока*, Душанбе, 1999.
 Сюкияйнен Л. Р. *Мусульманское право. Вопросы теории и практики*. М., 1986.
Типы общественных отношений на Востоке, Москва, 1982.
 Керимов, Г. М., *Шариат и его социальная сущность*, Москва, 1978.

Seminarul III. Cultura și civilizația islamică clasică

1. Condițiile istorice și particularitățile evoluției culturii arabo-musulane.
2. Viața intelectuală. Educația islamică.
3. Filozofia arabă și aportul ei asupra mișcării intelectuale din Occident.
4. Enciclopedismul, știința și tehnica.
5. Literatura și istoriografia musulmană.
6. Arta islamului medieval.

Referate:

- Orientări, grupări și secte în islam.
 Căile comerciale și descoperirile geografice ale arabilor în Evul Mediu.

Bibliografie selectivă

Izvoare:

- Coranul*, traducere din arabă: dr. Silvestru Octavian Isopescu, Chișinău, Ed. *Cartier*, 2003.
 Cocârlă, P., *Istoria medievală universală. Crestomație*, vol. I, Chișinău, 2003.
Хрестоматия по истории халифата, Москва, 1960.
Хрестоматия по Исламу, пер. с араб. Москва, 1994.

Lucrări de sinteză, studii, monografii:

- Ablai, M., *Arabii. De la Mecca la Cordoba*, București, 1968.
- Anghelescu, N., *Introducere în islam*, București, 1993.
- Bernal, J. D., *Știința în istoria societății*, București, 1984.
- Faure, E., *Istoria Artei. Artă medievală*, București, 1988.
- Cambridge History of Islam*, I, Cambridge, 1970.
- Drimba, O., *Istoria culturii și civilizației*, vol. IV, București, 1998.
- Lammens, H., *Islamul. Credințe și instituții*, București, 2003.
- Maghidovici, I. P., *Istoria descoperirilor geografice*, București, 1959.
- Micquel, A., *Islamul și civilizația sa*, București, 1994.
- Nureidin, I., *Islamul și valențele lui*, Constanța, 2000.
- Terrase, Ch., *Histoire de l'art*, Paris, 1983.
- Peyronnet, G., *L'Islam et la civilisation islamique, VII^e-XIII^e siècle*, Paris, 1992.
- Sourdél, D., Sourdel-Thomine, J., *Civilizația islamului clasic*, vol. I-III, București, 1975.
- Sourdél D., *Islamul*, București, 1993.
- Thoraval, Yves, *Dicționar de civilizație musulmană*, București, 1997.
- Арабо-мусульманская правовая мысль // Антология мировой правовой мысли*, Т. 1. Москва, 1999.
- Большаков, О., *История халифата*, т. I-III, Москва, 1989-1998.
- Грюнебаум фон Г. Э. *Классический ислам. Очерки истории (632 – 1258)*, Москва, 1986.
- Грюнебаум фон Г.Э., *Основные черты арабо-мусульманской культуры*, Москва, 1981.
- Еремеев, Д. Е., *Ислам: образ жизни и стиль мышления*, Москва, 1990.
- Кирабаев, Н. С. *Социальная философия мусульманского Востока (Эпоха средневековья)*, Москва, 1987.
- Проблемы арабской культуры*, Москва, 1987.
- Средневековая арабская философия. Проблемы и решения*, Москва, 1998.
- Фильштинский, И. М., *История арабов и халифата (750 – 1517 гг.)*, Москва, 1999.
- Фильштинский, И. М. *История арабской литературы V – начало X в.*, Москва, 1985.
- Фильштинский, И. М. *История арабской литературы X – XVIII века.*, Москва, 1991.
- Фильштинский, И. М., Шидфар, Б. Я. *Очерки арабо-мусульманской культуры (VII – XII вв.)*, Москва, 1971.

Seminarul IV. Islamul și Europa medievală: câteva reflecții asupra interefrențelor între civilizațiile creștină și musulmană**Bibliografie selectivă**

- Cardini, F., *Europa și Islamul. Istoria unei neînțelegeri*, Iași, 2002.
- Cambridge History of Islam*, I, Cambridge, 1970.
- Flori, J., *Război sfânt, jihad, cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, Chișinău, 2003.
- Drimba, O., *Istoria culturii și civilizației*, vol. IV, București, 1998.
- Ghuichard, P., *Islamul*, // Le Goff, J., Schmitt, J.-C.,
- Le Goff, J., Schmitt, J.-C., (coord.) *Dicționar tematic al Evului Mediu occidental*, Iași, 2002.
- Peyronnet, G., *L'Islam et la civilisation islamique, VII^e-XIII^e siècle*, Paris, 1992.
- Pirrene, H., *Mahomet și Carol cel Mare*, București, 1996.
- Sourdél, D., Sourdel-Thomine, J., *Civilizația islamului clasic*, vol. I-III, București, 1975.

Sourdel, D., *Islamul*, București, 1993.
 Thoraval, Yves, *Dicționar de civilizație musulmană*, București, 1997.
Средневековая арабская философия. Проблемы и решения, Москва, 1998.
 Уотт, У. М., *Влияние ислама на средневековую Европу*, Москва, 1976.
 Уотт, У. М., Какиа, П., *Мусульманская Испания*, Москва, 1976.

Denumirea programului de studii				Istorie și Geografie		
Ciclul				Licență		
Denumirea cursului				GEOGRAFIA UMANĂ REGIONALĂ		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Geografie Catedra Geografia și turism		
Titular de curs				Maxim Vasile dr. conf univ.		
Cadre didactice implicate						
e-mail				maxivali@yahoo.com		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S2.04.O.032	6	II	IV	180	120	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Geografia umană regională este un curs preconizat pentru studenții ciclului I. Necesitatea studierii acestui curs de către studenții ciclului I este dictată de structura propriu-zisă a științelor geografice, în care *Geografia umană regională* este o parte indispensabilă, studierea căreia este obligatorie pentru formarea unui specialist cu pregătire în domeniul geografiei. Una din funcțiile de bază ale cursului constă în pregătirea profesională a cadrelor didactice, pentru predarea acestei discipline în ciclul preuniversitar, în clasele „XI.

Geografia umană regională are drept domeniu de studiu caracteristicile clasificării statelor lumii și a regiunilor lumii sub raport uman-geografic, particularitățile poziției economico-geografice, ale condițiilor și resurselor naturale, ale populației și ramurilor economiei, ale continentelor, regiunilor și statelor lumii. Această disciplină cu caracter regional pune în evidență specificul geografic al regiunilor și statelor lumii, legitățile de organizare spațială a societății în cadrul unor regiuni și state ș.a. Un obiectiv aparte revine scoaterea în evidență a celor mai importante modificări de pe harta politică la fel și a potențialului economic a statelor din cadrul Euroasiei, Americii de Nord și de Sud la fel și din cadrul Africii.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea particularităților repartiției populației, a resurselor naturale și a economiei la nivel regional;
- aprecierea poziției economico-geografice a diferitelor obiecte socio-umane (regiuni, state, orașe ș.a.);
- clasificarea statele lumii după diferite criterii în condițiile unor modificări majore geopolitice la nivel mondial.;
- explicarea terminologiei geografice de profil;

- efectuarea caracterizării economico-geografice complexe a diferitelor unități noi taxonomice; (continente, regiuni, state ș.a.) în baza unui algoritm;
- identificarea poziției pe hartă a elementelor geografice din cadrul unui stat; relief, resurse naturale, ramuri de specializare a economiei, cele mai importante așezări urbane cu centrele industriale;
- aplicarea adecvată a cunoștințelor în efectuarea lucrărilor la seminar cu pregătirea proiectelor individuale și prezentarea în cadrul lecțiilor (filme de popularizare cu caracter socio-uman și economic);
- elaborarea și completarea materialelor cartografice – lucrul cu hărțile de contur în vederea întăririi materialului parcurs la orele de curs

Finalități de studii

- Finalizarea disciplinei în cauză va permite studentului:
- să poată determina variabilele social-economice însușite pe parcursul perioadei predării cursului;
 - să determine categoriile de state după nivelul dezvoltării economice, la fel și a regiunilor din cadrul anumitor continente;
 - să poată depista cele mai importante resurse naturale, la fel și ramuri ale economiei din cadrul anumitor state (cu ajutorul hărților și atlaselor de specialitate);
 - să poată determina prezența sau lipsa potențialului economic și social-uman, la fel și a infrastructurii transporturilor din cadrul unor spații geografice continentale, regionale sau statale;
 - să poată utiliza, cu ajutorul datelor statistice, cele mai dezvoltate state după nivelul creșterii sau descreșterii PIB și PNB la fel și fluxurile cele mai importante de comercializare a produselor industriale, agricole și servicii între anumite state sau grupări regionale integraționiste;
 - să fie informat cu situația actuală, cu care se confruntă economia statelor lumii în contextul declanșării fenomenului pandemic. Impactul negativ asupra potențialului social – economic și uman din cadrul anumitor state și grupări regionale integraționiste

Precondiții

Disciplina în cauză reprezintă o sinteză de totalizare a cunoștințelor obținute pe parcursul studiilor de la anul întâi I până la anul IV. Astfel Geografia generală, Geografia resurselor naturale, Geografia populației și așezărilor umane inclusiv Geografia ramurilor economiei mondiale, servesc drept suport de bază și precondiții importante în vederea cunoașterii și însușirii cu succes a disciplinei de Geografie Umană Regională. Un loc aparte revine și disciplinelor fizico – geografice inclusiv hidrologie, geologie și geografia continentelor, care servesc drept un atribut suplimentar, acumulat pe parcursul studiilor, în vederea diversificării cunoștințelor în domeniul geografiei umane regionale.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Obiectul de studiu al GUR Școli geografice (gemană, franceză, anglo-saxonă, rusă, română)
- Tema 2. Regionarea economico-geografică
- Tema 3. Caracterizarea economico-geografică a regiunilor și statelor lumii
- Tema 4. Caracterizarea economico-geografică a Europei de Vest
- Tema 5. Caracterizarea economico-geografică a Germaniei
- Tema 6. Caracterizarea economico-geografică a Marii Britanii
- Tema 7. Caracterizarea economico-geografică a Europei de Est
- Tema 8. Asia. Caracterizarea economico-geografică a Asiei Centrale și de Est (pe exemplul unor state- Cazahstan, Japonia Republica Populară Chineză)
- Tema 9. Caracterizarea economico-geografică generală a Americii de Nord
- Tema 10. Caracterizarea economico-geografică a S.U.A

- Tema 11. Caracterizarea economico-geografică comparativă a Canadei și a Statelor Unite ale Mexicului
Tema 12. America Latină. Caracterizarea economico-geografică
Tema 13. Caracterizarea economico-geografică a Braziliei. Sistemul Integraționist MERCASOR
Tema 14. Africa
Tema 15. Caracterizarea economico-geografică a Africii de Est și a Africii de Sud (pe baza unor state)
Tema 16. Australia și Oceania
Tema 17. Problemele globale ale omenirii

Strategii de evaluare

Lucrul cu hărțile și atlasele de specialitate, inclusiv cu hărțile de contur. Realizarea proiectelor demonstrare și susținerea în cadrul orelor de seminare, Cunoașterea celor mai importante grupări de state înalt dezvoltate sau post industriale. Examene

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ciubară S., Sochircă V., Colța P. (1996), *Geografia umană și economică a lumii -Europa*, Ed. Tipcim, Cimișlia
2. Ciubară S., Calanda Z., Sochircă V. (2000), *Geografia umană și economică a lumii- Asia*, Ed. Tipcim, Cimișlia
3. Ciubară S. (2000), *Geografia umană și economică a lumii (manual pentru ci. A XI-a)*, Ed. Lumina, Chișinău
4. Hârjoabă I., Rusu E. (1995), *Geografia continentelor — Africa*, Ed. Didactică și Pedagogică, București
5. Maksakovskii V. (1996), *Gheograficeskaia kartina mira*, 3 vol., Bolișoe knijnoe izdatelstvo, Iaroslavl
6. Maksakovskii V. (1997), *Istoriceskaia gheografia mira*, Ekopros, Moscova
7. Mașbiț Ia. (1998), *Kompleksnoe stranovedenie*, Ed. SGU, Smolensk
8. Mașbiț Ia. (1999), *Osnovî stranovedenia*, Ed. Prosveșcenie, Moscova
9. Matei H., Neguț S., Nicolae I. (1998), *Enciclopedia Europei*, Ed. Meronia, București

Bibliografie opțională

1. Nicolae I., Matei H., Neguț S., Radu C. (2000), *Enciclopedia Australiei și Oceaniei*, Ed. Meronia, București
2. Negoescu B., Vlăsceanu Gh. (1998), *Terra. Geografie economică*, Ed. Teora, București
3. Rusu E. (1999), *Geografia continentelor - Australia și Oceania*, Ed. Didactică și Pedagogică, București
4. Smirneaghin L. (1989), *Raionî S.Ș.A: portret sovremennoi Ameriki*, Ed. Mâsli, Moscova

ANUL III

SEMESTRUL V



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I, Licență				
Denumirea cursului		Didactica Geografiei				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Facultatea de Geografie Catedra Geografie și turism				
Titular de curs		Sochirca E, dr. conf. univ.				
Cadre didactice implicate						
e-mail		Sochirca.elena@clasaviitorului.md				
Aprobat		septembrie 2023				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total	
					ore de contact	ore de studiu individual
F.05.O.033	3	III	V	90	45	45
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						

Didactica geografiei este o știință pedagogico-geografică, care s-a format la interferența pedagogiei și a geografiei, obiectivele și metodele de cercetare ale căreia sunt bine conturate și care se diferențiază în domenii mai înguste a tehnologiilor speciale de formare a competențelor școlare. Cunoașterea și aplicarea creativă și constructivă a strategiilor didactice în cadrul activităților școlare sporește succesul și conștiința profesională a profesorului, eficiența și optimizarea procesului instrucțional-educațional la lecțiile de geografie. Didactica geografiei determină conținutul disciplinelor școlare la geografie, competențele și obiectivele educaționale, elaborează metode și procedee de predare-învățare-evaluare pentru etapele gimnazială și liceală. Didactica geografiei soluționează problemele concrete privind organizarea și predarea lecțiilor, excursiilor didactice și a activităților extrașcolare, elaborează metodologii de formare a competențelor. Disciplina abordează problemele de bază ale predării tuturor compartimentelor geografiei în școală, vizează unitatea competențelor, a conținuturilor, obiectivelor educaționale și strategiilor de predare, ținând cont de particularitățile de vârstă și cele individuale ale elevilor.

Scopul cursului: de a contribui la pregătirea unui specialist, a unui profesor de geografie care să optimizeze procesul educațional la predarea geografiei conform cerințelor și dezideratelor reformei curriculare.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii profesori de geografie a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în predarea geografiei în instituțiile preuniversitare; pregătirea practică a studenților pentru profesia de pedagog.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale

- C1 Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice didacticii geografiei.
- C2 Proiectarea activităților instructiv-educative la discipline de geografie.
- C3 Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ la discipline din domeniul geografic.
- C4 Managementul procesului instructiv-educativ la discipline geografice.
- C5 Evaluarea activităților instructiv-educative la discipline de geografie
- C6 Integrarea inter- /transdisciplinara a cunostintelor profesionale (de didactică a geografiei).

Competențe transversale

- CT1 Realizarea responsabilă și eficientă a sarcinilor aferente profesiei didactice la geografie cu respectare principiilor de etica profesională.
- CT2 Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.
- CT3 Reflecție critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

- Utilizarea corectă, în comunicarea profesională, a noțiunilor, conceptelor, principiilor specifice disciplinei - didactica geografiei;
- Proiectarea activităților didactice și a produselor curriculare (proiectarea activității anuale și semestriale, proiectarea de unități de învățare, lecții, situații de învățare, produse curriculare auxiliare, activități extracurriculare);
- Desfășurarea activităților didactice la disciplina de geografie, conform cerințelor de calitate în vigoare;

- Realizarea unui management eficient al procesului didactic la discipline geografice;
 - Evaluarea corectă a rezultatelor învățării elevilor și a produselor curriculare;
 - Integrarea inter/și transdisciplinară a cunoștințelor de didactică pentru rezolvarea unor situații educative complexe;
 - Utilizarea TIC în activitatea didactică;
 - Sporirea motivației studenților pentru studiul geografiei și Didacticii geografiei;
 - Antrenarea studenților în practicarea metacogniției și în munca în echipă
 - Organizarea adecvată a activităților didactice în funcție de tipul de lecție dominant.
 - Utilizarea metodelor și strategiilor de predare – învățare – evaluare adecvate particularităților individuale/ de grup, scopului și tipului lecției.
 - Stabilirea materialelor și auxiliarelor didactice utilizate în activitățile de învățare.
 - Elaborarea instrumentelor de evaluare în funcție de scop și de particularitățile individuale/de grup.
 - Exersarea schemelor de acțiune în vederea dobândirii/perfecționării deprinderilor practice.
 - Manifestarea unei conduite (auto)reflexive asupra activităților didactice proprii.
- Manifestarea deschiderii față de tendințele novatoare necesare dezvoltării profesionale.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să utilizeze corect, în comunicarea profesională, a noțiunilor, conceptelor, principiilor specifice disciplinei - didactica geografiei;
- Să proiecteze activitățile didactice și produsele curriculare (proiectarea activității anuale și semestriale, proiectarea de unități de învățare, lecții, situații de învățare, produse curriculare auxiliare, activități extracurriculare);
- Să desfășoare activități didactice la disciplina de geografie, conform cerințelor de calitate în vigoare;
- Să realizeze un management eficient al procesului didactic la discipline geografice;
- Să evalueze corect rezultatele învățării elevilor și a produselor curriculare;
- Să integreze inter/și transdisciplinar cunoștințele de didactică pentru rezolvarea unor situații educative complexe;
- Să utilizeze TIC în activitatea didactică;
- Să aprecieze rolul cadrului didactic și a competențelor în formarea personalității elevului;
- Să aplice diverse strategii didactice în proiectarea demersurilor didactice;
- Să aprecieze rolul aplicativ al studiilor didactice.

Preconditii

Discipline anterior studiate: Didactica generală, Psihologia generale și a vârstelor, discipline din domeniul Geografiei etc.

Condiții prealabile:

- Operaționalizarea termenilor în domeniul: *pedagogiei, psihologiei, sociologiei etc.*
- Deprinderi de muncă intelectuală: *capacitatea de a elabora un proiect didactic, portofoliu, de a căuta*

și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.

- Deprinderi de analiză și sinteză: *capacitatea de a analiza materialele din domeniul educațional etc.*

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Didactica geografiei – știință pedagogică.

Tema 2. Evoluția învățământului geografic în spațiul românesc. Evoluția învățământului geografic în Republica Moldova.

Tema 3. Profilul de competență al profesorului de geografie.

Tema 4. Aplicarea principiilor didactice și geografice în predarea-învățarea geografiei.

Tema 5. Reforma curriculară în învățământul geografic.

Tema 6. Taxonomia competențelor școlare. Obiectivele operaționale la geografie.

Tema 7. Formarea și dezvoltarea reprezentărilor, noțiunilor, priceperilor și deprinderilor geografice.

Tema 8. Strategii didactice utilizate în învățământul geografic.

Tema 9. Evaluarea randamentului școlar la geografie.

Tema 10. Proiectarea activităților didactice la geografie.

Tema 11. Activități didactice extrașcolare.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă:

- Proba I: test + activitatea în cadrul seminarelor.
- Proba II: Fiecare student va prezenta câte o lecție demonstrativă (30%) + 3 proiecte didactice (1 proiect pentru lecția de comunicare a noilor cunoștințe, 1 proiect pentru lecția combinată și 1 proiect pentru lecția de evaluare) (40%) + activitatea în cadrul seminarelor (30%).

Evaluare finală:

- Prin examen oral (2 subiecte teoretice + 1 subiect practic).
- Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bocoș M., *Instruirea interactivă. Repere axiologice*. Iași: Polirom, 2013;
2. Dulamă M. E. *Didactica geografică*. Cluj: Clusium, 1996,;
3. Dulamă M.E. *Didactica axată pe competențe*. Cluj: Presa Universitară Clujeană, 2010;
4. Dulamă M. E. *Strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie*. Cluj- Napoca 2002;
5. Dulama E. Serafima Roșcovan. *Didactica geografiei*, Ed. Bons Offices, Chișinău, 2007;
6. Dulamă E. *Metodologia didactică, teorie și practică*, Ed.Clusium Cluj-Napoca, 2008;
7. Dulamă E. *Cum îi învățăm pe alții să învețe* Clusium, Cluj-Napoca, 2009;
8. Drumea P., Drumea S. *Didactica geografiei*. Chișinău. 2000;
9. Drumea P. *Evoluția învățământului geografic în Republica Moldova*. Chișinău 1997;
10. Ilinca N. *Didactica geografiei*. Corint 2000;
11. Mândruț O. *Ghid de evaluare la geografie*. București 1999;

12. Mândruț O., Dan S., *Didactica geografiei. O abordare actuală*. București: Corint Educațional, 2014;

Opțională:

1. Callo T., (coordonator), Paniș A., Andrițchi V., Afanas A., Vrabii V., *Educația centrată pe elev. Ghid metodologic*, Chișinău, 2010
2. Cartaleanu T., Cosovan O., Goraș-Postica V., Lîsenco S., Scifos L. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive* ProDidactica, Chișinău 2008
3. Cerghit I., *Metode de învățămînt*, Iași: Polirom, 2006
4. De Bono E., *Șase pălării gânditoare*. Curtea Veche, București, 2021;
5. Dulamă M. E. *Aplicarea modelului învățării depline în predarea și învățarea geografiei*. Cluj-Napoca 2000;
6. Drumea P. Volontir N. *Valorificări pedagogice*. Didactica Pro Nr. 4 Chișinău 2002;
7. Drumea P., Drumea S. *Metode active utilizate în predarea-învățarea geografiei*. Chișinău 2002;
8. Lemov D., *Cum să predai ca un campion*. Editura Trei, București, 2021;
9. Mândăcanu V. *Tehnologii educaționale moderne*. Vol. V, Le Mott- București 1999;
10. Neacșu I. *Metode și tehnici de învățare eficientă*. Polirom, Iași, 2013;
11. Neacșu I. Stoica A. *Ghid general de evaluare și examinare*. Aramis. București 1996;
12. Okon.W. *Învățămîntul problematizat în școala contemporană*. Bucurști 1978;
13. Pânișoară I. *Enciclopedia metodelor de învățămînt*. Polirom, Iași, 2022;
14. Petty G., *Profesorul azi. Metode moderne de predare*. București, 2007;
15. Tomescu V., Popa F. *Metodica predării geografiei și științelor naturii în ciclul primar*. Ed. Gh. Alexandru, Craiova 1999;

Denumirea programului de studii		Istorie și geografie				
Ciclul		I Licență				
Denumirea cursului		Textul istoric în cheia gândirii critice (Modul)				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Lisnic Angela , doctor conferențiar univer.				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		Ședința Catedrei, Pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		alisnic2009@gmail.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.05.O.034	1,5	III	V	45	23	22
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						

Prezentul curs presupune dezvoltarea abilităților în cunoașterea istoriei, prin intermediul analizei diverselor tipuri de texte în cheia gândirii critice. Acest obiectiv major este racordat la didactica generală și la metodele disciplinelor cu conținut istoric, care prin esența sa și prin forma sa este un obiect actual și frecvent utilizat în instituțiile de învățământ, de fapt răspunde la obiectivele majore ale societății contemporane, care își dorește să aibă o personalitate dotată cu gândire critică și abilității de asimilare a informației în formule moderne deschise spre schimbare. Cunoașterea și cu precădere aplicarea lor ar permite studenților să sesizeze și să se deschide spre schimbări în gândire și în recepționare a informației istorice prin prisma gândirii critice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe cognitive Identificarea diverselor tipuri de texte istorice.
- Competențe de aplicare Proiectarea cauzalității și efectelor istorice prin aplicarea metodelor gândirii critice
- De analiză și sinteză Analiza unor evenimente, personalități istorice în baza surselor istorice
- Stabilirea reprezentărilor spațiale și temporare prin intermediul gândirii critice
- De comunicare Utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor din științele istorice privind lectura textelor în cadrul cunoașterii istoriei
- De învățare: Utilizarea informației istorice din diverse surse informaționale

Finalități de studii

- Să explice noțiunile cheie ale cursului;
- Să identifice diferite tipuri de texte istorice;
- Să analizeze textele istorice din diferite epoci istorice prin aplicarea algoritmuri de analiză a diverselor texte istorice;
- Să realizeze mini-discursuri cu aplicații de analiză critică a textelor istorice din diferite epoci istorice;
- Să elaboreze un eseu privind valoarea textelor istorice în cunoașterea istoriei.

Precondiții

Studentul trebuie să dețină:

Cunoștințe de bază despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice

Să dețină deprinderi de sistematizare a informației din diverse surse informaționale.

Conținutul unităților de curs

Introducere.

Tema 1. Tipurile textelor cu conținut istoric.

Tema 2. Metodele de lucru cu textele istorice.

Tema 3. Analiza textelor din perioada antică.

Tema 4. Analiza textelor din perioada medievală.

Tema 5. Analiza textelor din perioada modernă.

Tema 6. Analiza textelor din perioada contemporană.

Tema 7. Problemele de stocare și de analiză a textelor cu conținut istoric.

Strategii de evaluare
<p>Evaluare cursului va fi realizată prin:</p> <p>Evaluarea curentă 60% din nota finală, se evaluează aplicând următoarea formulă:</p> <p>Activitatea la prelegeri, seminare-10%,; Lucrările practice analiza a 4 texte istorice aplicând algoritmul de analiză corespunzător 40%(10%+10%+10%+10% ; 10% pagina de reflexie</p> <p>Evaluarea finală 40%Examen susținerea publică a proiectului „Analiza textului istoric”, în format PPT, aplicând strategiile și tehnicile gândirii critice</p>
Bibliografie
<ol style="list-style-type: none"> 1. Elena Ungureanu: Textul și –textele https://idsi.md/textul-si-textele 2. Didactica istoriei 2 http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/sup_curs/istorie26.pdf 3. COPIII NOȘTRI ȘI GÂNDIREA CRITICĂ GHID PENTRU PĂRINȚI/http://www.european-family.ro/documents/products/products7.pdf 4. Argumentare si gandire critica - curs 4 by Gheorghe Stefanov on Prezi https://prezi.com/ouaueqjtdgs/argumentare-si-gandire-critica-curs-4/ 5. Тош Дж. Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка / Пер. с англ. М.Л. Коробочкин. М.: Весь Мир, 2000. 296 с. 6. Типология и взаимосвязи средневековых литератур Востока и Запада / Отв. ред. Б. Л. Рифтин. — М., 1974. 7. Блок М. Ремесло историка, или Апология истории. 2-е изд., доп. М.: Наука, 1986. Гл. 3. \ 8. Жан Ж. История письменности и книгопечатания. М. 2005

Denumirea programului de studii				Istorie și Geografie		
Ciclul				Licență I		
Denumirea cursului				Analiza manualelor școlare (Modul)		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Științe Sociale		
Titular de curs				Sergiu Musteață, prof. univ. dr. hab		
Aprobat				01.09.2023		
Cadre didactice implicate				sergiu_musteata@yahoo.com		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.05.O.034	1,5	III	V	45	23	22
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
Cursul <i>Analiza manualelor școlare</i> este inclus în programul de studii la Facultatea de Istorie și Geografie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” în semestrul V pe criterii opționale.						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea istoricului direcției de analiză și cercetare a manualelor școlare; 						

- Cunoașterea căilor și criteriilor de analiză a manualelor școlare;
- Însușirea metodelor și mijloacelor de analiză;
- Analiza critică a factorilor care influențează „viața unui manual”;
- Lucrul individual și în grup în domeniul elaborării și analizei manualelor școlare;
- Utilizarea cunoștințelor obținute în cadrul lecțiilor de istorie și propriilor proiecte de cercetare.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor fi capabili:

- să prezinte obiectiv calitățile unui manual școlar;
- să analizeze critic subiectele abordate în manualele școlare;
- să formeze atitudini față de subiectele analizate;
- să conștientizeze responsabilitate civică și profesională față de importanța și valoarea manualului școlar.

Precondiții

Toți studenții înscriși la curs trebuie să aibă cunoștințe din domeniile istorie și științe ale educației și să aibă susținute cursurile pedagogie și didactică.

Unități de curs

Tema 1. Introducere. Noțiuni generale. Metodele și principiile de studiu

Tema 2. Curriculumul școlar vs. Manualul școlar

Tema 3. Istoricul analizei manualelor școlare ca direcție de cercetare internațională. Așteptările față de un manual

Tema 4. Căi de analiză: testare, chestionare, evaluare, cercetare. Metode și mijloace de analiză.

Tema 5. Criterii de analiză

Tema 6. Factori care influențează „viața unui manual”

Tema 7. Așteptările față de un manual. Caracteristicile unui manual reușit

Metode și tehnici de predare și învățare

Cursul va fi predat utilizând metodelor interactive, inclusiv prezentări în Power Point, Video, activitatea individuală și în grup, elaborarea unor lucrări scrise, lectura critică a lucrărilor științifice și manualelor școlare etc.

Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului studenții vor fi evaluați prin teste, lucrări practice, elaborarea lucrărilor scrise și participarea activă la seminare.

Evaluarea curentă se va efectua în formă de teste, lucrări de control, activitatea la seminare; elaborarea a două eseuri științifice și prezentarea a cel puțin două manuale, care vor însuma **40% din examen** (10% - participarea la lecțiile teoretice, 10% - participarea activă la seminare, 10% - lucrul în echipă (sarcini, teme pentru acasă și 10% - scrierea a 2 eseuri). Pentru a fi admis la examen, studentul trebuie să obțină note pozitive la **două evaluări intermediare**, care întrunesc 40% din nota finală.

Evaluare finală: Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scrise va fi apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie **60% din nota finală** (20% - analiza și prezentarea a 2 manuale și 40% - răspunsul de la examen).

Nota 5 – 70%

Nota 8 – 81-85%

Nota 6 – 71-75%

Nota 9 – 86-90%

Nota 7 – 76-80%

Nota 10 – 91-100%

Bibliografie

Obligatorii

- Musteață, S., Cum să elaborăm și analizăm manualele școlare, Chișinău: Cartdidact, 2006.
- Musteață, S., Predarea istoriei. Îndrumar metodic pentru profesori, Chișinău, Editura Pontos, 2010.
- Pingel, F., UNESCO guidebook on textbook research and textbook revision, Hannover, 1999.
- Seguin, R., The elaboration of school textbooks. Methodological guide, Paris, UNESCO, 1989, http://www.unesco.org/education/pdf/55_16.pdf
- Stradling, R., *Multiperspectivitatea în predarea istoriei: un ghid pentru profesori*, In: http://www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/education/History%5FTeaching/European_Dimension/Multiromanian.asp#TopOfPage
- UNESCO: Guidelines for curriculum and textbook development in international education. Paris, UNESCO, 1995, http://www.unesco.org/education/pdf/55_16.pdf
- Баконис, Евалдас, Сост., Учебник: десять разных мнений (Сборник статей). Вильнюс, 2000.

Opționale

1. Аймермахера, К. и Г. Бордюгова, Под ред., *Историки читают учебники истории: Традиционные и новые концепции учебной литературы*, Москва, 2002.
2. Choppin, A., *Manuels scolaires: Histoire et actualité*, Paris, 1992.
3. Mikk, J., *Textbook: reasearch and writing*, Frankfurt am Main, 2000.
4. Musteață, S., *Educația istorică între discursul politic și identitar în Republica Moldova*, Seria IDN, M3, Chișinău, Editura Pontos, 2010.
5. Nicholls, J., *Methods in school textbook research*, In: *International Journal of Historical Learning, Teaching and Research*, vol. 3, 2003, no. 2. Published online at: <http://www.ex.ac.uk/historyresource/journal6/6contents.htm>
6. Ojog, I., Gavrilă, G., *Problema identității naționale în manualele de istorie din Republica Moldova*, In: F. Solomon, Al. Zub, (eds.), *Basarabia. Dilemele identității*, Iași, 2001, p. 83-96.
7. Rudic, Gh., *Cum să alegi un manual. Tehnologia pedagogică modulară pentru autoinstruire*, Chișinău, 2000.

Denumirea programului de studii		Istorie și geografie				
Ciclul		I Licență				
Denumirea cursului		Dezvoltarea gândirii critice la orele de istorie.				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Istorie și Geografie, Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Lisnic Angela , doctor conferențiar				
Cadre didactice implicate						
Aprobat e-mail		Ședința Catedrei, Pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023 lisnic.angela@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.05.O.034	3	III	V	45	23	23
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Prezentul curs presupune dezvoltarea abilităților în cunoașterea istoriei, prin intermediul analizei diverselor tipuri de texte în cheia gândirii critice. Acest obiectiv major este racordat la didactica generală și la metode disciplinelor cu conținut istoric, care prin esența sa și prin forma sa este un obiect actual și frecvent utilizat în instituțiile de învățământ, de fapt răspunde la obiectivele majore ale societății contemporane, care își dorește să aibă o personalitate dotată cu gândire critică și abilității de asimilare a informației în formule moderne deschise spre schimbare. Cunoașterea și cu precădere aplicarea lor ar permite studenților să sesizeze și să se deschide spre schimbări în gândire și în recepționare a informației istorice prin prisma gândirii critice.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Competențe cognitive</i> - Definirea noțiunilor -cheie privind conceptul de gândire critică - Identificarea diverselor tipuri de texte istorice. - <i>Competențe de aplicare</i> Proiectarea cauzalității și efectelor istorice prin aplicarea metodelor gândirii critice - <i>De analiză și sinteză</i> Analiza unor evenimente, personalități istorice în baza surselor istorice - Stabilirea reprezentărilor spațiale și temporare prin intermediul gândirii critice - <i>De comunicare</i> Utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor din științele istorice privind lectura textelor în cadrul cunoașterii istoriei - <i>De învățare:</i> Utilizarea informației istorice din diverse surse informaționale 						
Finalități de studii						
<ul style="list-style-type: none"> • Să explice noțiunile cheie ale cursului; • Să identifice diferite tipuri de texte istorice; • Să analizeze textele istorice din diferite epoci istorice prin aplicarea algoritmilor de analiză a diverselor texte istorice; • Să realizeze mini-discursuri cu aplicații de analiză critică a textelor istorice din diferite epoci istorice; 						

- Să elaboreze un eseu privind valoarea textelor istorice în cunoașterea istoriei.

Precondiții

Studentul trebuie să dețină:
 Cunoștințe de bază despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice
 Să dețină deprinderi de sistematizare a informației din diverse resurse informaționale.

Conținutul unităților de curs

Introducere.
 Tema 1. Abordarea didactică privind conceptul de gândire critică.
 Tema 2. Clasificarea tipurile de surse și texte cu conținut istoric.
 Tema 3. Strategii și metode privind dezvoltarea gândirii critice.
 Tema 4 Metodele de lucru cu textele istorice.
 Tema 5. Metode și strategii de analiză a textelor din perioada antică.
 Tema 6. Metode și strategii de analiză a textelor din perioada medievală.
 Tema 7. Metode și strategii de analiză a textelor din perioada modernă.
 Tema 8. Metode și strategii de analiză a textelor din perioada contemporană.

Strategii de evaluare

Evaluare cursului va fi realizată prin:

Evaluarea curentă 60% din nota finală, se evaluează aplicând următoarea formulă:

Activitatea la prelegeri, seminare-10%; Lucrările practice analiza a 4 texte istorice aplicând algoritmul de analiză corespunzător 40% (10%+10%+10%+10% ; 10% pagina de reflexie

Evaluarea finală 40% Examen susținerea publică a proiectului „Analiza textului istoric”, în format PPT, aplicând strategiile și tehnicile gândirii critice

Bibliografie

Elena Ungureanu: Textul și –textele <https://idsi.md/textul-si-textele>
 Didactica istoriei 2 http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/sup_curs/istorie26.pdf
 COPIII NOȘTRI ȘI GÂNDIREA CRITICĂ GHID PENTRU PĂRINȚI/<http://www.european-family.ro/documents/products/products7.pdf>
Argumentare si gandire critica - curs 4 by Gheorghe Stefanov on Prezi
<https://prezi.com/ouaueqjtdgs/argumentare-si-gandire-critica-curs-4/>
 Тош Дж. Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка / Пер. с англ. М.Л. Коробочкин. М.: Весь Мир, 2000. 296 с.
 Типология и взаимосвязи средневековых литератур Востока и Запада / Отв. ред. Б. Л. Рифтин. — М., 1974.
 Блок М. Ремесло историка, или Апология истории. 2-е изд., доп. М.: Наука, 1986. Гл. 3.
 Жан Ж. История письменности и книгопечатания. М. 2005

Denumirea programului de studii		Istorie și Geografie				
Ciclul		I - Licență				
Denumirea cursului		Teoria și metodologia cercetărilor științifice				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Filologie și Istorie / Catedra Istorie și Științe Sociale				
Titular de curs		Sergiu Musteață , prof. univ. dr. hab.				
Cadre didactice implicate						
Aprobat e-mail		Ședința Catedrei, Pr. verbal nr. 1 din 01.09.2023 musteata.sergiu@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.05.O.035	2	III	V	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Activitatea de cercetare științifică a studenților constituie o parte integră și foarte importantă a procesului de studii. Un rol însemnat în dezvoltarea acestei activități le revine cursurilor opționale, tezelor de an și de licență, practicii pedagogice etc. Cursul respectiv are menirea de a familiariza studenții cu metode și tehnici de investigație științifică și presupune formarea la ei a unei viziuni de ansamblu asupra metodologiei cercetării istorice în general și activității de investigație științifică a studenților în particular.</p>						
Finalități de studii realizate la finele cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • Să manifeste o atitudine profesională față de cercetarea științifică și munca intelectuală; • Să explice necesitatea examinării critice a izvoarelor; • Să argumenteze necesitatea utilizării unui principiu sau metode mai indicate în cercetarea istorică; • Să demonstreze deprinderi și capacități de utilizare a metodelor și tehnicilor moderne în cercetarea istorică; • Să exerseze aptitudini de prezentare orală și scrisă a materialelor studiate. 						
Precondiții						
Familiarizarea studenților cu metode și tehnici de muncă intelectuală la seminariile din cadrul cursurilor anterioare.						
Repartizarea orelor la cursul Teoria și metodică cercetării științifice						
<p>Conținutul unităților de curs</p> <p>TEMA 1. Legitățile de dezvoltare și formele de organizare a științei în societatea contemporană.</p> <p>TEMA 2. Obiectul științei istorice și funcțiile ei sociale.</p> <p>TEMA 3. Suportul metodologic al cercetării istorice.</p> <p>TEMA 4. Baza izvoristică a cercetării istorice. Laboratoarele de creație ale istoricului.</p> <p>TEMA 5. Etapele elaborării și structura investigațiilor istorice.</p>						

TEMA 6. Metode raționale de lucru cu literatura și izvoarele.
 TEMA 7. Activitatea de investigație științifică a studenților.
 TEMA 8. Metodologia elaborării tezelor de an și de licență.
 TEMA 9. Valorificarea și popularizarea investigațiilor istorice.

Metode și tehnici de predare și învățare

Cursul se va structura în 30 de ore de contact, inclusiv 16 ore sub formă de prelegeri și 14 ore sub formă de seminarii. În cadrul prelegerilor se vor dezbate principalele probleme teoretice ale cursului, iar la seminarii se vor discuta detaliat problemele ce țin nemijlocit de activitatea de investigație științifică a studenților.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților va fi formată din 2 componente: 1) Lucrul în cadrul seminariilor - 60 % (prezentarea comunicărilor și referatelor, participarea activă la discuții, evaluarea curentă în scris sub formă de teste etc.) și 2) Evaluarea finală în formă de examen oral – 40%.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Benga, Daniel, Metodologia studiului și cercetării științifice în teologie. București, 2003.
2. Cozma Valeria, Inițiere în metodologia cercetării științifice. Teza de curs la istorie, Chișinău, 2008.
3. Ferréol, G., Flageul, N., Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală, București, Polirom, 2007.
4. Rad, Ilie, Cum se scrie un text științific, București, Polirom, 2008.
5. Umberto Eco, Cum se face o teză de licență, București, 2000.
6. Zub, Al., Discurs istoric și tranziție, Iași, 1998.
7. Том, Джон, Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка, Москва, 2000.

Opțională

1. Havârneanu, Cornel, Metodologia cercetării în științele sociale. Iași: Editura „Erota”, 2000.
2. Lucas, Christopher J., and John W. Murry, Jr., New Faculty. A practical guide for academic beginners. New York: Palgrave, 2002.
3. Mihai, Nicolae, Introducere în filosofia și metodologia științei, Chișinău, 1996.
4. Topolski, Jerzy, Metodologia istoriei. - București, 1987.
5. Țapoc, Vasile, Capcelea Valeriu. Cercetarea științifică, Chișinău, 2008.
6. Țapoc, Vasile, Toma, Melentina. Disertația științifică, Iași, 2001.
7. Zaiț, Dumitru, Elemente de metodologia cercetării. Ghid practic de elaborare a lucrărilor de licență, Iași, 1997.

Denumirea programului de studii	Istoria și Geografia
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Culturologie
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale

Titular de curs		Ursu V., dr. conf., Melinte V. lasistent univ.				
Cadre didactice implicate						
Aprobat		Ședința Catedrei, Pr. verbal nr. 1 din 01.09.2023				
e-mail		ursu.valentina@upsc.md melinti.veronica@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiul individual
U.05.A.036	3	II	V	90	45	45
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cursul “Culturologie” este parte a Componentei de orientare socio-umanistică a programelor de studiu Istorie și Geografie, Istorie și Limba engleză, la învățământul cu frecvență la zi și Programele, Geografie, Istorie la învățământ cu frecvență redusă. Asigură formarea unui orizont larg de cultură universală și națională care i-ar permite viitorului specialist să își asume responsabilități într-o societate liberă și să se adapteze operativ și eficient la modificările produse în societate.</p> <p>Este oferit în regim optional și asigură constituirea traseului individual de formare profesională, în funcție de aspirațiile de dezvoltare profesională și perspectivele de angajare în câmpul muncii;</p> <p>Cursul urmărește formarea competențelor de analiză a diverselor concepții și curente culturologice, limbajelor și modelelor culturale. Cunoștințele acumulate și abilitățile formate vor fi aplicate în predarea temelor de istorie a culturii și civilizației în învățământul preuniversitar.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
Competențe profesionale generale:						
<ol style="list-style-type: none"> Definirea cadrului conceptual; Specificarea terminologiei și metodelor de cercetare ale domeniului; Identificarea conținutului actelor legislative privind organizarea procesului educațional contemporan; Distingerea diferitelor concepte, clasificări, teorii pedagogice și culturologice; Estimarea diverselor aspecte ale sistemului educațional; Analizarea problemelor de cercetare în domeniul științelor educației, culturologiei; Aprecieră perspectivele dezvoltării sistemului educațional, ale culturologiei; Crearea condițiilor eficiente de receptare a mesajului de către studenți; Valorificarea cunoștințelor acumulate în activitatea didactică; Construirea demersului de cercetare în domeniu; Evaluarea importanței cunoștințelor profunde pentru obținerea rezultatelor importante în activitatea profesională. 						
Competențe profesionale specifice la program:						
1. Cognitive:						
<ol style="list-style-type: none"> Recunoașterea teoriilor culturologice contemporane, Înțelegerea evenimentelor istorice care au influențat progresul culturii universale și naționale, Recunoașterea principalelor procese care au marcat evoluția culturii naționale, Identificarea rolului personalităților culturale făuritoare de capodopere artistice. 						
2. De aplicare:						
<ol style="list-style-type: none"> Stabilirea legăturilor generale și speciale în evoluția culturii universale și naționale, 						

2. Aplicarea tehnicilor de lectură critică relevante în elaborarea proiectelor de grup și individuale la culturologie,
3. Proiectarea unui plan de acțiuni în studierea problemelor și situațiilor – problemă în cadrul temelor,
4. Utilizarea conștientă a conceptelor, clasificărilor, teoriilor, modelelor din domeniul culturologiei,
5. Ilustrarea faptelor în baza surselor filofofice și culturologice,
6. Demonstrarea abilităților de formare a conștiinței naționale la discipoli.

3. De analiză și zinteză:

1. Evaluarea diverselor puncte de vedere și opinii față de problemele culturii universale și naționale,
2. Realizarea aprecierilor valorice ale patrimoniului culturii universale și naționale,
3. Analizarea critică a evenimentelor din perspectiva noilor date abodări culturologice,
4. Demonstrarea relației cauză–efect în procesul de cercetare culturologică,
5. Stabilirea raporturilor între evenimente, fapte și procese culturale din variate surse,
6. Utilizarea critică a surselor mass-media în cercetările culturologice.

4. De comunicare:

1. De a comunica în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale și de comunicații, în diverse contexte socio-culturale și profesionale informațiilecunoștințele din domeniul Culturologiei,
2. A evalua o comunicare științifică în care se conțin noțiuni, idei, legi și teorii culturologice,
3. Împărtășirea experienței de cercetare în domeniul culturologiei,
4. Evidențierea subiectelor controversate de istorie a culturii universale și naționale în manualele școlare,
5. Argumentarea/justificarea propriilor poziții în raport cu anumite realități sociale.

5. De învățare:

1. Dezvoltarea abilităților de explicare/argumentare/predare a diverselor teme și subiecte contradictorii,
2. Elaborarea proiectelor de cercetare științifică utilizând limbile străine,
3. Utilizarea cunoștințele obținute la Culturologie în înțelegerea concepțiilor estetice, modelelor și limbajelor culturale,

➤ Cercetarea critică a surselor de studiere a fenomenelor culturii materiale și spirituale.

Finalități de studii

Finalități din domeniul cognitiv

- să definească conceptele de bază ale Culturologiei,
- să prezinte conceptograme, tabele sincronice, liste de noțiuni culturologice,
- să recunoască operele de artă și autorii acestora,
- să relateze conținuturile operelor din literatura universală și națională.
- să ordoneze un algoritm de analiză a unei opere artistice.
- să valideze valoarea unei opere a culturii raportată la impactul social al acesteia.

Finalități din domeniul afectiv

- să conștientizeze necesitatea cunoașterii culturii universale și naționale,
- să manifeste respect și loialitate față de exponenții altor culturi
- să formuleze opinia personală despre o operă din domeniul culturii.
- să evalueze resurse informaționale cu carater culturologic (manuale, articole, portofolii ș.a.),

<p><i>Finalități din domeniul psihomotor: abilități, deprinderi, iscusințe</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • să recunoască creații muzicale din patrimonial universal și național, • să proiecteze un eseu în baza unei opere artistice
<p>Precondiții</p>
<p>Studentii trebuie să dețină cunoștințe temeinice din istoria universală și națională, Să știe să utilizeze corect conținuturile din diverse surse informaționale.</p>
<p>Conținutul unităților de curs</p>
<p>Conținutul temelor:</p> <p>Unitatea de curs 1. Obiectul de studiu al Culturologiei. Definiția, structura și funcțiile culturii</p> <p>Unități de curs 2. Evoluția conceptului cultură din antichitate până în epoca modernă.</p> <p>Unități de curs 3. Școli și orientări culturologice în secolul XX.</p> <p>Unități de curs 4. Concepții culturologice în filosofia românească contemporană</p> <p>Unități de curs 5. Concepții privind raportul dintre cultură și civilizație</p> <p>Unități de curs 6. Tipurile istorice ale culturii și specificul periodizării culturii</p> <p>Unități de curs 7. Arta în sistemul culturii spirituale</p> <p>Unități de curs 8. Cultura ca expresie a identității naționale</p> <p>Unități de curs 9. Comunicarea interculturală. Dialogul culturilor.</p> <p>Unități de curs 10. Interacțiunea și influența culturilor</p> <p>Unități de curs 11. Cultura și problemele globale ale umanității</p>
<p>Strategii de evaluare</p>
<p>Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii etc. (60% din nota finală).</p> <p>- Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral sau scris la examene, sau prin organizarea de teste, lucrări de control etc. (40% din nota finală).</p>
<p>Bibliografie</p>
<p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Țârdea B., Noroc L., Politologie. Curs de prelegeri. Chișinău, 2014. 2. Rieffel R. Mass-media și viața politică, 1996. In: CJ Bertrand (coord.). Introducere în presa scrisă și vorbită. Iași: Polirom, 2001. 3. Moraru V. Mass-media vs politica. Chișinău: CEP USM, 2011. 4. Coman C. Sfera publică și imaginea politică. București: C.H. Beck, 2010. 5. Informarea vs manipularea electoratului. coord. V. Dumbraveanu, 2015. 6. Drăgan I. Teorii ale comunicării de masă. Iași: Polirom, 1999. 7. Peru-Balan Aurelia. Managementul PR-ului politic. Vanătoarea de voturi electorale. Chișinău: Cartier, 2014.

Opțională:

1. Vasilescu A. Democrația și mass-media. In: Sfera Politicii, nr. 112.
2. Bertrand J.-C. Deontologia mijloacelor de comunicare. Traducere de Mihaela Gafițescu, prefață de Miruna
3. Runcan. Iași: Institutul European, 2001.
4. Iliescu Ana-Paul, Socaciu Emanuil-Mihail, Fundamentele gândirii politice moderne. Iași, Polirom, 1999.
5. Baconschi. T. Rolul presei libere și independența în construirea democrației in Europa, 2011. In: Romania literară, nr. 48.
6. Souni, Hassan. Manipularea în negocieri. București: Editura Antet, 1998.
7. Малик Е. Н. Средства массовой информации как институт политической социализации молодежи в современной России. Орёл : ОРАГС, 2009, 168 с.
8. Noroc L., Noroc A. Mass-media, metode de influență versus dreptul la informare și formarea gândirii critice. În: Educația în spiritul valorilor naționale și universale din perspectiva dialogului pedagogic. Chișinău: Garamont, 2020.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie,
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	ISTORIE MODERNĂ UNIVERSALĂ P.I
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lucia Sava, dr., conf. univ. Aurelii Tverdohle, asistent univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	luciasmd@yahoo.com aureliitverdohle@gmail.com
Aprobat	septembrie 2022

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semes tru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S1.05.O.037	6	III	V	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Epoca modernă s-a impus ca perioadă distinctă în istoria umanității prin transformările complexe înregistrate în toate domeniile societății. Economia modernă se dezvoltă în baza liberei concurențe; ea devine o economie monetară, de schimb. Proprietatea, care în evul mediu era izvorul privilegiilor, în epoca modernă dă naștere obligațiilor. Monarhiile despotice sunt înlocuite cu state constituționale naționale; este fundamentat, prin constituție, principiul separării puterilor în stat; supușii seniorilor și ai monarhului se transformă în cetățeni cu drepturi depline. Cultura și ideologia epocii moderne se bazează pe valori umane, pe rațiune și toleranță. În societate se afirmă o mentalitate nouă, opusă celei medievale. Aceste transformări complexe ale Europei se regăsesc în conținutul programei disciplinei.

Cursul de *Istorie modernă universală* este alcătuit din trei părți distincte.

Partea I. *Istoria modernă a Europei de Vest și Americii* își propune să contribuie la aprofundarea pregătirii

istoricului în domeniul de specialitate, prin adăugarea de informații din literatura de specialitate, prin reținerea interpretărilor din cercetarea științifică recentă, prin decantarea semnificațiilor și evidențierea consecințelor în timp, referitoare la problematica complexă de istorie modernă națională, balcanică, sud-est europeană, vest europeană și universală.

În parcurgerea graduală și stadială a acestei problematice complexe, disciplina își propune realizarea acurateței științifice în însușirea noțiunilor, conceptelor și categoriilor istorice și încadrarea lor într-un sistem logic și coerent; parcurgerea cursurilor într-o viziune nouă, structuralistă, cât și o integrare armonioasă a istoriei noastre în contextul universal; sublinierea cauzalității evenimentelor și faptelor istorice, punerea accentului pe latura interpretativă, corelarea pluridisciplinară pentru a accede la adevărul istoric; formarea deprinderilor necesare prezentării științifice a obiectivelor istorice, a studierii literaturii de specialitate, a surselor istorice etc.

Partea a II-a. **Istoria modernă a Europei de Est** este axată pe problemele economice, sociale și politice din cadrul istoriei Imperiului Rus, începând de la perioada lui Petru cel Mare și până la Revoluția din 1917. Vom studia reformele lui Petru I și moștenirea acestora, formarea și funcționarea Imperiului Rus și a societății ruse pe parcursul secolelor XVIII și XIX, precum și problemele și tensiunile care au subminat treptat Vechiul Regim, ducând, în ultimă instanță, la prăbușirea acestuia, în februarie 1917. Problemele centrale discutate în cadrul cursului vor include natura și esența statalității ruse în perioada modernă, relația dintre guvern / puterea centrală și societate, politicile imperiale și coloniale ale Imperiului Rus, eforturile de modernizare a acestei țări extrem de vaste, predominant agrare și rurale, șerbia ca instituție socială, gândirea politică rusă, cristalizată în proiecte ambițioase de transformare social-politică și ideologică, tendințele reformatoare din perioada domniei lui Alexandru II și mișcarea revoluționară, precum și inteligența ca fenomen social și cultural. Cursul se va încheia cu examinarea Primului Război Mondial și a Revoluției din Februarie, care au marcat criza finală și prăbușirea Rusiei imperiale. Se va accentua, în special, natura imperială a statului rus și rolul autocrației în consolidarea acesteia, iar în perioada finală – cauzele crizei regimului imperial. Cunoașterea acestor probleme contribuie, în mod esențial, la înțelegerea profundă a evoluției ulterioare a spațiului rus / sovietic în perioada contemporană.

Partea a III-a. Istoria modernă a Țărilor Asiei și Africii abordează monogenitatea dezvoltării statelor în această perioadă a istoriei. Începutul istoriei moderne a stabilitățile Asiei și Africii în perioada feudalismului dezvoltat. Pentru aceste state este caracteristică perioada de criză a structurilor feudale, procese de simplificare. Catalizarea obiectivelor tinerilor state capitaliste: de a supune și subjugă aceste teritorii. În perioada istoriei moderne toate statele Asiei și Africii (cu excepția Japoniei) se vor transforma în colonii și semicolonii. Evoluția acestor state va primi niște forme schimonosite deoarece se înfăptuia sub dictatul metropolelor. În același timp putem evidenția și anumite laturi comune, în cazul când sistemul colonial a încadrat state Asiei și Africii în sistemul economic mondial capitalist de gospodărire. În acest caz statele Asiei și Africii, alături de cele occidentale devin subiecte pe pieții economice mondiale. Sfârșitul perioadei istoriei moderne pentru statele Asiei și Africii este un început de stabilire a relațiilor capitaliste. Apariția și stabilirea noilor relații de producție au fost semnalate prin revoluțiile burgheze de la începutul secolului al XX-lea: China, Iran, Turcia etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- determinarea obiectului, parametrilor spațiali și temporali ai disciplinei;
- cunoașterea contextului intern și extern al evoluției statelor din Europa de Vest, SUA, Europa de Est, din Africa și Asia în perioada modernă;
- interpretarea evoluției principalelor concepte ale elitelor politice în perioada modernă;
- explicarea ideilor politice, sociale, culturale și religioase caracteristice perioadei;

La nivel de aplicare:

- stabilirea legăturilor cauzale dintre fapte, evenimente și complexitatea factorilor care au determinat evoluția procesului de modernizare a continentului european;

- compararea modelelor de diplomatie europeană și să evidențieze spațiile în care acestea au fost receptate;
- clasificarea principalelor tipuri de documente ale studierii istoriei moderne și să le valorifice în spirit critic;
- aplicarea unor metode eficiente în formarea unei culturi de specialitate;
- determinarea nivelului de interacțiune între societățile occidentale și orientale în perioada istoriei moderne.

La nivel de integrare:

- estimarea raporturilor de continuitate și discontinuitate în *Istoria modernă a Europei și Americii*;
- aprecierea valorică a rolului și locului Europei în contextul modernizării umanității;
- manifestarea atitudinii proprii față de evenimentele și procesele istorice și să încadreze spațiul românesc în contextul european;

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului de *Istoria modernă universală*, studenții vor putea:

- să identifice conceptele fundamentale ale modernității;
- să interpreteze din diverse perspective textele istorice și faptele istorice din istoria modernă a Europei;
- să realizeze o apreciere argumentată a evenimentelor istorice din epoca modernă studiate în cadrul cursului;
- să compare și determine specificul evoluției societății din Europa de Est în raport cu Occidentul;
- să identifice, explice impactul fenomenelor epocii moderne asupra societății contemporane;
- să analizeze critic politica de subjugare a țărilor Asiei și Africii și urmările ei asupra istoriei acestor state ;
- să aplice cunoștințele generale și de specialitate în procesul activităților instructiv-educative;

Precondiții

Repartizarea orelor la cursul ISTORIA MODERNĂ UNIVERSALĂ

CONȚINUTUL UNITĂȚILOR DE CURS

Semestrul V

PARTEA I.

INTRODUCERE. Geneza epocii moderne: premise, caracteristici, periodizare. Principalele probleme ale epocii moderne.

MODULUL NR. 1: Europa în Secolul Rațiunii și a raționalismului (al XVII-lea)

Tema 1. Statul și societatea la începutul epocii moderne. Politica europeană în prima jumătate a secolului al XVII-lea (1618-1661)

Tema 2. Anglia în secolul al XVII-lea (1603-1689): Stuarții, Războiul Civil și “Revoluția Glorioasă”

Tema 3. Franța în secolul al XVII-lea (1610-1715): monarhia absolutistă

Tema 4. Europa Mediteraneană și Provinciile Unite în secolul al XVII-lea

MODULUL NR. 2: Europa în Secolul Luminilor (al XVIII-lea). Agonia Vechiului Regim

Tema 1. Anglia în secolul al XVIII-lea (1689-1815): geneza regimului politic parlamentar

Tema 2. Franța în secolul al XVIII-lea (1715-1789)

Tema 3. Monarhia Habsburgică și statele germane între anii 1648-1790. Absolutismul luminat

Tema 4. Peninsula Italică, statele iberice și nordice în secolul al XVIII-lea. “Micii despoți luminați”

MODULUL NR. 3: Europa față în față cu Revoluția franceză. Prăbușirea Europei napoleoniene și trezirea națiunilor

Tema 1. Franța de la Revoluția Franceză la Imperiul napoleonian (1799-1815)

MODULUL NR. 4: Europa între rațiunea de stat și echilibrul european: prima jumătate a secolului al XIX-lea. Apariția unei Europe liberale

Tema 1. Relațiile internaționale între anii 1815-1848

Tema 2. Marea Britanie în perioada 1815-1867: triumful liberalismului

Tema 3. Franța între două revoluții: perioada Restaurației (1815-1830) și a “Monarhiei din Iulie” (1830-1848)

Tema 4. Statele italiene, Prusia și Austria în prima jumătate a secolului al XIX-lea

MODULUL NR. 5: Europa și dreptul naționalităților (1848-1870)

Tema 1. Franța în timpul celui de-al Doilea Imperiu (1852-1870). Napoleon al III-lea și principiul naționalităților.

PARTEA II.

TEMA 1. Introducere. Obiectul de studiu și structura disciplinei. Apariția și cristalizarea statului imperial rus în secolele XVI-XVII.

TEMA 2. Reformele lui Petru I și proclamarea Imperiului Rus (1721). „Revoluția petrină” și impactul acesteia.

TEMA 3. Domnia Ecaterinei a II-a (1762-1796) și apogeul absolutismului lăsat în secolul al XVIII-lea.

TEMA 4. Nobilimea și țărănimea în Rusia imperială: de la Petru I până la abolirea șerbiei (1861).

TEMA 5. Politica externă a Imperiului Rus din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea până la 1856.

TEMA 6. Reforme, reacțiune și revoltă în timpul domniei lui Alexandru I (1801-1825).

TEMA 7. Apogeul statului laic și politica de „conservare” a lui Nicolae I (1825-1855).

TEMA 8. Rusia ca imperiu multiethnic: relațiile centru-periferie și politica centrului imperial față de popoarele neruse în secolul al XIX-lea.

TEMA 9. „Remarcabilul deceniu” (anii 1830-1840) și nașterea inteligenței: „occidențiști” vs. slavofili.

TEMA 10. Politica externă a Imperiului Rus între 1815 și 1856: de la „jandarmul Europei” la Războiul Crimeii.

PARTEA III.

Tema 1. Orânduirea socială și harta politică a țărilor Asiei și Africii la începutul istoriei moderne.

Tema 2. Transformarea Indoneziei în colonie olandeză.

Tema 3. Criza și scindarea Imperiului Marilor Moguli. Transformarea Indiei în colonie engleză.

Tema 4. China feudală sub puterea dinastiei Qing.

Tema 5. Politica țărilor apusene față de China. Războiul țărănesc Taiping.

Tema 6. Japonia în perioada shogunatului Tokugawa.

Tema 7. Revoluția „Meiji” în Japonia.

Tema 8. Iranul în prima jumătate a sec. XIX. Răscoalele babizilor.

Tema 9. Intensificarea luptei statelor europene pentru Turcia. Tanzâmatele. Războiul orientală.

Tema 10. Popoarele Africii în secolul al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi foarte variată și va include: discutarea unor subiecte controversate, analiza de documente, dezbaterile unor studii și lucrări științifice reprezentative ș.a.

Bibliografie de referință (opțională):

1. Lucrări generale, sinteze, istoria civilizațiilor:

Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), *Istoria Europei*, B., Humanitas, 1997.
 Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, Iași, Institutul European, 1998 (ed. a II-a), vol. III-IV.
 Jean-Michel Gaillard, Anthony Rowley, *Istoria continentului european. De la 1850 până la sfârșitul secolului al XX-lea*, B., 2001.
 Camil Mureșanu, *Europa modernă. De la Renaștere la sfârșitul de mileniu*, Cluj-Napoca, 1997.
 John R. Barber, *Istoria Europei moderne*, B., 1998.
 Fernand Braudel, *Gramatica civilizațiilor*, vol. I-II, B., 1994.
 Roland Mousnier, *Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre*, B., 2000.
 Pierre Chaunu, *Civilizația Europei clasice*, vol. I-III, B., 1989.
 Idem, *Civilizația Europei în Secolul Luminilor*, vol. I-II, B., 1986.
 Walter Oppenheim, *Europa și despoțituluminați*, B., 1998.
 Eric J. Hobsbawm, *Era Revoluției. 1789-1848*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.
 Idem, *Era Capitalului. 1848-1875*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.
 Idem, *Era Imperiului. 1875-1914*, Chișinău-Buc., Cartier-Codex 2000, 2002.
 P. Milza, S. Berstein (sub red.), *Istoria secolului XX (1900-1945). Sfârșitul „lumii europene”*, B., 1998, vol. I
 Henry Kissinger, *Diplomația*, ed. a II-a, B., 2002.
 Pierre Renouvin, *Primul Război Mondial*, B., 2001.
 VyvyenBrendon, *Primul Război Mondial. 1914-1918*, B., 2003.
 Charles Tilly, *Revoluțiile europene (1492-1992)*, Iași, Polirom, 2002.

2. Țări, popoare, regiuni:

- Marea Britanie

George M. Trevelyan, *Istoria ilustrată a Angliei*, Buc., Ed. Științifică, 1975, p. 432-820.
 André Maurois, *Istoria Angliei*, Buc., Ed. Orizonturi, 1996 (ediția I: Buc., Ed. Politică, 1970).
 Camil Mureșanu, Alexandru Vianu, Robert Păiușan, *Downing Street 10*, Cluj-Napoca, 1984.
 Angela Anderson, *Războaiele civile. 1640-1649*, Buc., ALL, 2002.
 Camil Mureșanu, *Revoluția burgheză din Anglia*, Buc., Ed. Științifică, 1964.
 Idem, *Imperiul britanic. Scurtă istorie*, Buc., Ed. Științifică, 1967.
 Frank McDonough, *Imperiul Britanic, 1815-1914*, Buc., ALL, 1998.

- Franța

Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), *Istoria Franței*, Iași, Institutul European, 2001.
 Jacques Madaule, *Istoria Franței*, Buc., 1973, vol. I, p. 342-380, vol. II, vol. III, p. 5-119.
 Richard Wilkinson, *Franțași cardinalii. 1610-1661*, Buc., ALL, 1999.
 Idem, *Ludovic al XIV-lea, Franțași Europa. 1661-1715*, Buc., ALL, 1999.
 Philippe Séguin, *Ludovic Napoleon cel Mare*, Buc., 1994.
 Alexandru Vianu, Camil Mureșan, Robert Păiușan, Simona Nistor, *Președinții Franței*, Ed. Universală — Dialog, Craiova, 1991.
 GeoffreyEllis, *Imperiul lui Napoleon*, Buc., 2008.

- Spațiul german și austriac

Jean Bérenger, *Istoria Imperiului Habsburgilor. 1273-1918*, Buc., 2000.
 Erich Zöllner, *Istoria Austriei*, vol. I-II, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997.
 A.J.P. Taylor, *Monarhia Habsburgică. 1809-1918. O istorie a Imperiului Austriac și a Austro-Ungariei*, Buc., ALL, 2000.
 NickPelling, *Imperiul Habsburgic. 1815-1918*, Buc., ALL, 2002.
 Jacques Droz, *Istoria Germaniei*, Buc., Corint, 2000.
 Jacques Le Rider, *Mittleuropa*, Iași, Polirom, 1997.
 Walter Oppenheim, *Habsburgii și Hohenzollernii. 1713-1786*, Buc., ALL, 1995.
 AndrinaStiles, *Unificarea Germaniei, 1815-1890*, Buc., ALL, 1998.

Geoff Layton, De la Bismarck la Hitler: Germania, 1890-1933, Buc., ALL, 2002.
William Manchester, Armele lui Krupp, Buc., Ed. Politică, 1973.
Brigitte Hamann, Viena lui Hitler. Anii de ucenicie ai unui dictator, Buc., Ed. Vivaldi, 2000.

- Alte state europene

Martyn Rady, De la revoltă la independență. Țările de Jos, 1550-1650, Buc., ALL, 2001.
Jean-Jacques Bouquet, Istoria Elveției, Buc., Corint, 2001.
Giuliano Procacci, Istoria italienilor, Buc., Ed. Politică, 1975.
Francesco Traniello, Gianni Sofri, Il Risorgimento. Scurtă istorie, Cluj-Napoca, Dacia, 2002.
Andrina Stiles, Unificarea Italiei. 1815-1870, Buc., ALL, 1995.
Mark Robson, Italia: liberalism și fascism. 1870-1945, Buc., ALL, 1997.
Pierre Vilar, Istoria Spaniei, Buc., Corint, 2000.
Jill Kilsby, Spania: mărire și decădere, 1474-1643, Buc., ALL, 1998.
Ion Hurdubețiu, Istoria Suediei, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1985.
Andrina Stiles, Suedia și zona baltică, 1523-1721, Buc., ALL, 2001.

- Rusia

Geoffrey Hosking, Rusia. Popor și imperiu 1552-1917, Iași, Polirom, 2001.
Russell Sherman, Rusia, 1815-1881, Buc., BIC ALL, 2001.
Michael Lynch, Reacțiune și revoluție: Rusia 1881-1924, Buc., ALL, 2000.
Martyn Rady, Țării, Rusia, Polonia și Ucraina, Buc., ALL, 2002.
Richard Pipes, Scurtă istorie a revoluției ruse, Buc., Humanitas, 1998.
Hélène Carrère d'Encausse, Blestemul rușilor. Eseu despre asasinatul politic, Iași, Polirom, 2000.
Henri Troyat, Petru cel Mare, Buc., Humanitas, 1994.
Idem, Viața de fiecare zi din Rusia ultimului țar, Buc., Humanitas, 1993.
Marchizul de Custine, Scrisori din Rusia. Rusia în 1839, Buc., Humanitas, 1993.

- Europa de Est, Imperiul Otoman, Peninsula Balcanică

Philip Longworth, Crearea Europei de Est, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002, p. 120-216
Francis Dvornik, Slavii în istoria și civilizația europeană, Buc., ALL, 2001.
Piotr S. Wandycz, Prețullibertății. O istorie a Europei Central-Răsăritene din Evul Mediu până în prezent, Buc., ALL, 1998.
Nicolae Ciachir, Istoria modernă a Poloniei (1795-1918), Buc., 1987.
András Gergely, Istoria Ungariei, Buc.-Cluj, Kriterion, 2000.
Paul Lendvai, Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri, Buc., Humanitas, 2001.
Robert Mantran (coord.), Istoria Imperiului Otoman, Buc., BIC ALL, 2001.
Mustafa Ali Mehmed, Istoria turcilor, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1976.
Andrina Stiles, Imperiul Otoman, 1450-1700, Buc., ALL, 1998.
Idem, Rusia, Polonia și Imperiul Otoman, 1725-1800, Buc., ALL, 2001.
Stevan K. Pavlowitch, Istoria Balcanilor. 1804-1945, Iași, Polirom, 2002.
Barbara Jelavich, Istoria Balcanilor, I-II, Iași, Institutul European, 2000.
Charles & Barbara Jelavich, Formarea statelor naționale balcanice. 1804-1920, Cluj, 1999.
Veselin Trajkov, Curente ideologice și programe din mișcările de eliberare națională din Balcani până în anul 1878, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1986.
Ivan Ilcev, Are dreptate sau nu, e patria mea. Propaganda în politica externă a țărilor balcanice (1821-1923), Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002.
Nicolae Ciachir, Istoria modernă a Serbiei, Buc., 1974.
Gheorghe Zbucă, Istoria Iugoslaviei, Buc., Corint, 2001.
Plamen Plavov, Iordan Ianev, Daniel Cain, Istoria Bulgariei, Buc., Corint, 2002.
Constantin Velichi, Curs de istoria modernă a Bulgariei, Buc., 1974.
Kopi Kyçyku, Istoria Albaniei, Buc., Corint, 2002.

- Statele Unite ale Americii și Canada

- Alexis de Tocqueville, *Despre democrație în America*, vol. I-II, Buc., Humanitas, 1995.
George Brown Tindall, David E. Shi, *America: o istorie narativă*, vol. I-III, Buc., Ed. Enciclopedică, 1996.
Scurtă istorie a Statelor Unite ale Americii, ed. a II-a, Buc., Silex, 1995.
René Remond, *Istoria Statelor Unite ale Americii*, Buc., Corint, 1999.
Allan Nevins, Henry Steele Commager, *Istoria Statelor Unite*, Buc., Cartea Românească, 1996.
Camil Mureșanu, Alexandru Vianu, *Președinte la Casa Albă*, Buc., Ed. Politică, 1974.
Corneliu Nicolescu, *America: de la descoperire la războiul de secesiune*, Cluj, Dacia, 1998.
Leon Lemonnier, *Războiul de Secesiune*, Buc., Ed. Universul, 1997.
Henry Steele Commager, *Spiritul american*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1998.
Paul-André Linteau, *Istoria Canadei*, Buc., Corint, 2000.

- Asia, America Latină, Africa

- Vasile Cristian, *Istoria Asiei*, București, Corint, 2002.
Idem, *Asia și America în sec. XVI-XVIII*, Iași, Ed. Universității "A.I. Cuza", 1993.
Jacques Gernet, *Lumea chineză*, Buc., Meridiane, 1985, vol. II, p. 99-361.
Bai Shouyi (coord.), *Scurt tratat de istoria Chinei*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997.
C. P. Fitzgerald, *Istoria culturală a Chinei*, Buc., Humanitas, 1998.
Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, Iași, Polirom, 2001.
Kenneth G. Henshall, *O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere*, Buc., 2002.
Constantin Bușe, Zorin Zamfir, *Japonia: un secol de istorie*, Buc., Humanitas, 1990.
Constantin Vlad, *Japonia: introducere în istorie, cultură și civilizație*, Buc., 1998.
Mihai Martiș, *De la Bhārata la Gandhi. Civilizație, istorie și cultură indiană*, Buc., 1987.
Eduardo Galeano, *Memoria focului*, Buc., Ed. Politică, 1988.
Constantin Bușe, *De la Bolívar la Cardenas*, Buc., Ed. Științifică, 1984.
Camil Mureșanu, *Simón Bolívar (1783-1830)*, Buc., Ed. Politică, 1983.
Viorel Sârbu, *Revoluția hispano-americană*, Buc., Ed. Științifică, 1970.
Hernâni Donato, *Scurtă istorie a Braziliei. 1500-1996*, Buc., Univers, 2000.
E. Jefferson Murphy, *Istoria civilizației africane*, vol. I-II, Buc., Minerva, 1981.
Louis C. D. Joos, *Scurtă istorie a Africii Negre*, Buc., Ed. Politică, 1966.

- Geografii simbolică, reprezentări ale Celuilalt

- Larry Wolff, *Inventarea Europei de Est. Harta civilizației în Epoca Luminilor*, Buc., Humanitas, 2000.
Maria Todorova, *Balcanii și balcanismul*, Buc., Humanitas, 2000.
Edward W. Said, *Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient*, Timișoara, Amarcord, 2001.
Simona Corlan-Ioan, *Inventarea Africii Negre. Călătorii în imaginarul european al secolului al XIX-lea*, Cluj, Dacia, 2001.
Vesna Goldsworthy, *Inventarea Ruritaniei, Imperialismul imaginației*, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002.

3. *Revoluția Franceză și perioada napoleoniană:*

- Alexis de Tocqueville, *Vechiul Regim și Revoluția*, Buc., Nemira, 2000.
Edmund Burke, *Reflecții asupra Revoluției din Franța*, Buc., Nemira, 2000.
François Furet, *Reflecții asupra Revoluției Franceze*, Buc., Humanitas, 1992.
Idem, *Revoluția în dezbateri*, Iași, Polirom, 2000.
Duncan Townson, *Franța în revoluție*, Buc., ALL, 2000.
Bronislaw Baczko, *Ieșirea din Teroare. Termidor și Revoluția*, Buc., Humanitas, 1993.
Jean Tulard, *Napoleon*, Buc., Compania, 2000.
Andrina Stiles, *Napoleon, Franța și Europa*, Buc., ALL, 1995.
André Castelot, *Napoleon Bonaparte*, vol. I-II, Buc., Ed. Politică, 1970.

Pieter Geyl, Napoleon pro și contra, Buc., Ed. Științifică, 1968.

4. Istorie economică și socială:

Fernand Braudel, Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1984

Idem, Jocurile schimbului, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1985.

Idem, Timpul lumii, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1989.

Immanuel Wallerstein, Sistemul mondial modern: mercantilism și consolidarea economiei mondiale europene (1600-1750), vol. I-IV, Buc., Meridiane, 1993.

Eric R. Wolf, Europa și populațiile fără istorie, Chișinău, Ed. Arc, 2001.

Michel Beaud, Istoria capitalismului. De la 1500 până în 2000, Buc.-Chișinău, Cartier, 2001.

Robert L. Heilbroner, Filozofii lucrurilor pământești. Viețile, epocile și ideile marilor economiști, Buc., Humanitas, 1994.

5. Istorie intelectuală, a ideologiilor și a ideilor politice:

- Istoria ideilor, istorie intelectuală și culturală

Michel Foucault, Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane, Buc., Univers, 1996.

Idem, Istoria nebuniei în epoca clasică, Buc., Humanitas, 1996.

Idem, A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii, Buc., Humanitas, 1997.

Idem, Nașterea clinicii, Buc., Ed. Științifică, 1998.

Idem, Arheologia cunoașterii, Buc., Univers, 1999.

Idem, "Trebuie să apărăm societatea". Cursuri rostite la Collège de France (1975-1976), Buc., 2000.

Alexandre Koyré, De la lumea închisă la universul infinit, Buc., Humanitas, 1997.

Amos Funkenstein, Teologie și imaginația științifică. Din Evul Mediu până în secolul al XVII-lea, Buc., Humanitas, 1998.

Roger Chartier, Lecturi și cititori în Franța Vechiului Regim, Buc., Meridiane, 1997.

Paul Hazard, Criza conștiinței europene, Buc., Univers, 1972.

Idem, Gândirea europeană în secolul al XVIII-lea, Buc., Univers, 1981.

Jean Starobinski, 1789. Emblemele rațiunii, Buc., Meridiane, 1990.

Lewis Perry, Viața intelectuală în America. O istorie, Cluj, Dacia, 1995.

Alain Besançon, Originile intelectuale ale leninismului, Buc., Humanitas, 1993.

- Istoria gândirii politice: bibliografie

Terence Ball, Richard Dagger, Ideologii politice și idealul democratic, Iași, Polirom, 2000.

Évelyne Pisier (coord.), Istoria ideilor politice, Timișoara, Amarcord, 2000.

Pierre Manent, Istoria intelectuală a liberalismului: zece lecții, Buc., Humanitas, 1992.

Raymond Trousson, Istoria gândirii libere. De la origini până în 1789, Iași, Polirom, 1997.

- Istoria gândirii politice: instrumente de lucru și texte

David Miller (coord.), Enciclopedia Blackwell a gândirii politice, Buc., Humanitas, 2000.

Adrian-Paul Iliescu, Emanuel-Mihail Socaciu (coord.), Fundamentele gândirii politice moderne. Anthologie comentată, Iași, Polirom, 1999.

John Locke, Al doilea tratat despre cărmuire. Scrisoare despre toleranță, Buc., Nemira, 1999.

Benjamin Constant, Despre libertate la antici și la moderni, Iași, Institutul European, 1996.

John Stuart Mill, Despre libertate, Buc., Humanitas, 1994.

Lord Acton, Despre libertate, Iași, Institutul European, 2000.

George Ene, Filosofia politică a lui John Stuart Mill, Iași, Polirom, 2000.

Olivier Nay, Istoria ideilor politice, Iași, Polirom, 2008.

Leon P. Baradat, Ideologiile politice. Originii și impact, Iași, Polirom, 2012.

- Cultura vieneză la 1900

Jacques Le Rider, Modernitatea vieneză și crizele identității, Iași, Ed. Universității "Al. I. Cuza", 1995.
Carl E. Schorske, Viena fin-de-siècle. Politică și cultură, Iași, Polirom, 1998.
Michael Pollak, Viena 1900. O identitate rănită, Iași, Polirom, 1998.
Allan Janik, Stephen Toulmin, Viena lui Wittgenstein, Buc., Humanitas, 1998.
William M. Johnston, Spiritul Vienei. O istorie intelectuală și socială. 1848-1938, Iași, Polirom, 2000.

6. Istoria naționalismului:

Lucian Boia, Două secole de mitologie națională, Buc., Humanitas, 1999.
Urs Altermatt, Previziunile de la Sarajevo. Etnonaționalismul în Europa, Iași, Polirom, 2000.
Eric J. Hobsbawm, Națiuni și naționalism din 1780 până în prezent. Program, mit, realitate, Chișinău, Ed. Arc, 1997.
Ernest Gellner, Națiuni și naționalism, Buc., Antet, CEU, 1997.
Benedict Anderson, Comunități imaginate, Buc., Interval, 2001.
Anne-Marie Thiesse, Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX, Iași, Polirom, 2000.
Guy Hermet, Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa, Iași, Institutul European, 1997.
Serge Cordellier, Élisabeth Poisson (coord.), Națiuni și naționalisme, Buc., Corint, 2002.
Maurizio Viroli, Din dragoste de patrie. Eseu despre patriotism și naționalism, Buc., Humanitas, 2002.
Tzvetan Todorov, Noi și ceilalți. Despre diversitate, Iași, Institutul European, 1999.
Alain Finkielkraut, Înfrângerea gândirii, Buc., Humanitas, 1992.

7. Istoria vieții private, a mentalităților și a sexualității:

Philippe Ariès, Georges Duby (coord.), Istoria vieții private, vol. V-VI: De la Renaștere la Epoca Luminilor ; vol. VII-VIII: De la Revoluția franceză la primul război mondial, Buc., Meridiane, 1995-1997.
Norbert Elias, Procesul civilizației. Cercetări sociogenetice și psihogenetice, I-II, Iași, Polirom, 2002.
Robert Darnton, Marele masacru al pisicii și alte episoade din istoria culturală a Franței, Iași, Polirom, 2000.
Rosario Villari (coord.), Omul baroc, Iași, Polirom, 2000.
Michele Vovelle (coord.), Omul Luminilor, Iași, Polirom, 2000.
François Furet (coord.), Omul romantic, Iași, Polirom, 2000.
Ute Frevert, Heinz-Gerhard Haupt, Omul secolului al XIX-lea, Iași, Polirom, 2002.
Philippe Ariès, Omul în fațamortii, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1996.
Georges Minois, Istoria sinuciderii. Societatea occidentală în fațamortii voluntare, Buc., Humanitas, 2002.
Robert Muchembled (coord.), Magia și vrăjitoria în Europa din Evul Mediu până astăzi, Buc., Humanitas, 1997.
Gisela Bock, Femeia în istoria Europei. Din Evul Mediu până în zilele noastre, Iași, Polirom, 2002.
Michel Foucault, Istoria sexualității, Timișoara, Editura de Vest, 1995.
Thomas Laqueur, Corpul și sexul de la greci la Freud, Buc., Humanitas, 1998.
Georges Vigarello, Istoria violului. Secolele XVI-XX, Timișoara, Amarcord, 1998.
Philippe Ariès et al., (cu o introducere de Georges Duby), Amor și sexualitate în Occident, Buc., Ed. Artemis, 1994.

8. Culegeri de texte, atlase, instrumente de lucru:

Bogdan Murgescu (coord.), Istoria lumii în texte. De la începuturi până în zilele noastre, Buc., Teora, 1999, p. 153-264.
Camil Mureșanu (coord.), Culegere de texte pentru istoria universală. Epoca modernă, vol. I-II, Buc., Editura Didactică și Pedagogică, 1973-1975.
Eugeniu Certan (coord.), Valeria Cozma, Stelian Culea, Istoria universală modernă (1640-1850). Crestomație, Chișinău, Prut Internațional, 2000.
Mircea Popa, Lucia Popa (ed.), Primul Război Mondial. 1914-1918. Texte și documente, Buc., 1981.
Jérôme Hélie, Mic atlas istoric al Timpurilor moderne, Iași, Polirom, 2001.
Marc Nouschi, Mic atlas istoric al secolului XX, Iași, Polirom, 2002.

Ștefan Pascu (coord.), Atlas istoric, Buc. Ed. Didactică și Pedagogică, 1971.
Vasile Pascu, Atlas istoric didactic comentat și ilustrat, ed. a II-a, Buc., Clio Nova, 1998.
Iancu Moțu, Atlas istoric școlar, Buc., Corint, 1998.
Marcel D. Popa, Horia C. Matei, Mică enciclopedie de istorie universală, Buc., Ed. Politică, 1988.
Horia C. Matei, Statele lumii: mică enciclopedie de istorie, Buc., Ed. Meronia, 1999.
Florența Sădeanu, Dicționar de pronunțare. Nume proprii străine, Buc., Ed. Enciclopedică Română, 1973.

Obligatorie: Europa de Est

1. Certan, E. Cozma V. Cristian. ș.a. Istoria modernă a Europei și Americii. Vol. II. Chișinău: Prut Internațional, 2000.
2. Lynch Michael. Reacțiune și revoluție: Rusia 1881 – 1924. Traducerea: Emilia Stere. București: BIC ALL, 2000, 208 p. Capit. I-IV.
3. Hosking, Geoffrey. Rusia: Popor și imperiu, 1552 – 1917. Traducere de Dana Crăciun, Hortensia Pârlog și Maria Teleagă. Iași: Polirom, 2001.
4. Russell, Sherman. Rusia, 1815-1881. Traducere de Radu Paraschivescu. București: Editura BIC ALL, 2001.
5. Верт, Пол В., П. С. Кабытов, А. И. Миллер (сост.). Российская империя в зарубежной историографии. Работы последних лет. Москва: Новое Издательство, 2005.
6. История России с начала XVIII – до конца XIX века. Москва, 1966.
7. Каррерд'Анкосс, Элен. Евразийская империя: История Российской Империи с 1552 года до наших дней. Москва: Росспэн, 2007.
8. Ливен, Доминик. Российская империя и её враги с XVI века до наших дней. Москва: Издательство «Европа», 2007.
9. Мадариага, Исабель де. Россия в эпоху Екатерины Великой. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2002.
10. Фёдоров В.А. История России, 1661-1917. Москва, «Высшая школа», 2001.

Opțională: Europa de Est

1. The Cambridge History of Russia. Volume 2. Imperial Russia, 1689-1917. Edited by Dominic Lieven. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
2. The Cambridge History of Russia. Volume 3. The Twentieth Century. Edited by Ronald Grigor Suny. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
3. Ciachir, Nicolae. Diplomația europeană în epoca modernă. - București, 1984.
4. Istoria URSS în secolul XIX – începutul secolului XX. - Chișinău, 1989.
5. Riasanovsky, Nicholas V. O istorie a Rusiei. Traducere de Areta Voroniuc; Ediție îngrijită, note și postfață de Mihai Cojocariu. Iași: Institutul European, 2001.
6. Istoria universală modernă (1640-1850). Creație. Alcătuitori: E. Certan (coordonator), V. Cozma, S. Culea. - Chișinău : Prut Internațional, 2000.
7. Marchizul de Custine. Scrisorid în Rusia. Rusia în 1839. Chișinău, 1992.
8. Абаляхин, Б., Дунаевский, В. 1812 год на перекрестках мнений советских историков 1917-1987. Москва, 1990.
9. Аврех А. Царизм накануне свержения. - Москва, 1989.
10. Восстание 1863 г. в Литве и Белоруссии. Материалы и документы, Москва, 1965.
11. Восточный вопрос во внешней политике России. Конец XVIII – начало XX века. Отв. ред. Н.С. Киняпина. – Москва, 1978.
12. Выскочков, Л.В. Николай I. М.: Мол. Гвардия, 2003.

13. Демин, В.А. Государственная дума в России (1906-1917). Механизм функционирования. М., 1996.
 14. Дружинин, Н. Русская деревня на переломе 1861-1880 гг. Москва. 1978.
 15. Ерошкин, Н.П. История государственных учреждений дореволюционной России. Москва, 1983.
 16. Зайончковский, П. А. Отмена крепостного права в России. Москва, 1968.
 17. Зырянов П. История России XIX век. Москва, 1994.
 18. История политических партий в России. М, 1994.
 19. Каменский, Александр Б. Российская империя в XVIII веке: традиции и модернизация. Москва: Новое Литературное Обозрение, 1999.
 20. Киняпина Н. Внешняя политика России в первой половине XIX в. Москва, 1963.
 21. Косик В. Русская политика в Болгарии 1879-1886. Москва 1991.
 22. Кюстин, А. де Николаевская Россия. La Russie en 1839. / Перевод с фр. М.: Политиздат, 1990.
 23. Литвак, Б. Переворот 1861 года в России: почему не реализовалось реформаторская альтернатива. Москва, 1991.
 24. Миллер, А.И. Империя Романовых и национализм: Эссе по методологии исторического исследования. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2009.
 25. Миронов, Б. Н. Социальная история России периода империи (XVIII – начало XX века). Генезис личности, демократической семьи, гражданского общества и правового государства. В 2-х томах. Санкт-Петербург: «Дмитрий Буланин», 2003.
 26. Рындзюнский П. Утверждение капитализма в России 1850-1880. М., 1978.
 27. Соловьева А. Промышленная революция в России в XIX веке. М., 1990.
 28. Тарновский К. Социально-экономическая история России. Начало XX века. Москва, 1990.
 29. Троицкий Н. Россия в XIX веке. Курс лекций. Москва, 1997.
 30. Уортман, Ричард С. Сценарии власти: Мифы и церемонии русской монархии. В 2 т. Т.1: От Петра Великого до смерти Николая I / Пер. с англ С.В. Житомирской. – М.: ОГИ, 2004.
 31. Чибыряев, С.А. Великий русский реформатор. Жизнь, деятельность, политические взгляды М. М. Сперанского. М., 1989.
 32. Чулков, Г. И. Императоры России. Психологические портреты. М. : Слово, 2003. 384 с.
- Эткинд, Александр. Внутренняя колонизация: Имперский опыт России. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2013.

Obligatorie: Istoria modernă a Asiei și Africii

1. Cristian, V., Istoria Asiei. București, 2002;
2. Elisseff, D., Istoria Chinei. București, f.a.;
3. Elisseff, D., Istoria Japoniei. București, f.a.;
4. Filimon, A., Istoria Africii. Iași, 1999;
5. Mantran R., Istoria Imperiului Otoman. București, 2001;
6. Mitu, S., Istoria Asiei Moderne. București, 2003;
7. Roșulescu, V., Istoria Asiei. Craiova, 2001;
8. История стран Азии и Африки в новое время. Ч. 1. Учебник. Москва, 1989;
9. История стран Азии и Африки в новое время. Ч.2. Учебник. Москва, 1991;
10. История стран Азии и Африки в новое время. Ч. 3. Москва, 2004.

Opțională:

2. Bușe, C., Zamfir, Z., Japonia. Un secol de istorie. 1853-1945. București, 1990;
 3. Lombord, D., China imperială. București, 2003;
 4. Mehmed Mustafa Ali, Istoria turcilor. București, 1976;
- Scurt tratat de istoria Chinei. București, 1997

Denumirea programului de studii				Istorie și Geografie		
Ciclul				licență		
Denumirea cursului				Istoria modernă a Românilor (partea I-a)		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istoria și Științe Sociale		
Titular de curs				dr, conf. univ. Nicolae Ciubotaru		
Aprobat				Ședința catedrei, Pr. verbal nr.1 din 01.09.2023		
Cadre didactice implicate				asistent univ. Veronica Melinte		
e-mail				ciubotaru.nicolae@upsc.md		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.05.O.038	5	III	V	150	75	75
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>Cursul Istoria modernă a românilor presupune studierea și cercetarea evoluției națiunii române, neamului românesc, încadrată în limitele cronologice – sfârșitul secolului al XVIII-lea – anul 1848/49. Spațiul etnic și geografic constituind Țara Moldovei, Țara Românească, Principatul Transilvaniei, dar și provinciile românești înstrăinate; Bucovina, Basarabia, Dobrogea, și Banat.</p> <p>Necesitatea acestui curs reiese din studierea comparată a tuturor provinciilor istorice românești, caracterul general, dar și particularitățile acestora determinate de condițiile istorice ale evoluției neamului românesc în epoca modernă, în corelație cu civilizațiile occidentale și orientale.</p> <p>Pornind de la izvoarele istorice și contribuțiile istoriografice în cadrul acestui curs se analizează diverse opinii și concepții ale istoricilor, contribuind astfel și la orientarea științifică a studenților asupra cercetării unor pagini istorice mai puțin cunoscute sau chiar neelucidate în știința istorică contemporană.</p> <p>Cursul de Istoria modernă a Românilor reprezintă istoria națională care este totodată nu numai o disciplină a cunoașterii și a cercetării istorice dar și a educației patriotice și ale demnității naționale ale generației tinere pe baza faptelor premergătorilor noștri. Cursul de istorie națională este unul din pilonii de bază a creșterii și progresului istoric unei națiuni și a integrării europene prin trăsături de caracter general, dar și prin diversitate de culturi și civilizații. Aplicațiile elaborate vor avea tangență cu conținuturi din curriculumul școlar la nivel gimnazial și liceal.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> ● Competențe de cunoaștere și înțelegere: <ul style="list-style-type: none"> - de căutare, de aplicare și cunoaștere a informației din diferite tipuri de surse referitoare la problematica istoriei moderne a românilor; - a reproduce în formă orală și scrisă inclusiv utilizând mijloace tehnice fapte, evenimente și procese importante din istoria modernă a românilor; ● Competențe de explicare și interpretare: <ul style="list-style-type: none"> - de explicare și interpretare a noțiunilor și conceptelor-cheie ale istoriei moderne a românilor; - de a identifica diverse opinii față de evenimentele și faptele majore ale istoriei moderne a românilor. ● Competențe instrumental-aplicative: <ul style="list-style-type: none"> - de a elabora un portofoliu al cursului cu conținuturi informaționale; - de a întocmi liste bibliografice tematice; - de a elabora conceptograme, tabele sincrone, liste de noțiuni. ● Competențe de integrare <ul style="list-style-type: none"> - de a proiecta un plan de cercetare al unei teme din istoria modernă a românilor; - de a estima importanța istorică a unor evenimente din istoria modernă a românilor. ● Competențe atitudinale 						

<ul style="list-style-type: none"> - a valida o abordare obiectivă, critică a faptelor, evenimentelor și personalităților din istoria modernă a românilor - de a educa o atitudine corectă și obiectivă față de propria istorie dar și de respect și toleranță față de istoria altor popoare.
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului</p> <ul style="list-style-type: none"> ● să cunoască evenimentele, faptele și personalitățile reprezentative ale istoriei moderne a românilor; ● să determine cauzalitatea fenomenelor istorice, ● să înțeleagă trăsăturile generale și particulare ale istoriei moderne a românilor, ● să explice noțiunile, teoriile principale ale cursului, ● să aplice algoritmi de evaluare și analiză a diferitor categorii de surse la istoria modernă a românilor ● să aplice cunoștințele obținute în realizarea unui proiect de cercetare proprie a unei teme/compartiment din istoria modernă a românilor.
<p>Precondiții</p> <ul style="list-style-type: none"> ● cunoștințe generale despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice ● abilități de analiză a unui articol științific, monografie ș.a.; ● capacități de analiză a unor evenimente, personalități istorice; ● abilități de utilizare a informației istorice din diverse surse informaționale. ● abilități aplicare a cunoștințelor în cadrul dezbaterilor, în scrierea unor referate, comunicări științifice, elaborarea tezelor de licență prin folosirea lucrărilor monografice și ale publicațiilor științifice
<p>Unități de curs</p> <p>Conținutul desfășurat al cursului pe teme:</p> <p>Tema 1. Introducere.</p> <p>Tema 2. Principatele Române la sfârșitul secolului al XVIII-lea - începutul secolului al XIX-lea.</p> <p>Tema 3. Basarabia sub dominația regimului țarist în prima jumătate a secolului al XIX-lea.</p> <p>Tema 4. Revoluția de la 1821 și mișcarea eteristă în Țările Române.</p> <p>Tema 5. Principatele române în perioada regulamentului organic.</p> <p>Tema 6. Revoluția de la 1848-1849 în Țările Române.</p> <p>Tema 7. Cultura românească în prima jumătate a secolului al XIX-lea.</p>
<p>Metode și tehnici de predare și învățare</p> <p>Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte, consultații.</p>
<p>Strategii de evaluare</p> <p>Evaluare realizată prin diverse metode: orale și scrise, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări practice, participarea la discuții, portofolii.</p> <p>Evaluarea curentă se bazează pe, susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme, chestionare.</p> <p>Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.</p>
<p>Bibliografie</p> <p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Giurescu C.C. Istoria Românilor, vol. III, București, 2000, 2007. 2. Hitchins K., Români, 1774-1866, București, 1998, 2003. 3. Istoria Românilor, vol. VII, VIII, București, 2003.

4. Maior L., 1848-1849. Românii și ungurii în revoluție, București, 1998.
5. Platon Gh., Moldova și începuturile revoluției de la 1848, Chișinău, 1993.
6. История народного хозяйства МССР, том I, Кишинев, 1976
7. Ciachir N., Istoria relațiilor internaționale de la pacea westfalică (1648) până la contemporaneitate (1947), București, 1988.
8. Istoria Românilor, Vol. VII, Tom I, București, Editura Enciclopedică, 2003.

Opțională:

1. Arbore Z., Basarabia în secolul al XIX-lea, Chișinău, 2001.
2. Boldur Al., Autonomia Basarabiei sub administrație rusă (1811-1828), Chișinău, 1929.
3. Filliti I.C., Principatele Române de la 1828 la 1834. Ocupația țaristă și Regulamentele Organice, București, 1934
4. Georgescu Gr., Istoria culturii române moderne, București, 2009.
5. Regulamentul Organic al Moldovei al Moldovei, Iași, 2004.
6. Texte și documente privind istoria modernă a românilor, vol. I (1774-1866), Târgoviște, 2009
7. Tomuleț V., Basarabia în sistemul economic și politic al Imperiului Rus (1812-1868), Chișinău, 2012
8. Apostol S., Protectoratul Rusiei asupra Principatelor Române. 1774-1856, București, 1999.
9. Мунтяну М. П., Налоги и повинности крестьян в Бессарабии в первой половине XIX в. В: Ежегодник по аграрной истории Восточной Европы, Кишинев, 1965.

Denumirea programului de studii				Istorie și Geografie		
Ciclul				Licență		
Denumirea cursului				GEOGRAFIA RAMURILOR ECONOMIEI MONDIALE		
Facultatea/catedra responsabilă de curs				Facultatea de Geografie Catedra Geografie și turism		
Titular de curs				Maxim Vasile dr. conf univ.		
Cadre didactice implicate						
e-mail				maxivali@yahoo.com		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S2.05.O.039	6	III	V	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul respectiv se integrează deplin la anul III de studii, fiind predate studenților cunoștințe fundamentale de geografia populației și așezărilor umane, necesare ulterior în semestrele universitare ale anilor III și IV a ciclului de studii licență. Face parte din Categoria formativă a disciplinelor fundamentale (DF) și în același timp de disciplină generală DG-generală, DS-de specialitate, DEconomică/managerială, DU-umanistă.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Gnoseologice:

- Cunoașterea conceptelor generale ale geografiei populației și așezărilor umane;
- Interpretarea proceselor și fenomenelor geodemografice în contextul epocii și lumii în permanentă schimbare;
- Aplicarea cunoștințelor teoretice în dependență de noile relații ale activității profesionale.

Pronostice:

- Prognozarea perspectivelor de evoluție a geografiei populației în comun cu dezvoltarea economică-socială și culturală;
- Evaluarea perspectivelor implementării noilor conținuturi în învățământ.

Praxiologice:

- Identificarea imperativelor de formare profesională în dependență de dezvoltarea geodemografiei;
- Documentarea holică în raport cu problema de interes profesional;
- Evaluarea perspectivelor implementării noilor conținuturi în învățământ;
- Evaluarea proiectelor de activitate profesională din diverse perspective.

Finalități de studii

- să cunoască evoluția numerică a populației la nivel mondial;
- să cunoască noțiunile de explozie demografică și îmbătrânirea națiunilor;
- să poată determina creșterea și descreșterea sporului natural prin prisma natalității și mortalității;
- să contribuie la clarificarea conceptelor, principiilor, metodelor specifice geografiei populației, la analizarea mișcării naturale și a mobilității teritoriale, a distribuției spațiale a populației și a structurii complexe a acesteia;
- să poată aborda la nivel sistemic fenomenele și procesele geodemografice, utilizând corect indicatorii geodemografici, prin prisma analizei comparative a fenomenelor și proceselor geodemografic

Precondiții

Geografia Ramurilor Economiei Mondiale are tangență cu alte discipline inclusiv cu Geografia resurselor naturale care servește de fapt o precondiție de a cunoaște disciplina în profunzime. Conexiuni tangențiale sunt legate și de Geografia Populației și a așezărilor umane, la fel și cu Geografia Umană Regională, care sunt axate pe activitatea social – economică din cadrul anumitor state sau grupări integraționiste.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Ce reprezintă Economia Mondială

Tema 2. Caracterizarea ramurilor și subramurilor industriei energetice

Tema 3. Caracterizarea ramurilor industriei extractive a minereurilor feroase și neferoase la nivel mondial

Tema 4. Caracterizarea industriei metalurgice - producția de oțel, fontă și laminate la nivel mondial.

Tema 5. Caracterizarea Industriei constructoare de mașini la nivel mondial.

Tema 6. Industria chimică și petrochimică cu subramurile de specializare la nivel mondial.

Tema 7. Industria de prelucrare a lemnului cu subramurile de specializare la nivel mondial.

Tema 8. Industria textilă cu subramurile de specializare la nivel mondial.

Tema 9. Caracterizarea ramurilor industriei transporturilor la nivel mondial.

Tema 10. Industria alimentară cu subramurile de specializare la nivel mondial.

Tema 11. Caracterizarea ramurilor agriculturii cu subramurile de specializare la nivel mondial.
Tema 12. Caracterizarea ramurilor serviciilor la nivel mondial.

Strategii de evaluare

Evaluarea prin prisma cunoașterii hărților de specialitate ce reflectă repartizarea ramurilor la nivelul economiei mondiale. Proiecte în PPT.
Evaluare finală: examen (40% din nota finală)

Bibliografie

Obligatorie:

1. Gamblin A., Economia Lumii - 2004, Editura Științelor Sociale și Politice, București, 2004
2. Iașu C., Muntele I., Geografia economică, Editura Economică, București, 2002 Marin I., Continentele.
3. Geografie Regională, Editura Universității din București, București, 1995
4. I., Marin M., Europa. Geografie Regională, Editura Universitară, București, 2005 Matei C. H., Neagu S
5. Nicolae I., Radu Carerina, Vintilă-Rădulescu Ioana, Enciclopedia Africii, Editura Meronia, București, 2002
6. Nedea Petronela-Sonia, Geografie economică, Editura Universitară, București, 2012
7. G., Geografia ramurilor Economiei Mondiale (note de curs) Ed Presa Universitară Bălțeană 2009

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	GEOGRAFIA POPULAȚIEI ȘI AȘEZĂRILOR UMANE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Geografie Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Maxim Vasile dr. conf univ.
Cadre didactice implicate	-
e-mail	maxivali@gmail.com
Aprobat	Ședința catedrei din septembrie 2023

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S2.05.O.039	3	III	V	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul respectiv se integrează deplin la anul II de studii, fiind predate studenților cunoștințe fundamentale de geografia populației și așezărilor umane, necesare ulterior în semestrele universitare ale anilor III și IV a ciclului de studii licență. Face parte din Categoria formativă a disciplinelor fundamentale (DF) și în același timp de disciplină generală DG-generală, DS-de specialitate, DE economică/managerială, DU-umanistă.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Gnoseologice:

- Cunoașterea conceptelor generale ale geografiei populației și așezărilor umane;
- Interpretarea proceselor și fenomenelor geodemografice în contextul epocii și lumii în permanentă schimbare;
- Aplicarea cunoștințelor teoretice în dependență de noile relații ale activității profesionale.

Pronostice:

- Prognostizarea perspectivelor de evoluție a geografiei populației în comun cu dezvoltarea economică-socială și culturală;
- Evaluarea perspectivelor implementării noilor conținuturi în învățământ.

Praxiologice:

- Identificarea imperativelor de formare profesională în dependență de dezvoltarea geodemografiei;
- Documentarea holoistică în raport cu problema de interes profesional;
- Evaluarea perspectivelor implementării noilor conținuturi în învățământ;
- Evaluarea proiectelor de activitate profesională din diverse perspective.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să cunoască evoluția numerică a populației la nivel mondial;
- să cunoască noțiunile de explozie demografică și îmbătrânirea națiunilor;
- să poată determina creșterea și descreșterea sporului natural prin prisma natalității și mortalității;
- să contribuie la clarificarea conceptelor, principiilor, metodelor specifice geografiei populației, la analizarea mișcării naturale și a mobilității teritoriale, a distribuției spațiale a populației și a structurii complexe a acesteia;
- să poată aborda la nivel sistemic fenomenele și procesele geodemografice, utilizând corect indicatorii geodemografici, prin prisma analizei comparative a fenomenelor și proceselor geodemografic

Precondiții

Disciplina în cauză servește o condiție și substrat de bază, pentru trecerea în conexiune evolutivă la următoarele discipline geografice cum ar fi Geografia Ramurilor Economiei Mondiale, Geografia Umană Regională la fel și Geografia Politică.

Strategii de evaluare

Evaluarea se realizează în conformitate cu gradul de însușire a materiei predate inclusiv în baza proiectelor individuale susținute la seminare

Conținutul unităților de curs

1. Obiectul de studiu și cercetare. Istoriografia cursului
2. Sistemul informațional utilizat în studiul populației
3. Evoluția numerică a populației Terrei

4. Distribuția geografică a populației mondiale
5. Dinamica populației. Mișcarea naturală a populației
6. Mișcarea naturală a populației Terrei. Tranziția și prognoza demografică
7. Așezările umane. Concept, componente, forme de așezări
8. Migrația populației
9. Structura demografică a populației. Speranța de viață la naștere
10. Structura populației după starea civilă
11. Structurile rasiale și confesionale ale populației Terrei
12. Problema demografică – problemă globală

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Hachi M., Sochircă E., Geografia populației (note de curs), Chișinău, 2012.
2. Simon, Tamara (2007), Geografia populației Terrei, Editura Fundației „România de Mâine”, București.
3. Ilinca, N. (2008), Geografia umană. Populația și așezările, Editura CDPress, București.
4. Erdeli, G. Dumitrache, Liliana (2001), Geografia populației, Editura Corint, București.
5. Cucu, V. (1997), Geografie umană generală. Geografia populației, Casa de editură Viața românească, București.

Bibliografie opțională:

1. Surd, V. și colab. (2001), Geodemografie, Presa universitară clujeană, Cluj Napoca.
2. Ungureanu, Al., Muntele, I. (2006), Geografia populației, Editura Get Libris, Iași.

Anul III

semestrul VI



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie				
Ciclul	I, Licență				
Denumirea cursului	Geografia Republicii Moldova				
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie umană și turism				
Titular de curs	Niculița Gheorghii, dr. lector univ.				
Cadre didactice implicate	Prepeliță Afanasii, asistent universitar				
e-mail	sochirca.elena@clasaviitorului.md				
		Anul	Semestrul	Total ore	Total ore

Codul cursului	Număr de credite ECTS				contact direct	studiu individual
F.06.O.040	6	III	VI	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Geografia Republicii Moldova” se adresează studenților de la anul III, programele de studii: „Geografie și istorie”, „Istorie și geografie”, „Geografie” – învățământ cu frecvență la zi și redusă.

Disciplina este de o importanță majoră, deoarece fiecare persoană trebuie să cunoască componentele fizice, demografice și economice ale țării sale. Cursul este structurat în două părți: Geografia Fizică a Republicii Moldova și Geografia Umană a Republicii Moldova. În cadrul primei părți, studenții iau cunoștință cu componentele fizice/naturale ale Republicii Moldova, iar în cea de a doua parte cu componentele demografice, sociale, economice etc. Pe parcursul cursului studenții își formează abilități de lucru cu harta și atlasul geografic al Republicii Moldova, abilități de caracterizare a unui obiect geografic de pe teritoriul Republicii Moldova, conform algoritmilor etc. Studenții, prezenți la cursul în cauză, își formează sistemul de cunoștințe și abilități de predare a celor învățate, astfel încât, atunci când vor activa în calitate de profesor de geografie să poată face față cu succes tuturor cerințelor și dezideratelor sistemului educațional.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

C-1. Cunoașterea criteriilor de caracterizare fizico și economico-geografică;

C-2. Descrierea structurii geologice, substanțelor minerale utile, reliefului, climei, solurilor, hidrografiei, lumii vegetale și animale ale Republicii Moldova, a situației economice și demografice a republicii;

C-3. Cunoașterea și reproducerea hărților tematice ale Republicii Moldova cu posibilitatea de a indica nomenclatura dată;

C-4. Analiza corectă și detaliată a schemelor și profilelor geologice și pedologice în scopul de a face concluzii referitoare la structura geologică a localității și caracterizarea tipurilor de sol;

C-5. Caracterizarea ramurilor economiei naționale și determinarea importanței economice a repartizării în spațiu a resurselor naturale și umane ale republicii;

C-6. Aprecierea valorii teoretico-aplicative a disciplinei;

C-7. Formarea unui set de valori și atitudini, convingeri în raport cu actul educațional pentru mediu și protecția sănătății.

Finalități de studii

F-1. Să descrie structura geologică, substanțele minerale utile, relieful, clima, solurile, hidrografie etc.;

F-2. Să determine raionarea geobotanică a Republicii Moldova pe harta de contur;

F-3. Să determine raionarea fizico-geografică a Moldovei și să localizeze pe hartă regiunile zonei de stepă și silvostepă;

- F-4.** Să identifice structura și repartizarea în spațiu a diferitor ramuri ale economiei naționale;
- F-5.** Să argumenteze importanța economică a repartizării în spațiu a resurselor naturale și umane ale republicii;
- F-6.** Să determine relațiile economice externe ale Republicii Moldova și a problemelor integrării ei în diferite structuri economice internaționale.

Precondiții

- **Discipline anterior studiate:** *Geografie generală, Topografie și Cartografie, Geologie, Meteorologie - Climatologie, Hidrologie etc.*
- **Condiții prealabile:**
 - operaționalizarea termenilor în domeniul: *geologiei, topografiei, hidrologiei etc.*
 - deprinderi de muncă intelectuală: *capacitatea de a elabora un referat/portofoliu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.*
- deprinderi de analiză și sinteză: *capacitatea de a analiza materialele cartografice, grafice etc.* **Discipline anterior studiate:** *Geografie generală, Topografie și Cartografie, Geologie, Meteorologie - Climatologie, Hidrologie etc.*

Conținutul unităților de curs

Unitatea de învățare 1. Poziția fizico-geografică a Republicii Moldova.

Unitatea de învățare 2. Relieful Republicii Moldova.

Unitatea de învățare 3. Clima și apele de suprafață.

Unitatea de învățare 4. Vegetația naturală și solurile. Lumea animală.

Unitatea de învățare 5. Raionarea fizico-geografică a republicii.

Unitatea de învățare 7. Populația Republicii Moldova

Unitatea de învățare 8. Industria grea și industria ușoară.

Unitatea de învățare 9. Transporturile și căile de comunicație.

Unitatea de învățare 10. Comerțul și relațiile economice externe.

Unitatea de învățare 11. Caracteristice economico-geografice regionale. Caracterizarea comparativă a regiunilor de Nord și centru: cadrul natural, populația, economia. Caracterizarea economică geografică a or. Chișinău. Caracterizarea comparativă a regiunilor de Sud și sud-est.

Unitatea de învățare 12. Rezervațiile și monumentele naturii. Definiții și probleme generale. Rezervațiile științifice. Rezervația științifică „Codru”, Rezervația științifică „Plaiul Fagului”, Rezervația științifică „Pădurea Domnească”, Rezervația științifică „Prutul de Jos”, Rezervația științifică „Iagorlâc”.

Rezervații peisagistice. Rezervația peisagistică „La Castel”, Rezervația peisagistică „Suta de movile”, Rezervația peisagistică „Saharna”, Rezervația peisagistică „Trebujeni”, Rezervația peisagistică „Țâpova”.

Monumente ale naturii. Monumentele geologo-paleontologice (Toltrele, Vâlceaua Colcotov, Complexul de fosile din preajma localităților Cimișlia și Taraclia etc.), Monumente hidrologice etc.

Parcurile vechi – monumente de arhitectură peisagistică. Parcul Țaul, Parcul Pavlovca, Parcul Rediul Mare, Parcul Milești, Parcul Brânzeni, Parcul Iancea etc. Importanța rezervațiilor și monumentelor naturii pentru societate.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă:

- Proba I: test (33%) + activitatea la seminare (34%) + lucrul cu harta-contur cu sarcini și harta mută (33%)

– *Geografia fizică a Republicii Moldova;*

- Proba II: test (33%) + activitatea la seminare (34%) + lucrul cu harta-contur cu sarcini și harta mută (33%)

– *Geografia umană a Republicii Moldova;*

Activitatea la seminare: prezentări orale, gradul și calitatea participărilor la activitățile solicitate de profesor în cadrul seminarelor și altor lucrări, discuții, dialog didactic, referate, portofolii, lucrul în grup, participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, prezentări PowerPoint și Prezi etc.

Evaluare finală:

- Prin examen scris: test (70%) + completarea hărții mute (plasarea obiectelor geografice) (30%)/ examen oral.

- Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul scris (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Rîmbu N.L., Prirodnîe uslovia i resursî Moldavskoi SSR, Chișinău, 1985.
2. Rîmbu N.L., Prirodno-geograficeskoe raionirovanie Moldavskoi SSR, Chișinău, 1982.
3. Rîmbu N.L., Geografia fizică a RSS Moldovenești, Chișinău, 1980.
4. Rîmbu N.L., Mîtcu, Geografia Republicii Moldova, Chișinău, 1996.
5. Gheorghe Plămădeală, Victor Capcelea. Lucrări practice de curs Geografia fizică a Republicii Moldova. Bălți: INDIGO, 2022.
6. Bilinchis G., și alții. Geomorfologia Moldovei. Chișinău, 1978.
7. Lasse G. F., Climat Moldavskoi SSR, Leningrad, 1978.
8. Enciclopedia Sovietică Moldovenească, Chișinău, 1981.
9. Atlas Moldavskoi SSR, Moskva, 1978-1990.
10. Capcelea A., Osiuc V., Relief i exoghennîe proțesî Codr Moldavii, Chișinău, 1989.
11. Postolachi G., Vegetația Republicii Moldova, Chișinău, 1995.
12. Bevza Gh. Apa - bogăție a poporului, Chișinău, 1981.
13. Verin V.N., Pameatniki Moldavii, Chișinău, 1980.
14. Ursu A., Prirodnîe uslovia i gheografia pociv Moldavii, Chișinău, 1976.
15. Matei Mîtcu, Seliskoe rasselenie v Moldavskoi SSR, Chișinău, 1974.
16. Matei Mîtcu, Economia protecției mediului înconjurător, ASEM, Chișinău, 1998.
17. Pozdîrca M., Stegaru A.S., ș.a. „Ăconomico-geograficeskie problema transporta Moldavskoi SSR”, Chișinău, 1998.
18. Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă. Moldova-21, Chișinău, 2000.
19. Rîmbu N.L., Prirodno-geograficeskoe raionirovanie Moldavskoi SSR, Chișinău, 1982.
20. Rîmbu N.L., Geografia fizică a RSS Moldovenești, Chișinău, 1980
21. Rîmbu N.L., Mîtcu, Geografia Republicii Moldova, Chișinău, 1996.
22. Bilinchis G., și alții. Geomorfologia Moldovei. Chișinău, 1978.
23. Lasse G. F., Climat Moldavskoi SSR, Leningrad, 1978.
24. Atlas Moldavskoi SSR, Moskva, 1978-1990.
25. Capcelea A., Osiuc V., Relief i exoghennîe proțesî Codr Moldavii, Chișinău, 1989.

26. Postolachi G., Vegetația Republicii Moldova, Chișinău, 1995.
27. Bevza Gh. Apa - bogăție a poporului, Chișinău, 1981.
28. Verin V.N., Pameatniki Moldavii, Chișinău, 1980.
29. Ursu A., Prirodnîe uslovîa i gheografia pociv Moldavii, Chișinău, 1976.
30. Anuarul statistic, „Economia națională a Republicii Moldova”, Chișinău, 1997-1998.
31. Matei Mîtcu, Seliskoe rasselenie v Moldavskoi SSR, Chișinău, 1974.
32. Matei Mîtcu, Economia protecției mediului înconjurător, ASEM, Chișinău, 1998.
33. Roșca P., „Economia generală”, Chișinău, 1997.
34. Pozdîrca M., Stegaru A.S., ș.a. „Ăconomico-geograficeskie problema transporta Moldavskoi SSR”, Chișinău, 19981.
35. Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă. Moldova-21, Chișinău, 2000.
36. Zagarodnaia E., „Demograficeskie proșesî Moldavskoi SSR”, Chișinău, 1971.
37. Capcelea A., Republica Moldova pe calea dezvoltării durabile, realizări și probleme, Chișinău, 1995.
38. Matei K., V. Proca, Geografia naselenia Moldavskoi SSR i demograficeskie proșesî, Chișinău, 1980.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	Civilizație europeană. Istoria Integrării Europene
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Sava Lucia, doctor în istorie, conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	Tverdohleb Aureli, asistent universitar
aprobat	Septembrie 2023
e-mail	sava.lucia@upsc.md aureliitverdohleb@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
U.06.A.041	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Civilizație europeană. Istoria Integrării Europene* este constituit din două componente și se axează pe studierea principalelor aspecte și etape a evoluției civilizației și istoriei integrării europene. Acceptul primordial este pus pe studierea evenimentelor secolului al XX-lea, de la primele proiecte înaintate de „părinții fondatori” și până la semnarea Tratatului de la Maastricht cu continuarea studierii până în ziua de azi. Cursul *Civilizație europeană. Istoria Integrării Europene* are un caracter preponderent istoric, evident presupune utilizarea fragmentară sau integrală a unui sau mai multe Documente în studierea temelor. Menit să marcheze laturile pozitive ale proceselor de integrare, în cadrul temelor propuse sunt analizate contradicțiile, dificultățile, obstacolele de care s-au lovit statele

pe parcursul proceselor integraționiste. Cursul este elaborat pentru studenții tuturor specialităților de la Facultatea de Filologie și Istorie.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea și utilizarea definițiilor, termenilor specifici cursului.
- Înțelegerea elementelor unitare și diferențelor în evoluția civilizației europene.
- Evidențierea principalelor etape și specificul lor în calea integrării europene.
- Cunoașterea documentelor fondatoare ale comunităților europene.
- Analiza evoluției sistemului instituțional al Uniunii Europene.
- Utilizarea conceptelor și noțiunilor acumulate la analiza evenimentelor politice ce se petrec în cadrul acestei structuri.
- Aprecierea critică a evenimentelor istorice.
- Formarea deprinderilor de prognozare de perspectivă a procesului de integrare europeană.
- Formarea unei atitudini proeuropene în baza studierii valorilor europene.
- Cultivarea sentimentului priorităților de apartenență a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
- Analiza activității guvernării Republicii Moldova în politica de aderare la Uniunea Europeană.

Finalități de studii

- Să explice conceptele de bază ale cursului Civilizație europeană. Istoria Integrării Europene;
- Să elaboreze diferite scenarii privind procesul de integrare europeană a statelor lumii;
- Să evalueze resursele informaționale cu caracter istoric și diplomatic;
- Să realizeze liste bibliografice tematice;
- Să aprecieze rolul Uniunii Europene în procesele integraționiste.
- Să argumenteze importanța Uniunii Europene pe plan regional și global.

Precondiții

Studenții trebuie să dețină:

- Cunoștințe de bază în domeniile *Istorie, Politologie, Economie politică, Geopolitică* etc.
- Să știe cum să utilizeze informația istorică și diplomatică din diverse surse informaționale;
- Să realizeze analiza materialelor istorice și diplomatice etc.

Conținutul unităților de curs

MODULUL I. EUROPA ȘI EVOLUȚIA IDEII DE UNIFICARE EUROPEANĂ

Tema 1. Europa și europenii. Caracteristici istorice, geografice și culturale ale spațiului european

Tema 2. Europa și civilizația europeană

Tema 3. Europa și evoluția ideii de unificare europeană

Tema 4. Fundamentele civilizației europene. Grecia antică

Tema 5. Fundamentele civilizației europene. Civilizația romană. URBS Romana

Tema 6. Cultura și civilizația Europei medievale

Tema 7. Civilizația Renașterii Europene

Tema 8. Civilizația Europei în Secolul Luminilor

Tema 9. Civilizația Europei moderne

Tema 10. Civilizația europeană în secolul XX

Tema 11. Europeanizare, globalizare, cultură în secolul XXI. Civilizații puse la încercare. Încotro ne îndreptăm?

MODULUL II. CONSTRUCȚIA EUROPEI UNITARE. INSTITUȚII EUROPENE

Tema 1. Ideea organizării europene pe parcursul istoriei: din antichitate până la contemporaneitate (1918).

Tema 2. Ideea integrării europene în secolul al XX-lea (1914-1950).

Tema 3. SUA și rolul lor în construirea unei Europe comunitare.

Divizarea Europei în două părți. Confruntarea între SUA și URSS în perioada postbelică. Începutul „Războiului

Tema 4. Consiliul Europei.

Tema 5. Apariția comunităților europene. Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO). Comunitatea Europeană de Apărare.

Tema 6. Comunitatea Economică Europeană (CEE). Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euroatom și CEEA).

Tema 7. Contradicțiile și dificultățile politice între două Europe (1954-1969).

Tema 8. Unificarea organelor comunitare.

Tema 9. Summitul de la Haga. Relansarea comunității europene.

MODULUL III. UNIUNEA EUROPEANĂ DE LA EXTINDERE LA ACTUALITATE

Tema 1. Extinderile Comunității și Uniunii Europene din anii '70 până în prezent.

Tema 2. Problema Integrării politice a comunității statelor europene: tratative și rezultate.

Tema 3. Instituțiile comunitare.

Tema 4. Actul Unic European.

Tema 5. *Tratatul de la Maastricht și crearea Uniunii Europene.*

Tema 6. Relațiile URSS – Comunitatea Europeană (1950-1991).

Tema 7. Uniunea Europeană la etapa actuală.

Strategii de evaluare

Evaluarea realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări PowerPoint, participarea la discuții, portofolii etc.

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formale în cadrul disciplinei se efectuează sub formă de lucrări de control și testări (60% din nota finală).

Evaluarea finală: răspunsul propriu-zis al studentului la examen (scris sau oral) apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită constituie 40% din nota finală.

Lucrul individual

Organizarea *mesei rotunde* cu tema: *Tratatul de Asociere cu Uniunea Europeană și perspectivele integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană.*

Elaborarea referatelor/ comunicărilor/ prezentărilor PowerPoint:

- Parlamentul European – vocea cetățenilor;
- Consiliul de Miniștri – vocea statelor membre;
- Comisia Europeană – promovarea interesului comun;
- Curtea de Conturi Europeană - buna gestionare a banilor publici;
- Banca Centrală Europeană - gestionarea monedei euro;
- Comitetul Economic și Social European - vocea societății civile;

Comitetul Regiunilor - vocea administrațiilor locale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. *Documente de bază ale Uniunii și Comunității Europene*. București, 1999;
2. Ferreal, G., *Dicționarul Uniunii Europene*. București, 2001;
3. Kraijdan, A., *Organizațiile internaționale europene*. Chișinău, 2001;
4. Railean V., Borș V., *Republica Moldova și integrarea europeană*. Chișinău, 2000;
5. Railean, V., *Integrarea țărilor est-europene în Uniunea Europeană: precepte pentru Moldova*. Chișinău, 2000.
6. Rață, Gh., *Integrarea Europeană: istorie, documente, analize*. Chișinău, 2001;
7. Huntington S., *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, B. 1993;
8. Toynbee A. *Studiu asupra istoriei*, B. 2005.
9. F. Braudel, *Gramatica civilizațiilor*, B. 2007.
10. F. Braudel, *Dinamica capitalismului*, B. 2012.

Opțională:

1. Crampton, R., *Europa Răsăriteană în secolul al XX-lea... și după*. București, 2002;
1. Hobsbawm, E., *O istorie a secolului XX*. Chișinău, 1999;
2. Manualul Consiliului Europei. București, 1999;
3. Manolache, O., *Drptul comunitar. Cele patru libertăți fundamentale. Politici comunitare*. București, 1999

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	ISTORIE MODERNĂ UNIVERSALĂ (P II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lucia Sava, dr., conf. univ. Aureliu Tverdohleb, lector univ.
Cadre didactice implicate	
E-mail	sava.lucia@upsc.md luciasmd@yahoo.com aureliitverdohleb@gmail.com
Aprobat	Septembrie 2023

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S ₁ .06.O.042	5	III	VI	150	75	75

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Epoca modernă s-a impus ca perioadă distinctă în istoria umanității prin transformările complexe înregistrate în toate domeniile societății. Economia modernă se dezvoltă în baza liberei concurențe; ea devine o economie monetară, de schimb. Proprietatea, care în evul mediu era izvorul privilegiilor, în epoca modernă dă naștere obligațiilor. Monarhiile despotice sunt înlocuite cu state constituționale și naționale; este fundamentat, prin constituție, principiul separării puterilor în stat; supușii seniorilor și ai monarhului se transformă în cetățeni cu

drepturi depline. Cultura și ideologia epocii moderne se bazează pe valori umane, pe rațiune și toleranță. În societate se afirmă o mentalitate nouă, opusă celei medievale. Aceste transformări complexe ale Europei se regăsesc în conținutul programei disciplinei.

Cursul de *Istoria modernă universală* este alcătuit din trei părți distincte:

Partea I. *Istoria modernă a Europei de Vest și Americii* își propune să contribuie la aprofundarea pregătirii istoricului în domeniul de specialitate, prin adăugarea de informații din literatura de specialitate, prin reținerea interpretărilor din cercetarea științifică recentă, prin decantarea semnificațiilor și evidențierea consecințelor în timp, referitoare la problematica complexă de istorie modernă națională, balcanică, sud-est europeană, vest europeană și universală.

În parcurgerea graduală și stadială a acestei problematice complexe, disciplina își propune realizarea acurateței științifice în însușirea noțiunilor, conceptelor și categoriilor istorice și încadrarea lor într-un sistem logic și coerent; parcurgerea cursurilor într-o viziune nouă, structuralistă, cât și o integrare armonioasă a istoriei noastre în contextul universal; sublinierea cauzalității evenimentelor și faptelor istorice, punerea accentului pe latura interpretativă, corelarea pluridisciplinară pentru a accede la adevărul istoric; formarea deprinderilor necesare prezentării științifice a obiectivelor istorice, a studierii literaturii de specialitate, a surselor istorice etc.

Partea a II-a. *Istoria modernă a Europei de Est* este axată pe problemele economice, sociale și politice din cadrul istoriei Imperiului Rus, începând de la perioada lui Petru cel Mare și până la Revoluția din 1917. Vom studia reformele lui Petru I și moștenirea acestora, formarea și funcționarea Imperiului Rus și a societății ruse pe parcursul secolelor XVIII și XIX, precum și problemele și tensiunile care au subminat treptat Vechiul Regim, ducând, în ultimă instanță, la prăbușirea acestuia, în februarie 1917. Problemele centrale discutate în cadrul cursului vor include natura și esența statalității ruse în perioada modernă, relația dintre guvern / puterea centrală și societate, politicile imperiale și coloniale ale Imperiului Rus, eforturile de modernizare a acestei țări extrem de vaste, predominant agrare și rurale, șerbia ca instituție socială, gândirea politică rusă, cristalizată în proiecte ambițioase de transformare social-politică și ideologică, tendințele reformatoare din perioada domniei lui Alexandru II și mișcarea revoluționară, precum și intelighenția ca fenomen social și cultural. Cursul se va încheia cu examinarea Primului Război Mondial și a Revoluției din Februarie, care au marcat criza finală și prăbușirea Rusiei imperiale. Se va accentua, în special, natura imperială a statului rus și rolul autocrației în consolidarea acesteia, iar în perioada finală – cauzele crizei regimului imperial. Cunoașterea acestor probleme contribuie, în mod esențial, la înțelegerea profundă a evoluției ulterioare a spațiului rus / sovietic în perioada contemporană.

Partea a III-a. *Istoria modernă a Țărilor Asiei și Africii* abordează omogenitatea dezvoltării statelor în această perioadă a istoriei. Începutul istoriei moderne a stabilit țările Asiei și Africii în perioada feudalismului dezvoltat. Pentru aceste state este caracteristică perioada de criză a structurilor feudale, proces ce a simplificat realizarea obiectivelor tinerilor state capitaliste: de a supune și subjugă aceste teritorii. În perioada istoriei moderne toate statele Asiei și Africii (cu excepția Japoniei) se vor transforma în colonii și semicolonii. Evoluția acestor state va primi niște forme schimonosite deoarece se înfăptuia sub dictatul metropolelor. În același timp putem evidenția și anumite laturi comune, în cazul când sistemul colonial a încadrat state Asiei și Africii în sistemul economic mondial capitalist de gospodărire. În acest caz statele Asiei și Africii, alături de cele occidentale devin subiecte a pieții economice mondiale. Sfârșitul perioadei istoriei moderne pentru statele Asiei și Africii este un început de stabilire a relațiilor capitaliste. Apariția și stabilirea noilor relații de producție au fost semnalate prin revoluțiile burgheze de la începutul secolului al XX-lea: China, Iran, Turcia etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- determinarea obiectului, parametrilor spațiali și temporali ai disciplinei;
- cunoașterea contextului intern și extern al evoluției statelor din Europa de Vest, SUA, Europa de Est, din Africa și Asia în perioada modernă;
- interpretarea evoluției principalelor concepte ale elitelor politice în perioada modernă;
- explicarea ideilor politice, sociale, culturale și religioase caracteristice perioadei;

La nivel de aplicare:

- stabilirea legăturilor cauzale dintre fapte, evenimente și complexitatea factorilor care au determinat evoluția procesului de modernizare a continentului european;
- compararea modelelor de diplomație europeană și să evidențieze spațiile în care acestea au fost receptate;
- clasificarea principalelor tipuri de documente ale studierii istoriei moderne și să le valorifice în spirit critic;
- aplicarea unor metode eficiente în formarea unei culturi de specialitate;
- determinarea nivelului de interacțiune între societățile occidentale și orientale în perioada istoriei moderne.

La nivel de integrare:

- estimarea raporturilor de continuitate și discontinuitate în *Istoria modernă universală*;
- aprecierea valorică a rolului și locului Europei în contextul modernizării umanității;
- manifestarea atitudinii proprii față de evenimentele și procesele istorice și să încadreze spațiul românesc în contextul european.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului de *Istoria modernă universală*, studenții vor putea:

- sa identifice conceptele fundamentale ale modernității;
- sa interpreteze din diverse perspective textele istorice și faptele istorice din istoria modernă a Europei;
- să realizeze o apreciere argumentată a evenimentelor istorice din epoca modernă studiate în cadrul cursului;
- să compare și determine specificul evoluției societății din Europa de Est în raport cu Occidentul;
- să identifice, explice impactul fenomenelor epocii moderne asupra societății contemporane;
- să analizeze critic politica de subjugare a țărilor Asiei și Africii și urmările ei asupra istoriei acestor state ;
- să aplice cunoștințele generale și de specialitate în procesul activităților instructiv-educative.

Precondiții

Studierea cursului *Istoria universală medie și modernă timpurie*.

CONȚINUTUL UNITĂȚILOR DE CURS

Semestrul VI

PARTEA I.

MODULUL NR. 6: *Europa între afirmarea națiunilor și rivalitățile Marilor Puteri (1870-1914)*

Tema 1. Mutații în lume la sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea

Tema 2. Marea Britanie în perioada 1868-1914

Tema 3. Franța în perioada 1871-1914

Tema 4. Imperiul German (1871-1914)

Tema 5. Italia la sfârșitul secolului al XIX-lea — începutul secolului al XX-lea

Tema 6. Austro-Ungaria (sfârșitul secolului al XIX-lea — începutul secolului al XX-lea)

Tema 7. SUA în anii 1877-1914

MODULUL NR.7: *Relațiile internaționale și Primul Război Mondial*

Tema 1. Relațiile internaționale între anii 1871-1914
Tema 2. Originile Primului Război Mondial (1914-1918)

PARTEA II.

TEMA 11. „Marile Reforme” ale lui Alexandru al II-lea. Abolirea șerbiciei (1861) și modernizarea structurii social-politice.

TEMA 12. Mișcarea revoluționară din Imperiul Rus în anii 1860-1880 și „contrareforme” lui Alexandru III.

TEMA 13. Revoluția din 1905: autocrația, societatea și inteligența în fața crizei regimului imperial.

TEMA 14. Rusia în anii Primului Război Mondial: „războiul total” și impactul acestuia asupra statului imperial și a societății ruse.

TEMA 15. Revoluția din februarie 1917 și prăbușirea „Vechiului Regim”. Guvernul Provizoriu și dezintegrarea statului rus.

PARTEA III.

Tema 11. Japonia în ultima treime a secolului al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea.

Tema 12. India în ultima treime a secolului al XIX-lea – începutul secolului XX. Avântul revoluționar în anii 1905-1908.

Tema 13. Transformarea Turciei, Iranului și Afganistanului în semicolonii.

Tema 14. China în ultima treime a secolului al XIX-lea – începutul secolului XX. Proclamarea republicii chineze.

Tema 15. Iran la începutul secolului XX. Instaurarea regimului monarhiei constituționale.

Tema 16. Subjugarea colonială a țărilor Asiei de Sud-Est.

Tema 17. Țările Arabe ale Africii la sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea.

Tema 18. Divizarea Africii între puterile coloniale. Mișcarea de eliberare a popoarelor Africii.

Tema 19. Turcia la începutul secolului XX. Restabilirea constituției și convocarea parlamentului.

Tema 20. Mongolia în perioada istoriei moderne.

Tema 21. Țările Asiei și Africii în anii primului război mondial.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul orelor teoretice urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al prelegerilor. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi foarte variată și va include: discutarea unor subiecte controversate, analiza de documente, dezbaterile unor studii și lucrări științifice reprezentative ș.a.

Strategii de evaluare

Activitatea la seminare (participarea la discuții, comentariul unui document sau a unui eveniment istoric, lectura bibliografiei obligatorii, realizarea sarcinilor pentru studiul individual, inclusiv prezența) va conta la notarea finală în proporție de 60%. Totodată, pentru a fi admis la examenul final, fiecare student trebuie să elaboreze individual câte două lucrări pe semestru, conform planului și cerințelor elaborate de profesor.

Verificarea finală se va realiza prin examen scris (*test*) și va constitui 40% din notă.

Bibliografie de referință (opțională):

1. Lucrări generale, sinteze, istoria civilizațiilor:

Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), *Istoria Europei*, B., Humanitas, 1997.

Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, Iași, Institutul European, 1998 (ed. a II-a), vol. III-IV.

Jean-Michel Gaillard, Anthony Rowley, *Istoria continentului european. De la 1850 până la sfârșitul secolului al XX-lea*, B., 2001.

Camil Mureșanu, *Europa modernă. De la Renaștere la sfârșitul de mileniu*, Cluj-Napoca, 1997.
John R. Barber, *Istoria Europei moderne*, B., 1998.
Fernand Braudel, *Gramatica civilizațiilor*, vol. I-II, B., 1994.
Roland Mousnier, *Monarhia absolută în Europa din secolul al V-lea până în zilele noastre*, B., 2000.
Pierre Chaunu, *Civilizația Europei clasice*, vol. I-III, B., 1989.
Idem, *Civilizația Europei în Secolul Luminilor*, vol. I-II, B., 1986.
Walter Oppenheim, *Europa și despoții luminați*, B., 1998.
Eric J. Hobsbawm, *Era Revoluției. 1789-1848*, Chișinău–Buc., Cartier–Codex 2000, 2002.
Idem, *Era Capitalului. 1848-1875*, Chișinău–Buc., Cartier–Codex 2000, 2002.
Idem, *Era Imperiului. 1875-1914*, Chișinău–Buc., Cartier–Codex 2000, 2002.
P. Milza, S. Berstein (sub red.), *Istoria secolului XX (1900-1945). Sfârșitul „lumii europene”*, B., 1998, vol. I
Henry Kissinger, *Diplomația*, ed. a II-a, B., 2002.
Pierre Renouvin, *Primul Război Mondial*, B., 2001.
Vyvyan Brendon, *Primul Război Mondial. 1914-1918*, B., 2003.
Charles Tilly, *Revoluțiile europene (1492-1992)*, Iași, Polirom, 2002.

2. Țări, popoare, regiuni:

- Marea Britanie

George M. Trevelyan, *Istoria ilustrată a Angliei*, Buc., Ed. Științifică, 1975, p. 432-820.
André Maurois, *Istoria Angliei*, Buc., Ed. Orizonturi, 1996 (ediția I: Buc., Ed. Politică, 1970).
Camil Mureșanu, Alexandru Vianu, Robert Păiușan, *Downing Street 10*, Cluj-Napoca, 1984.
Angela Anderson, *Războaiele civile. 1640-1649*, Buc., ALL, 2002.
Camil Mureșanu, *Revoluția burgheză din Anglia*, Buc., Ed. Științifică, 1964.
Idem, *Imperiul britanic. Scurtă istorie*, Buc., Ed. Științifică, 1967.
Frank McDonough, *Imperiul Britanic, 1815-1914*, Buc., ALL, 1998.

- Franța

Jean Carpentier, François Lebrun (coord.), *Istoria Franței*, Iași, Institutul European, 2001.
Jacques Madaule, *Istoria Franței*, Buc., 1973, vol. I, p. 342-380, vol. II, vol. III, p. 5-119.
Richard Wilkinson, *Franța și cardinalii. 1610-1661*, Buc., ALL, 1999.
Idem, *Ludovic al XIV-lea, Franța și Europa. 1661-1715*, Buc., ALL, 1999.
Philippe Séguin, *Ludovic Napoleon cel Mare*, Buc., 1994.
Alexandru Vianu, Camil Mureșan, Robert Păiușan, Simona Nistor, *Președinții Franței*, Ed. Universalia — Dialog, Craiova, 1991.
Geoffrey Ellis, *Imperiul lui Napoleon*, Buc., 2008.

- Spațiul german și austriac

Jean Bérenger, *Istoria Imperiului Habsburgilor. 1273-1918*, Buc., 2000.
Erich Zöllner, *Istoria Austriei*, vol. I-II, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997.
A.J.P. Taylor, *Monarhia Habsburgică. 1809-1918. O istorie a Imperiului Austriac și a Austro-Ungariei*, Buc., ALL, 2000.
Nick Pelling, *Imperiul Habsburgic. 1815-1918*, Buc., ALL, 2002.
Jacques Droz, *Istoria Germaniei*, Buc., Corint, 2000.
Jacques Le Rider, *Mittleeuropa*, Iași, Polirom, 1997.
Walter Oppenheim, *Habsburgii și Hohenzollernii. 1713-1786*, Buc., ALL, 1995.
Andrina Stiles, *Unificarea Germaniei, 1815-1890*, Buc., ALL, 1998.
Geoff Layton, *De la Bismarck la Hitler: Germania, 1890-1933*, Buc., ALL, 2002.
William Manchester, *Armele lui Krupp*, Buc., Ed. Politică, 1973.
Brigitte Hamann, *Viena lui Hitler. Anii de ucenicie ai unui dictator*, Buc., Ed. Vivaldi, 2000.

- Alte state europene

Martyn Rady, *De la revoltă la independență. Țările de Jos, 1550-1650*, Buc., ALL, 2001.

Jean-Jacques Bouquet, *Istoria Elveției*, Buc., Corint, 2001.

Giuliano Procacci, *Istoria italienilor*, Buc., Ed. Politică, 1975.

Francesco Traniello, Gianni Sofri, *Il Risorgimento. Scurtă istorie*, Cluj-Napoca, Dacia, 2002.

Andrina Stiles, *Unificarea Italiei. 1815-1870*, Buc., ALL, 1995.

Mark Robson, *Italia: liberalism și fascism. 1870-1945*, Buc., ALL, 1997.

Pierre Vilar, *Istoria Spaniei*, Buc., Corint, 2000.

Jill Kilsby, *Spania: mărire și decădere, 1474-1643*, Buc., ALL, 1998.

Ion Hurdubețiu, *Istoria Suediei*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1985.

Andrina Stiles, *Suedia și zona baltică, 1523-1721*, Buc., ALL, 2001.

- Rusia

Geoffrey Hosking, *Rusia. Popor și imperiu 1552-1917*, Iași, Polirom, 2001.

Russell Sherman, *Rusia, 1815-1881*, Buc., BIC ALL, 2001.

Michael Lynch, *Reacțiune și revoluție: Rusia 1881-1924*, Buc., ALL, 2000.

Martyn Rady, *Țării, Rusia, Polonia și Ucraina*, Buc., ALL, 2002.

Richard Pipes, *Scurtă istorie a revoluției ruse*, Buc., Humanitas, 1998.

Hélène Carrère d'Encausse, *Blestemul rușilor. Eseu despre asasinatul politic*, Iași, Polirom, 2000.

Henri Troyat, *Petru cel Mare*, Buc., Humanitas, 1994.

Idem, *Viața de fiecare zi din Rusia ultimului țar*, Buc., Humanitas, 1993.

Marchizul de Custine, *Scrisori din Rusia. Rusia în 1839*, Buc., Humanitas, 1993.

- Europa de Est, Imperiul Otoman, Peninsula Balcanică

Philip Longworth, *Crearea Europei de Est*, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002, p. 120-216

Francis Dvornik, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, Buc., ALL, 2001.

Piotr S. Wandycz, *Prețul libertății. O istorie a Europei Central-Răsăritene din Evul Mediu până în prezent*, Buc., ALL, 1998.

Nicolae Ciachir, *Istoria modernă a Poloniei (1795-1918)*, Buc., 1987.

András Gergely, *Istoria Ungariei*, Buc.-Cluj, Kriterion, 2000.

Paul Lendvai, *Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri*, Buc., Humanitas, 2001.

Robert Mantran (coord.), *Istoria Imperiului Otoman*, Buc., BIC ALL, 2001.

Mustafa Ali Mehmed, *Istoria turcilor*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1976.

Andrina Stiles, *Imperiul Otoman, 1450-1700*, Buc., ALL, 1998.

Idem, *Rusia, Polonia și Imperiul Otoman, 1725-1800*, Buc., ALL, 2001.

Stevan K. Pavlowitch, *Istoria Balcanilor. 1804-1945*, Iași, Polirom, 2002.

Barbara Jelavich, *Istoria Balcanilor*, I-II, Iași, Institutul European, 2000.

Charles & Barbara Jelavich, *Formarea statelor naționale balcanice. 1804-1920*, Cluj, 1999.

Veselin Trajkov, *Curenți ideologice și programe din mișcările de eliberare națională din Balcani până în anul 1878*, Buc., Ed. Științifică și Enciclopedică, 1986.

Ivan Ilcev, *Are dreptate sau nu, e patria mea. Propaganda în politica externă a țărilor balcanice (1821-1923)*, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002.

Nicolae Ciachir, *Istoria modernă a Serbiei*, Buc., 1974.

Gheorghe Zbucă, *Istoria Iugoslaviei*, Buc., Corint, 2001.

Plamen Plavov, Iordan Ianev, Daniel Cain, *Istoria Bulgariei*, Buc., Corint, 2002.

Constantin Velichi, *Curs de istoria modernă a Bulgariei*, Buc., 1974.

Kopi Kyçyku, *Istoria Albaniei*, Buc., Corint, 2002.

- Statele Unite ale Americii și Canada

Alexis de Tocqueville, *Despre democrație în America*, vol. I-II, Buc., Humanitas, 1995.

George Brown Tindall, David E. Shi, *America: o istorie narativă*, vol. I-III, Buc., Ed. Enciclopedică, 1996.

Scurtă istorie a Statelor Unite ale Americii, ed. a II-a, Buc., Silex, 1995.
René Remond, *Istoria Statelor Unite ale Americii*, Buc., Corint, 1999.
Allan Nevins, Henry Steele Commager, *Istoria Statelor Unite*, Buc., Cartea Românească, 1996.
Camil Mureșanu, Alexandru Vianu, *Președinte la Casa Albă*, Buc., Ed. Politică, 1974.
Corneliu Nicolescu, *America: de la descoperire la războiul de secesiune*, Cluj, Dacia, 1998.
Leon Lemonnier, *Războiul de Secesiune*, Buc., Ed. Universul, 1997.
Henry Steele Commager, *Spiritul american*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1998.
Paul-André Linteau, *Istoria Canadei*, Buc., Corint, 2000.

- Asia, America Latină, Africa

Vasile Cristian, *Istoria Asiei*, București, Corint, 2002.
Idem, *Asia și America în sec. XVI-XVIII*, Iași, Ed. Universității "Al.I. Cuza", 1993.
Jacques Gernet, *Lumea chineză*, Buc., Meridiane, 1985, vol. II, p. 99-361.
Bai Shouyi (coord.), *Scurt tratat de istoria Chinei*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1997.
C. P. Fitzgerald, *Istoria culturală a Chinei*, Buc., Humanitas, 1998.
Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, Iași, Polirom, 2001.
Kenneth G. Henshall, *O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere*, Buc., 2002.
Constantin Bușe, Zorin Zamfir, *Japonia: un secol de istorie*, Buc., Humanitas, 1990.
Constantin Vlad, *Japonia: introducere în istorie, cultură și civilizație*, Buc., 1998.
Mihai Martiș, *De la Bhārata la Gandhi. Civilizație, istorie și cultură indiană*, Buc., 1987.
Eduardo Galeano, *Memoria focului*, Buc., Ed. Politică, 1988.
Constantin Bușe, *De la Bolívar la Cardenas*, Buc., Ed. Științifică, 1984.
Camil Mureșanu, *Simón Bolívar (1783-1830)*, Buc., Ed. Politică, 1983.
Viorel Sârbu, *Revoluția hispano-americană*, Buc., Ed. Științifică, 1970.
Hernâni Donato, *Scurtă istorie a Braziliei. 1500-1996*, Buc., Univers, 2000.
E. Jefferson Murphy, *Istoria civilizației africane*, vol. I-II, Buc., Minerva, 1981.
Louis C. D. Joos, *Scurtă istorie a Africii Negre*, Buc., Ed. Politică, 1966.

- Geografia simbolică, reprezentări ale Celuilalt

Larry Wolff, *Inventarea Europei de Est. Harta civilizației în Epoca Luminilor*, Buc., Humanitas, 2000.
Maria Todorova, *Balcanii și balcanismul*, Buc., Humanitas, 2000.
Edward W. Said, *Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient*, Timișoara, Amarcord, 2001.
Simona Corlan-Ioan, *Inventarea Africii Negre. Călătorii în imaginarul european al secolului al XIX-lea*, Cluj, Dacia, 2001.
Vesna Goldsworthy, *Inventarea Ruritaniei, Imperialismul imaginației*, Buc., Ed. "Curtea Veche", 2002.

3. Revoluția Franceză și perioada napoleoniană:

Alexis de Tocqueville, *Vechiul Regim și Revoluția*, Buc., Nemira, 2000.
Edmund Burke, *Reflecții asupra Revoluției din Franța*, Buc., Nemira, 2000.
François Furet, *Reflecții asupra Revoluției Franceze*, Buc., Humanitas, 1992.
Idem, *Revoluția în dezbateri*, Iași, Polirom, 2000.
Duncan Townson, *Franța în revoluție*, Buc., ALL, 2000.
Bronislaw Baczko, *Ieșirea din Teroare. Termidor și Revoluția*, Buc., Humanitas, 1993.
Jean Tulard, *Napoleon*, Buc., Compania, 2000.
Andrina Stiles, *Napoleon, Franța și Europa*, Buc., ALL, 1995.
André Castelot, *Napoleon Bonaparte*, vol. I-II, Buc., Ed. Politică, 1970.
Pieter Geyl, *Napoleon pro și contra*, Buc., Ed. Științifică, 1968.

4. Istorie economică și socială:

Fernand Braudel, *Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1984

Idem, *Jocurile schimbului*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1985.

Idem, *Timpul lumii*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1989.

Immanuel Wallerstein, *Sistemul mondial modern: mercantilism și consolidarea economiei mondiale europene (1600-1750)*, vol. I-IV, Buc., Meridiane, 1993.

Eric R. Wolf, *Europa și populațiile fără istorie*, Chișinău, Ed. Arc, 2001.

Michel Beaud, *Istoria capitalismului. De la 1500 până în 2000*, Buc.-Chișinău, Cartier, 2001.

Robert L. Heilbroner, *Filozofii lucrurilor pământești. Viețile, epocile și ideile marilor economiști*, Buc., Humanitas, 1994.

5. Istorie intelectuală, a ideologiilor și a ideilor politice:

- Istoria ideilor, istorie intelectuală și culturală

Michel Foucault, *Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane*, Buc., Univers, 1996.

Idem, *Istoria nebuniei în epoca clasică*, Buc., Humanitas, 1996.

Idem, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, Buc., Humanitas, 1997.

Idem, *Nașterea clinicii*, Buc., Ed. Științifică, 1998.

Idem, *Arheologia cunoașterii*, Buc., Univers, 1999.

Idem, *„Trebuie să apărăm societatea”. Cursuri rostite la Collège de France (1975-1976)*, Buc., 2000.

Alexandre Koyré, *De la lumea închisă la universul infinit*, Buc., Humanitas, 1997.

Amos Funkenstein, *Teologie și imaginația științifică. Din Evul Mediu până în secolul al XVII-lea*, Buc., Humanitas, 1998.

Roger Chartier, *Lecturi și cititori în Franța Vechiului Regim*, Buc., Meridiane, 1997.

Paul Hazard, *Criza conștiinței europene*, Buc., Univers, 1972.

Idem, *Gândirea europeană în secolul al XVIII-lea*, Buc., Univers, 1981.

Jean Starobinski, *1789. Emblemele rațiunii*, Buc., Meridiane, 1990.

Lewis Perry, *Viața intelectuală în America. O istorie*, Cluj, Dacia, 1995.

Alain Besançon, *Originile intelectuale ale leninismului*, Buc., Humanitas, 1993.

- Istoria gândirii politice: bibliografie

Terence Ball, Richard Dagger, *Ideologii politice și idealul democratic*, Iași, Polirom, 2000.

Évelyne Pisier (coord.), *Istoria ideilor politice*, Timișoara, Amarcord, 2000.

Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului: zece lecții*, Buc., Humanitas, 1992.

Raymond Trousson, *Istoria gândirii libere. De la origini până în 1789*, Iași, Polirom, 1997.

- Istoria gândirii politice: instrumente de lucru și texte

David Miller (coord.), *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*, Buc., Humanitas, 2000.

Adrian-Paul Iliescu, Emanuel-Mihail Socaciu (coord.), *Fundamentele gândirii politice moderne. Anthologie comentată*, Iași, Polirom, 1999.

John Locke, *Al doilea tratat despre cărmuire. Scrisoare despre toleranță*, Buc., Nemira, 1999.

Benjamin Constant, *Despre libertate la antici și la moderni*, Iași, Institutul European, 1996.

John Stuart Mill, *Despre libertate*, Buc., Humanitas, 1994.

Lord Acton, *Despre libertate*, Iași, Institutul European, 2000.

George Ene, *Filosofia politică a lui John Stuart Mill*, Iași, Polirom, 2000.

Olivier Nay, *Istoria ideilor politice*, Iași, Polirom, 2008.

Leon P. Baradat, *Ideologiile politice. Origini și impact*, Iași, Polirom, 2012.

- Cultura vieneză la 1900

Jacques Le Rider, *Modernitatea vieneză și crizele identității*, Iași, Ed. Universității “Al. I. Cuza”, 1995.

Carl E. Schorske, *Viena fin-de-siècle. Politică și cultură*, Iași, Polirom, 1998.

Michael Pollak, *Viena 1900. O identitate rănită*, Iași, Polirom, 1998.

Allan Janik, Stephen Toulmin, *Viena lui Wittgenstein*, Buc., Humanitas, 1998.

William M. Johnston, *Spiritul Vienei. O istorie intelectuală și socială. 1848-1938*, Iași, Polirom, 2000.

6. Istoria naționalismului:

Lucian Boia, *Două secole de mitologie națională*, Buc., Humanitas, 1999.

Urs Altermatt, *Previziunile de la Sarajevo. Etnonaționalismul în Europa*, Iași, Polirom, 2000.

Eric J. Hobsbawm, *Națiuni și naționalism din 1780 până în prezent. Program, mit, realitate*, Chișinău, Ed. Arc, 1997.

Ernest Gellner, *Națiuni și naționalism*, Buc., Antet, CEU, 1997.

Benedict Anderson, *Comunități imaginate*, Buc., Interval, 2001.

Anne-Marie Thiesse, *Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX*, Iași, Polirom, 2000.

Guy Hermet, *Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa*, Iași, Institutul European, 1997.

Serge Cordellier, Élisabeth Poisson (coord.), *Națiuni și naționalisme*, Buc., Corint, 2002.

Maurizio Viroli, *Din dragoste de patrie. Eseu despre patriotism și naționalism*, Buc., Humanitas, 2002.

Tzvetan Todorov, *Noi și ceilalți. Despre diversitate*, Iași, Institutul European, 1999.

Alain Finkielkraut, *Înfrângerea gândirii*, Buc., Humanitas, 1992.

7. Istoria vieții private, a mentalităților și a sexualității:

Philippe Ariès, Georges Duby (coord.), *Istoria vieții private*, vol. V-VI: *De la Renaștere la Epoca Luminilor* ; vol. VII-VIII: *De la Revoluția franceză la primul război mondial*, Buc., Meridiane, 1995-1997.

Norbert Elias, *Procesul civilizației. Cercetări sociogenetice și psihogenetice*, I-II, Iași, Polirom, 2002.

Robert Darnton, *Marele masacru al pisicii și alte episoade din istoria culturală a Franței*, Iași, Polirom, 2000.

Rosario Villari (coord.), *Omul baroc*, Iași, Polirom, 2000.

Michele Vovelle (coord.), *Omul Luminilor*, Iași, Polirom, 2000.

François Furet (coord.), *Omul romantic*, Iași, Polirom, 2000.

Ute Frevert, Heinz-Gerhard Haupt, *Omul secolului al XIX-lea*, Iași, Polirom, 2002.

Philippe Ariès, *Omul în fața morții*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1996.

Georges Minois, *Istoria sinuciderii. Societatea occidentală în fața morții voluntare*, Buc., Humanitas, 2002.

Robert Muchembled (coord.), *Magia și vrăjitoria în Europa din Evul Mediu până astăzi*, Buc., Humanitas, 1997.

Gisela Bock, *Femeia în istoria Europei. Din Evul Mediu până în zilele noastre*, Iași, Polirom, 2002.

Michel Foucault, *Istoria sexualității*, Timișoara, Editura de Vest, 1995.

Thomas Laqueur, *Corpul și sexul de la greci la Freud*, Buc., Humanitas, 1998.

Georges Vigarello, *Istoria violului. Secolele XVI-XX*, Timișoara, Amarcord, 1998.

Philippe Ariès et al, (cu o introducere de Georges Duby), *Amor și sexualitate în Occident*, Buc., Ed. Artemis, 1994.

8. Culegeri de texte, atlase, instrumente de lucru:

Bogdan Murgescu (coord.), *Istoria lumii în texte. De la începuturi până în zilele noastre*, Buc., Teora, 1999, p. 153-264.

Camil Mureșanu (coord.), *Culegere de texte pentru istoria universală. Epoca modernă*, vol. I-II, Buc., Editura Didactică și Pedagogică, 1973-1975.

Eugeniu Certan (coord.), Valeria Cozma, Stelian Culea, *Istoria universală modernă (1640-1850). Crestomație*, Chișinău, Prut Internațional, 2000.

Mircea Popa, Lucia Popa (ed.), *Primul Război Mondial. 1914-1918. Texte și documente*, Buc., 1981.

Jérôme Hélié, *Mic atlas istoric al Timpurilor moderne*, Iași, Polirom, 2001.

Marc Nusch, *Mic atlas istoric al secolului XX*, Iași, Polirom, 2002.

Ștefan Pascu (coord.), *Atlas istoric*, Buc. Ed. Didactică și Pedagogică, 1971.

Vasile Pascu, *Atlas istoric didactic comentat și ilustrat*, ed. a II-a, Buc., Clio Nova, 1998.

Iancu Moșu, *Atlas istoric școlar*, Buc., Corint, 1998.

Marcel D. Popa, Horia C. Matei, *Mică enciclopedie de istorie universală*, Buc., Ed. Politică, 1988.

Horia C. Matei, *Statele lumii: mică enciclopedie de istorie*, Buc., Ed. Meronia, 1999.
Florența Sădeanu, *Dicționar de pronunțare. Nume proprii străine*, Buc., Ed. Enciclopedică Română, 1973.

Obligatorie: Europa de Est

11. Certan, E. Cozma V. Cristian. ș.a. *Istoria modernă a Europei și Americii*. Vol. II. Chișinău: Prut Internațional, 2000.
12. Lynch Michael. *Reacțiune și revoluție: Rusia 1881 – 1924*. Traducerea: Emilia Stere. București: BIC ALL, 2000, 208 p. Capit. I-IV.
13. Hosking, Geoffrey. *Rusia: Popor și imperiu, 1552 – 1917*. Traducere de Dana Crăciun, Hortensia Pârlog și Maria Teleagă. Iași: Polirom, 2001.
14. Russell, Sherman. *Rusia, 1815-1881*. Traducere de Radu Paraschivescu. București: Editura BIC ALL, 2001.
15. Верт, Пол В., П. С. Кабытов, А. И. Миллер (сост.). *Российская империя в зарубежной историографии. Работы последних лет*. Москва: Новое Издательство, 2005.
16. *История России с начала XVIII – до конца XIX века*. Москва, 1966.
17. Каррер д'Анкосс, Элен. *Евразийская империя: История Российской Империи с 1552 года до наших дней*. Москва: Росспэн, 2007.
18. Ливен, Доминик. *Российская империя и её враги с XVI века до наших дней*. Москва: Издательство «Европа», 2007.
19. Мадариага, Исабель де. *Россия в эпоху Екатерины Великой*. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2002.
20. Фёдоров В.А. *История России, 1661-1917*. Москва, «Высшая школа», 2001.

Opțională: Europa de Est

33. *The Cambridge History of Russia. Volume 2. Imperial Russia, 1689-1917*. Edited by Dominic Lieven. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
34. *The Cambridge History of Russia. Volume 3. The Twentieth Century*. Edited by Ronald Grigor Suny. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
35. Ciachir, Nicolae. *Diplomația europeană în epoca modernă*. - București, 1984.
36. *Istoria URSS în secolul XIX – începutul secolului XX*. - Chișinău, 1989.
37. Riasanovsky, Nicholas V. *O istorie a Rusiei*. Traducere de Areta Voroniuc; Ediție îngrijită, note și postfață de Mihai Cojocariu. Iași: Institutul European, 2001.
38. *Istoria universală modernă (1640-1850). Crestomație*. Alcătuitori: E. Certan (coordonator), V. Cozma, S. Culea.-Chișinău : Prut Internațional, 2000.
39. Marchizul de Custine. *Scrisori din Rusia. Rusia în 1839*. Chișinău, 1992.
40. Абалихин, Б., Дунаевский, В. *1812 год на перекрестках мнений советских историков 1917-1987*. Москва, 1990.
41. Аврех А. *Царизм накануне свержения*.- Москва, 1989.
42. *Восстание 1863г. в Литве и Белоруссии. Материалы и документы*, Москва, 1965.
43. *Восточный вопрос во внешней политике России. Конец XVIII – начало XX века*. Отв. ред. Н.С. Киняпина. – Москва, 1978.
44. Выскочков, Л.В. *Николай I. М.*: Мол. Гвардия, 2003.
45. Демин, В.А. *Государственная дума в России (1906-1917). Механизм функционирования*. М., 1996.
46. Дружинин, Н. *Русская деревня на переломе 1861-1880 гг.* Москва. 1978.

47. Ерошкин, Н.П. *История государственных учреждений дореволюционной России*. Москва, 1983.
48. Зайончковский, П. А. *Отмена крепостного права в России*. Москва, 1968.
49. Зырянов П. *История России XIX век*. Москва, 1994.
50. *История политических партий в России*. М, 1994.
51. Каменский, Александр Б. *Российская империя в XVIII веке: традиции и модернизация*. Москва: Новое Литературное Обозрение, 1999.
52. Киняпина Н. *Внешняя политика России в первой половине XIX в.* Москва, 1963.
53. Косик В. *Русская политика в Болгарии 1879-1886*. Москва 1991.
54. Кюстин, А.de. *Николаевская Россия. La Russie en 1839.* / Перевод с фр. М.: Политиздат, 1990.
55. Литвак, Б. *Переворот 1861 года в России: почему не реализовалось реформаторская альтернатива*. Москва, 1991.
56. Миллер, А.И. *Империя Романовых и национализм: Эссе по методологии исторического исследования*. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2009.
57. Миронов, Б. Н. *Социальная история России периода империи (XVIII – начало XX века). Генезис личности, демократической семьи, гражданского общества и правового государства*. В 2-х томах. Санкт-Петербург: «Дмитрий Буланин», 2003.
58. Рындзюнский П. *Утверждение капитализма в России 1850-1880*. М., 1978.
59. Соловьева А. *Промышленная революция в России в XIX веке*. М., 1990.
60. Гарновский К. *Социально-экономическая история России. Начало XX века*. Москва, 1990.
61. Троицкий Н. *Россия в XIX веке. Курс лекций*. Москва, 1997.
62. Уортман, Ричард С. *Сценарии власти: Мифы и церемонии русской монархии. В 2 т. Т.1: От Петра Великого до смерти Николая I* / Пер. с англ С.В. Житомирской. – М.: ОГИ, 2004.
63. Чибиряев, С.А. *Великий русский реформатор. Жизнь, деятельность, политические взгляды М. М. Сперанского*. М., 1989.
64. Чулков, Г. И. *Императоры России. Психологические портреты*. М. : Слово, 2003. 384 с.

Эткинд, Александр. *Внутренняя колонизация: Имперский опыт России*. Москва: Новое Литературное Обозрение, 2013.

Obligatorie: Istoria modernă a Asiei și Africii

1. Cristian, V., *Istoria Asiei*. București, 2002;
2. Elisseff, D., *Istoria Chinei*. București, f.a.;
3. Elisseff, D., *Istoria Japoniei*. București, f.a.;
4. Filimon, A., *Istoria Africii*. Iași, 1999;
5. Mantran R., *Istoria Imperiului Otoman*. București, 2001;
6. Mitu, S., *Istoria Asiei Moderne*. București, 2003;
7. Roșulescu, V., *Istoria Asiei*. Craiova, 2001;
8. *История стран Азии и Африки в новое время*. Ч. 1. Учебник. Москва, 1989;
9. *История стран Азии и Африки в новое время*. Ч.2. Учебник. Москва, 1991;
10. *История стран Азии и Африки в новое время*. Ч. 3. Москва, 2004.

Opțională:

4. Bușe, C., Zamfir, Z., *Japonia. Un secol de istorie. 1853-1945*. București, 1990;

5. Lombord, D., China imperială. București, 2003;
 6. Mehmed Mustafa Ali, Istoria turcilor. București, 1976;
 Scurt tratat de istoria Chinei. București, 1997

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	licență
Denumirea cursului	Istoria modernă a Românilor (partea II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	dr, conf. univ. Ciubotaru N.
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023
Cadre didactice implicate	dr, conf. univ. Ciubotaru N.
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.06.O.043	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Istoria modernă a românilor (Partea II)* presupune studierea și cercetarea evoluției națiunii române, neamului românesc, încadrată în limitele cronologice – mijlocul secolului al XIX-lea – anul 1918. Spațiul etnic și geografic constituind Țara Moldovei, Țara Românească, Principatul Transilvaniei, dar și provinciile românești înstrăinate; Bucovina, Basarabia, Dobrogea, și Banat.

Necesitatea acestui curs reiese din studierea comparată a tuturor provinciilor istorice românești, caracterul general, dar și particularitățile acestora determinate de condițiile istorice ale evoluției neamului românesc în epoca modernă, în corelație cu civilizațiile occidentale și orientale.

Pornind de la izvoarele istorice și contribuțiile istoriografice în cadrul acestui curs se analizează diverse opinii și concepții ale istoricilor, contribuind astfel și la orientarea științifică a studenților asupra cercetării unor pagini istorice mai puțin cunoscute sau chiar neelucidate în știința istorică contemporană.

Cursul de Istoria modernă a Românilor reprezintă istoria națională care este totodată nu numai o disciplină a cunoașterii și a cercetării istorice dar și a educației patriotice și ale demnității naționale ale generației tinere pe baza faptelor premergătorilor noștri. Cursul de istorie națională este unul din pilonii de bază a creșterii și progresului istoric unei națiuni și a integrării europene prin trăsături de caracter general, dar și prin diversitate de culturi și civilizații. Aplicațiile elaborate vor avea tangență cu conținuturi din curriculumul școlar la nivel gimnazial și liceal.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea informației din diferite tipuri de surse referitoare la problematica istoriei moderne a românilor;
- reproducerea în formă orală și scrisă inclusiv utilizând mijloace tehnice fapte, evenimente și procese importante din istoria modernă a românilor;
- interpretarea noțiunilor și conceptelor-cheie ale istoriei moderne a românilor;
- identificarea diverselor opinii față de evenimentele și faptele majore ale istoriei moderne a românilor.
- elaborarea unui portofoliu al cursului cu conținuturi informaționale;
- întocmirea liste bibliografice tematice;

- proiectarea unui plan de cercetare al unei teme din istoria modernă a românilor;
- estimarea importanței istorice a unor evenimente din istoria modernă a românilor.
- validarea unei abordări obiective, critice a faptelor, evenimentelor și personalităților din istoria modernă a românilor
- educarea unei atitudini corecte și obiective față de propria istorie dar și de respect și toleranță față de istoria altor popoare.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să cunoască evenimentele, faptele și personalitățile reprezentative ale istoriei moderne a românilor;
- să determine cauzalitatea fenomenelor istorice,
- să înțeleagă trăsăturile generale și particulare ale istoriei modern a românilor,
- să explice noțiunile, teoriile principale ale cursului,
- să aplice algoritmi de evaluare și analiză a diferitor categorii de surse la istoria modernă a românilor
- să aplice cunoștințele obținute în realizarea unui proiect de cercetare proprie a unei teme/compartiment din istoria modernă a românilor.

Precondiții

- cunoștințe generale despre diferite date, evenimente, personalități, procese din diferite perioade istorice
- abilități de analiză a unui articol științific, monografie ș.a.
- capacități de analiză a unor evenimente, personalități istorice
- abilități de utilizare a informației istorice din diverse surse informaționale
- abilități aplicare a cunoștințelor în cadrul dezbaterilor, în scrierea unor referate, comunicări științifice
- elaborarea tezelor de licență prin folosirea lucrărilor monografice și ale publicațiilor științifice

Unități de curs

Conținutul desfășurat al cursului pe teme

Partea II-a

- Tema 1. Constituirea statului modern român.
- Tema 2. Instaurarea și consolidarea regimului monarhiei constituționale în România.
- Tema 3. Transilvania și Bucovina sub regimul politic al habsburgilor.
- Tema 4. Viața politică și economică a Basarabiei sub regimul țarist în a doua jumătate a secolului al XIX-lea -începutul secolului al XX-lea.
- Tema 5. România și ținuturile românești înstrăinate în anii primului război mondial.
- Tema 6. Desăvârșirea procesului de constituire a statului național unitar român.
- Tema 7. Cultura românească în a doua jumătate a sec. al XIX-lea- începutul sec. al XX-lea.

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte, consultații.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: orale și scrise, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări practice, participarea la discuții, portofolii.

Evaluarea curentă se bazează pe, susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme, chestionare.

Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.

Bibliografie Partea II

Obligatorie:

1. Giurescu C.C. Viața și opera lui Cuza Vodă. Chișinău, 1992
2. Scurtu I. Monarhia în România, Buc.1991
3. Focșeneanu E. Istoria Constituțională a României 1859-1991, Buc. 1998
4. Independența României. Documente, Vol I-III, Buc., 1977
5. Boldur A. Istoria Basarabiei, Buc., 1992

Opțională:

1. Iscru I. Istoria Modernă a României, Vol.I-II, Buc., 1986
2. Gh. Iacob .Istoria României Compendiu, Cluj-Napoca, 2014
3. Memoriile regelui Carol I al României. Vol. I-III, Buc., 1994
4. Iurie Colesnic Generația Unirii, Chișinau 2004.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Mișcarea Națională în Basarabia (mijlocul sec. XIX-începutul sec. XX) Curs opțional
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie și Istorie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Dr. conf. univ. Nicolae Ciubotaru
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023
Cadre didactice implicate	
e-mail	ciubotaru.nicolae@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual

S1.06.A.044	1,5	III	VI	45	22	23
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>În cadrul acestui curs se presupune studierea procesului istoric al formării și afirmării națiunii române; politica deznaționalizatoare promovată de țarism; dezvoltarea conștiinței unității naționale de la Anexarea Basarabiei până la Unirea Principatelor Române; mișcarea național culturală pentru păstrarea spiritualității românești în Basarabia, grupări și tendințe politice din Basarabia în perioada consolidării statului modern român; rolul clerului în păstrarea tradițiilor în Basarabia, creșterii mișcării de eliberare națională la începutul sec. al XX – lea, formarea curentului național – democratic în Basarabia; dezvoltarea mișcării de eliberare și unitate naționa-statală.</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea noțiunilor principale, formelor de manifestare a conștiinței naționale; • determinarea obiectului de studiu al cursului; • cunoașterea surselor istorice principale; • stabilirea spațiului geografic și cadrului cronologic; • conștientizarea angajării forțelor naționale pentru păstrarea tradițiilor naționale, istorice, limbi române; • stabilirea locului românilor basarabeni în cadrul românilor de pretutindeni 						
Finalități de studii realizate la finele cursului						
<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască sursele istorice și istoriografia mișcării naționale; • să evidențieze particularitățile mișcării naționale din Basarabia; • să caracterizeze portretele personalităților basarabene implicate în mișcarea națională; • să aprecieze rolul mișcării naționale din Basarabia în cadrul păstrării identității românilor basarabeni; • să determine cauzalitatea creșterii avântului mișcării de eliberare națională; • să promoveze cunoștințelor prin intermediul participării la conferințe și mese rotunde ale studenților, elevilor și profesorilor din gimnazii. 						
Precondiții						
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea evenimentelor, personalități basarabene angajate în păstrarea etnicității românești de la lecțiile de istorie de la ciclul liceal, din presă națională și internațională. 						
Unități de curs						
<p style="text-align: center;">Conținutul desfășurat al cursului pe teme:</p> <p>Tema 1. Introducere</p> <p>Tema 2. Procesul istoric de afirmare a națiunii române</p> <p>Tema 3. Politica deznaționalizatoare promovată de țarism în Basarabia</p> <p>Tema 4. Dezvoltarea conștiinței unității naționale de la Anexarea Basarabiei la Unirea Principatelor</p> <p>Tema 5. Mișcarea național-culturală pentru păstrarea spiritualității românești în Basarabia</p> <p>Tema 6. Grupări și tendințe politice din Basarabia în perioada consolidării statului modern român</p> <p>Tema 7. Rolul clerului în păstrarea tradițiilor în Basarabia</p> <p>Tema 8. Creșterea mișcării de eliberare națională la începutul sec. al XX-lea</p> <p>Tema 9. Formarea curentului național – democratic în Basarabia</p> <p>Tema 10. Încheiere</p>						

Metode și tehnici de predare și învățare
Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte, consultații.
Strategii de evaluare
Evaluare realizată prin diverse metode: orale și scrise, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări practice, participarea la discuții, portofolii. Evaluarea curentă se bazează pe, susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme, chestionare. Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.
Bibliografie
Obligatorie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ciubotaru N., Ecolul Unirii de la 1859 în Basarabia, în Civilizația medievală și modernă în Moldova. Studii, Civitas, Chișinău, 2006. 2. Ciubotaru N., Repere istoriografice privind mișcarea națională în teritoriile românești aflate sub ocupație străină (sec. XIX – înc. sec. XX), în Românii din afara granițelor țării. Evoluție isatorică și situație prezentată în perspectiva integrării României în UE. Simpozion internațional Iași – Chișinău, 8 – 12 noiembrie 2006. Casa Editorială Demiurg. 3. Eugen I., Melic Principiul naționalităților și întregirea României. Chișinău, 1991. 4. Negru Gh., Mișcarea națională în Basarabia în a doua jum. a sec. XIX – înc. sec. XX. // Destin românesc, nr. IV, 1996. 5. Negru Gh., Cercul basarabean al institutului filantropic național din București // nr. IV, 1996.
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bobeică A., Sfatul Țării – standard al renașterii naționale. 2. Bodea C., 1848 la Români. O istorie în date și mărturii. București, 1983. 3. Ciubotaru N., Basarabia și lupta pentru unitatea națională a Românilor în revoluția de la 1848. // Probleme ale științelor socio-umaniste și ale modernizării învățământului. Chișinău, 1997. 4. Ciubotaru N., Mișcarea națională în Basarabia în anii 1905-1907. // Probleme ale științelor socio-umaniste și ale modernizării învățământului. Chișinău, 1999. 5. Ciobanu Șt. Unirea Basarabiei. Chișinău, 1993

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Relațiile Româno – Franceze în Epoca Modernă. Curs opțional
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Istorie și geografie, Catedra Istorie și Științe Sociale

Titular de curs				Dr. conf. univ. Nicolae Ciubotaru		
Aprobat				Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023		
Cadre didactice implicate						
e-mail				ciubotaru.nicolae@upsc.md		
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.06.A.044	1,5	III	VI	45	22	23

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Istoria modernă a românilor presupune studierea și cercetarea evoluției națiunii române, neamului românesc, Problema relațiilor româno-franceze prezintă un interes deosebit pentru știința istorică. Franța și cultura franceză au avut cea mai puternică influență asupra destinului și istoriei românilor în epoca modernă. Romanitatea și latinitatea au fost condiții importante pentru dezvoltarea relațiilor româno-franceze. Iluminismul francez și ideile liberale ale revoluției franceze de la 1789 au lăsat o amprentă puternică asupra societății culturale românești la răscrucea secolelor XVIII și XIX. Limba franceză în prima jumătate a secolului al XIX-lea a devenit limba principală la curțile domnești în Moldova și Țara Românească, în sistemul de învățământ și în societatea cultă românească.

Stabilirea contractelor diplomatice și deschiderea consulatelor franceze la Iași și la București au avut o influență benefică asupra vieții politice din Principatele Române. Parisul a devenit centrul principal de studii al tineretului român.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea Franța a jucat un rol important în susținerea procesului de unire a Moldovei cu Țara Românească prin intermediul forurilor internaționale.

În cadrul sistemului de tratate de la Versailles Franța a susținut retrocedarea teritoriilor istorice românești.

La etapa actuală oportunitatea acestui curs este condiționat de stabilirea relațiilor diplomatice dintre Republica Moldova și Franța, includerea țării în Uniunea Țărilor francofone.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- analiză a primelor legături româno-franceze.
- cunoașterea premiselor dezvoltării relațiilor dintre societatea franceză și cea românească
- aplicare a cunoștințelor istorice a raporturilor româno-franceze în condițiile actuale
- cunoaștere a realităților culturale româno-franceze prin prisma activității uniunii țărilor francofone.
- aprecierea importanței relațiilor franco-române în perioada constituirii și a întregirii statului modern român.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să cunoască istoriografia și sursele editate
- să însușească particularitățile, legăturile dintre Franța și intelectualitatea română
- Să evedențieze personalitățile din Franța și Țărilor Române

Precondiții

- Cunoașterea evoluției relațiilor româno-franceze în etapele principale de constituire a statului modern român.
- Să cunoască personalități ale diplomației și culturii românești și franceze.

Unități de curs

Conținutul desfășurat al cursului pe teme:

Tema 1. Introducere

Tema 2. Principatele Dunărene în sfera de interese a politicii externe a lui Napoleon I Bonaparte

Tema 3. Viața politică în principatele Române și influența franceză (1822-1849)

Tema 4. Relațiile româno-franceze în perioada revoluției de la 1848

Tema 5. Franța și problema românească la conferința de la Viena

Tema 6. Diplomația franceză la Congresul de pace de la Paris și problema principatelor Române

Tema 7. Franța și statutul Principatelor Române la conferința de la Paris (1858)

Tema 8. Relațiile româno-franceze în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza

Tema 9. Domnia lui Carol I și relațiile cu Franța

Tema 10. Evoluția relațiilor economice româno-franceze

Tema 11. Relații politice și militare româno-franceze în anii primului război mondial

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student: prelegeri interactive, lucrări practice, proiecte, consultații.

Strategii de evaluare

Evaluare realizată prin diverse metode: orale și scrise, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări practice, participarea la discuții, portofolii.

Evaluarea curentă se bazează pe, susținerea lucrărilor individuale, participarea la discuții în timpul orelor, prezentări orale a unor teme, chestionare.

Lucrarea finală de examen constă în expunerea unor subiecte din istoria modernă care să satisfacă anumite criterii. Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% - nota de la examen, 60% - se formează din: 40% pentru două evaluări curente, 20% constituie punctajul pentru lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studii de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminare, dezbateri, portofolii, alcătuirea bibliografiilor tematice.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ciachir N., Istoria relațiilor internaționale de la pacea westfalică (1648) până la contemporaneitate (1947), București, 1988.
2. Giurescu C.C. Istoria Românilor, vol. III, București, 2000, 2007.
3. Hitchins K., Români, 1774-1866, București, 1998, 2003.
4. Istoria Românilor, vol. VII, VIII, București, 2003.
5. Maior L., 1848-1849. Români și unguri în revoluție, București, 1998.
6. Platon Gh., Moldova și începuturile revoluției de la 1848, Chișinău, 1993.
7. История народного хозяйства МССР, том I, Кишинев, 1976.

Opțională:

1. Apostol S., Protectoratul Rusiei asupra Principatelor Române. 1774-1856, București, 1999.
2. Arbore Z., Basarabia în secolul al XIX-lea, Chișinău, 2001.
3. Boldur Al., Autonomia Basarabiei sub administrație rusă (1811-1828), Chișinău, 1929.
4. Filliti I.C., Principatele Române de la 1828 la 1834. Ocupația țaristă și Regulamentele Organice, București, 1934
5. Georgescu Gr., Istoria culturii române moderne, București, 2009.
6. Regulamentul Organic al Moldovei, Iași, 2004.
7. Texte și documente privind istoria modernă a românilor, vol. I (1774-1866), Târgoviște, 2009
8. Tomuleț V., Basarabia în sistemul economic și politic al Imperiului Rus (1812-1868), Chișinău, 2012
9. Зеленчук В. С., Население Бессарабии и Население Бессарабии и Поднепровья в XIX в. (Этнические и социально-демографические процессы), Кишинев, 1978.
10. Мунтяну М. П., Налоги и повинности крестьян в Бессарабии в первой половине XIX в. В: Ежегодник по аграрной истории Восточной Европы, Кишинев, 1965.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	<i>MENTALITĂȚI ȘI VIAȚĂ PRIVATĂ ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lucia Sava, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
E-mail	sava.lucia@upsc.md luciasmd@yahoo.com
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S1.06.A.044	1,5	III	VI	45	22	23

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cercetarea *istoriei mentalităților și a vieții private* constituie o direcție nouă de abordare istorică (denumită convențional *La nouvelle histoire*), care a avut un puternic impact în istoriografia contemporană. Programul „noului tip de istorie” lansat în Franța (anilor 20 ai secolului trecut) de Marc Bloch și Lucien Febvre, s-a opus prevalenței istoriei politice, care este înlocuită cu „o istorie mai amplă și mai umană”, o istorie care să includă toate activitățile umane și să fie preocupată mai puțin de povestirea evenimentelor și mai mult de analiza „structurilor”.

Abordarea științifică a subiectelor ce țin de domeniul vieții private, ca și cele despre mentalități, imaginar ș.a. se realizează dintr-o pluridisciplinară, cercetătorii utilizând în demersurile lor istorice, achizițiile unor științe social-umanistice conexe, cum ar fi: psihologia socială, geografia umană, demografia istorică, sociolingvistica, semiotica, etc.

Deși rămân încă foarte actuale și în prezent, studiile de acest gen, sunt puțin cunoscute și valorificate în cercetările istorice din spațiul nostru. Din acest punct de vedere, cursul ***Mentalități și viață privată în Europa Occidentală***, care este parte a unui curs mai amplu, își propune să inițieze studenții ciclului I, licență în problematica complexă a vieții private, cât și în metodologia de cercetare a unor asemenea subiecte.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Să determine obiectul și sarcinile de studiu al disciplinei.
- Să definească conținutul, metodele de studiu, precum și conceptele de *mentalități, viață privată*.
- Să determine rolul și semnificația cotidianului în viața omului modern.
- Să determine originea, influențele, structura și principalele mecanisme de funcționare a modelelor comportamentale umane din epoca modernă.

La nivel de aplicare:

- Să identifice și clasifice varietatea componentelor structurale ale cotidianului modern în Europa.
- Să analizeze și interpreteze în mod critic sursele documentare, narative, literare și artistice referitoare la viața privată.
- Să evidențieze și să clasifice tipurile de mentalități și comunitățile europene după criteriul etno-lingvistic și socio-profesional în epoca modernă.
- Să dezvolte aptitudini de investigație științifică și scriere a textelor argumentative referitoare la domeniul istoriei mentalităților și a vieții private.

La nivel de integrare:

- Să stabilească locul și semnificația mentalităților și a cotidianului în contextul procesului general istoric.
- Să aprecieze în mod adecvat importanța studierii acestei discipline pentru înțelegerea globală a istoriei moderne a Europei.
- Să stabilească influența componentelor structurale ale societății moderne asupra patrimoniului cultural european.
- Să stabilească corelația dintre sursele documentare, narative și artistice în elucidarea proceselor istorice din epoca modernă.
- Să elaboreze proiecte de cercetare științifică în domeniul istoriei vieții private.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele ***cursului MENTALITĂȚI ȘI VIAȚĂ PRIVATĂ ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ***, studenții

vor putea:

- să identifice conceptele fundamentale ale problematicii vizate;
- să interpreteze din diverse perspective lecturile istorice realizate;
- să realizeze un proiect de cercetare științifică;
- să aplice cunoștințele generale și de specialitate în procesul activităților instructiv-educative.

Precondiții

Studierea cursului *ISTORIA MODERNĂ UNIVERSALĂ*

Unități de curs

CONȚINUTUL UNITĂȚILOR DE CURS

Tema 1. INTRODUCERE.

Tema 2. Direcțiile de cercetare ale *Istoriei mentalităților și a vieții private*. „Școala Analelor”.

Tema 3. *Timpul și spațiul* în Europa modernă.

Tema 4. *Spațiul* – cadru mental fundamental.

Tema 5. Habitatul. Mediul de trai urban și rural în Europa modernă.

Tema 6. Alimentație și gust. Atitudini față de hrană și practici culinare. Tabuuri alimentare.

Tema 7. Ținute vestimentare, modă și lux. Tendințe, schimbări, caracteristici.

Tema 8. Viziunea despre lume a omului modern.

Tema 9. Forme de conflict în epoca modernă. Drame și conflicte de familie.

Tema 10. Divertismentele. Timpul liber, vacanțele. Scrisul și lectura. Refugiile intimității.

Tema 11. Rituri și stiluri de viață ale omului modern.

Tema 12. Atitudinea omului modern în fața morții.

Tema 13. Onoare și dezonoare în Europa modernă.

Tema 14. Marginalii: celibatari și solitari.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul *cursului MENTALITĂȚI ȘI VIAȚĂ PRIVATĂ ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ* urmăresc să contribuie la formarea competențelor de comparație, analiză și sinteză a proceselor și fenomenelor istorice din Europa modernă, cu nivel de aplicare pe caracterul interactiv al orelor teoretice și cele practice. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților în proiecte de cercetare bazate pe probleme (micro-studii de caz). Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi variată și va include: portofoliu, diferite tipuri de prezentări: video, audio, reportaj, PPT și discutarea unor subiecte-cheie, analiza de documente, dezbateri și lucrări științifice de referință ș. a.

Strategii de evaluare

Activitatea la seminare (prezentarea, la alegere, a unui subiect sau a unui studiu de caz din problematica propusă); comentariul unui document; recenzarea unei lucrări din lista bibliografiei obligatorii, participarea la discuții, inclusiv prezența) va conta la notarea finală în proporție de 60%. Verificarea finală (examenul) se va realiza sub forma unei lucrări de sinteză (microproiect de cercetare) și va constitui 40% din notă.

BIBLIOGRAFIE OBLIGATORIE (2 lucrări, la alegere):

1. Philippe Ariès, Georges Duby (coord.), *Istoria vieții private*, vol. VI-VII-VIII: *De la Revoluția franceză la primul război mondial*, Buc., Meridiane, 1995-1997.
2. François Furet (coord.), *Omul romantic*, Iași, Polirom, 2000.
3. Ute Frevert, Heinz-Gerhard Haupt, *Omul secolului al XIX-lea*, Iași, Polirom, 2002.
4. Philippe Ariès, *Omul în fața morții*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1996.
5. Simona Nicoară, Toader Nicoară, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, 1996.

BIBLIOGRAFIA ORIENTATIVĂ A CURSULUI

- ARIÈS, Philippe, *Essais sur l'histoire de la mort en Occident du Moyen Age à nos jours*, Paris, Ed. Seuil, 1975;
- BACHELARD, Gaston, *Poetica spațiului*, trad. de Irina Bădescu, Pitesti, Ed. Paralela 45, 2005;
- BOCK, Gisela, *Femeia în istoria Europei. Din Evul Mediu până în zilele noastre*, Iași, Polirom, 2002.
- BOIA Lucian, *Pentru o istorie a imaginarului*, Buc., Humanitas, 2000.
- BOURDÉ, Guy, MARTIN, Hervé, *Les écoles historiques*, Paris, Ed. Seuil, 1997;
- BRAUDEL, Fernand, *Structurile cotidianului: posibilul și imposibilul*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1984
- BRAUDEL, Fernand, *Jocurile schimbului*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1985.
- BRAUDEL, Fernand, *Timpul lumii*, vol. I-II, Buc., Meridiane, 1989.
- CHAUNU Pierre, *Civilizația Europei clasice*, vol. I-III, B., 1989.
- CHAUNU Pierre, *Civilizația Europei în Secolul Luminilor*, vol. I-II, B., 1986.
- DELACROIX, Christian, DOSSE, François, GARCIA, Patrick, *Les courants historiques en France (19-20 siècles)*, Paris, Ed. Armand Colin, 1999;
- DELUMEAU, Jean, *Frica în Occident. O cetate asediată (sec. XIV – XVIII)*, vol. I, II, trad. de Modest Morariu, București, Ed. Meridiane, 1986;
- DELUMEAU, Jean, *Rassurer et protéger. Le sentiment de sécurité dans l'Occident d'autrefois*, Paris, Ed. Fayard, 1989;
- DOSSE, François, *L'histoire en miette. Des «Annales» à la «Nouvelle Histoire»*, Paris, Ed. La Découverte, 1987;
- DRAGAN, Radu, *Lumile răsturnate. Reprezentarea spațiului în societatea tradițională*, trad. de Roxana Pitea, București, Ed. Paideia, 2000;
- DUȚU, Alexandru, *Literatura comparată și istoria mentalităților*, București, Ed. Univers, 1982;
- DUTU, Alexandru, *Dimensiunea umană a istoriei. Direcții în istoria mentalităților*, București, Ed. Meridiane, 1986;
- ELIAS, Norbert, *Procesul civilizării. Cercetări sociogenetice și psihogenetice*, I-II, Iași, Polirom, 2002.
- FOUCAULT, Michel, *Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane*, Buc., Univers, 1996.
- FOUCAULT, Michel, *Istoria nebuniei în epoca clasică*, Buc., Humanitas, 1996.
- FOUCAULT, Michel, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, Buc., Humanitas, 1997.
- FOUCAULT, Michel, *Nașterea clinicii*, Buc., Ed. Științifică, 1998.
- KOYRE, Alexandre, *De la lumea închisă la universul infinit*, Buc., Humanitas, 1997.
- LE GOFF, Jacques, „Les mentalités: une histoire ambiguë”, în *Faire de l'histoire*, (coord.) Jacques Le Goff și Pierre Nora, vol. III (*Nouveaux objets*), Paris, Ed. Gallimard, 1986, pp. 106-128;
- LAQUEUR, Thomas, *Corpul și sexul de la greci la Freud*, Buc., Humanitas, 1998.

MINOIS, Georges, *Istoria sinuciderii. Societatea occidentală în fața morții voluntare*, București, Humanitas, 2002.

MONTANARI, Massimo, *Foamea și abundența. O istorie a alimentației în Europa*, trad. de Doina Cernica și Elena Caraboi, Iași, Ed. Polirom, 2003;

MUCHEMBLED, R. *O istorie a Diavolului. Civilizația occidentală în secolele XII-XX*, Ed. Cartier, 2002.

MUCHEMBLED, Robert (coord.), *Magia și vrăjitoria în Europa din Evul Mediu până astăzi*, București, Humanitas, 1997.

NICOARĂ, Simona, *Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii*, Cluj-Napoca, Ed. Accent, 2002.

NICOARĂ, Simona, NICOARĂ, Toader, *Istorie și imaginar. Eseuri de antropologie istorică*, Cluj-Napoca, 2001.

NICOARĂ, Toader, „Între istoria reprezentărilor și istoria culturală: istoria mentalităților azi”, în *Tentația Istoriei. In memoriam Profesorului Pompiliu Teodor*, (coord.) Nicolae Bocsan, Ovidiu Ghitta, Doru Radosav, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003, pp. 471-497;

ONFRAY, Michel, *Ratiunea gurmada. Filozofia gustului*, trad. de Claudia Dumitriu și Lidia Simion, București, Ed. Nemira, 2001;

PATLAGEAN, E., *L'Histoire de l'imaginaire*, în “La Nouvelle Histoire”, Paris, Éd. Complexe, 1988.

RICOEUR, P., *Memoria, istoria, uitarea*, trad. I.și M. Gyurcsik, Timișoara, Amarcord, 2001.

Le RIDER, Jacques, *Modernitatea vieneză și crizele identității*, Iași, Ed. Universității “Al. I. Cuza”, 1995.

SEGRE, M., *Mituri, rituri, simboluri în societatea contemporană*, Timișoara, Ed. Amarcord, 2000.

VILLARI, Rosario (coord.), *Omul baroc*, Iași, Polirom, 2000.

VOVELLE, Michel (coord.), *Omul Luminilor*, Iași, Polirom, 2000.

VOVELLE, Michel, *Idéologies et mentalités*, Paris, Ed. Gallimard, 1992;

VOVELLE, Michel, *La mort et l'Occident. De 1300 à nos jours*, Paris, Ed. Gallimard, 2000.

WUNENBURGER, J.-J., *Utopia sau criza imaginarului*, Cluj-Napoca, Dacia, 2001.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	FORMAREA NAȚIUNILOR ȘI A NAȚIONALISMELOR ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ: TEORII, PRINCIPII, MODELE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Filologie și Istorie, Catedra de Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Lucia Sava, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023
E-mail	sava.lucia@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual

S1.06.A.044	1,5	III	VI	45	22	23
-------------	-----	-----	----	----	----	----

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Noțiunile de *națiune*, *identitate națională*, *stat național*, *naționalism(-e)* sunt, probabil, cea mai mare provocare a modernității, sunt termenii esențiali, care definesc idealurile Europei, modul în care este organizată societatea modernă în secolul al XIX-lea. Ca idee, dar și ca realitate istorică, *națiunea* și ideologia adiacentă a acesteia, *naționalismul*, au astăzi mare relevanță politică, socială, culturală și constituie obiectul de studiu al diferitor discipline științifice. Fie că apelează la explicații materialiste, structurale (cum ar fi, impactul industrialismului, al capitalismului, al statului modern), fie - la cele idealiste (ideologia modernă, individualismul, manipularea elitelor ș.a.), modernismul susține ideea construcției națiunilor și a statelor naționale.

Cursul are ca obiective principale: completarea conținutului și a problematicii disciplinei fundamentale de **ISTORIA MODERNĂ A EUROPEI ȘI AMERICII**; introducerea studenților în problemele esențiale ale originii ideilor de identitate națională în epoca modernă; familiarizarea lor cu utilajul imaginarului național; analiza principalelor teorii și modele ale naționalismului; raporturile dintre identitate și alteritate, reperele identității colective; crearea unor competențe analitice și metodologice privind studierea procesului de formare a națiunilor; însușirea unor noțiuni-cheie și formarea capacităților de a recurge în abordările istorice la discipline înrudite, cum ar fi: antropologia istorică (culturală), sociologie, geografie, psihologie, filologie ș.a.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- ✓ să cunoască etapele și contextul formării națiunilor europene în perioada modernă;
- ✓ să definească esența și particularitățile ideologiilor naționaliste;
- ✓ să înțeleagă caracterul interdisciplinar al disciplinei;

La nivel de aplicare:

- ✓ să realizeze analiza unor studii de caz;
- ✓ să posede abilități de interpretare critică a surselor istorice;
- ✓ să cunoască și să aplice metodele de cercetare științifică specifice problematicii;

La nivel de integrare:

- ✓ să integreze problematica *disciplinei* în conținutul disciplinelor fundamentale ;
- ✓ să stabilească valoric importanța unor asemenea subiecte în formarea propriilor sentimente de identitate națională.

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele *cursului FORMAREA NAȚIUNILOR ȘI A NAȚIONALISMELOR ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ: TEORII, PRINCIPII, MODELE*, studenții vor putea:

- ✓ sa identifice conceptele fundamentale ale problematicii vizate;
- ✓ sa interpreteze din diverse perspective sursele istorice cercetate;
- ✓ să realizeze un proiect de cercetare științifică;
- ✓ să aplice cunoștințele generale și de specialitate în procesul activităților instructiv-educative;

Precondiții

Studierea cursului **ISTORIA MODERNĂ UNIVERSALĂ**

Unități de curs

CONȚINUTUL SUCCINT AL CURSULUI

Introducere în problematica cursului.

Tema 1-2. *Perspectiva istorico-antropologică despre națiune și naționalism*

Tema 3. *Căutarea unității de-a lungul istoriei. Unitatea, o aspirație istorică*

Tema 4-5. *Națiunea modernă: între Memorie și Istorie (sec. XIX)*

Tema 6. *Sacralizarea națiunii: sfânta națiune (sec. XIX)*

Tema 7-8. *Cultură. Stat. Națiune (sec. XIX-XX)*

Tema 9-10. *Reperetele identității naționale (secolul al XIX-lea)*

Tema 11-12. *Identitate și alteritate*

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul ***cursului FORMAREA NAȚIUNILOR ȘI A NAȚIONALISMELOR ÎN EUROPA OCCIDENTALĂ: TEORII, PRINCIPII, MODELE*** urmăresc să contribuie la formarea competențelor de comparație, analiză și sinteză a proceselor și fenomenelor istorice din Europa modernă, cu nivel de aplicare pe caracterul interactiv al orelor teoretice și cele practice. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților în proiecte de cercetare bazate pe probleme (micro-studii de caz). Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi variată și va include: portofoliu, diferite tipuri de prezentări: video, audio, reportaj, PPT și discutarea unor subiecte-cheie, analiza de documente, dezbaterile unor studii și lucrări științifice de referință ș. a.

Strategii de evaluare

Activitatea la seminare (prezentarea, la alegere, a unui subiect sau a unui studiu de caz din problematica propusă) ; comentariul unui document ; recenzarea unei lucrări din lista bibliografiei obligatorii, participarea la discuții, inclusiv prezența) va conta la notarea finală în proporție de 60%. Verificarea finală (examenul) se va realiza sub forma unei lucrări de sinteză (microproiect de cercetare) și va constitui 40% din notă.

Bibliografie generală:

Benedict Anderson, *Comunități imaginate. Reflecții asupra originii și răspândirii naționalismului*, Buc, Ed. Integral, 2000.

Daniel Barbu (coord.), *Firea românilor*, Buc., Nemira, 2000.

Lucian Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*, Buc., Humanitas, 1997.

Idem, *Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune*, Humanitas, 1998.

Idem, *Două secole de mitologie națională*, Buc, Humanitas, 1999.

Catherine Durandin, *Discurs politic și modernizare în România. Secolele XIX-XX*, ClujNapoca, P. U.C., 2001. Ernest Gellner, *Națiuni și naționalism*, Buc., Ed. Antet, 1997.

Idem, *Naționalismul*, Buc, Ed. Librom Antet, 2001.

Olivier Gillet, *Religion et Nationalisme. L'idéologie de l'Église orthodoxe roumaine sous le régime communiste*, Bruxelles, Éditions de l'Université de Bruxelles, 1997.

Raoul Girardet, *Naționalism și națiune*, Iași, Institutul European, 2003.

Guy Hermet, *Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa*, Iași, Institutul European, 1997.

E. J. Hobsbawm, *Națiuni și naționalism din 1780 până în prezent. Program, mit, realitate*, Chișinău, Ed. ARC, 1997.

Identitate și alteritate. Studii de imagologie, vol. I, Reșița, Ed. Banatica, 1996.

Identitate și alteritate. Studii de imagologie, vol. II, PUC, 1998.

Identitate și Alteritate. Studii de istorie politică și culturală, vol. III, Cluj-Napoca, PUC, 2003.

Nicolae Iorga, *Ideea națională în decursul istoriei universale*, în *Sfaturi pe întuneric*, Buc, Ed. Militară, 1977.

Klaus Heitmann, *Imaginea românilor în spațiul lingvistic german, 1775-1918. Un studiu imagologic*, Buc., Univers, 1985.

D. H. Mazilu, *Noi și Ceilalți. Fals tratat de imagologie*, Iași, Polirom, 1999.

Sorin Mitu, *Geneza identității naționale la românii ardeleni*, Buc., Humanitas, 1997.

Mituri istorice românești, coord L. Boia, Buc, Ed. Univ, 1995.

M.L.Murgescu, *Între "bunul creștin" și "bravul roman". Rolul școlii primare în constituirea identității naționale românești, 1831-1878*, Iași, 1999.

Andrei Oișteanu, *Imaginea evreului în cultura română*, Buc., Humanitas, 2001.

Pop Ioan-Aurel, *Geneza medievală a națiunilor moderne (secolele XIII-XVI)*, Buc., Ed. Fundației Culturale Române, 1998.

Idem, *Națiunea română medievală. Solidarități etnice românești în secolele XIII-XVI*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1998.

Idem, *Istoria, adevărul și miturile*, Buc., Ed. Enciclopedică, 2002.

Constantin Rădulescu-Motru, *Românismul...*, Buc., 2000.

Simona Nicoară, *Miturile revoluției pașoptiste românești, Istorie și imaginar*, Cluj-Napoca, PUC, 1999.

Idem, *Istorie și imaginar. Eseuri de antropologie istorică*, Cluj-Napoca, P.U.C., 2000.

Idem, *Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii*, Cluj-Napoca, Ed. Accent, 2002.

Toader Nicoară, *Transilvania la începutul timpurilor moderne (1680-1800). Societate rurală și mentalități colective*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2001.

Olivier Roy, *Noua Asie Centrală sau fabricarea națiunilor*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2001.

Anthony D. Smith, *The Ethnic Origins of Nations*, Oxford Blackwell, 1986.

Idem, *Naționalism și modernism. Un studiu critic al teoriilor recente cu privire la națiune și naționalism*, Chișinău, Ed. Epigraf, 2002.

Sugar F. Peter, *Naționalismul est-european în secolul al XX-lea*, Buc., Curtea Veche, 2002.

Anne-Marie Thiesse, *Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX*, Iași, Editura Polirom, 2000.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Probleme globale ale mediului înconjurător
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Codreanu Igor conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Septembrie 2023
e-mail	igorcodr@gmail.com codreanu.igor@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contat direct	Studiu individual
S ₂ .06.O.045	2	III	VI	45	22	23

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de *Probleme globale de mediu* constituie un curs de specializare, destinat pregătirii și formării viitorilor specialiști în domeniul de formare profesională „Științe ale educației,„. Predarea cursului ține seamă ca viitorul profesor de Istorie și geografie să fie capabil să aprecieze în mod critic ideile noi în Geografie în raport cu specificul global al problemelor de mediu; să-și restructureze concepțiile referitor la obiectul de studiu al Geografiei mediului; să-și formeze o atitudine corectă și științifică asupra diverselor concepte contraverse, care determină și asigură dezvoltarea științei geografice. Cursul poartă atât un caracter teoretic, cât și aplicativ, deoarece studenții în rezultatul însușirii conținutului cursului vor obține pe lângă cunoștințele teoretice și deprinderi practice, cu competențe de a aplica elementele teoretice și metodologice ale Geografiei într-un studiu științific de laborator sau în mediu de diferite nivele, vor obține abilități și competențe de organizare, de desfășurare a unor investigații științifice și a aplicării elementelor teoretice și metodologice în predarea de calitate a geografiei școlare. Cursul are tangențe interdisciplinare prin valorificarea cunoștințelor din domeniul Biologiei, Chimiei, Matematicii, Informaticii, din domeniul ingineriei, medicinei, sănătății publice, legislației și standardelor de mediu. Prin studierea acestui curs studenții vor lua cunoștință despre apariția și evoluția mediului geografic de diferite nivele: global, regional și local. Materiile însușite la curs și seminare vor servi o bună bază teoretică și metodologică pentru specialiștii care vor activa în domeniul învățământului preuniversitar, precum și pentru cei din cercetare și inovare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

1. Competențe cognitive (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor disciplinei)

a) Cunoaștere și înțelegere:

- definirea conceptelor de bază din cadrul Geografiei Mediului;
- evidențierea interacțiunilor dintre factorii de mediu la nivel global și regional;
- formarea unui vocabular de specialitate și utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
- cunoștințe generale în domeniul mediului, necesare specialistului din domeniul științe ale educației și din structurile departamentale preocupate de problemele mediului;

b) Explicare și interpretare (explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei):

- interpretarea corelativă și relaționistă a factorilor de mediu la nivel global și regional;
- explicarea noțiunilor: „mediu”, „distribuția spațial-geografică a tipurilor de medii”;
- corelarea proceselor din cadrul diferitor medii, cu efectele asupra activității omului;
- explicarea standardelor și legislației de mediu, importanța acestora pentru calitatea vieții și valorificarea durabilă a mediului;

2. Competențe tehnice/profesionale (proiectarea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și aplicare):

- analiza și descrierea principalelor probleme globale de la începutul sec. XXI;
- studierea și aprecierea calității unor factori de mediu în contextul schimbărilor globale;
- întocmirea proiectelor privind impactul problemelor globale asupra mediului regional și local;
- efectuarea unor investigații cu privire la adaptarea în Republica Moldova la schimbările globale de

mediu;

- stimularea creativității și a apetitului pentru cercetare prin folosirea unor mijloace moderne;

3. Competențe atitudinal – valorice:

- reacția pozitivă la sugestii, cerințe, sarcini didactice, satisfacția de a răspunde;
- implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina;
- capacitatea de a avea un comportament durabil în raport cu mediul;
- capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
- abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii.

Finalități de studii

Să explice concepțiile teoretice de bază în domeniul științei mediului, instituțiile specializate și metodele principale de cercetare a factorilor de mediu;

- Să aprecieze specificul global și regional al problemelor de mediu în baza investigațiilor realizate de instituții abilitate și materiale publicate;
- Să elaboreze acțiuni concrete de ameliorare/adaptare a mediului din localitatea natală, raionul administrativ și din Republica Moldova în contextul schimbărilor globale de mediu;
- Să utilizeze diversitatea informațiilor cu privire la protecția mediului și modalitatea utilizării acestora în procesul didactic și în soluționarea diferitor probleme de mediu.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Obiectul de studiu ”Probleme globale ale Mediului Înconjurător”.

Tema 2. Locul științelor fiziologia, genetica, embriologia în aprecierea calității mediului ca spațiu de viață al omului.

Tema 3. Probleme regionale de mediu și originea lor. ”Problemă ecologică”, definiția. antropică,

Tema 4. Probleme globale de mediu și geneza lor. ”Situatie ecologică”, definiția.

Tema 5. Starea ecologică a mediului înconjurător.

Tema 6. Probleme globale de mediu ale litosferei.

Tema 7. Probleme globale de mediu ale hidrosferei.

Tema 8. Probleme globale de mediu ale atmosferei.

Strategii de evaluare

Prelegeri online și offline: *prezență 60 -100%*;

Seminare, lecții practice, seminare, laborator: *prezența 100%*;

Lucrul individual: *100%*.**Forme:**

Evaluarea I și II se vor desfășura printr-o probă orală tip referat de prezentare a unei analize a perioadei istorice. Rezultatele evaluării curente constituie 60 % din cota notei finale.

Evaluarea finală de examen va consta din producerea unei analize asupra epocii istorice propuse.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bălțeanu, D., Șerban, N., (2004), Modificări globale ale mediului, Editura Credis, București.
2. Mac, I., (2003), Știința mediului, Editura Europontic, Cluj-Napoca.
3. Neacșu, P. (1986), Ecologie și protecția mediului, II, Univ. București.
4. Roșu, Al., Ungureanu I., (1977), Geografia mediului înconjurător, București.
5. Sorocovschi, V., editor (2002), Riscuri și catastrofe, Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca.

6. Șchiopu, D., Vîntu, V. (coordonatori), (2002), Ecologie și protecția mediului. Editura Ion Ionescu de la Brad, Iași.

7. Vădineanu, A., (1998), Dezvoltarea durabilă, vol I, Teorie și practică, Editura Universității, București.

8. Ungureanu Irina, (2005), Geografia Mediului, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași.

Opțională:

1. Protocolul de la Kyoto (Kyoto, 11 decembrie 1997)

2. Protocolul privind registrele emisiilor și transferul poluanților (PRTR)

3. Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea (New York, SUA 2001)

4. Protocolul referitor la substanțele care distrug stratul de ozon (Montreal, 16 septembrie 1987)

5. Acordul privind conservarea liliecilor în Europa (Londra, 04 decembrie 1991)

6. Acordul privind conservarea păsărilor migratoare de apă african-urasiatice (Haga, 16 iunie 1995)

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Sisteme Informaționale Geografice
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titular de curs	Mamot Vitalie, conf. univ. doctor
Cadre didactice implicate	
e-mail	mamot.vitalie@upsc.md
Aprobat	Ședința catedrei din septembrie 2023

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S2.06.A.045	1,5	III	VI	45	23	22

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Sistemele Informaționale Geografice (SIG) este un curs care orientează studenții ciclului I la studiile de masterat. El are menirea de a iniția studenții de la specialitatea Istorie și Geografie cu elementele de bază care se referă la modelarea în spațiul SIG a lumii reale. Acest curs are ca rol principal familiarizarea studenților de la anul III de studii cu elementele teoretice, metodologice și aplicative fundamentale din domeniul Geoinformaticii.

Cursul Sistemele Informaționale Geografice este destinat pentru ai face cunoscut pe studenți cu noțiuni generale din domeniul dat, care vor servi mai departe drept suport pentru studierea și utilizarea metodelor în celelalte discipline ce țin de geografia umană, ramurală și regională.

Scopul cursului: de a contribui la pregătirea unui specialist, care să optimizeze procesul cercetării geografice conform cerințelor și dezideratelor reformei economice.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii cercetători a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în analiza dinamicii volumului și structurii rezervelor de resurse naturale în instituțiile de cercetare; pregătirea practică a studenților pentru profesia cercetător științific.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- Definirea conceptelor de bază din domeniul Sistemele Informaționale Geografice (SIG);
- Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
- Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice Sistemelor Informaționale Geografice (SIG);
- Perceperea coerentă în aplicare instrumentelor geoinformaționale pentru analiza proceselor și fenomenelor geografice la nivel mondial și regional;
- Identificarea factorilor care determină procesele și fenomenele geografice de caracter social și economic.
- Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

- Analiza și interpretarea corectă a instrumentelor de analiză spațială;
- Analiza și interpretarea corectă a rezultatelor aplicării instrumentelor geoinformaționale cu referință la repartiția spațială a populației, evoluția numerică, mișcării naturale a acesteia pe Terra; de analiză calitativă și cantitativă a unei categorii geografice;
- Identificarea elementelor specifice de instrumentariu privind aplicarea adecvată a instrumentelor geoinformaționale pentru soluționarea problemelor social, geodemografice, economice etc;
- Explicarea concretă a realității de caracter geoinformațional utilizând terminologia specifică.

Competențe instrumental-aplicative:

- Evaluarea cu ajutorul instrumentelor SIG a situației fizico-geografice, social-economice, geodemografice a unei țări, regiuni, localități;
- Relaționarea fenomenelor economico-geografice, demografice din realitate cu reprezentarea lor grafică și cartografică
- Determinarea soluțiilor unor probleme demografice;
- Argumentarea consecințelor diferitor procese și fenomene economico-geografice;
- Recomandarea măsurilor concrete de redresare a situației de impact fizico-geografic și economico-geografic în diferite state;
- Participarea la dezbateri în situații reale și imaginare, în legătură cu problematica disciplinei de studiu;
- Previzionarea evoluției populației pe termen scurt, mediu și lung;
- Construirea creativă și responsabilă a unor alternative pedagogice contextualizate;

Competențe atitudinale:

- Implicarea în activități științifice în legătura cu disciplina;
- Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
- Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
- Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
- Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
- Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;
- Respect pentru diversitatea naturală și umană.

Finalități de studii

- Să analizeze din punct de vedere geoinformațional evoluția proceselor și fenomenelor geografice la nivel mondial și regional.
- Să investigheze multitudinea de metode generale și specific geografice aplicate în cercetare în geografie.
- Să analizeze indicatorii geodemografici și economici la nivel mondial, regional și local.
- Să aprecieze principalele corelații spațiale și temporale între populație, resurse, valorificare, forme de habitat și nivel de dezvoltare;
- Să interpreteze problematica specifică fiecărui domeniu de cercetare din cadrul geografiei prin prisma interculturalității.

Precondiții

Disciplina în cauză este strâns dependentă de alte discipline geografice inclusiv Geografia Umană Regională, Geografia Transporturilor Internaționale la fel și Geografia Politică în contextul evoluției hărții politice din trecut până în prezent. Importanța Imperiilor coloniale în dezvoltarea comerțului internațional ca formă a REI.

Conținutul unităților de curs

Unitatea de învățare 1. Introducere în Sisteme Informaționale Geografice. Istoria Sistemelor Informaționale Geografice

Unitatea de învățare 2. Noțiuni generale despre sistemul geografic

Unitatea de învățare 3. Termeni în Sisteme informaționale geografice.

Unitatea de învățare 4. Modelul geoinformatic al lumii reale. Concept. Surse

Unitatea de învățare 5. Sisteme geodezice de referință, sisteme de proiecție.

Unitatea de învățare 6. Georeferențierea hărților și planurilor.

Unitatea de învățare 7. Gestiunea bazelor de date în cadrul Sistemului Informatic Geografic.

Unitatea de învățare 8. Achiziționarea (obținerea, acumularea) datelor

Unitatea de învățare 9. Geometria datelor spațiale.

Unitatea de învățare 10. Modelul raster al datelor.

Unitatea de învățare 11. Analiza datelor spațiale. Tipuri de analize spațiale

Unitatea de învățare 12. Metode de interpolare. Modelarea suprafețelor cu ajutorul rețelei neregulate de triu (TIN)

Unitatea de învățare 13. Întocmirea și proiectarea unei baze de geodate.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă:

- Proba I: test + activitatea în cadrul laboratoarelor.
- Proba II: test + activitatea în cadrul laboratoarelor (40%) + proiectele elaborate în cadrul lucrului individual (60%).

Evaluare finală:

- Prin examen scris (3 subiecte teoretice).

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Donisă Valentin, Donisă Ioan, "**Dicționar explicativ de teledetecție și sisteme informaționale geografice**", Editura "Juninea", Iași, 1998.
2. Al. Imbroane, David Moore, "**INIȚIERE ÎN GIS ȘI TELEDETECȚIE**", EDITURA "PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ", CLUJ-NAPOCA, 1998.
3. **BADEA AL., DANA IU., NISTOR-LOPATENCO S., DILAN V. TELEDETECȚIE. GHID METODIC**, CHIȘINĂU, 2013
4. **BADEA AL., NISTOR-LOPATENCO S., DILAN V. TELEDETECȚIE. CURS UNIVERSITAR**. CHIȘINĂU, 2012
5. **IMBROANE AL., SISTEME INFORMATICE GEOGRAFICE. VOL 1. STRUCTURI DE DATE**. PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ. CLUJ-NAPOCA, 2012
6. **CASTRAVEȚ T., BEJENARU GH., CĂPĂȚÂNĂ L., DILAN V. INITIERE ÎN SIG. GHID METODIC**. CHIȘINĂU, 2013
7. **CASTRAVEȚ T., BEJENARU GH., CĂPĂȚÂNĂ L., DILAN V. INITIERE ÎN SIG. CURS UNIVERSITAR**. CHIȘINĂU, 2013
8. **CASTRAVEȚ T., DILAN V. GEOINFORMATICA ȘI ANALIZA SPAȚIALĂ. SUPORT DE CURS**. CHIȘINĂU, 2012

Opțională

1. Энди Митчелл „**Руководство по ГИС анализу. Часть 1. Пространственные модели и Взаимосвязи**”. Editura „Ecomm Co”, Киев, 2000
2. Rațiu-Suciu Camelia, „**Modelarea și simularea proceselor economice**”. – București: Editura Didactică și pedagogică, R.A., 1995.
3. Rațiu-Suciu Camelia, Daniela Hîncu, Florica Luban, Mara Sarchiz, „**Modelarea și simularea proceselor economice. Lucrări practice**” – București: Editura Didactică și pedagogică, R.A., 1997.
4. Майкл Н. ДеМерс, „**Географические информационные системы**”. Editura „Дата+”, Москва, 1999



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Anul IV

Semestrul VII



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Etica pedagogică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Catedra Științe ale Educației și Management

Titular de curs	Țărnă Ecaterina, dr. hab., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	19.09.2023
e-mail	tarna.ecaterina@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.07.O.046	2	4	7	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Etica pedagogică este un curs obligatoriu și necesar studenților pentru dezvoltarea personală și profesională. Cursul este raportat la realitățile teoretice și practice, optând pentru asigurarea calității în formarea inițială prin orientarea la standardele de formare profesională a personalului educațional. Cursul respectiv răspunde cerințelor interdisciplinare și constituie o punte de legătură dintre domeniile pedagogiei, filosofiei și psihologiei, între sfera privată și cea publică a experienței personale și profesionale. De asemenea, având în vedere ansamblul pregătirii metodologice, cursul are ca scop fundamentarea abilităților și deprinderilor practice pentru: formarea și dezvoltarea capacității de a analiza comportamentul prin prisma normelor specifice deontologiei pedagogice, antrenarea deprinderilor de conduită în raport cu normele etice, formarea capacităților empatică și a tactului pedagogic, formarea atitudinii respectuoase față de elevii cu CES, dezvoltarea atitudinii nonconflictuale, crearea unei culturi organizaționale etc. Disciplina abordează problematica formării profesionale din perspectiva exigențelor prevăzute în *Codul de etică al cadrului didactic*, elaborat în baza art. 135, alin. (6)-(8), din Codul Educației nr. 152 din 17 iulie 2014, aprobat de Parlamentul Republicii Moldova și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 319-324 din 24 octombrie 2014, art.634. *Etica pedagogică* propune studenților activități practice de dezvoltare personală, punând accent pe cunoașterea și recunoașterea valorilor pedagogice ca surse ale dezvoltării atitudinii nonconflictuale din perspectiva integrării profesionale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Identificarea noțiunilor de bază, fenomenelor și proceselor specifice eticii pedagogice.
- Aplicarea principiilor și respectare normelor deontologice în raport cu prevederile *Codului de etică al cadrului didactic*.
- Asumarea responsabilității de a elabora și implementa programe speciale de conduită etică în baza *Referențialului valoric, domeniul Științe ale Educației*.
- Cunoașterea și recunoașterea valorilor pedagogice ca surse ale dezvoltării atitudinii nonconflictuale din perspectiva integrării profesionale.
- Adaptarea paradigmatelor etice în diverse activități practice de distingere a comportamentului moral, amoral, imoral și dezvoltarea competențelor de rezolvare a conflictelor educaționale.
- Antrenarea spiritului de inițiativă în activități de învățare și de cercetare privind comportamentul etic, formarea capacităților empatică și a tactului pedagogic.

- Conștientizarea necesității de autocontrol, de valorificare a proceselor și patternurilor de autodezvoltare.

Finalități de studii

La nivel de cunoaștere:

- Să definească conceptele: „etică pedagogică”, „cod de etică”, „referențial valoric”, „valori morale/profesionale”, „dezvoltare personală/profesională”, „comportament profesional”, „deontologie” etc.
- Să cunoască *Codul de etică al cadrului didactic și Referențialul valoric, domeniul Științe ale Educației.*
- Să identifice, prin prisma principiilor etice, valorile profesionale în raport cu normele comportamentului etic.
- Să profileze valențele formative și rolul categoriilor etice în procesul educativ.
- Să recunoască, prin prisma teoriilor și modelelor, fenomenele și procesele care favorizează sau împiedică dezvoltarea personală/profesională
- Să cunoască și să recunoască valorile pedagogice ca surse ale dezvoltării atitudinii nonconflictuale din perspectiva de integrare profesională.
- Să stabilească raportul dintre dimensiunea morală a personalității profesorului și dimensiunea morală a personalității elevului.

La nivel de aplicare

- Să utilizeze cunoștințele teoretice în domeniul aplicativ și să demonstreze abilitățile de management al informației (capacitatea de a extrage, a analiza și a produce informații).
- Să aplice principiile, normele de conduită și valorile profesionale prevăzute în *Codul de etică al cadrului didactic.*
- Să aplice *Referențialul valoric, domeniul Științe ale Educației* în diverse contexte profesionale și să dezvolte mecanisme specifice de sesizare/ informare/ formare a personalității sub aspect moral.
- Să manifeste gândire pozitivă și comportament proactiv în evaluarea și soluționarea dilemelor etice.
- Să aplice cunoștințele despre valorile pedagogice ca surse ale dezvoltării atitudinii nonconflictuale în perspective de integrare profesională.
- Să demonstreze responsabilitate pentru organizarea activităților practice de dezvoltare personală și profesională.
- Să determine dimensiunile comportamentului moral în raport cu cel amoral, imoral și să demonstreze creativitate în elaborarea proiectelor de cercetarea vizând *problematicele eticii în sistemul educațional.*

La nivel de integrare

- Să generalizeze și să particularizeze importanța eticii pedagogice pentru favorizarea climatului pozitiv în școală.
- Să transpună în activități practice normele de conduită și valorile profesionale prevăzute în *Codul de etică al cadrului didactic.*

- Să proiecteze activități de formare – dezvoltare personală și profesională în baza *Referențialului valoric, domeniul Științe ale Educației*.
- Să se adapteze la diverse contexte educaționale și să demonstreze competente practice în proiectarea principiilor etice de dezvoltare personală/profesionale
- Să gestioneze eficient situațiile conflictuale și să aprecieze importanța valorilor pedagogice în evaluarea și soluționarea dilemelor etice.
- Să planifice activități practice de dezvoltare personală și profesională.
- Să gestioneze eficient dificultățile comportamentale și să implementeze proiecte inovatoare sistemice vizând dezvoltarea culturii etice în sistemul educațional.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe generale despre „etică pedagogică”, „cod de etică”, „referențial valoric” „valori morale/profesionale”, „dezvoltare personală/profesională”, „comportament profesional”, „deontologie”; să dezvolte deprinderi de empatie și tact pedagogic; să identifice și să interpreteze diverse metode de autoeducație morală și profesională; să manifeste atitudine nonconflictuală în prevenirea și rezolvarea conflictelor prin aplicarea normelor etice; să aprecieze rolul eticii în formarea și dezvoltarea competențelor profesionale.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Etica – etimologia, definiții și delimitări conceptuale
 Tema 2. Codul etic al cadrelor didactice – necesitate categorică și necondiționată
 Tema 3. Perspectiva integrării valorilor etice în activitatea profesională
 Tema 4. Principiile și categoriile eticii pedagogice
 Tema 5. Obligativitatea conștientizării regulilor deontologice
 Tema 6. Universul valorilor – considerațiuni generale pentru cadrele didactice
 Tema 7. Valorile pedagogice și comportamentul etic profesional
 Tema 8. Normele profesionale, autoeducația și responsabilitatea pedagogică
 Tema 9. Evaluarea și soluționarea dilemelor etice în educație
Tema 10. Personalitatea și autoritatea profesională
Tema 11. Dimensiuni etice ale comunicării în mediul educațional
Tema 12. Cultura profesională, tactul și măiestria cadrelor didactice

Strategii de evaluare

Calitatea participării studenților: discuții, dezbateri, răspunsuri orale, elaborarea și susținerea prezentărilor, consultarea surselor bibliografice de bază, două probe obligatorii (proiectul de dezvoltare personală, portofoliul). Prezența la curs este obligatorie. Studenții sunt responsabili de studierea conținutului și realizarea lucrărilor. Activitățile solicitate studenților pentru evaluarea pe parcurs intră obligatoriu în nota finală. Portofoliul (proiectele, referatele, testele etc.) predate după termenul fixat nu se iau în considerare. Rezultatele evaluării curente constituie - 60% din cota notei finale. Evaluarea finală – examen. Nota de la examen va constitui 40 % din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Albu G., Cojocaru V.M. Universul Valoric al profesorului. Iași: Institutul European, 2019. 162p.
2. Callo T., Pâslaru Vl. ș.a. *Perspectiva axiologica asupra educației în schimbare*. Chișinău: Academia de Științe a RM, Institutul de Științe ale Educației. 2011. 141p.
3. Capcelea V. *Etica*. Chișinău: Arc. 2003.
4. Chiriac V. *Etica și eficiența profesională*. București: All, 2005
5. Copoeru I., Szabo N. *Etica și cultura profesională*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință. 2008
6. Grigoraș I. *Probleme de etică. Curs universitar*. Iași: Editura Universității „Al. I. Cuza ” 1999
7. Mândăcanu V. *Etica pedagogică praxiologică*. Chișinău: Pontos. 2010. 588 p.
8. Mândăcanu V. *Profesorul-maestru*. Chișinău: Editura: Pontos. 2009. 628p.
9. Miroiu M., Blebea G. *Introducere în etica profesională*. București: Ed. Trei. 2001
10. Singer P. *Tratat de etică*. Iași: Polirom. 2006. 604p.
11. Țărnă E. *Bazele comunicării*. Curs universitar. Ediția a II-a, Chișinău: Prut Internațional, 2017, 408 p.
12. Țărnă E. *Conflictologia. Note de curs*. Chișinău: UPS „I. Creangă”. 2019. 275 p.

Opțională:

1. Bauman Z. *Etica postmodernă*. Timișoara: Amarcord. 2000. 280 p.
2. Cucuș C. *Pedagogie și axiologie*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1995. 160 p.
3. Gîncu I. *Dimensiunea valorică a competenței profesionale*. Chișinău: Centrul Educațional PRO DIDACTICA. 2014. Revista „Didactica-Pro”, nr.1. p. 19-24.
4. Grünberg Ludwig. *Axiologia și condiția umană*. București: Politica. 1972. 379p.
5. Iluț P. *Valori, atitudini și comportamente sociale. Teme actuale de psihosociologie*. Iași: Polirom. 2004. 256p. ISBN: 973-681-763-6
6. Iluț P. *Valori, atitudini și comportamente sociale*. Iași: Polirom, 2004. 256p.
7. Sîrbu T. *Etica și virtuți morale*. Iași: Ed. Societății Academice. 2005
8. Șustag Z., Ignat C. *Modalități alternative de soluționare a conflictelor*. București: Ed. Universitară. 2008
9. Williams B. *Moralitatea. O introducere în etică*. București: Editura Punct. 2002

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Istoria Contemporană a Românilor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Istorie și Filologie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Burlacu Valentin, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	Burlacu Valentin, dr. conf. univ.
Aprobat	01 septembrie 2023
e-mail	burlacu.valentin59@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.07.O.047	4	IV	VII	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Istoria contemporană a românilor este o disciplină științifico-didactică care studiază istoria neamului românesc din teritoriile lui istorico-politice începând cu desăvârșirea unității naționale din 1918 și se încheie cu faptele și evenimentele, cu procesele ce se derulează în anii din urmă sub ochii noștri. Marea Unire a avut o importanță hotărâtoare pentru întreaga evoluție ulterioară a poporului român, fiind și noi astăzi într-o anumită măsură beneficiarii ei. Prin studiul Istoriei contemporane a românilor viitorii profesori urmează să determine că întregirea neamului românesc a însemnat nu numai lărgirea considerabilă a teritoriului național, dar și un nou sistem social și un nou sistem politic, însoțită de elaborarea unor reforme democratice și adoptarea Constituției din anul 1923, care au marcat întreaga evoluție a societății românești în perioada interbelică. De asemenea, urmează să se conștientizeze, că în pofida unor carențe de ordin politic, economic, societatea românească a mers pe un drum ascendent, integral brutal de declanșarea celui de al Doilea Război Mondial și tragedia anului 1940, evenimentele care pot marca începutul celei de-a doua etape în epoca contemporană. Studenții trebuie să cunoască faptul, că stabilirea unor etape și faze din cadrul istoriei contemporane a românilor poate avea la bază și alte criterii. În acest context, trebuie să se cunoască că războiul împotriva Uniunii Sovietice pentru eliberarea teritoriilor ocupate în 1940, iar mai apoi ocuparea României și Basarabiei de armatele sovietice și ascensiunea rapidă la putere a partidului comunist, care a condus la instaurarea regimului totalitar de stânga au îndepărtat poporul român de Europa și au îndreptat-o spre Est. Știința istorică a fost subordonată de către politică, fapt care a cauzat rescrierea frecventă a istoriei.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- cunoașterea surselor și izvoarelor fundamentale teoretice ale procesului istoric și interpretarea lor
- cunoașterea definițiilor și termenilor științifici, faptelor, evenimentelor, proceselor, fenomenelor istorice
- cunoașterea principalelor concepte privind tratarea istoriei contemporane a românilor
- cunoașterea conținutului curriculumului școlar
- cunoașterea specificului istoriei contemporane a românilor în contextul istoriei universale

Competențe de învățare:

- înțelegerea relațiilor cauzalitate-efect în istoria contemporană a românilor
- înțelegerea periodizării istoriei contemporane a românilor
- formarea unor viziuni critice asupra studierii proceselor istorice
- abordarea obiectivă a problemelor legate de curs

Competențe de aplicare:

- determinarea legăturilor interdisciplinare
- interpretarea conținuturilor istorice
- formularea obiectivelor unei cercetări științifice
- aplicarea cunoștințelor istorice în diferite activități educaționale
- compararea evenimentelor din istoria națională cu cele din istoria universală

- utilizarea adecvată a noțiunilor istorice

Competențe de analiză:

- analiza diferitor categorii de cunoștințe la istoria contemporană a românilor în contextul desfășurării și localizării lor în timp și spațiu
- sintetizarea informațiilor obținute din diverse surse istorice și istoriografice

Competențe de comunicare:

- înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate
- manifestarea atitudinii tolerante față de activitatea individuală și de grup, față de opinii diferite

Finalități de studii

- Să aprecieze și să compare informațiile provenite din diferite surse istorice și bibliografice.
 - Să rezolve diferite tipuri de teste, să răspundă la chestionare privind istoria contemporană a românilor.
 - Să demonstreze elemente de creativitate în investigarea științifică a problemelor legate de curs.
 - Să emită ipoteze, să formuleze ipoteze de alternativă, alegând soluții corespunzătoare problematicii.
 - Să formuleze obiectivele unei cercetări științifice într-o problemă abordată din cursul dat.
 - Să prezinte investigații proprii în baza obiectivelor de cercetare științifică a problemelor abordate.
 - Să aplice cunoștințele din diverse activități educaționale.
 - Să demonstreze independență de gândire și acțiune pentru cunoașterea și cercetarea științifică.
- Să aprecieze contribuția personalităților istorice în procesul schimbărilor sociale și de mentalitate.

Precondiții

Studentul trebuie să dețină:

- Cunoștințe despre metodologia cercetării științifice din perspectiva formării competențelor.
- Informații despre curricula de bază și conținuturile educaționale.
- Cunoștințe teoretice pentru aplicarea și interpretarea evenimentelor istorice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducere

Tema 2. România Mare. Teritoriul. Populația. Resursele naturale. Organizarea administrativă

Tema 3. Dezvoltarea social-economică a României. Basarabia parte componentă a României

Tema 4. Viața politică a României. Integrarea Basarabiei în sistemul politic al țării

Tema 5. Politica externă a României. Relațiile sovieto-române și problema Basarabiei

Tema 6. Raioanele din stânga Nistrului și RASS Moldovenească în anii 1918-1924

Tema 7. Cultura României întregite. Renașterea culturii naționale românești în Basarabia

Tema 8. Pactul Molotov-Ribbentrop și consecințele lui pentru România. Reanexarea Basarabiei la URSS. Formarea RSS Moldovenești

Tema 9. România, Basarabia și Transnistria în anii celui de al Doilea Război Mondial

Tema 10. Instaurarea regimului totalitar comunist în România (1944-1947)

Tema 11. Restabilirea regimului bolșevic în RSS Moldovenească (1944-1951)

Tema 12. Constituirea și consolidarea regimului totalitar comunist în România (1948-prima jumătate a anilor 1960)

Tema 13. RSS Moldovenească în anii 50-priama jumătate a anilor 1960
Tema 14. Criza regimului totalitar din Moldova sovietică și România (a doua jumătate a anilor 60-sfârșitul anilor 80)
Tema 15. Revoluția din decembrie 1989 și evoluția societății postrevoluționare în România
Tema 16. Republica Moldova pe calea renașterii naționale. Proclamarea suveranității și independenței
Tema 17. România și Republica Moldova la răscrucea mileniilor II și III

Metode și tehnici de predare și învățare

În predarea-învățarea Istoriei contemporane a românilor activitatea se va axa pe prelegerea interactivă, seminarii tematice, exercițiul, discuția ghidată, studiu de caz, extindere, pregătirea referatelor, conspectarea lucrărilor, lucrul individual.

Strategii de evaluare

În contextul evaluării curriculare a randamentului obținut de studenți se aplică toate tipurile de evaluări: inițială, formativă, finală/ sumativă prin diverse forme—seminarii, lectura obligatorie a unor monografii și culegeri de documente, susținerea referatelor și testelor, lucrări de control. Se încheie evaluarea cu susținerea examenului.

Evaluarea curentă a activității de învățare și competențelor/abilităților studenților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studiul de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminarii, dezbateri, portofoliu, alcătuirea bibliografiilor etc. (60% din nota finală)

Evaluarea finală. Răspunsul propriu zis al studenților la examen în scris este apreciat cu note tradiționale(de la 1 la 10). Nota atribuită constituie 40% din nota finală. Decizia evaluării finale va fi exprimată printr-o notă, conform sistemului de apreciere de 10 puncte, care permit promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Evaluarea finală, realizată în cadrul disciplinei de studiu, permite acumularea creditelor transferabile, indiciu ce confirmă aportul disciplinei în contextul formării competențelor profesionale. Criteriile de evaluare în cadrul disciplinei se elaborează în baza obiectivelor curriculare.

10% - participarea la lecțiile teoretice	Nota 5 – 70%
20% - participarea activă la seminarii	Nota 6 – 71-75%
10% - lucrul în echipă (sarcini, teme pentru acasă)	Nota 7 – 76-80%
10% - scrierea eseurilor (2)	Nota 8 – 81-85%
10% - analiza și prezentarea unei monografii	Nota 9 – 86-90%
40% - răspunsul de la examen (scris/oral)	Nota 10 – 91-100%

Bibliografie

Obligatorie:

1. Buzatu Gh., Scurtu I., Istoria românilor în secolul al XX. Ed. Paideia, București, 1999;
2. Ioniță Gh., Istoria Românilor de la Marea Unire în 1918 până în prezent, București, 1999;
3. Istoria României, Editura Enciclopedică, București, 1998;
4. Istoria Basarabiei de la începuturi până în 1998, București, 1998;
5. Moraru A., Istoria Românilor, Basarabia și Transnistria 1812-1993, Chișinău, 1995;
6. Popa I, Popa L., România, Basarabia și Transnistria. Buc., Editura Fundația Europeană Titulescu,

7. Fără termen de prescripție. Aspecte ale investigării crimelor comunismului în Europa. Coord. S. Musteață, I. Cașu, Chișinău, Ed. Cartier istoric, 2011;
8. V. Burlacu, Curs Universitar la Istoria Contemporană a Românilor, vol. 1-3. Chișinău, 2016-2017.

Opțională:

1. Hitchins Keith, România 1866-1947, Editura Humanitas, Buc., 1998;
2. W. P. V. Meurs, Chestiunea Basarabiei în istoriografia comunistă, Chișinău, Ed. Arc, 1996;
3. Bruhis M., Rusia, România, și Basarabia. Chișinău, Ed. Universitas, 1992;
4. Cojocaru Gh. E., Cominternul și originile „moldovenismului”. Chișinău, Ed. Civitas, 2009;
5. Negru E., Negru Gh., „Cursul deosebit” al României și supărarea Moscovei, Disputa sovieto-română și campaniile propagandiste antiromânești din RSSM (1965-1989). Studii și documente. Vol. I 1965-1975. Chișinău, 2013;
6. Cojocaru Gh. E., Confruntarea sovieto-română pe pontul ideologic din RSS Moldovenească (1968-1979). Studii și documente. Iași, Ed. Tipo Moldova, 2011;
7. Agrigoroaiei I., Basarabia de la unire la integrare, Chișinău, Ed., Cartdidact, 2007;
8. Palade Gh., Integrarea Basarabiei în viața spirituală românească(1918-1940) Studii, Chișinău, Ed. Cartdidact, 2010; Țurcanu I., Bessarabiana, Teritoriul dintre Prut și Nistru în câteva ipostaze istorice și reflecții istoriografice. Chișinău, Ed. Cartdidact, 2012.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Istoria contemporană universală, p. I, (1918 – 1945)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Coadă L., dr. conf. univ Dumitru D., conf. univ. Cataraga S., lector univ. Culea St., lector univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. Catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023
e-mail	scataraga@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.07.O.048	6	IV	VII	92 din 180	46/18	46/72

	6	IV	VII	48 din 180	24/10	24/38
	6	IV	VII	40 din 180	20/8	20/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul reflectă un domeniu de studii care cuprinde perioada anilor 1918 (1914) – 1945. Este parte componentă a cursului de Istorie Contemporană Universală, împreună cu cursul de Istorie contemporană a Europei de Est și Istorie contemporană a Asiei și a Africii. Studenții vor face cunoștință cu o serie de documente, monografii lucrări speciale și alte izvoare istoriografice, care vor ajuta în crearea unor noi abordări a evenimentelor și fenomenelor istorice. Se va încerca exploatarea trecutului recent în vederea exploatării cu succes al său prin oferirea unei analize cât mai obiective a lumii occidentale.

Istoria contemporană a statelor Europei de Est propune spre analiză schimbările politice și sociale care au avut loc în acest spațiu în prima jumătate a secolului XX. Blocul central al acestui curs revine istoriei URSS, care în această perioadă își face apariția pe harta politică și întreprinde o serie de transformări sociale radicale, precum colectivizarea și industrializarea. Teme separate vor fi dedicate istoriei războiului al doilea mondial pe frontul Europei de Est. Istoria contemporană a statelor Europei de Est propune spre analiză schimbările politice și sociale care au avut loc în acest spațiu în prima jumătate a secolului XX. Blocul central al acestui curs revine istoriei URSS, care în această perioadă își face apariția pe harta politică și întreprinde o serie de transformări sociale radicale, precum colectivizarea și industrializarea. Teme separate vor fi dedicate istoriei războiului al doilea mondial pe frontul Europei de Est.

Disciplina se studiază în anul IV, la specialitățile Facultății Istorie și Geografie cu durata studiilor de 4 ani și prevede total 60 ore, inclusiv 30 ore de contact și 30 ore de lucru individual.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea obiectului de studiu, scopului și obiectivelor de bază;
- identificarea condițiilor în care s-a realizat trecerea de la perioada modernă la cea contemporană, școlile istorice contemporane, conceptele și teoriile recente;
- clasificarea etapelor de cercetare în procedura de investigație a perioadei
- analiza legislației naționale și internaționale, evoluția ei.
- analiza documentelor istorice și aprecierea lor;
- formarea de atitudini profesionale față de abordarea rolului și locului științei istorice și în particular al respectivului curs în evoluția umanității
- cunoașterea principalelor transformări politice, sociale și economice derulate în perioada anilor 1918-1945 în spațiul est-european.
- analiza și identificarea principalelor teorii și abordări, curente, școli ce interpretează istoria statului sovietic și a statelor est-europene.

- cunoașterea particularităților și metodologia lucrului cu izvoarele istoriei contemporane, mai ales a celor emise în societățile totalitare.
- clasificarea izvoarelor de studiu și să le dea apreciere
- aplicarea teoriilor științei istorice contemporane în scopul caracteristicii transformărilor din Europa de Est în perioada studiată.
- evaluarea transformărilor politice din statul sovietic și să aprecieze impactul lor asupra societății, dar și relațiilor politice internaționale
- formarea unei atitudini profesioniste față de abordarea rolului și locului istoricului în transformările politice și sociale
- familiarizarea studenților cu evenimentele principale care au derulat în țările Asiei și Africii în perioada contemporană
- analiza particularităților mișcării de eliberare națională în fostele colonii și semicolonii

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- să utilizeze terminologia de specialitate pentru a consulta bibliografia din domeniu și a iniția un studiu cu caracter științifico-istoric;
- să citească și să analizeze critic texte de documente și lucrări din domeniul și să elaboreze texte cu conținut istoric;
- vor putea să comunice și să dezbată principalele probleme ale perioadei de istorie, încadrându-le în abordări interdisciplinare.
- să exprime ideea în formă orală și scrisă pe baza unei probleme concrete, ce ține de tematica istoriei statelor Europei de Est în perioada interbelică și celui de-al doilea război mondial.
- să ofere o apreciere diverselor decizii politice și economice luate de către unii lideri politici sovietici și est-europeni din perioada interbelică.
- să identifice situații, personalități, evenimente, regime comparabile din spațiul est-european.
- să demonstreze o teorie istoriografică, sau un punct de vedere personal, referitor la un subiect discutabil din istoria contemporană a statelor est-europene.
- să analizeze particularitățile mișcărilor de eliberare națională în fostele colonii și semicolonii
- să identifice cauzele problemelor social-economice și politice cu care se confruntă fostele colonii
- să-și formeze deprinderi de lucru și analiză a izvoarelor
- să aplice cunoștințele teoretice în explicarea evenimentelor și fenomenelor istorice

Precondiții

Studierea cursului de Istorie Modernă Universală

Conținutul unităților de curs

Cursul Istoria contemporană a țărilor Europei occidentale și Americii (Partea I)

1. Introducere în cursul de ICȚEA
2. Conferințele de pace de la Paris și Washington. Organizarea postbelică a lumii.

3. Italia în anii 1918-1939. Fascismul italian.
4. Spania în anii 1918-1939. Războiul civil din Spania.
5. Franța în anii 1918-1939. FPF.
6. Marea Britanie în anii 1918-1939.
7. SUA în anii 1918-1939.
8. Germania în anii 1918-1939. Nazismul german
9. Statele scandinave în perioada interbelică.
10. Relațiile internaționale în ajunul Războiului doi mondial.
11. Războiul doi mondial
12. Marile conferințe de pace din perioada războiului doi mondial.

Cursul Istoria Contemporană a Europei de Est (Partea I)

1. Situația în Rusia în 1917. Revoluțiile din februarie și octombrie.
2. Instaurarea și consolidarea regimului bolșevic în Rusia (sf. 1917-1921).
3. Războiul civil din Rusia.
4. Noua politică economică. Rolul de lider în partid.
5. URSS în anii primelor cincinale (1928–1937): Industrializarea. Revoluția culturală.
6. Colectivizarea și deschiburirea.
7. Viața cotidiană în URSS în anii 1920ci-1930ci.
8. Sistemul stalinist și epurările în masă
9. Munca și viața în Gulag
10. Economia și forțele militare ale URSS în anii 1938 – iunie 1941
11. Europa de Est în ajunul războiului sovieto-german
12. Al doilea război mondial: istorie și memorie

Cursul Istoria Contemporană a țărilor Asiei și Africii

Introducere

Obiectul și sarcinile cursului Istoria Contemporană a țărilor Asiei și Africii.

1. Afganistan, Iran și Turcia în anii 1918-1945.
2. India în anii 1918-1945.
3. China în anii 1918-1945.
4. Popoarele Africii și țărilor arabe din Asia în perioada dintre cele două războaie mondiale.
5. Japonia în anii 1918-1939. Popoarele Asiei și Africii în anii celui de-al doilea război mondial.

TARILE ASIEI SI AFRICII DUPĂ CEL DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

6. Victoria revoluțiilor democrat-populare în Vietnam și China.
7. Lichidarea regimurilor coloniale și formare noilor state independente în Asia de Sud-Est și de Sud.
8. Mișcarea de eliberare a popoarelor țărilor arabe și venirea la putere a noilor regimuri politice.
9. Destrămarea sistemului colonial.
10. Războiul din Vietnam.

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul cursului sunt de natură inductiv-deductivă, contribuind la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, accent punându-se pe cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor constituite. Totodată, demersul strategic presupune învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. În acest sens, structurarea activităților didactice este realizată sub forma prelegerilor, care tind a fi cât mai interactive și sub forma seminariilor în care inițiativa studentului este încurajată la maximum, stimulând analiza critică și exprimarea punctelor de vedere alternative.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:

Evaluarea curentă – 6 puncte:

- Răspunsurile la întrebările din cadrul seminarelor
- Analiza critică a unor documente și articole
- Evaluările din cadrul semestrului de învățământ
- Participarea activă la seminarii va fi stimulată suplimentar de profesor, iar neprezentarea va fi depunctată.

Evaluarea finală/examen – 4 puncte din nota finală

Bibliografie

Obligatorie:

1. Năstase Adrian, „Documente fundamentale ale dreptului internațional”, Vol. 1-2, București 1997;
2. Локарнская конференция 1925 г. Документы, Москва 1959;
3. Hobsbawm Eric „O istorie a secolului XX. Era extremelor”, Chișinău 1999;
4. Petrencu Anatol „Istoria universală”, curs de prelegeri universitare, Chișinău 1992, 1996 ;
5. Carpenter Jean, Lebrun Francois „Istoria Franței”, București 200;
6. Ciachir Nicolae, „Istoria relațiilor internaționale de la Pacea Westfalică (1648), pînă în contemporanitate (1947)”, București 1998;
7. Farmer Alan, Marea Britanie „Politica externă și colonială 1919 – 1939”, București 1996;
8. Layton Geoff, Germania „Al treilea Reich 1933 – 1945”, București 1999; A. В. Александров А.В.,
9. Новейшая история Западной Европы и Америки, Москва 1986; Язьков Е.Ф.,
10. История стран Европы и Америки в новейшее время. 1918 . 1945, Издательство Московского Университета, Москва, 2001

Opțională:

1. Dufour Jean – Luis, Crizele internaționale de la Beijing (1900) la Kosovo (1999), București 2002;
2. Launay Jacques de, Mari decizii ale celui de-al doilea război mondial, bucurești, 1988;
3. Taylor A. J. P. „Originile celui de – al doilea razboi mondial”, București 1997;
3. Foran John, Teoretizarea revoluțiilor, București 2004;
- Советский Союз на международных конференциях периода Великой Отечественной Войны 1941 - 1945 гг, vol. 1-6, Издательство политической литературы, Москва, 1984; Кноп Гвидо,

Холокост. Неизвестные страницы истории, Харьков, 2007; РидлиДжаспер, Муссолини, АСТ, Москва, 1999; СемёновКонстантин, Дивизиивойск СС. Историяорганизации, структура, боевоеприменение, Яуза-Пресс, Москва, 2007; Черчилль ВинстонЧерчилль, Воспоминания, Вторая мировая война, Москва 1992; Шарль де Голль, Военные мемуары, Москва 1960; Ширер Уильям, Взлет и падение третьего рейха, Москва 1991.

Obligatorie:

1. Aurel Filimon. Istoria Africii. Prelegeri (II). Iași, 1999.
2. Bușc Constantin, Zamfir Zorin. Japonia. Un secol de istorie. 1853-1945. București, 1990.
3. Francois Massoulie. Conflictetele din oriental mijlociu. București, 2003.
4. Ion Xenofontov. Războiul soveto-afgan (1979-1989). Iași, 2011.
5. Kenneth G.Henshall. O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere. București, 2007.
6. Kulk Herman, Rothermunt Dietmar.O istorie a Indiei. București, 2006.
7. Liliana Rotaru. Țările Asiei și Africii în prima jumătate a secolului XX. Documente și materiale cu note și comentarii. Chișinău, 2013.
8. Michail Lynch. Republica populară chineză după 1949. București, 2004.
9. Paul Jonson. O istorie a lumii moderne. 1920-2000. București, 2003.
10. Peter Calvocoressi. Politica mondială după 1945. Ediția VII. București, 2000.
11. Sergio Romano, 50 de ani de istorie mondială, București, 1999.
12. Stewart Ross. Orientul mijlociu în flăcări. București, 2011.
13. История стран Азии и Африки в новейшее время. Учебник для студентов университетов. 4.1. 1917- 1945. М. 1976.
14. История стран Азии и Африки в новейшее время. Учебник для студентов университетов. Ч.П. 1945- 1977. М. 1979.
15. Новейшая история арабских стран Азии. М. 1989.
16. Новейшая история арабских стран Африки. 1917- 1987. М.1990.
17. Иванов М.С. Иран в 60-70-х годах XX века. М. 1977.
18. История Вьетнама в новейшее время (1917-1965). М. 1970.
19. История Японии (1945-1975). М. 1978.
20. Проблема Намибии. Сборник статей, документов, материалов. М. 1991.

Opțională:

1. Беляев И.П., Примаков Е.М. Египет: время президента Насера. М. 1974.
2. Благодатов А.В. Записки о китайской революции 1925-1927 гг. М. 1975.
3. Ближневосточный кризис. М. 1971.
4. Воронцов К. Китайский Бонапарт или жизненные вехи. Ч. Кайши. М. 1990.
5. Громыко А. Конфликт на Юге Африки. Международный аспект. М. 1979.
6. Данилов В.И. Турция 80-х: от военного режима до «органиченной демократии». М. 1991.
7. Киселев В.И. Палестинская проблема и Ближневосточный кризис. М. 1981.
8. Klein Claude. Israel. Statul evreilor.București, 2003.
9. Massoulie Francois. Conflictetele din Orientul Mijlociu. București, 2003.
10. Мир Гулам Мухаммад Губар. Афганистан на пути истории. М. 1987.
11. Pierre Milza, Serge Berștein. Istoria secolului XX. Vol.I. 1900-1945; Vol.II. 1945-1973;

Vol. III. După 1973. București, 1998.

12. Уткин Ф.И. США - Япония. Вчера, сегодня, завтра. М. 1990.

Юрьев Ф.Ю. Индонезия после событий 1965г. М. 1973.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Problemele ecologice ale Republicii Moldova
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Niculita Gheorghe, dr., lector univ.
Cadre didactice implicate	Codreanu Igor, dr. conf. univ.
Aprobat	Septembrie 2023
e-mail	nicgeo@rambler.ru , niculita.gheorghe@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S2.07.A.049	2	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Situația critică a condițiilor de mediu care s-a stabilit în ultimele decenii ne face să conștientizăm faptul că problemele ecologice au obținut caracter global. În unele regiuni ele au devenit catastrofale, creând pericol real pentru viața omului. Exemple pot servi încălzirea globală a atmosferei, incendiile pe suprafețe imense soldate cu arderea pădurilor și distrugerea bunurilor materiale, însoțite de pierderi de vieți omenești, secetele frecvente și inundațiile de amploare etc. Poluarea mediului înconjurător a adus la multiple consecințe negative în toate sferele învelișului geografic, și corespunzător au influență directă asupra calității habitatului uman. Ameliorarea calității mediului într-un stat prevede nu numai alocări financiare și materiale, ci și atitudine conștiințioasă, constructivă din partea tuturor membrilor societății. Prin intermediul acestui curs studenții facultății de istorie și geografie vor face cunoștință cu problemele ecologice stringente din Republica Moldova și modul de administrare al lor. În cadrul predării lui obiectivele generale sunt:

- Cunoașterea principalelor aspecte teoretice și practice legate de Concepția protecției mediului și strategia dezvoltării durabile a economiei Republicii Moldova;
- Analiza și aprecierea calității mediului înconjurător - garant al sănătății populației;
- Cunoașterea cu noțiunile de “problemă ecologică” și “situație ecologică”, indisolubil legate între ele;
- Principalii ingredientii poluanți ai mediului ambiant, sursele de poluare;
- Problemele prioritare de protecției mediului în localitățile urbane și rurale;
- Căile de ameliorare a situației ecologice în Republica Moldova;
- Familiarizarea cu sarcinile instruirii ecologice în cadrul predării cursului de geografie în școală

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe transversale:

- Definierea cadrului conceptual, specificarea terminologiei și metodelor de cercetare ale domeniului;
- Distingerea diferitor concepte despre starea ecologică în Republica Moldova;
- Estimarea diverselor aspecte ale problemelor ecologice;
- Analiza problemelor din domeniul geografiei și protecției mediului;
- Aprecierea perspectivelor dezvoltării sistemului de ocrotire a mediului ambiant.
- Evaluarea importanței cunoștințelor profunde pentru obținerea rezultatelor în activitatea profesională.

Competențe specifice:

- Cunoașterea principalelor noțiuni privind domeniul de studiu ecologic;
- Utilizarea adecvată a noțiunilor specifice geografiei și protecției mediului;
- Colectarea, prelucrarea și interpretarea datelor și materialelor statistice despre starea mediului.
- Elaborarea unor materiale cu caracter ecologic (scheme, schițe, hărți, diagrame).
- Interpretarea unor documente despre calitatea mediului (texte științifice, hărți, diagrame, imagini, fotografii etc.).
- Caracterizarea complexă a unor obiecte, procese, fenomene antropice cu impact asupra mediului.
- Prelucrarea surselor informaționale.
- Întocmirea unor prognoze ale evoluției unor procese, fenomene de impact ecologic.
- Conștientizarea importanței cunoașterii problemelor de mediu la nivel regional.
- Proiectarea, realizarea și aprecierea critica a unor lucrări în care să fie valorificate cunoștințele acumulate.
- Manifestarea unor atitudini pozitive față de necesitatea protejării naturii.
- Valorificarea optima și creativă a propriului potențial științific și intelectual în activități de cercetare în domeniu.

Finalități de studii

La absolvire, studentul va demonstra că este capabil:

- Să definească conceptele, principiile și metodele de bază ale cercetării ecologice;
- Să identifice problemele ecologice în domeniul geografiei, propunând soluții de rezolvare;
- Să proiecteze activități didactice, de cercetare ecologică și extra-curriculare la geografie;
- Să aplice o metodologie în realizarea activităților educaționale de ocrotire a naturii;
- Să evalueze achizițiile teoretice și practice pentru activitățile de dezvoltare a carierei în domeniul ecologic;
- Să valorifice rezultatele cercetărilor în domeniul educației ecologice;
- Să continue cercetările în domeniul științelor naturii și geografiei.

Precondiții

The students should possess basic knowledge in lexicology, grammar and phonetics. They are supposed to have gained a sufficient practical mastery of the elements of the analysis of the English text at the earlier stages of tuition, which is to be the basis for further development of the reading, writing, speaking and listening skills and competences in using grammar and lexis. They are to enrich their vocabulary by learning new words, word combinations and phrases. They are to improve their

skills by doing a lexical-grammatical and stylistic analysis of the text and differentiating the types of styles.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Obiectul de studiu și concepția protecției mediului în Republica Moldova

Tema 2. Problemele ecologice generale în Republica

Tema 3. Calitatea aerului atmosferic în localitățile urbane

Tema 4. Problemele ecologice din cadrul bazinului acvatic

Tema 5. Resursele funciare ale Republicii Moldova și problemele ecologice din cadrul lor

Tema 6. Protecția florei și faunei Republicii Moldova

Tema 7. Gestiunea mediului în Republica Moldova

Tema 8. Concluzii generale despre starea mediului ambiant în Europa

Strategii de evaluare

Proiectul, portofoliul, rezolvarea de probleme, simularea, autoevaluarea.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Studiul ecologic în Republica Moldova. Sub red. T. Constantinov. Chș. 1994.
2. О.Казанцева. Анализ факторов формирования экологической ситуации в регионе. (tot acolo)
3. .Казанцева О., Коновалова В. Картографическое моделирование антропогенной нагрузки для оценки экологической ситуации в Молдове. (tot acolo)
4. Г.Я. Брагинский. Оценка негативного воздействия на окружающую среду в Молдове. (tot acolo)
5. .В.Г. Гриневецкий. Геоэкология: современные методы эколого-географических исследований. Л. 1990
6. .Ionel Ioan, Ungureanu Corneliu. Termoenergetica și mediul. Edit. teh. București. 1996
7. V. Modeleanu. Contribuții privind depoluarea atmosferei de oxizii de azot rezidual. Teză de doctorat., Institutul polit. Timiș., 1983,.
8. Florin Dumescu. Economia mediului. Principii de bază. Studiu de caz și aplicații. Arad. 1995
9. .D. Buburuz și alții. Bazinul aerian : impact și protecție. (de concretizat)
10. Тарчевский В.В. Влияние дыма – газовых выделений промышленных предприятий Урала на растительность. // Растения и промышленная среда. // Сборник научных работ кафедры ботаники., Свердловск, 1984.
11. .Волкова Н.Н. Учёт эффекта суммации загрязняющих веществ, поступающие в водную и воздушную среду промышленных центров. // Взаимодействие хозяйства и природной среды в городских промышленных геосистемах., Москва, 1982
12. Вавельский М.М., Никулицэ Г.П. Поверхностный сток с территорий промышленных предприятий. // Материалы научно-технической конференции «Актуальные вопросы охраны окружающей среды от антропогенного воздействия», 21-23 июля 1990, Севастополь.
13. Вавельский М.М., Дедю И.И. , Никулицэ Г.П. Влияние вредных выбросов в атмосферу на состояние окружающей среды. Кшн., 1992

14. Bumbu I. Protecția naturii cu bazele geochimiei ecologice., Chș., Lumina, 1994
15. Dragomirescu R., Lăzărescu C. Probleme ale sistematizării teritoriului și localităților. // "Era socialistă", 1995, № 19
16. Aurel Iancu. Creșterea economică și mediul înconjurător. Ed. Politică, București, 1979
17. Georgescu-Roegen N. The Entropy Law and the Economic Process., Cambridge, Mass, Harvard University Press, 1971
18. Victor Platon., Protecția mediului și dezvoltarea economică., Ed. Did. și ped., București, 1997
19. Гораш И.К. Ландшафты Приднестровского левобережья Молдавии. Автореферат дис. к-та географ. Наук/ Львовский Гос. Унив., Львов, 1968.-18с.
20. Бобок Н.А. Беленький Ю.Л. Геоморфологическое районирование Молдавской ССР // Проблемы географии Молдавии.- Кшн. Штиинца. 1975. р. 50-61.
21. Рымбу Н.Л. Природные условия Молдавской ССР. Кшн. Штиинца, 1985. 128р.
22. Constituția Republicii Moldova, Chișinău, 1994.
23. Legislația ecologică a R. Moldova, 1999-2000.
24. Cartea Roșie a R. Moldova, Chișinău, 2000.

Opțională:

Revista "Natura". Publicație de ecologie, turism și cultură. www.natura.md

Revista "Apele Moldovei"

Revista "Mediul ambiant"

Rapoarte anuale "Starea mediului în Republica Moldova"

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	GEOGRAFIA TRANSPORTURILOR INTERNAȚIONALE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Maxim Vasile dr. conf univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Septembri 2023
e-mail	maxivali@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S2.07.O.049	1	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Scopul cursului este de a familiariza studenții cu noțiunile de bază din domeniul Geografiei transporturilor internaționale. O atenție deosebită se acordă: Apariției, dezvoltării și extinderii spațial-geografice a categoriilor de transporturi Internaționale; Clasificarea transporturilor internaționale; Extinderea spațial-geografică a transportului feroviar la nivel mondial; Extinderea spațial-geografică a transportului rutier la nivel mondial; Extinderea spațial-geografică a transportului aerian la nivel mondial; Extinderea spațial-geografică a transportului maritim și fluvial la nivel mondial; Extinderea spațial-geografică a transportului prin conducte la nivel mondial.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea transporturilor interne și internaționale cu infrastructurile rețelelor corespunzătoare;
- însușirea tipologiei mijloacelor și a infrastructurii de transport;
- evidențierea transporturilor terestre auto, feroviar, prin conducte de suprafață și subterane ;
- determinarea avantajelor pe care le dețin unele categorii de transport față de altele, în vederea asigurării unui flux continuu de transport cu mărfuri , produse, servicii;
- cunoașterea cu ajutorul hărților de specialitate a celor mai importante magistrale de transport terestru, maritim și aerian în vederea transportării mărfurilor și a pasagerilor în cadrul anumitor spații geografice;
- evidențierea transporturilor speciale și importanța lor în transmiterea informației ca unul din cei mai valorosi factori de producție.

Finalități de studii realizate la finele cursului

Disciplina are drept scop de a pregăti și informa studenții:

- să cunoască clasificarea și importanța mijloacelor și a rețelelor de transport pentru economia națională și globală;
- să cunoască cele mai importante categorii de mijloace și rețele de transport la nivel mondial și care ar fi ponderea celor mai importante transporturi pentru anumite regiuni și spații geografice;
- să scoată în evidență impactul transportului internațional asupra economiei mondiale (vase de comunicare) prin asigurarea statelor cu anumiți factori de producție în general și mărfuri produse și servicii în particular;
- să determine impactul negativ al transporturilor asupra componentelor mediului natural prin poluare cu gaze de eșapament, zgomot, scoaterea suprafețelor de teren din circuitul agricol etc;
- să poată obține deprinderi în pregătirea unor proiecte de analiză a diferitelor categorii de transport cu impact pozitiv și negativ asupra economiei mediului, la fel și lucrul cu hărțile de specialitate unde se va efectua trasarea celor mai importante magistrale de transport la nivel continentale regional și național.(lucrurile cu hărțile de contur.

Preconditii

Disciplina în cauză are o multitudine de tangențe cu Geografia Umană Regională, Geografia ramurilor, Geografia populației și a așezărilor umane la fel și cu Geografia Mediului Înconjurător în cadrul cărora transporturile sunt evidențiate ca suport de bază în vederea evidențierii activității social economice din cadrul unor spații geografice

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Generalități și obiectul de studiu al Geografiei Transporturilor Internaționale.

Tema 2. Clasificarea Transporturilor în dependență de mediul de desfășurare și importanța socio-economică.

Tema 3. Caracterizarea Transportului feroviar la nivel mondial prin extindere, funcție și grad de utilizare.

Tema 4. Caracterizarea Transportului rutier la nivel mondial prin extindere, funcție și grad de utilizare.

Tema 5. Caracterizarea și Importanța transportului aerian la nivel mondial prin extindere, funcție și grad de utilizare.

Tema 6. Caracterizarea transportului maritim și fluvial la nivel mondial (importanța canalelor maritime și fluviale).

Tema 7. Caracterizarea transporturilor prin conducte la nivel mondial prin extindere, funcție și grad de utilizare.

Strategii de evaluare

Current evaluation of learning activities and formed abilities within the discipline is performed by tests, control papers, reports, discussion at the seminars, etc. (60% of the final mark)

Final evaluation is manifested by the students' answers – oral or written – at the exam, tests, control papers, etc. (40% of the final mark)

Bibliografie

Obligatorie:

1. Butnaru A., (2008), Transporturi și asigurări Internaționale de mărfuri, Ed. Fundația România de mâine B|.
2. Ciubară S., Sochircă V., Colța P. (1996), *Geografia umană și economică a lumii -Europa*, Ed. Tipcim, Cimișlia.
3. Ciubară S., Calanda Z., Sochircă V. (2000), *Geografia umană și economică a lumii- Asia*, Ed. Tipcim, Cimișlia
4. Ciubară S. (2000), *Geografia umană și economică a lumii (manual pentru ci. A XI-a)*, Ed. Lumina, Chișinău
5. Maksakovskii V. (1996), *Gheograficeskaia kartina mira*, 3 voi., Bolişoe knijnoe izdatelistvo, Iaroslavli
6. Maksakovskii V. (1997), *Istoriceskaia gheografia mira*, Ekopros, Moscova
7. Maxim V., (1999), *Relații Transporturi – mediu înconjurător*, ULIM Chișinău
8. Maxim V (2004) *Impactul Transporturilor asupra dezvoltării REI Analele ATIC* Ed. Evrica, Chișinău.

Opțională:

1. Ion Stoian, Radu Pencea, Leonida Brotac: Tehnici de comerț internațional, București 2006, 200-224.
2. Gheorghe Caraiani, Cornel Cazacu: Transporturi și Expediții Internaționale, Editura Economica, București 2005.
3. Ruslan I.Khasbulatov (2010) *World Economy*. Economic Publishing Company Mscow.
4. N.B.Alysov, B.S.Khorev(2010) *Geografia social-economică a lumii Moseva* Ed.Homo Faber.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I,
Denumirea cursului	Geografia (geoecologia) mediului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Geografie Catedra Geografie și turism

Titular de curs	Niculița Gheorghii, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Septembrie 2023
e-mail	nicgeo@rambler.ru ; niculita.gheorghii@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S2.04.O.050	2	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de geografie a mediului are ca scop familiarizarea și asigurarea tânărului specialist cu volumul necesar de cunoștințe aprofundate despre obiectul de studiu al disciplinei, să definească conceptele de structură a cursului, metodele și procedeele de contabilizare și analiză a proceselor negative care influențează asupra mediului ambiant, să structureze și argumenteze metodele optime necesare în *atenuarea/lichidarea* dezechilibrelor apărute în urma activităților umane.

Cursul teoretic cât și tematica lucrărilor practice include generalizările acumulate de societate în decursul anilor de activitate și de aplicare în practică a cunoștințelor căpătate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe preconizate și dezvoltate în cadrul cursului

- să evidențieze locul și rolul cunoștințelor din studiile geografiei mediului pentru cadrul activităților economice practicate;
- să delimiteze sfera de studiu a obiectului față de alte științe, făcând totodată o definiție corectă și clară a științei de bază precum și a relațiilor dintre alte științe;
- să structureze teoriile actuale prin care pot explica legăturile dintre teoriile naționale și teoriile aplicate în alte state;
- să aprecieze mecanismele deciziilor și a politicilor de protecție a mediului, în scopul evidențierii efectelor directe și indirecte pe care le au asupra fenomenelor și proceselor naturale cât și a celor sociale;
- să trateze rolul politicilor de protecție a mediului asupra echilibrului natural și posibilitățile de integrare a acestuia în modelul general de echilibru natural;
- să analizeze influența relațiilor internaționale asupra echilibrului și dezechilibrului natural;
- să elaboreze strategii și direcții prioritare de investigații științifice în menținerea echilibrului natural;
- să evidențieze tendințele dezvoltării politicilor de protecție a mediului și influența ei asupra economiei naționale a Republicii Moldova.

Finalități de studii

- Să utilizeze cunoștințele în educația ecologică a noii generații.
- Să monitorizeze gradul de poluare a mediului înconjurător.
- Să propună direcțiile de atenuare/lichidare a consecințelor provocate de hazardele naturale și antropice.
- Să utilizeze corect politicile de protecție a mediului natural naționale și internaționale.
- Să aprecieze principalele politici și geostrategii de ocrotire a mediului ambiant.

- să aprecieze mecanismele deciziilor și a politicilor preconizate, în scopul evidențierii efectelor directe și indirecte pe care le au asupra fenomenelor și proceselor naturale cât și a celor sociale;
- să trateze rolul politicilor de protecție a mediu, asupra echilibrului natural și posibilitățile de integrare a acestuia în modelul general de echilibru natural;
- să elaboreze strategii și direcții prioritare de investigații științifice în menținerea echilibrului natural.

Precondiții

Pentru însușirea cursului sunt necesare cunoștințe din cadrul școlii medii generale, cunoștințe din programele universitare studiate la Geografia fizică generală, anterior cât și de programele informative teleradio, presă și alte izvoare, capacități de utilizare a acestora în practică.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Mediul înconjurător.
- Tema 2. Structura mediului.
- Tema 3. Tipurile de medii geografice pe Terra.
- Tema 4. Degradarea și protecția mediului.
- Tema 5. Conservarea mediului.
- Tema 6. Mediul natural și activitățile antropice.
- Tema 7. Modificările climatice globale.
- Tema 8. Echilibrul și relațiile dintre Geosfere.
- Tema 9. Problemele contemporane ale societății umane cu mediul natural.

Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului vor fi utilizate diverse metode și procedee de evaluare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor:

1. Teste, recenzii la o lucrare științifică, analiza izvoarelor, dezbateri, prezentări în programul Power Point etc.
 2. Două evaluări curente, în a 7-a și 14-a săptămână a semestrului
- Evaluarea finală reprezintă 50% din nota finală. Ea cuprinde expunerea subiectelor în cadrul examenului oral sau în scris.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Principalele tipuri de hazarduri naturale și impactul lor asupra mediului și societății, Mediul Ambient, nr. 5 (23) octombrie, Chișinău, 2005.
2. Roșcovan D., Zănoagă Cr., Danilescu I., Neacșu I., „Ecologie și Protecția Mediului”, USM, Chișinău, 2004.
3. Roșcovan D., Danilescu I., „Vraja Naturii”, USM, Chișinău, 2002.
4. Licurici M., ..., Evaluarea și reducerea hazardelor naturale și tehnologice, Ed. Universitaria, Craiova, 2013. (Internet, obligatoriu!!!)
5. Ursu A., Pământul – principala bogăție naturală a Moldovei, Chișinău, 1999.
6. V. Cazac, I. Boian, N. Volontir, „Mediul Geografic al Republicii Moldova”. Vol. 3. Hazardurile Naturale, Chișinău,

Opțională:

1. Danilescu I., Roșcovan D. Determinarea teritoriilor predespuse la secetă”. Materialele conferinței Naționale științifico-practice “Secetele – pronostica și atenuarea consecințelor”, USM, Chișinău, 2000.

2. Danilescu I., Intervenția omului în ameliorarea parțială a echilibrului landșaftic al părții Centrale și Sud-Estice din Republica Moldova”. "Bilanțul activității științifice ", USM, Chișinău, 2003.
3. Danilescu I., și ... „Factorii climaterici și regionarea climaterică a părții Centrale și Sud - Estice a Republicii Moldova”, USM, Chișinău, 2005.
4. Vlad Lungu. Hazardele Naturale si Antropice, Updated 16 November, 2016.

Anul IV

semestrul VIII



UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

Denumirea programului de studii	Istorie și geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	<i>SCRIEREA ACADEMICĂ TEHNICI DE Scriere a Proiectelor</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale
Titulari de curs	Musteață Sergiu, dr. hab., prof. univ., Lucia Sava, dr., conf. univ.,
Cadre didactice implicate	
Aprobat	Șed. catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023

E-mail luciasmd@yahoo.com, musteata.sergiu@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	An	Semestru	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.08.O.051	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Scrierea academică* este inclus în programul de studii de licență la Facultatea de Istorie și Geografie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” în semestrul VI și prevede 60 ore, inclusiv 30 ore de contact direct (prelegeri și seminare) și 30 de ore lucru individual.

Forma de evaluare a cunoștințelor studenților – **examen**.

Scopul major al cursului este de a pregăti studenții pentru elaborarea textelor scrise de natură științifică – în special a tezei de licență - asigurând respectarea convențiilor academice; cât și a proiectelor de cercetare pentru a facilita accesul studenților la mobilitatea academică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La încheierea cursului studenții vor trebui să posede următoarele competențe:

Familiarizarea cu bazele cadrului normativ național privind activitatea academică;
Inițierea în domeniul regulilor/convențiilor de scriere academică, atât naționale, cât și internaționale;
Cunoașterea regulilor de elaborare a rezumatului unui text;
Utilizarea metodelor de documentare științifică și expunerea coerentă a argumentării în textul scris;
Elaborarea și dezvoltarea unui proiect independent de cercetare (teza de licență);
Aplicarea și utilizarea procedurilor standard de întocmire a bibliografiei și aparatului critic;
Elaborarea și alcătuirea unui dosar de candidatură / aplicare pentru obținerea unor finanțări naționale sau internaționale (proiecte, granturi etc.).
Structurarea unei prezentări în format Power Point (inclusiv construirea unei argumentări științifice coerente)

Finalități de studii

La finalul cursului studenții ar trebui să fie în stare:

să aplice și să utilizeze procedurile de întocmire a bibliografiei și a aparatului critic;
să argumenteze și să explice regulile de structurare a tezei de licență;
să cunoască regulile/procedurile de alcătuire a unui proiect de cercetare științifică;
să poată elabora un dosar de candidatură pentru proiecte / granturi (cerere de aplicare);
să analizeze critic subiectele abordate în lucrările științifice;
să formuleze atitudini față de subiectele cercetate;
să utilizeze cunoștințele obținute în cadrul propriilor proiecte de cercetare;
să conștientizeze responsabilitatea etică, civică și profesională față de munca academică.

Precondiții

Studierea cursurilor *de istoria românilor și universală (antică, medievală și modernă)*.

Unități de curs

CONȚINUTUL SUCCINT AL CURSULUI

Tema 1. Introducere. Noțiuni generale

Tema 2. Vocabularul academic: evoluție și particularități.

Tema 3. Formularea ideii principale.

Tema 4. Lectura critică a izvoarelor.

Tema 5. Genuri principale ale scrierii academice în interiorul științelor umane.

Lectură individuală.

Lecție dezbateri: (în baza lucrării lui Umberto Eco, *Cum se face o teză de licență?*)

Tema 6. Teza de licență.

Tema 7. Structura tezei de licență: cuprinsul; introducerea; concluzii.

Tema 8. Alcătuirea rezumatului unui text științific.

Tema 9. Documentarea și informarea.

Tema 10. Utilizarea ideilor altor autori în lucrarea științifică. Posibilități de citare.

Tema 11. Prezentarea Power-Point.

Tema 12. Elemente ale dosarului de aplicare pentru conferințe și proiecte de cercetare: CV-ul.

Tema 13. Elemente ale dosarului de aplicare pentru conferințe și proiecte de cercetare: scrisoarea de intenție/de motivație.

Tema 14. Elemente ale dosarului de aplicare pentru conferințe și proiecte de cercetare: proiectul științific

Tema 15. Managementul proiectelor de cercetare

Tema 16. Forme și modele de aplicare pentru grant

Tema 17. Elaborarea rapoartelor

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul *cursurilor TEHNICI DE SCRIERE ACADEMICĂ. TEHNICI DE SCRIEREA PROIECTELOR* urmăresc să contribuie la formarea competențelor cu caracter preponderent practic, dar și cognitiv din domeniul de formare, insistându-se pe caracterul interactiv al orelor de curs. Totodată, demersul strategic în cadrul seminariilor va urmări învățarea centrată pe student, realizându-se activități practice, care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. Pentru a atinge aceste obiective, structura orelor practice va fi variată și va include: prezentarea Power-Point și discutarea unor subiecte-cheie, analiza de documente, dezbateri de studii și lucrări științifice de referință ș.a.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă. Pe parcursul semestrului studenții vor fi evaluați prin discuții și dezbateri, lucrări practice, elaborarea lucrărilor scrise și participarea activă la seminare.

Evaluare finală. Examenul va consta din pregătirea și prezentarea propriului dosar de candidatură pentru o bursă de mobilitate academică în cadrul proiectelor europene.

Bibliografie

BIBLIOGRAFIA ORIENTATIVĂ A CURSULUI

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

I. Acte normative naționale

1. *Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova*
2. *Regulamentul cu privire la elaborarea tezei de licență*, UPS „Ion Creangă”

II. Lucrări speciale

Andronescu, Șerban C. *Tehnica scrierii academice*. București: Editura Fundației „România de mâine”, 1997.

Bean, John C. *Engaging Ideas. The professor's Guide to Integrating Writing, Critical Thinking, and Active Learning in the Classroom*. San Francisco: Jossey-Bass & Sons, 2001.

Benga, Daniel. *Metodologia studiului și cercetării științifice în teologie*. București, 2003.

Berceanu, Barbu B., Panaitescu Iulian. *Prezentarea lucrărilor științifice. Metodologia activității autorului*. București: Editura științifică, 1968.

Donnelly, Richard. *Academic writing handbook*. Kiev-New Haven-Budapest: CEP, 1998.

Eco, Umberto, *Cum se face o teză de licență*, București, Polirom, 2006.

Faust, Bill, Michael Faust, *CV-ul perfect. Tot ce trebuie să știi, să spui și să faci ca să obții postul dorit*, București, Polirom, 2007.

Ferréol, G., Flageul, N., *Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală*, București, Polirom, 2007.

Gherghel, Nicolae. *Cum să scriem un articol științific*. București: Editura științifică, 1996.

Havârneanu, Cornel. *Metodologia cercetării în științele sociale*. Iași: Editura „Erota”, 2000.

Lucas, Christopher J., and John W. Murry, Jr. *New Faculty. A practical guide for academic beginners*. New York: Palgrave, 2002.

Martinich, A. P. *Philosophical Writing*. 2nd edition. Malden, MA: Blackwell Publishing, 1996.

Moraru, Anton. *Metodologia istoriei. Teoria și practica investigațiilor științifice*. Chișinău: Labirint, 2007.

Nathan, Rebekah. *My freshmen year. What a professor learned by becoming a student*. Ithaca and London: Cornell University Press, 2005.

Neașu, Ioan. *Metode și tehnici de învățare eficientă*. București: Editura militară, 1990.

Nicolae, Mihai. *Introducere în filosofia și metodologia științei*. Chișinău, 1996.

Rad, Ilie, *Cum se scrie un text științific*, București, Polirom, 2008.

Sesink, Werner. *Einführung in die wissenschaftliche Arbeit. Mit Internet. Textverarbeitung. Präsentation*, 6. Auflage. Oldenbourg Verlag München Wirn, 2003.

Strunk, William, Jr. and E. B. White. *The Elements of Style*. 4th edition. Needham Heights, MA: Longman Publishers, 2000.

Șerbănescu, Andra, *Cum se scrie un text*, București, Polirom, 2007.

Toș, Džon. *Stremlenie k istine. Kak ovladet' masterstvom istorika*. Moskva, 2000.

Turabian, Kate L. *A Manual for Writers of Term Papers, Theses, and Dissertations*, Chicago and London: The University of Chicago Press, 1987.

Țapoc, Vasile. *Disertația științifică. Inițierea în cercetarea științifică și filosofia succesului*. Chișinău: USM, 2000.

Veyne, Paul, *Cum se scrie istoria*, București, Editura Meridiane, 1999.

Surse On-line:

www.maney.co.uk – Guidelines for Reviews

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Istoria contemporană universală, p. II, (1945 – 2023)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Coadă L. dr. conf. univ. Dumitru D., conf. univ. Cataraga S., asistent univ. Culea St., asistent univ.
Cadre didactice implicate	
Aprobat e-mail	Șed. catedrei, pr. verb. nr. 1 din 01.09.2023 scataraga@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.08.O.053	3/6			90/180	25/19	25/72
					10/5	10/38
					10/12	10/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul reflectă un domeniu de studii care cuprinde perioada anilor 1945 – 2022. Este parte componentă a cursului de Istorie Contemporană Universală, împreună cu cursul de Istorie contemporană a Europei de Est și Istorie contemporană a Asiei și a Africii. Studenții vor face cunoștință cu o serie de documente, monografii lucrări speciale și alte izvoare istoriografice, care vor ajuta în crearea unor noi abordări a evenimentelor și fenomenelor istorice. Se va încerca exploatarea trecutului recent în vederea exploatării cu succes al său prin oferirea unei analize cât mai obiective a lumii occidentale.

Istoria contemporană a statelor Europei de Est propune spre analiză schimbările politice și sociale care au avut loc în acest spațiu în prima jumătate a secolului XX. Blocul central al acestui curs revine istoriei URSS, care în această perioadă își face apariția pe harta politică și întreprinde o serie de transformări sociale radicale, precum colectivizarea și industrializarea. Teme separate vor fi

dedicate istoriei războiului al doilea mondial pe frontul Europei de Est. Istoria contemporană a statelor Europei de Est propune spre analiză schimbările politice și sociale care au avut loc în acest spațiu în prima jumătate a secolului XX. Blocul central al acestui curs revine istoriei URSS, care în această perioadă își face apariția pe harta politică și întreprinde o serie de transformări sociale radicale, precum colectivizarea și industrializarea. Teme separate vor fi dedicate istoriei războiului al doilea mondial pe frontul Europei de Est.

Disciplina se studiază în anul IV, la specialitățile Facultății Istorie și Geografie cu durata studiilor de 4 ani și prevede total 60 ore, inclusiv 30 ore de contact și 30 ore de lucru individual.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea obiectului de studiu, scopului și obiectivelor de bază;
- identificarea condițiilor în care s-a realizat trecerea de la perioada modernă la cea contemporană, școlile istorice contemporane, conceptele și teoriile recente;
- clasificarea etapelor de cercetare în procedura de investigație a perioadei
- analiza legislației naționale și internaționale, evoluția ei.
- analiza documentelor istorice și aprecierea lor;
- formarea de atitudini profesionale față de abordarea rolului și locului științei istorice și în particular al respectivului curs în evoluția umanității

- cunoașterea principalelor transformări politice, sociale și economice derulate în perioada anilor 1945-2022 în spațiul est-european.
- analiza și identificarea principalelor teorii și abordări, curente, școli ce interpretează istoria statului sovietic și a statelor est-europene.
- cunoașterea particularităților și metodologia lucrului cu izvoarele istoriei contemporane, mai ales a celor emise în societățile totalitare.
- clasificarea izvoarelor de studiu și să le dea apreciere
- aplicarea teoriilor științei istorice contemporane în scopul caracteristicii transformărilor din Europa de Est în perioada studiată.
- evaluarea transformărilor politice din statul sovietic și să aprecieze impactul lor asupra societății, dar și relațiilor politice internaționale
- formarea unei atitudini profesionale față de abordarea rolului și locului istoricului în transformările politice și sociale

Finalități de studii realizate la finele cursului

La finele cursului studenții vor putea:

- să utilizeze terminologia de specialitate pentru a consulta bibliografia din domeniu și a iniția un studiu cu caracter științifico-istoric;
- să citească și să analizeze critic texte de documente și lucrări din domeniul și să elaboreze texte cu conținut istoric;
- vor putea să comunice și să dezbată principalele probleme ale perioadei de istorie, încadrându-le în abordări interdisciplinare.

- să exprime ideia în formă orală și scrisă pe baza unei probleme concrete, ce ține de tematica istoriei statelor Europei de Est în perioada interbelică și celui de-al doilea război mondial.

- să ofere o apreciere diverselor decizii politice și economice luate de către unii lideri politici sovietici și est-europeni din perioada interbelică.
- să identifice situații, personalități, evenimente, regime comparabile din spațiul est-european.
- să demonstreze o teorie istoriografică, sau un punct de vedere personal, referitor la un subiect discutabil din istoria contemporană a statelor est-europene.

Precondiții

Studierea cursului de Istorie Modernă Universală

Conținutul unităților de curs

1. Conferințele de la Dumbarton-Oaks și San Francisco. Crearea noului sistem de securitate globală.
2. SUA în anii 1945-2016.
3. Franța în anii 1945-2016.
4. Marea Britanie în anii 1945-2016.
6. Germania în anii 1945-2016.

Cursul Istoria Contemporană a Europei de Est (Partea II)

1. Stalinismul târziu și reacțiunea social-politică.
2. Originile războiului rece. Implementarea modelului sovietic economic și politic în statele est-europene.
3. Sistemul sovietic în anii 1953-1964.
4. Proteste în societatea sovietică.
5. Stabilitate și stagnare în epoca brejnevistă.
6. Mișcarea disidență și rolul său în destabilizarea sistemului.
7. Interregnum: Andropov, Cernenco și ascensiunea lui Gorbaciov.
8. Perioada restructurării și reformele gorbacioviste.
9. Dezintegrarea URSS
10. Rusia la etapa actuală

Cursul Istoria Contemporană a țărilor Asiei și Africii (Partea II)

- Tema 11. Transformările Social-Politice Și Economice În China Comunistă
- Tema 12. Indonezia După Obținerea Independenței
- Tema 13. India După Proclamarea Independenței
- Tema 14. Iran, Afganistan Și Turcia După Cel De Al Doilea Război Mondial
- Tema 15. Japonia După Cel De Al Doilea Război Mondial
- Tema 16. Lupta Popoarelor Africii De Sud Și Namibiei Pentru

Strategii, metode și tehnici de predare și învățare

Strategiile de predare-învățare utilizate în cadrul cursului sunt de natură inductiv-deductivă, contribuind la formarea competențelor cu caracter cognitiv din domeniul de formare, accent punându-se pe cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor constituite. Totodată, demersul strategic presupune învățarea centrată pe student, realizându-se activități care cer implicarea studenților pentru formarea și dezvoltarea propriilor competențe. În acest sens, structurarea activităților didactice este realizată sub forma prelegerilor, care tind a fi cât mai interactive și sub forma seminariilor în care inițiativa studentului este încurajată la maximum, stimulând analiza critică și exprimarea punctelor de vedere alternative.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va efectua în baza sistemului cumulativ de 10 puncte. Acordarea punctelor se va efectua în baza grilei de mai jos:

Evaluarea curentă – 6 puncte:

- Răspunsurile la întrebările din cadrul seminarelor
- Analiza critică a unor documente și articole
- Evaluările din cadrul semestrului de învățământ
- Participarea activă la seminarii va fi stimulată suplimentar de profesor, iar neprezentarea va fi depunctată.

Evaluarea finală/examen – 4 puncte din nota finală

Bibliografie

Obligatorie:

1. Năstase Adrian, “Documente fundamentale ale dreptului internațional”, Vol. 1-2, București 1997;
2. Hobsbawm Eric „O istorie a secolului XX. Era extremelor”, Chișinău 1999;
3. Judt Tony, Epoca postbelică. O istorie a Europei de după 1945, Polirom, București, 2008;
4. Milza P., Berștein S., Istoria secolului XX, vol 2, București 1995;
5. Petrencu Anatol “Istoria universală”, curs de prelegeri universitare, Chișinău 1992, 1996 ;
6. Carpenter Jean, Lebrun Francois „Istoria Franței”, București 2000;
7. Ciachir Nicolae, „Istoria relațiilor internaționale de la Pacea Westfalică (1648), pînă în contemporanitate (1947)”, București 1998;
8. Александров А.В., Новейшая история Западной Европы и Америки, Москва 1986;
9. Язьков Е.Ф., История стран Европы и Америки в новейшее время. 1918 . 1945, Издательство Московского Университета, Москва, 2001;
10. Смирнов В. П., Новейшая история Франции, Москва 1979

Opțională:

1. Calvocoressi Peter, Europa de la Bismark la Gorbaciov, Polirom, București, 2003;
2. Dufour Jean – Luis, Crizele internaționale de la Beijing (1900) la Kosovo (1999), București 2002;
3. Kohl H., Am vrut unitatea Germaniei, Iași 1990; Gray Colin S., Războiul, pacea și relațiile internaționale. O introducere în istoria strategică, Polirom, bucurești, 2010;
4. McCauley M., Rusia, America și războiul rece (1949-1990), București 1995;
5. Советский Союз на международных конференциях периода Великой Отечественной Войны 1941 - 1945 гг, vol. 1-6, Издательство политической литературы, Москва, 1984;
6. Борисов Ю. В., Советско – французкие отношения, Москва 1964;
7. Брандт В., Воспоминания, Москва 1991;
8. Громько Анатолий, 1036 дней президента Кеннеди, Москва, 1968;

9. Смирнов М. К., Соседи по Рейну, вчера и сегодня, Москва 1988;
10. Антохина – Московченко В. И., Шарль де Голль и Советский Союз, Москва 1990;
11. Глазунов Н.Г., Бундесвер и НАТО. История создания и развития вооруженных сил ФРГ, Москва 1979;
12. Павлов Н.В., Внешняя политика ФРГ: концепции и реалии 80-х. Москва 1989;
13. Урьярс Ю.П., Политический механизм ФРГ, Москва 1979

Obligatorie:

1. Archie Brown, *Vzlet i padenie kommunizma* (Moskva: POSSPEN, 2014) p. 664-693.
2. Robert Daniels, *Vzlet i padenie kommunizma v Rossii* (M.: ROSSPEN, 2011), p. 431-453.
3. Vladimir Kozlov, *Massovye besporeadki pri Hrusceve i Brejneve (1953-nachalo 1980h gg.)* (Moskva: ROSSPEN, 2009)
4. Andrew Jack, *Rusia lui Putin. Toamna oligarhilor* (București: Ed. All. 2006)
5. Daniel Treisman, *Ot Gorbaciova do Putina i Medvedeva: bespristrastnyi vzglead na sovremennuiu Rossiu* (M., ECSMO, 2012).
6. David Lane, „Padenie gosudarstvennogo sotsializma”, *Mir Rossii*, 2005, M. 3, p. 105-140.
7. J.F. Soulet, *Istoria comparată a statelor comuniste din 1945 pînă în zilele noastre* (Iași, 1998)
8. John Keep, Alter Litvin, *Epoha Iosifa Stalina v Rossii. Sovremennaia istoriografia* (M.: ROSSPEN, 2009)
9. Michael Lynch, *Stalin și Hrușciiov. URSS, 1924 –1964* (București, 1994).
10. Natalya Baranskaya, *Nedelya kak nedelya* (1969).

Opțională

1. Nicu Sava, *Zece ani de tranziție în Europa de Est (1990-2000)* (București, 2000).
2. Ludmila Alexeeva, *Pokolenie ottepei* (M: Zaharov, 2006).
3. Nina Andreeva, „Ne mogu postupitsea printsipami,” *Sovetskaia Rossia*, 13 martie 1988.
4. Robert Daniels, *Vzlet i padenie kommunizma v Rossii* (M.: ROSSPEN, 2011).
5. S.G. Kara-Murza, *Sovetskaia tsivilizatsia* (Kiev: Oriani, 2004)
6. Vladimir Putin, *Razgovori ot pervogo lița* (M: Vagrius, 2000).
7. Vladimir Zubok, *Neudavshaiasea imperia. Sovetskii Soiuz v holodnoi voine ot Stalina do Gorbacheva* (Moskva: ROSSPEN, 2011)
8. William Taubman, *Hrușciiov* (M.: Molodaia gvardia, 2008).
9. Stephane Courtois, *Dicționarul comunismului* (Iași: Polirom, 2008).
10. Evgenii Anisimov, *Istoria Rossii ot Riurika do Putina. Liudi. Sobytiia. Daty* (M.: “Piter,” 2013), p. 537- 548.
11. Fedor Burlatskii, *Nikita Hrusciiov - krasnye, chernye, belye* (Moskva: Sobranie, 2008), p.248-264, 280-283.
12. Nikita Petrov, *Po ștenariu Stalina: roli organov NKVD-MGB SSSR v sovetizatsii stran Tsentralnoi i Vostochnoi Evropy, 1945-1953* (Moskva: ROSSPEN, 2011), p. 246-255.
13. Vladimir Tismăneanu, *Revoluțiile din 1989. Între trecut și viitor* (Iași, 1999).
14. Michael McCauley, *Rusia, America și războiul rece, 1949-1991* (Iași, 1998).

Obligatorie:

1. Aurel Filimon. Istoria Africii. Prelegeri (II). Iași, 1999.
2. Bușc Constantin, Zamfir Zorin. Japonia. Un secol de istorie. 1853-1945. București, 1990.
3. Francois Massoulie. Conflictele din Oriental Mijlociu. București, 2003.
4. Ion Xenofontov. Războiul sovieto-afgan (1979-1989). Iași, 2011.
5. Kenneth G.Henshall. O istorie a Japoniei. De la epoca de piatră la superputere. București, 2007.
6. KUIK Herman, Rothermund Dietmar. O istorie a Indiei. București, 2006.
7. Liliana Rotaru. Țările Asiei și Africii în prima jumătate a secolului XX. Documente și materiale cu note și comentarii. Chișinău, 2013.
8. Michail Lynch. Republica populară chineză după 1949. București, 2004.
9. Paul Jonson. O istorie a lumii moderne. 1920-2000. București, 2003.
10. Peter Calvocoressi. Politica mondială după 1945. Ediția VII. București, 2000.
11. Sergio Romano, 50 de ani de istorie mondială, București, 1999.
12. Stewart Ross. Orientul mijlociu în flăcări. București, 2011.

Opțională:

1. Klein Claude. Israel. Statul evreilor. București, 2003.
2. Massoulie Francois. Conflictele din Orientul Mijlociu. București, 2003.
3. Mup TyjiaM MyxaMMau Fy6ap. AijiraHHCTaH Ha nyTH HCTopuu. M. 1987.
4. Pierre Milza, Serge Berștein. Istoria secolului XX. Vol.I. 1900-1945; Vol.II. 1945-1973; Vol. III. După 1973. București, 1998.

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Istoria Contemporană a Românilor (P II)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Istorie și Filologie, Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Burlacu Valentin, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	Burlacu Valentin, dr. conf. univ.
Aprobat	septembrie 2023
e-mail	burlacu.valentin59@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.08.O.052 (P II)	3	IV	VIII	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Istoria contemporană a românilor este o disciplină științifico-didactică care studiază istoria neamului românesc din teritoriile lui istorico-politice începând cu desăvârșirea unității naționale din 1918 și se

încheie cu faptele și evenimentele, cu procesele ce se derulează în anii din urmă sub ochii noștri. Marea Unire a avut o importanță hotărâtoare pentru întreaga evoluție ulterioară a poporului român, fiind și noi astăzi într-o anumită măsură beneficiarii ei. Prin studiul Istoriei contemporane a românilor viitorii profesori urmează să determine că întregirea neamului românesc a însemnat nu numai lărgirea considerabilă a teritoriului național, dar și un nou sistem social și un nou sistem politic, însoțită de elaborarea unor reforme democratice și adoptarea Constituției din anul 1923, care au marcat întreaga evoluție a societății românești în perioada interbelică. De asemenea, urmează să se conștientizeze, că în pofida unor carențe de ordin politic, economic, societatea românească a mers pe un drum ascendent, integral brutal de declanșarea celui de al Doilea Război Mondial și tragedia anului 1940, evenimentele care pot marca începutul celei de-a doua etape în epoca contemporană. Studenții trebuie să cunoască faptul, că stabilirea unor etape și faze din cadrul istoriei contemporane a românilor poate avea la bază și alte criterii. În acest context, trebuie să se cunoască că războiul împotriva Uniunii Sovietice pentru eliberarea teritoriilor ocupate în 1940, iar mai apoi ocuparea României și Basarabiei de armatele sovietice și ascensiunea rapidă la putere a partidului comunist, care a condus la instaurarea regimului totalitar de stânga au îndepărtat poporul român de Europa și au îndreptat-o spre Est. Știința istorică a fost subordonată de către politică, fapt care a cauzat rescrierea frecventă a istoriei.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- cunoașterea surselor și izvoarelor fundamentale teoretice ale procesului istoric și interpretarea lor
- cunoașterea definițiilor și termenilor științifici, faptelor, evenimentelor, proceselor, fenomenelor istorice
- cunoașterea principalelor concepte privind tratarea istoriei contemporane a românilor
- cunoașterea conținutului curriculumului școlar
- cunoașterea specificului istoriei contemporane a românilor în contextul istoriei universale

Competențe de învățare:

- înțelegerea relațiilor cauzalitate-efect în istoria contemporană a românilor
- înțelegerea periodizării istoriei contemporane a românilor
- formarea unor viziuni critice asupra studierii proceselor istorice
- abordarea obiectivă a problemelor legate de curs

Competențe de aplicare:

- determinarea legăturilor interdisciplinare
- interpretarea conținuturilor istorice
- formularea obiectivelor unei cercetări științifice
- aplicarea cunoștințelor istorice în diferite activități educaționale
- compararea evenimentelor din istoria națională cu cele din istoria universală
- utilizarea adecvată a noțiunilor istorice

Competențe de analiză:

- analiza diferitor categorii de cunoștințe la istoria contemporană a românilor în contextul desfășurării și localizării lor în timp și spațiu
- sintetizarea informațiilor obținute din diverse surse istorice și istoriografice

Competențe de comunicare:

- înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate
- manifestarea atitudinii tolerante față de activitatea individuală și de grup, față de opinii diferite

Finalități de studii

- Să aprecieze și să compare informațiile provenite din diferite surse istorice și bibliografice.
 - Să rezolve diferite tipuri de teste, să răspundă la chestionare privind istoria contemporană a românilor.
 - Să demonstreze elemente de creativitate în investigarea științifică a problemelor legate de curs.
 - Să emită ipoteze, să formuleze ipoteze de alternativă, alegând soluții corespunzătoare problematicii.
 - Să formuleze obiectivele unei cercetări științifice într-o problemă abordată din cursul dat.
 - Să prezinte investigații proprii în baza obiectivelor de cercetare științifică a problemelor abordate.
 - Să aplice cunoștințele din diverse activități educaționale.
 - Să demonstreze independență de gândire și acțiune pentru cunoașterea și cercetarea științifică.
- Să aprecieze contribuția personalităților istorice în procesul schimbărilor sociale și de mentalitate.

Precondiții

Studentul trebuie să dețină:

- Cunoștințe despre metodologia cercetării științifice din perspectiva formării competențelor.
- Informații despre curricula de bază și conținuturile educaționale.
- Cunoștințe teoretice pentru aplicarea și interpretarea evenimentelor istorice.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Introducere
- Tema 2. România Mare. Teritoriul. Populația. Resursele naturale. Organizarea administrativă
- Tema 3. Dezvoltarea social-economică a României. Basarabia parte componentă a României
- Tema 4. Viața politică a României. Integrarea Basarabiei în sistemul politic al țării
- Tema 5. Politica externă a României. Relațiile sovieto-române și problema Basarabiei
- Tema 6. Raioanele din stânga Nistrului și RASS Moldovenească în anii 1918-1924
- Tema 7. Cultura României întregite. Renașterea culturii naționale românești în Basarabia
- Tema 8. Pactul Molotov-Ribbentrop și consecințele lui pentru România. Reanexarea Basarabiei la URSS. Formarea RSS Moldovenești
- Tema 9. România, Basarabia și Transnistria în anii celui de al Doilea Război Mondial
- Tema 10. Instaurarea regimului totalitar comunist în România (1944-1947)
- Tema 11. Restabilirea regimului bolșevic în RSS Moldovenească (1944-1951)
- Tema 12. Constituirea și consolidarea regimului totalitar comunist în România (1948-prima jumătate a anilor 1960)
- Tema 13. RSS Moldovenească în anii 50-priama jumătate a anilor 1960
- Tema 14. Criza regimului totalitar din Moldova sovietică și România (a doua jumătate a anilor 60-sfârșitul anilor 80)
- Tema 15. Revoluția din decembrie 1989 și evoluția societății postrevoluționare în România
- Tema 16. Republica Moldova pe calea renașterii naționale. Proclamarea suveranității și independenței
- Tema 17. România și Republica Moldova la răscrucea mileniilor II și III

Metode și tehnici de predare și învățare

În predarea-învățarea Istoriei contemporane a românilor activitatea se va axa pe prelegerea interactivă, seminarii tematice, exercițiul, discuția ghidată, studiu de caz, extindere, pregătirea referatelor, conspectarea lucrărilor, lucrul individual.

Strategii de evaluare

În contextul evaluării curriculare a randamentului obținut de studenți se aplică toate tipurile de evaluări: inițială, formativă, finală/ sumativă prin diverse forme—seminarii, lectura obligatorie a unor monografii și culegeri de documente, susținerea referatelor și testelor, lucrări de control. Se încheie evaluarea cu susținerea examenului.

Evaluarea curentă a activității de învățare și competențelor/abilităților studenților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, lucrări practice cu harta de contur și axa cronologică, studiul de caz, eseuri, referate, răspunsuri individuale la seminarii, dezbateri, portofoliu, alcătuirea bibliografiilor etc. (60% din nota finală)

Evaluarea finală. Răspunsul propriu zis al studenților la examen în scris este apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită constituie 40% din nota finală. Decizia evaluării finale va fi exprimată printr-o notă, conform sistemului de apreciere de 10 puncte, care permit promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Evaluarea finală, realizată în cadrul disciplinei de studiu, permite acumularea creditelor transferabile, indiciu ce confirmă aportul disciplinei în contextul formării competențelor profesionale. Criteriile de evaluare în cadrul disciplinei se elaborează în baza obiectivelor curriculare.

10% - participarea la lecțiile teoretice	Nota 5 – 70%
20% - participarea activă la seminarii	Nota 6 – 71-75%
10% - lucrul în echipă (sarcini, teme pentru acasă)	Nota 7 – 76-80%
10% - scrierea eseurilor (2)	Nota 8 – 81-85%
10% - analiza și prezentarea unei monografii	Nota 9 – 86-90%
40% - răspunsul de la examen (scris/oral)	Nota 10 – 91-100%

Bibliografie

Obligatorie:

9. Buzatu Gh., Scurtu I., Istoria românilor în secolul al XX. Ed. Paideia, București, 1999;
10. Ioniță Gh., Istoria Românilor de la Marea Unire în 1918 până în prezent, București, 1999;
11. Istoria României, Editura Enciclopedică, București, 1998;
12. Istoria Basarabiei de la începuturi până în 1998, București, 1998;
13. Moraru A., Istoria Românilor, Basarabia și Transnistria 1812-1993, Chișinău, 1995;
14. Popa I, Popa L., România, Basarabia și Transnistria. Buc., Editura Fundația Europeană Titulescu,
15. Fără termen de prescripție. Aspecte ale investigării crimelor comunismului în Europa. Coord. S. Musteață, I. Cașu, Chișinău, Ed. Cartier istoric, 2011;
16. V. Burlacu, Curs Universitar la Istoria Contemporană a Românilor, vol. 1-3. Chișinău, 2016-2017.

Opțională:

9. Hitchins Keith, România 1866-1947, Editura Humanitas, Buc., 1998;
10. W. P. V. Meurs, Chestiunea Basarabiei în istoriografia comunistă, Chișinău, Ed. Arc, 1996;
11. Bruhis M., Rusia, România, și Basarabia. Chișinău, Ed. Universitas, 1992;

12. Cojocaru Gh. E., Cominternul și originile „moldovenismului”. Chișinău, Ed. Civitas, 2009;
13. Negru E., Negru Gh., „Cursul deosebit” al României și supărarea Moscovei, Disputa sovieto-română și campaniile propagandiste antiromânești din RSSM (1965-1989). Studii și documente. Vol. I 1965-1975. Chișinău, 2013;
14. Cojocaru Gh. E., Confruntarea sovieto-română pe pontul ideologic din RSS Moldovenească (1968-1979). Studii și documente. Iași, Ed. Tipo Moldova, 2011;
15. Agrigoroaiei I., Basarabia de la unire la integrare, Chișinău, Ed., Cartdidact, 2007;
16. Palade Gh., Integrarea Basarabiei în viața spirituală românească(1918-1940) Studii, Chișinău, Ed. Cartdidact, 2010; Țurcanu I., Bessarabiana, Teritoriul dintre Prut și Nistru în câteva ipostaze istorice și reflecții istoriografice. Chișinău, Ed. Cartdidact, 2012.

Denumirea programului de studii	Istorie și geografie
Ciclul	I (licență)
Denumirea cursului	ISTORIOGRAFIA, (ISTORIA GÂNDIRII ȘI SCRISULUI ISTORIC)
Facultatea/catedra responsabilă de curs	ISTORIE ȘI GEOGRAFIE, CATEDRA ISTORIE ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
Titular de curs	LISNIC ANGELA, dr.conf.
Cadre didactice implicate	
Aprobat	21.09.2023
e-mail	alisnic2009@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.08.O.054	4	IV	VIII	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul universitar „*Istoriografia*”(istoria gândirii și scrisului istoric) este un curs sintetic, care are drept obiectiv major al său prezentarea evoluției gândirii și scrisului istoric. Prin prezentul curs se caută să se reconstruiască gândirea istorică, metodele istorice, producția istoriografică, discursul istoric privind istoria universală și cea națională, accentul, fiind pus cu precădere asupra evoluției acestuia în spațiul european, tangențial făcându-se referiri la alte limite teritoriale. După structurarea conținutului informațional cursul se divizează în unități distinctive ce examinează evoluția gândirii și scrisului istoric din antichitate și până la secolul al XX-lea. Revizuirea principiile de predare a acestei discipline este condiționată de prezentarea mai concisă și integră a cunoașterii istoriei în general și în particular. Prezentarea evoluției istoriei naționale, este plasată în paralel pentru o înțelegere mai nuanțată a generalului și specificului acestei preocupări în istoria omenirii.

Totodată accentul se pune pe revizuirea principiilor de prezentare a gândirii și scrisului istoric din punct de vedere civilizațional, ținându-se cont și de mentalitatea epocilor istorice în care s-a manifestat această preocupare umană și care caută să definească contradicțiile metodologice și generale apărute în știința istorică în secolul al XX-lea., care substanțial au schimbat paradigma de cunoaștere. Cursul „*Istoriografia, istoria gândirii și scrisului istoric*” contribuie la formarea competențelor de cunoaștere, de aplicare și de analiză critică a informației din diferite surse referitoare la știința istoriografică contemporană. La acest curs studenții vor învăța cum să identifice diverse concepte istorice din istoriografia contemporană, utilizând diferite surse informaționale. Cursul are ca scop major să familiarizeze studenții cu instrumentele de analiză istoriografică, pe care să le aplice în cercetările practice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- de căutare a informației din diferite surse referitoare la date evenimente, personalități istorice;

Competențe de învățare:

- de selectare și sistematizare a informației pentru realizarea unor note la curs;

Competențe de aplicare:

de aplicare a tehnicilor de lectură critică relevante în elaborarea proiectelor de grup și individuale;

Competențe de analiză:

- de evaluare a diverselor puncte și opinii față de diverse probleme istorice și istoriografice;
- de implementare a elementelor de analiză istoriografică în evaluarea finală a cursului;

Competențe de comunicare:

- Comunicare în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informației și de comunicații, în diverse contexte socio-culturale și profesionale; competențe de comunicare în limba engleză (lectura textelor din domeniul istoriei).

Finalități de studii

- Să realizeze mini-discursuri cu aplicații de analiză istoriografică a conceptelor și ideilor istorice;
- Să identifice protagoniști diferitor curente istoriografice din diferite epoci istorice;
- Să explice noțiunile cheie ale cursului;
- Să deducă diferențe de tratare a istoriei din diferite epoci istorice;
- Să estimeze producția istoriografică din diferite epoci și curente istoriografice conform algoritmului propus prin realizarea portofoliului la curs;
- Să elaboreze un comentariu privind aprecierea aportului adus de protogoniști pe parcursul evoluției istoriei
- Să prezinte un portofoliu al disciplinei după algoritmul propus.
- Să explice conceptele de bază din istoriografia contemporană în baza resurselor obținute și a celor colectate;

Precondiții

- cunoașterea conținutului istoric privind etapele, evenimentele, procesele și fenomenele istorice ale diferitor epoci istorice;

Conținutul unităților de curs

Introducere.

Tema 1. Scrisul și gândirea istorică din antichitate.

Tema 2. Scrisul și gândirea istorică din Evul Mediu.

Tema 3. Instituirea istoriografiei moderne.

Tema 4. Istoriografia iluministă

Tema 5. Istoriografia romantică.

Tema 6. Istoriografia pozitivistă. *Fondatorii istoriografiei pozitivistice.*

Tema 7. Istoriografia din spațiul românesc din secolul al XIX-lea.

Tema 8. Marxismul și polemicile teoretice asupra istoriei.

Tema 9. Istoria de la sf. sec. al XIX-lea începutul secolului al XX-lea: crizele și revoluțiile în paradigmele de cunoaștere a istoriei.

Tema 10. Știința istorică în noile realități istorice din secolul al XX-lea. Școli, domenii de cercetare.

Tema 11. Modernizarea bazei teoretico-metodologice a istoriografiei occidentale în sec. al XX-lea

Tema 12. Istoriografia sovietică: principii conceptuale, realizări și crize științifice.

Tema 13. Istoriografia română în perioada dictaturii comuniste.

Tema 14. Știința istorică contemporană. Noile paradigme de cunoaștere a realității istorice de la finele secolui al XX-lea începutul sec. al XXI-lea

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student:

- prelegeri interactive,
- lucrări practice,
- proiecte individuale

Strategii de evaluare

Evaluare cursului va fi realizată prin:

Evaluarea curentă 60% din nota finală

Activitatea la prelegeri, seminare, răspunsurile orale 15%

Lucrări de control pentru atestare curentă 2 30% (15%+15%)

Portofoliu la curs 15 %

Evaluarea finală 40%

Examen -scris, în formă de test

Bibliografie

Obligatorie:

Bezviconi I. Enciclopedia istoriografiei românești. Buc. 1978

Boia L. Evoluția istoriografiei române. Buc. 1976

Boia L. Mari istorici ai lumii. Buc. 1978

Boia, Lucian. Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune (Le jeu avec le passé. L'histoire entre vérité et fiction). București, Ed. Humanitas, 1998, .

Cristian Vasile. Istoriografia generală. Buc. 1979

Cristian. V. Istoriografia pașoptistă. Iași 1993.

Iorga. N Generalități cu privire la studiile istoriei, ed. III, Buc. 1944 (sau alte ediții).

Al.Zub. Istorie și finalitate. Buc. 1991.

Al.Zub. În orizontul istoriei. Eseuri de ieri și de azi .Iași. 1994.

Al.Zub. Istorie și istorici români în perioada interbelică. Iași 1989.

Al.Zub. DE la istoria critică la criticism. Istoriografia română la finele sec. al XIX și începutul sec. XX. Buc.

Zub, Alexandru. Discurs istoric și tranziție (Discours historique et transition). Iași, Institutul European, 1998

A.D.Toinby. Sensul istoriei. Buc. 1998

Falsurile istoriografice, continua dezinformare si LECTIILE ISTORIEI, in Moldova dintre Prut si Nistru. C sovietică din R.S.S. Moldovenească în anii '70 ai secolului al XX-lea

<https://cersipamantromanesc.wordpress.com/2016/05/03/falsurile-istoriografice-continua-dezinformare-lectiile-istoriei-cenzura-sovietica-din-r-s-s-moldoveneasca-in-anii-70-ai-secolului-al-xx-lea/>

Блок М. Апология истории. М. 1986

Поппер К. Нищета историзма. 1993.

Барг М.А. Эпохи и идеи. М. 1987

Барг М.А., Авдеева К.Д. От Макиавелли до Юма. Становление историзма. М., 1998.

Бердяев Н. Смысл истории. 1996

Боден Ж. Метод легкого познания истории. М., 2000.

Барг М. А. Эпохи и идеи. Становление историзма. М., 1987.

Историография нового времени стран Европы и Америки (под ред. И.Л.Дементева) М. 1990.

Историография стран Восточной Европы во второй пол. XIX века –нач. XX века. М. 1993

Историография истории нового времени стран Европы и Америки. М., 1990.

Историография истории нового и новейшего времени стран Европы и Америки. М., 2000.

Историческая наука в XX веке. Историография истории нового и новейшего времени стран Европы и Америки. М., 2002.

Косминский Е. А. Историография средних веков. М., 1963.

Коллингвуд Р. Дж. Идея истории. Автобиография. М., 1980.

Развитие исторической мысли в восточной Европе. М. 1989.

Уайт Х. Метаистория: Историческое воображение в Европе XIX века. Екатеринбург, 2002.

Февр. Л. Апология истории. М. 1991

Тойнби А. Дж. Постигание истории. М., 1991.

Ясперс К. Смысл и назначение истории. 1991

Denumirea programului de studii	Istorie și Geografie
Ciclul	I, Licență

Denumirea cursului	Patrimoniul cultural al Republicii Moldova
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Filologie și Istorie Catedra Istorie și Științe Sociale
Titular de curs	Ursu Valentina, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Bolduma Viorel, asistent univ.
Aprobat	septembrie 2023
e-mail	ursu.valentina@upsc.md , bviorel@yandex.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.08.A.054	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Disciplina <i>Patrimoniul cultural al Republicii Moldova</i> este unul din cursurile opționale ce se propune studenților de la Ciclul I, Licență. El urmărește studierea cadrului general al patrimoniului în țara noastră: clasificare, amplasare geografică, particularități ale constituirii, conservării și valorificării obiectelor, obiectivelor culturale, ansamblurilor arhitectonice, monumentelor, creațiilor artistice muzicale, plastice, cinematografice, teatrale, obiceiurilor, tradițiilor și sărbătorilor populare.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p><i>La nivel de cunoaștere și înțelegere:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cunoașterea categoriilor patrimoniului artistic; ➤ caracterizarea principalelor obiecte și obiective ale patrimoniului artistic. <p><i>La nivel de aplicare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ analiza activității unor instituții de stat și asociații internaționale preocupate de problemele valorificării patrimoniului artistic; ➤ utilizarea diverselor metode și procedee de acumulare a informației despre acțiunile instituțiilor de stat și organizațiilor obștești din Republica Moldova și alte state din Europa în domeniul valorificării obiectelor de cultură și artă. <p><i>La nivel de integrare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ conștientizarea importanței acțiunilor de identificare, valorificare și protecție a monumentelor de istorie și artă pentru păstrarea culturii naționale; <p>implicarea în activitatea instituțiilor de stat și a organizațiilor obștești din Republica Moldova - membre cu drepturi depline în unele organizații internaționale, preocupate de problemele cunoașterii și păstrării culturii naționale și universale.</p>
Finalități de studii
<ol style="list-style-type: none"> 1. Să pună în discuție activitatea unor instituții de stat și asociații nonguvernamentale preocupate de problemele patrimoniului; 2. Să utilizeze diverse metode și procedee de acumulare a informației despre acțiunile instituțiilor de stat, a organizațiilor obștești din Republica Moldova și alte state din Europa în domeniul

- identificării, valorificării și protecției obiectelor de cultură și artă;
3. Să se implice în activitatea instituțiilor de stat și a organizațiilor obștești din Republica Moldova, preocupate de problemele cunoașterii și păstrării patrimoniului cultural național.

Precondiții

Pentru însușirea cursului sunt necesare cunoștințe din disciplinele *Istoria culturii universale și naționale, Istoria Românilor, Culturologie*, studiate în anii I-III, Licență

Conținutul unităților de curs

Tema de introducere. Patrimoniul cultural – bun național.

Compartimentul I. Clasificarea și amplasarea geografică a obiectelor și obiectivelor patrimoniului cultural al Republicii Moldova.

1. Caracterizare generală a patrimoniului cultural material și imaterial.
2. Amplasarea teritorială a obiectelor și obiectivelor patrimoniului cultural pe teritoriul Republicii Moldova.

Compartimentul II. Obiecte și monumente de importantă istorică și culturală.

- I. Monumente arheologice.
2. Cetăți.
3. Monumente ale arhitecturii de cult și civile.
4. Sculptura și pictura monumentală.
5. Patrimoniul muzical, teatral și cinematografic.

Compartimentul III. Patrimoniul imaterial.

1. Valorificarea potențialului obiceiurilor și tradițiilor populare.
2. Sărbătorile calendaristice și de familie – importante vestigii ale patrimoniului imaterial.

Strategii de evaluare

Pe parcursul semestrului vor fi utilizate diverse metode și procedee de evaluare a cunoștințelor, atitudinilor și abilităților studenților:

1. Analiza izvoarelor, recenzii la o lucrare științifică, prezentări în programul Power Point excursii, proiecte etc.
2. Două evaluări curente (în a 7-a și 14-a săptămână a semestrului) și participarea activă la seminare, laborator (60 % din calificativul final).

Evaluarea finală reprezintă 40% din nota finală. Ea cuprinde expunerea subiectelor în cadrul examenului oral sau în scris.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Buzilă Varvara. Arta tradițională din Republica Moldova. Chișinău: Cartier, 2018, 272 p.
2. Centrul istoric al Chișinăului la începutul secolului al XXI-lea. Repertoriul monumentelor de arhitectură, Chișinău: ARC, 2009.
3. Florea Serafim. Potențialul turistic al Republicii Moldova, Chișinău: Labirint, 2005
4. Ilvițchi Luminița. *Mănăstirile și schiturile din Basarabia*. Aspect comparativ arhitectural, Chișinău, Muzeum, 1999.

5. Patrimoniul cultural național ca resursă pentru o dezvoltare durabilă a Republicii Moldova. Vol. I. Coord.: V. Ghilaș, A. Dolghi. Chișinău: Tipogr. „Notograf Prim”, 2019, 320 p.
6. Patrimoniul cultural al Republicii Moldova: de la realitate la necesitate. Coord. Ion Ștefăniță. Chișinău: Continental Grup SRL, 2011.
7. Ploșniță Elena. Patrimoniu și patrimoniologie în sistemul educațional al Republicii Moldova: actualitate și necesitate. In: Noi tendințe în protecția și promovarea patrimoniului cultural național și european. Materialele conferinței științifice, 27-28 septembrie 2013. Chișinău: Pontos, 2013, pp. 8-1
8. Retro Chișinău. Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor. Coor. Ion Ștefăniță, Chișinău: Continental Grup SRL, 2011.

Opțională:

1. Curbet Vladimir. La vatra jocului străbun. Chișinău: Pontos, 2005, 528 p.
2. Noroc, L, Ursu, V. (Ed.). Cercetarea istoriei și patrimoniului cultural local în contextul dezvoltării durabile a societății. În Onoarea Nicolae CHICUȘ. Chișinău: „Garomont Studio”, 2021, 404 p.
3. Patrimoniul cultural: cercetare și valorificare. Coord. V. Ursu, A. Lisnic. Chișinău: Garomont Studio, 2018, 406 p.
4. Patrimoniul cultural național și universal: dialog istoric. In Onoarea Valeria COZMA. Materialele conferinței științifice, 13-14 noiembrie 2014. Red. coord. Ursu V. Chișinău: Pontos, 2014, 280 pp.
5. Stăvilă Tudor. Arta plastică din Basarabia, Chișinău: Prut Internațional, 2000.
6. Ursu Valentina, Samoilenko Valentina. Mitologie generală. Curs de lecții. Chișinău: Pontos, 2011.
7. Ursu Valentina (Ed.). Noi tendințe în protecția și promovarea patrimoniului cultural național și european. Materialele conferinței științifice, 27-28 septembrie, 2013. Chișinău: Pontos, 2013, 224 p.

Denumirea programului de studii		Program de studii Istorie Și Geografie, Istorie Și Engleză				
Ciclul		I (licență)				
Denumirea cursului		Regimurile autoritare și totalitare în sec. XX-XXI				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		CATEDRA Istorie și științe sociale				
Titular de curs		Noroc Larisa, dr în istorie, conferențiar universitar				
Cadre didactice implicate		Bolduma Viorel, asistent universitar				
probat e-mail		Șed. Caterdrei, pr. verb. Nr. 1 din 01.09.2023 larisa.noroc@gmail.com ; bolduma.viorel@upsc.md				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.08.A.055	2	IV	VIII	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
În condițiile democratizării regimului politic din Republica Moldova și creare de condiții pentru accesibilitatea cetățenilor în viața politică, dar și ascensiunea regimurilor nedemocratice în lumea						

contemporană, subliniem necesitatea dezvoltării noilor competențe din partea tinerii generații, dar și cadrului didactic. Cursul este important pentru a extinde cunoștințele studentului în domeniul politic în general și al regimurilor politice în particular, abilităților noi de formare profesională, dezvoltarea gândirii critice. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare socio-umanistică, or cursul Regimurile autoritare și totalitare în sec. XX-XXI este unul important pentru dezvoltarea culturii civice, politice a cetățeanului în general și a cadrului didactic în particular, care va promova valorile democratice în rândurile elevilor. Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilaterale dezvoltate, cu inițiativă, capabile să se implice conștient, rațional în viața politică în calitate de subiecți ai societății civile, să-și asume responsabilități și să găsească soluții la imperativele societății. Cursul are conexiune cu disciplinele: istorie, geografie, filosofie, politologie, economie, unde componenta politică este importantă pentru studierea în ansamblu a sistemelor politice a unui stat.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competența gnoseologică

- Cunoașterea cadrului național al disciplinei;
- Identificarea regimurilor politice autoritare și totalitare în perioada interbelică și postbelică;
- Consemnarea factorilor de dezvoltare a regimurilor politice autoritare și totalitare în sec. XX-XXI;

Competența pronostică

- Prevederea factorilor care contribuie la evoluția regimurilor politice;
- Stabilirea locului / rolului educației civice sau educației pentru societate în contextul evoluției

Competența praxeologică

- Interpretarea informației din diverse surse necesare activității profesionale a cadrului didactic;
- Formarea abilităților de analiză și estimare a evenimentelor politice din cadrul sistemului politic;
- Formarea atitudinii raționale față de realitatea politică;
- Stabilirea corelației dintre diverse elemente ale evoluției societății pentru eficientizarea activității de educație a culturii politice;
- Promovarea valorilor democratice a societății.
- Aplicarea cunoștințelor teoretice în analiza sistemelor politice globale;
- Distingerea tehnicilor de influență a mass-mediei asupra omului și combaterea metodelor de manipulare.

Competența comunicativă și de inserție socială

- Utilizarea diverselor forme de comunicare pentru formarea culturii politice;
- Ajustarea comportamentului personal la diversitatea situațiilor de comunicare managerială;
- Manifestarea abilităților de a negocia în luarea deciziilor;
- Demonstrarea abilității / capacității de exteriorizare / comunicare a cunoștințelor teoretice în relaționarea subiectului și obiectului politic.

Competența de formare continuă

- Deschiderea față de cerințele de dezvoltare a societății;
- Determinarea priorităților în formarea profesională continuă pentru dezvoltarea culturii politice
- Demonstrarea abilității / capacității de exteriorizare / comunicare a cunoștințelor teoretice în relaționarea subiectului și obiectului politic.

Finalități de studii

Să determine indicatorii regimurilor politice și să identifice culturile politice;
Să analizeze după principiul obiectivității conceptele politice;

Să evalueze regimurile politice și să identifice avantajele și dezavantajele regimurilor;
Să aprecieze importanța valorilor democratice;
Să respecte principiile democratice ale societății, să apere drepturile de gen în viața politică;
Să contracareze doctrinele, grupările extremiste;
Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;
Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Precondiții:

Disciplinele anterior studiate care vor contribui la studierea eficientă a cursului Regimurile autoritare și totalitare în sec. XX-XXI, sunt disciplinele de Istorie (antică, medievală, universală, contemporană), Științe politice. În cadrul disciplinelor menționate studenții vor fi inițiați în istoria regimurilor politice cauzele apariției regimurilor totalitare și autoritare, atitudini, comportamente politice, care au avut impact asupra transformării regimurilor și sistemelor politice. Totodată, în cadrul acestor discipline studenții vor fi familiarizați cu definiții precum: cultură politică, regim politic autoritar, totalitar, doctrine politice, puterea politică, respectarea/încălcarea drepturile omului, morala societății, valori imateriale, elemente materiale ale culturii politice, legitimitate politică în statele autoritare și totalitare etc., care sunt necesare de a fi cunoscute pentru înțelegerea cursului. Studenții trebuie să posede deprinderi de muncă intelectuală precum: analiza critică a unor texte cu caracter istoric/politic/filosofic, discursuri; articole media, înțelegerea ideilor și valorilor democratice/nedemocratice); argumentarea opiniilor, părerilor; schițarea programelor alternative de conducere, organizarea independentă a activității de învățare etc. În cadrul prelegerilor și seminarelor se va determina nivelul de pregătire teoretico-metodologic, axiologic al studenților, în baza căruia se vor dezvolta competențe noi.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Regimurile politice contemporane, esența și problematica de cercetare
Tema 2. Clasificarea și analiza comparativă a regimurilor politice. Tehnici și strategii de consolidare a regimurilor nedemocratice
Tema 3. Regimurile politice autoritare, trăsături distinctive și tipologie. Autoritarismul contemporan și ideologie politică.
Tema 4. Regimurile politice totalitare, trăsături caracteristice și clasificare. Regimurile politice totalitare din perioada interbelică, trăsături caracteristice și clasificare
Tema 5. Regimurile politice totalitare din perioada postbelică. Studii de caz
Tema 6. Religie și totalitarism în Moldova Sovietică
Tema 7. Muzeele totalitarismului, identificare și caracteristici

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii etc.
(60% din nota finală).
- Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral sau scris la examene, sau prin organizarea de teste, lucrări de control etc.

(40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Aron, Raymond, Democrație și totalitarism, București, All Educațional, 2001.
2. Avram Cezar, Radu Roxana, Regimuri politice contemporane: Democrațiile, Craiova, Aius, 2007.
3. Deleanu, Ion, Drept constituțional și instituții politice, vol.II, București, Europa Nova, 1996.
4. Gorun, Adrian, Puterea politică și regimurile politice, Târgoviște, Bibliotheca, 2006.
5. Gorun, Adrian, Brânzan, Nicolae, Libertatea – deziderat și realitate, Târgu Jiu, Gorjeanul, 1996.
6. Almond, G. A., Sidney, V. Cultura civică, Editura Du Style, București, 1996.
7. Miller D. Enciclopedia Blackwell a gândirii politice. București: Humanitas, 2000.
8. Mungiu-Pippidi A. Doctrina politică. Iași: Polirom, 1998.
9. Tihonov L. Religie și totalitarism în Moldova Sovietică. Chișinău : S. n., 2021.

Opțională:

10. Girardet R. Mituri și mitologii politice. Iași: Institutul European, 1997.
11. Courtois St. Dicționarul comunismului. București: Polirom, 2008.
12. Fascismul european (1918–1945). Ideologie, experimente totalitare și religii. / C. Iordachi. Cluj: ISPMN, 2014.
13. Samuel P. Huntington, Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale, Editura Antet, București, 1998
14. RADU, Raisa, “Cultura politică”, Ed. Tempus, București, 1994
15. <http://www.dexonline.ro/definitie/totalitarism/paradigma>.
<http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/totalitarisme/78603>.
16. <http://dictionnaire.reverso.net/francaisdefinition/totalitarisme>.

Denumirea programului de studii	Istorie-Geografie / Geografie-Istorie/Geografie (fr)
Ciclul	I – Licență
Denumirea cursului	GEOGRAFIE POLITICĂ
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Geografie Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Maxim Vasile dr. conf univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	maxivali@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S ₂ .08.A.056	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Programul cursului *Geografie politică* este destinat studenților anului IV, secția zi, specialitatea Istorie și Geografie prevede 30 ore, dintre care 15 ore prelegeri și 15 ore seminare. Disciplina este componenta indispensabilă a disciplinelor geografice de factură umanitară și social-politică. Elemente structurale de ordin geopolitic se pot regăsi și în cadrul diferitor școli geografice germane, franceze, anglosaxone, ruse și române.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea obiectului de studiu al geografiei politice (evoluția și modificările calitative și cantitative din cadrul anumitor spații geografice de pe harta politică);
- cunoașterea apariției, dezvoltarea și identificarea Geografiei Politice ca disciplină aparte;
- însușirea cadrului teoretic al geografiei politice;
- cunoașterea principalelor școli de geografie politică;
- însușirea diferențelor și asemănărilor “genetice” dintre geografie politică și geopolitică;
- înțelegerea proceselor geopolitice în care sunt antrenate diferite state, la fel și regiuni ale lumii;
- utilizarea în analiza geografiei politice a unui stat sau regiune, noțiunile dobândite la lecție;
- posedarea capacităților de determinare a axelor și vectorilor geopolitici în cadrul anumitor spații geografice;
- determinarea intereselor geopolitice a unor state în diferite regiuni ale lumii;
- determinarea și aprecierea poziției Republicii Moldova sub aspect geopolitic și care sunt cele mai importante variabile analizate sub aspectul geografiei politice.

Finalități de studii

- să cunoască analiza fenomenelor geografice sub aspect politic la nivel de conflicte de interes major între anumite state care port amprenta spațial – geografică în vederea dominării și exploatării unor resurse naturale de ordin strategic;
- să cunoască cele mai evidente conflicte geopolitice din cadrul anumitor teritorii și spații geografice la nivel global prin prisma cunoștințelor obținute la această disciplină;
- să cunoască ce reprezintă determinismul geografic și efectele sale asupra comportamentului națiunilor din cadrul anumitor state. Studenții sunt inițiați spre finalitatea cursului;
- să poată explica și utiliza termeni geopolitici ca de exemplu diferențele dintre statele talasocrate, telurocrate și aerocrate.

Precondiții

Disciplina are tangență cu elementele fizico - geografice și economico – geografice la fel și cu cele din cadrul geografiei resurselor naturale și a ramurilor economiei mondiale. Este strâns dependentă și interdependentă de geoeconomie și geodemografie. Un element important pentru Geografia Politică

Îl constituie conexiunea cu Geografia Populației și a așezărilor umane în care există compartimente legate de explicații sub aspectul prezentei discipline.

Conținutul unităților de curs

1. Introducere în Geografia Politică. Cadrul conceptual.
2. Școli ale geografiei politice tradiționale
3. Globalizare și regionalizare. Geografia politica și statele lumii. Similitudini între Geografie Politică și Geopolitică
4. Geografia politica și statele lumii
5. Evoluții geopolitice în UE. Strategii de integrare
6. Rusia în sistemul relațiilor geopolitice
7. Geopolitica statelor spațiului pontic
8. Tabla de șah eurasiatică
9. Geografia politica a statelor islamice

Strategii de evaluare

Evaluarea se realizează în conformitate cu gradul de însușire a materialului predat la prelegeri la fel și nivelul calitativ de pregătire a proiectelor individuale

Bibliografie

Obligatorie:

Brzezinski Z., *Marea tablă de șah. Supremația americană și imperativele sale geostrategice*, Univers Enciclopedic, București, 2000.

Defarges M., *Introduction a la geopolitique*, Points Seuil, 1994.

Dobrescu P., Bărgăoanu A., *Geopolitica*, SNSPA, București, 2001.

Emandi E L, Buzatu Gh., *Geopolitica*, Iași, 1994.

Huntington S., *Ciocnirea civilizațiilor*. București, 1998.

Lorot P., Thual Fr., *La Geopolitique*, Montchrestien, 1997.

Opțională:

Bergsten, C.F., *America and Europe: Clash of the Titans?*, în „Foreign Affairs”, March/April 1999.

Chifu O., *Război diplomatic în Basarabia*, ed. Paideia, Iași, 1997.

Șofranski O., *Republica Moldova: Capital geopolitic*, Carter, 1998.

Soppelsa J., *Geopolitique de 1945 a nosjourns*, Sirey, 1993.

Thual Fr., *Le douaire de Bizance: Territoires et identites de l' Orthodoxie*, 1998.

Thual Fr., *Reperes geopolitique*. La documentation Francaise 1995.

Гаджиев К. С., *Введение в геополитику*, Москва, 2001.

Denumirea programului de studii	0114.11/0114.07 ISTORIE ȘI GEOGRAFIE
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Schimbări climatice globale
Facultatea/catedra responsabilă de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism

Titularul unității de curs	Puțuntică Anatolie, conf. univ., doctor
Cadre didactice implicate	-
Aprobat	Septembrie 2023
E-mail	putuntica.anatolie@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S2.08.A.056	2	4	8	60	30	30

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii	
<p>Cursul de <i>Schimbări climatice globale</i> este o disciplină de specializare a Geografiei fizice și constituie una din disciplinele de bază din învățământul superior, care contribuie la formarea studenților geografi, ca viitori specialiști în cercetare în domeniul Științe ale Pământului. Meteorologia este o ramură a științelor geografice și are ca obiect studiul atmosferei și a fenomenelor care se produc în cuprinsul acesteia. Scopul climatologiei este studiul proceselor de formare a climei, precum clasificarea și descrierea climatelor de pe globul Pământesc.</p> <p>Procesele și fenomenele fizice care se petrec în atmosferă și la suprafața terestră, contribuie în mod considerabil la formarea peisajelor geografice, stând și influențând toate fenomenele ce se produc în cadrul celorlalte geosfere: hidrosfera, reliefosfera, climatosfera, biosfera etc., studiate în cadrul domeniului Științe ale Pământului. De aici, rezultă complexitatea și interdisciplinaritatea științei meteorologice și climatologice cu celelalte științe ale mediului natural și uman. Cercetarea climei, sub diversele sale aspecte, permite stabilirea unor corelații multiple între aceasta și celelalte componente ale mediului, inclusiv cu activitatea umană. Aceasta din urmă, pe de o parte, suportă consecințele climei, iar pe de alta, o influențiază.</p> <p>Aspectele legate de schimbarea climei în respectivul curs, sunt expuse într-o corelație logică. Partea climatică a cursului nu se regăsește doar în ultimele trei capitole, dar și în celelalte capitole, întrucât paralel cu expunerea proceselor fizice ale atmosferei se examinează și consecințele climatice ale acestora.</p> <p>Cursul contribuie la formarea competențelor ce pun în evidență însușirea noțiunilor de bază, starea și tendințele de dezvoltare a meteorologiei și climatologiei globale, regionale, cât și locale, ca ramură a geografiei contemporane. Materiile însușite la curs vor servi o bună bază teoretică și metodologică pentru specialiștii care vor activa în domeniul cercetării și inovării.</p> <p><i>Scopul cursului:</i> de a contribui la pregătirea unui specialist, care să optimizeze procesul cercetării geografice conform cerințelor și dezideratelor reformelor economice viitoare.</p> <p><i>Sarcinile disciplinei:</i> formarea la viitorii cercetători a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în analiza dinamicii elementelor și fenomenelor meteorologice în instituțiile de cercetare; pregătirea practică a studenților pentru profesia cercetător științific.</p>	
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs	
<p>Competențe cognitive:</p> <ul style="list-style-type: none"> Definirea conceptelor de bază din domeniul <i>Schimbărilor climatice globale</i>; Utilizarea corectă a termenilor de specialitate; 	

- Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice atmosferei terestre;
- Perceperea coerentă a elementelor și fenomenelor meteo-climatice la nivel global și regional;
- Identificarea factorilor care determină geneza ***Schimbărilor climatice globale*** ;
- Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

- Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor geografice în valorificarea resursei atmosferice;
- Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor despre valorificarea resurselor radiative, a repartiției elementelor meteo-climatice, regimul de evoluție a elementelor meteo-climatice (diurn, lunar, anual și multianual); de analiză calitativă și cantitativă a elementelor și fenomenelor meteorologice;
- Identificarea compoziției chimice a atmosferei terestre, precum și structurii verticale a acesteia;
- Explicarea concretă a realității privind schimbările climatice, utilizând terminologia specifică.
- Dialog intercultural cu diverși actori educaționali, demonstrând cultură civică și disponibilitate de cooperare și implicare.

Competențe instrumental-aplicative:

- Analiza și descrierea elementelor meteorologice (radiație solară, temperatura aerului, umezeala aerului, presiunea atmosferică, precipitațiile atmosferice, etc.);
- Studiarea factorilor de climatogeneză, inclusiv cel antropic;
- Întocmirea proiectelor privind starea climei contemporane;
- Efectuarea unor observații și măsurători instrumentale asupra unor elemente meteorologice;
- Caracterizarea tipurilor geografice de climă;
- Stimularea creativității și a apetitului pentru cercetare prin folosirea unor mijloace moderne (stația meteorologică automată, senzori, etc.);

Competențe atitudinale:

- Implicarea în activități științifice în legătura cu disciplina;
- Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
- Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
- Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
- Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
- Curiozitate pentru explorarea mediului atmosferic;
- Respect pentru diversitatea naturală și umană;
- Utilizarea corectă a datelor despre atmosferă ca geosistem;
- Analizarea corectă, completă, sistematică a informației cu privire la atmosferă, interpretarea adecvată a metodelor de cercetare utilizate în geografia fizică ;
- Analiza posibilităților de a limita poluarea antropică a atmosferei, în scopul diminuării efectelor schimbărilor climatice.

Finalități de studii

- Să explice concepțiile teoretice de bază în domeniul științei meteorologiei și climatologiei, să cunoască activitatea instituțiilor specializate din țară și de peste hotarele acesteia (SHS, OMM, etc.) și metodele principale de cercetare a elementelor meteo-climatice;
- Să determine prin calcule indici statistici ai elementelor meteorologice în baza investigațiilor realizate de instituțiile abilitate (IEG al AȘM, SHS), materialelor publicate, rapoarte, registre meteorologice TM - 1, etc;
- Să elaboreze acțiuni concrete de ameliorare a stării factorilor de climă din localitatea natală, cu

<p>antrenarea autorităților locale, a profesorilor, elevilor și localnicilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să utilizeze diversitatea informațiilor cu privire la protecția atmosferei, schimbările climei și identificarea modalităților utilizării acestora în soluționarea diferitor probleme de mediu.
<p>Preconții</p>
<p><i>Discipline anterior studiate:</i> Geografie umană generală, Geografie fizică generală, Geologie, Geomorfologie alte discipline din domeniul Geografiei, etc.</p> <p><i>Condiții prealabile:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Operaționalizarea termenilor în domeniul: geografiei, fizicii, biologiei etc. • Deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice de specialitate, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc. • Deprinderi de analiză și sinteză: capacitatea de a analiza materialele din domeniul geografiei etc.
<p>Conținutul unității de curs</p>
<p>Unitatea de învățare 1. Fenomenul schimbărilor climatice, impactul global al acestora și principalele sectoare generatoare de gaze cu efect de seră (GES)</p> <p>Unitatea de învățare 2. Atenuare și adaptare la schimbările climatice</p> <p>Unitatea de învățare 3. Reziliența la schimbările climatice</p> <p>Unitatea de învățare 4. Educație pentru Dezvoltare Durabilă – Educație pentru Climă</p>
<p>Strategii de predare și învățare</p>
<p>Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă.</p> <p><i>Curs:</i> prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativă (sandwich);</p> <p><i>Laborator:</i> în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;</p> <p><i>Studiu individual</i> în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.</p>
<p>Strategii de evaluare</p>
<p><i>Evaluarea curentă:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Proba I: test cu itemi din cadrul laboratoarelor. • Proba II: test cu itemi din cadrul orelor de curs. <p><i>Evaluare finală:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prin examen oral (2 subiecte teoretice + 1 subiect practic). <p>Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).</p>
<p>Bibliografie</p>
<p>Bibliografie obligatorie:</p>

23. Alisov B. P., Poltoraus B. V. *Climatologhia*. Izd. Mosc. Univ., Moscva, 1974;
24. *Atlas oblacov*. Pod. red. A. H. Hrgian, N. I. Novojilov, Ghidrometeoizdat, L., 1978;
25. Bacinschi D. *Meteorologie generală*. Edit. Didactică și pedagogică, București, 1979;
26. Bâzâc Gh., *Din istoria meteorologiei*. Edit. Științifică și Enciclopedică, București, 1985;
27. Budîco M. I. *Izmenenia climata*. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1974;
28. Ciulache S. *Meteorologie și climatologie*. Edit. Universală. București, 2004;
29. Coșcodan M. *Meteorologie și climatologie*. CEP USM, Chișinău, 2007;
30. Erhan E. *Curs de meteorologie-climatologie*, partea I-II, Ed. Univ. „Al.I.Cuza”, Iași, 1983;
31. Erhan E. *Meteorologie și climatologie practică*. Edit. Univ. „Al. I. Cuza”, Iași, 1999;
32. *Fizico-geograficeschii atlas mira*. GUGK, Moscva, 1964;
33. Hrgian A. H. *Fizica atmosferî*. I-II ciasti, Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1978.
34. Hromov S. P. *Meteorologhia i Klimatologhia*, dlea geograficeschih fakulitetov. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1968;
35. Hromov S. P. *Meteorologhia i Klimatologhia*. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1983;
36. Hromov S. P., Mamontov L. I. *Meteorologhiceschii slovare*. Izd. III Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1974.
37. *Klimatologhia*. Pod. red. O. A. Drozdov, V. A. Vasiliev, N. V. Cobîșev. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1989;
38. Povară R., *Climatologie generală*. Edit. Fundației România de mâine, București, 2004;
39. Povară R., *Meteorologie generală*. Edit. Fundației România de mâine, București, 2006;
40. Sofroni V., Puțuntică A., Iacob M. *Meteorologie-climatologie (curs de lecții)*. Edit. UST, Chișinău, 2012;
41. Sofroni V., Puțuntică A., Iacob M. *Metodicescoe rucovodstvo po practicescoi meteorologhii i climatologhii*. Edit. UST, Chișinău, 2006;
42. IPCC, 2021: IPCC Sixth Assessment Report.:The Physical Science Basis. <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/>
43. IPCC, 2022: IPCC Sixth Assessment Report. Impacts, Adaptation and Vulnerability.
44. <https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-working-group-ii/>
45. IPCC, 2022: IPCC Sixth Assessment Report. Mitigation of Climate Change. <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg3/>
46. Roberts N., 2002, Schimbările majore ale mediului, Editura All Educational, București.

Bibliografie opțională:

4. Bogdan O., Niculescu E., *Riscurile climatice din România*, Academia Română, Institut. de Geografie, 1999, Compania Sega Internațional, p. 280.
5. Erhan E., *Clima și microclimatele din zona orașului Iași și împrejurimi*, Ed. Junimea, Iași, 1979;
6. Nedealcov M, et., *Factorii meteo-climatici de risc asociați schimbărilor climatice pe teritoriul Republicii Moldova*. Tipografia „Alina Scorohodova”, Chișinău, 2018, 114 p.
7. Nedealcov M., *Schimbările climatice regionale*, IEG al AȘM, Tipogr. „Impressum”, 2020, 366 p.